

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo financija i trezora

A decorative grid of 12 colorful squares arranged in a 4x3 pattern. Each square contains a smaller, slightly offset square of a different color, creating a layered, geometric effect. The colors used include red, yellow, blue, green, purple, orange, cyan, and magenta.

PREGLED
AKTIVNOSTI
DONATORA
2014

Skraćenice	3
Uvod.....	6
Sažetak	8
Pregled alociranih i isplaćenih ODA sredstava u BiH u 2014	9
Pregled aktivnosti donatora po sektorima	18
Pravosuđe i unutarnji poslovi	19
Reforma javne uprave.....	28
Razvitak privatnog sektora.....	36
Sektor transportne i energetske infrastrukture.....	45
Sektor zaštite okoline i klimatskih promjena.....	51
Sektor društvenog razvitka	58
Međusobno povezani sektori	66
Profili donatora	68
Hrvatska	69
Republika Češka	71
Francuska	74
Njemačka	76
Mađarska	80
Italija/ Talijanska kooperacija za razvitak (IC)	83
Japan/Japanska međunarodna agencija za saradnju (JICA).....	85
Ambasada Kraljevine Holandije	87
Ministarstvo spoljnih poslova Kraljevine Norveške	89
Slovenija.....	92
Švedska / Švedska agencija za međunarodnu saradnju (Sida)	94
Švicarska.....	96
Ujedinjeno Kraljevstvo/Ministarstvo za spoljne poslove i poslove Komonvelta	99
Sjedinjene Američke Države/ Američka agencija za međunarodni /USAID)	101
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	104
Evropska unija (EU)	107
Evropska investiciona banka (EIB)	112
Fond Ujedinjenih nacija za djecu (UNICEF)	114
Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP)	117
Svjetska banka.....	120
Međunarodna finansijska korporacija u Bosni i Hercegovini (IFC)	123
Zaključci.....	126
Ograničenja u izvještaju	127
Bibliografija	128

ACIPS	Asocijacija Alumni Centra za interdisciplinarne postdiplomske studije
ADA	Austrijska razvojna agencija
ADC	Austrijska agencija za razvitak i suradnju
AECID	Španjolska agencija za međunarodnu razvojnu suradnju
APOSO	Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje
BATA	Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine
BHDCA	Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH
BHMAC	Centar za uklanjanje mina u BiH
BiH	Bosna i Hercegovina
CARDS	Pomoć Zajednice za obnovu, razvitak i stabilizaciju
CCI	Centri civilnih inicijativa
CCSP	Centar za promociju civilnog društva
CDS	Strategija razvitka BiH
CEB	Razvojna banka Vijeća Europe
CEDAW	Odbor za uklanjanje diskriminacije protiv žena
CEE	Srednja i Istočna Europa
CEEN	Mreže agencija za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju u Srednjoj i Istočnoj Europi
CEFTA	Srednjoeuropski ugovor o slobodnoj trgovini
CHU	Centralna harmonizacijska jedinica
CIP	Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja
CoE	Vijeće Europe
CoEM	Konferencija ministara obrazovanja
CoM	Vijeće ministara
CRA	Regulatorna agencija za komunikacije
CREDO	Konkurentski regionalni ekonomski razvitak
CRS	Catholic Relief Services - Katolička pomoć
CS	Civilno društvo
DAC	Povjerenstvo za razvojnu pomoć
DCF	Forum za koordinaciju donatora
DEI	Direkcija za europske integracije
DEMA	Agencija Kraljevine Danske za upravljanje u izvanrednim situacijama
DEP	Direkcija za ekonomsko planiranje
DFID	Odjel Ujedinjenog Kraljevstva za međunarodni razvitak i suradnju
DIA	Agencija za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine
DIS	Decentralizirani informacijski sustav
DRG	Dijagnostički povezane skupine
EBRD	Europska banka za obnovu i razvitak
EC	Europska komisija
ECD	Razvitak u ranom djetinjstvu

ECSEE	Energetska zajednica Jugoistočne Europe
EEC	Europska energetska zajednica
EFSE	Europski fond za Jugoistočnu Europu
EIB	Europska investicijska banka
EQF	Europski kvalifikacijski okvir za cijeloživotno učenje
ERDF	Europski fond za regionalni razvitak
ETF	Europska fondacija za obuku
EU	Europska unija
EUFOR	Snage Europske unije
EUPM	Policijska misija Europske unije
EUROST	Ured za statistiku Europske unije
FAO	Organizacija Ujedinjenih naroda za poljoprivredu i hranu
FARMA	Projekt razvitka tržišne poljoprivrede
FBIH	Federacija Bosne i Hercegovine
FCO	Ministarstvo vanjskih poslova i poslova Komonvelta
FDIs	Izravna strana ulaganja
FIGAP	Fond za implementaciju Gender akcijskog plana BiH
FIRMA	Poboljšanje intervencija za brzi napredak na tržištu
FRONTEX	Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama zemalja članica EU
GAVI	Globalna alijansa za cjepiva i imunizaciju
GDP	Bruto domaći proizvod
GEF	Globalni fond za okoliš
GFATM	Globalni fond za borbu protiv side, tuberkuloze i malarije
GIZ	Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit
GNI	Bruto domaći prihod
GOLD	Program za unapređenje lokalnog razvitka
HEA	Agencija za razvitak visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta
IBM	Integrirano upravljanje granicom
IBRD	Međunarodna banka za obnovu i razvitak
IC	Talijanska kooperacija
ICMP	Međunarodna komisija za nestale osobe
ICT	Informacijska i komunikacijska tehnologija
ICTY	Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju
IDA	Međunarodna asocijacija za razvitak
IFAD	Međunarodni fond za poljoprivredni razvitak
IFC	Međunarodna financijska korporacija
IFIs	Međunarodne financijske institucije
ILO	Međunarodna organizacija rada
IMAP	Program integriranog protuminskog djelovanja
INTERPOL	Međunarodna kriminalističko-policajska organizacija
IOM	Međunarodna organizacija za migracije

IPA	Instrument za predpristupnu pomoć
IPARD	Instrument predpristupne pomoći Europske unije za ruralni razvitak
IT	Informacijska tehnologija
ITF	Međunarodni fond za razminiranje i pomoć žrtvama
JICA	Japanska agencija za međunarodnu suradnju
JSRS	Strategija reforme sektora pravde
KfW	Kreditanstalt für Wiederaufbau
KM	Konvertibilna marka
LEAP	Lokalni akcijski plan zaštite okoliša
MAP	Akcijski plan za članstvo u NATO-u
MB	Ministarstvo sigurnosti
MCP	Ministarstvo civilnih poslova
MDGs	Milenijski razvojni ciljevi
MEASURE	Projekt potpore aktivnostima monitoringa i evaluacije
MFIT	Ministarstvo financija i trezora
MIPD	Višegodišnji indikativni planski dokument
MKT	Ministarstvo komunikacija i prometa
MLJPI	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice
MMF	Međunarodni monetarni fond
MO	Ministarstvo obrane
MoR	Memorandum o razumijevanju
MP	Ministarstvo pravde
MSME	Mikro, mala i srednja poduzeća
MSTEO	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa
MTS	Sustav obuke za jedinice lokalne samouprave
NATO	Sjevernoatlantski savez
NEAP	Državni akcijski plan za zaštitu okoliša
NERDA	Northeast Regional Development Association
NVO	Nevladine organizacije
OCD	Organizacije civilnog društva
ODA	Službena pomoć za razvitak
OECD	Organizacija za ekonomsku suradnju i razvitak
OFID	OPEC-ov fond za međunarodni razvitak
OHR	Ured visokog predstavnika i posebnog predstavnika EU
ORF	Otvoreni regionalni fond
OSA	Sigurnosno-obavještajna agencija
OSCE	Organizacija za europsku sigurnost i suradnju
PAR	Reforma javne uprave
PARCO	Ured koordinatora za reformu javne uprave
PFM	Upravljanje javnim financijama
PIFC	Javna unutarnja financijska kontrola
PIMIS	Informacijski sustav za upravljanje javnim investicijama
PJI	Program javnih investicija

REDAH	Regionalna razvojna agencija za Hercegovinu
RCC	Regionalno vijeće za suradnju
REZ	Regionalne razvojne agencije za regiju Centralna BiH
RS	Republika Srpska
SAA	Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju
SALW	Malokalibarsko oružje i lako naoružanje
SAP	Proces stabilizacije i pridruživanja
SCIA	Sektor za koordinaciju međunarodne ekonomske pomoći
SDC	Švicarska agencija za razvitak i suradnju
SEE	Jugoistočna Europa
SEETO	Transportni opservatorij za Jugoistočnu Europu
SERC	Državna regulatorna komisija za električnu energiju
SEPKA	Asocijacija šefova policija Jugoistočne Europe
Sida	Švedska međunarodna agencija za razvojnu suradnju
SIPA	Državna agencija za istrage i zaštitu
SIPPO	Švicarski program namijenjen promoviranju izvoza
SIS	Strategija socijalne uključenosti
SMEs	Mala i srednja poduzeća
SPPD	Strateško planiranje i razvoj javnih politika
SSPACEI	Sektor za strateška planiranja, koordinaciju pomoći i europske integracije
TA	Tehnička pomoć
TAIEX	Ured za tehničku pomoć i razmjenu informacija
TIR	Međunarodni tranzitni sustav za prijevoz robe u cestovnom prometu
UK	Ujedinjeno Kraljevstvo
UN	Ujedinjeni narodi
UNCT	Tim Ujedinjenih naroda u BiH
UNDAF	Okvir Ujedinjenih naroda za pomoć u razvoju
UNDP	Razvojni program Ujedinjenih naroda
UNEP	Program Ujedinjenih naroda za zaštitu okoliša
UNESCO	Organizacija Ujedinjenih naroda za obrazovanje, znanost i kulturu
UNFCCC	Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime
UNFPA	Populacijski fond Ujedinjenih naroda
UNICEF	Fond Ujedinjenih naroda za djecu
UNIDO	Organizacija Ujedinjenih naroda za industrijski razvitak
UNIFEM	Razvojni fond Ujedinjenih naroda za pitanja žena
UNIFEM CEE	Ured Razvojnog fonda Ujedinjenih naroda za pitanja žena za Centralnu i Istočnu Europu
UNSCR	Rezolucija Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda
UNV	Volonteri Ujedinjenih naroda
USA	Sjedinjene Američke Države
USAID	Američka agencija za međunarodni razvitak
UWWT	Tretman otpadnih voda u urbanim područjima

VET	Srednje strukovno obrazovanje i obuka
VSTS	Visoko sudsko i tužiteljsko vijeće
WB	Svjetska banka
WBIF	Investicijski okvir za Zapadni Balkan
WHO	Svjetska zdravstvena organizacija
WTO	Svjetska trgovinska organizacija

Ministarstvo financija i trezora/Sektor za koordinaciju međunarodne ekonomske pomoći je u suradnji sa predstavnicima institucija Bosne i Hercegovine i donatorima, članicama Foruma za koordinaciju donatora (DCF) u Bosni i Hercegovini, pripremio Izvješće Pregled aktivnosti donatora 2014 (DMR 2014).

Pregled aktivnosti donatora odražava interes Bosne i Hercegovine i Međunarodne zajednice da razmjene znanja i unaprijede zajedničke aktivnosti na promicanju društveno-ekonomskog razvitka u BiH, i također predstavlja instrument za unapređenje uzajamne suradnje i razvitak partnerskih odnosa između institucija BiH i donatora u Bosni i Hercegovini.

Pregled aktivnosti donatora pruža sveobuhvatne informacije i analizu aktualne Zvanične razvojne pomoći (ODA), koju su članice DCF usmjerile u Bosnu i Hercegovinu u 2014. godini, kao i njihove buduće aktivnosti.

Prethodna DMR Izvješća davala su pregled razvojnih i reformskih procesa unutar deset sektora u BiH, definiranih u prethodnoj Srednjoročnoj razvojnoj strategiji BiH (MTDS). Međutim, MTDS strategija je istekla a još uvijek nije usvojena nova razvojna strategija na razini BiH. Kako bi se prevazišao nedostatak strateških razvojnih sektora na razini BiH, kao temelj za izradu DMR izvješća 2013 kao i DMR izvješća za 2014, koristio se set prioriteta EU namijenjenih za pomoć BiH, koji su definirani u IPA Višegodišnjem indikativnom planskom dokumentu (MIPD).

U tom smislu, ovo DMR Izvješće daje pregled sredstava Zvanične razvojne pomoći (ODA), koja su usmjerena u sljedeće prioritetne sektore:

- Pravosuđe i unutarnji poslovi;
- Reforma javne uprave;
- Razvitak privatnog sektora;
- Sektor transportne i energetske infrastrukture;
- Zaštita okoliša i klimatske promjene;
- Sektor društvenog razvitka¹ i
- Međusobno povezani sektori².

Informacije i statistički podaci predstavljeni u DMR temelje se na financijskim podacima o projekatima / programima, koje su članice DCF unijele u bazu podataka, odgovorima na upitnike koje su osigurale institucije BiH i donatori kao i istraživačkom radu Ministarstva financija i trezora / SCIA.

Članstvu u Forumu za koordinaciju donatora u 2014. godini pridružili su se Međunarodni fond za poljoprivredni razvitak (IFAD) i Kraljevina Danska.

¹ Više informacija možete naći na: http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/mipd_bih_2011_2013_en.pdf

² Međusobno povezani sektori – uključeni u Izvješće DMR 2013, za projekte koje donatori nisu mogli svrstati u postojeće sektore u DMD bazi podataka.

Razarajuće poplave iz svibnja 2014. godine, koje su nanijele materijalne štete i gubitke u iznosu od € 2,037 milijardi ili 15% BDP-a, BiH institucije su prioritizirale svoj rad kako bi omogućile aktivnosti na oporavku od poplava. Ministarstvo financija i trezora / SCIA je putem sastanaka DCF i redovite razmjene informacija o aktivnostima vezanim za mjere koje se poduzimaju na oporavku poplavama pogođenih područja, postiglo visok stupanj suradnje i koordinacije sa i između donatora u Bosni i Hercegovini. Također, kako bi se poboljšala transparentnost, učinkovitost i odgovornost, uspostavljen je sustav za transparentno praćenje realizacije finansijskih sredstava za oporavak od poplava, koji je javno dostupan putem web stranica Ministarstva www.mft.gov.ba i DCF www.donnormapping.ba.

Ministarstvo/SCIA, uz supredsjedanje SB, Delegacije EU i UN u BiH, organiziralo je prošireni DCF sastanak 16. listopada 2014. godine posvećen pitanjima vezanim za poplave, pozivajući predstavnike institucija u BiH na državnoj i entitetskoj razini kao iz zemalja, međunarodnih institucija i organizacija koje su obećale finansijsku pomoć na Donatorskoj konferenciji u Briselu. Sastanak je bio organiziran kao otvorena diskusija i predstavljanje mjera poduzetih na oporavku u područjima pogođenim poplavama, kao i prioriteta za oporavak od poplava, aktivnosti na mobilizaciji i realizaciji domaćih sredstava kao i međunarodnih sredstava obećanih na Donatorskoj konferenciji.

Prema zaključcima sastanka DCF-a, Ministarstvo/SCIA je otvorilo posebnu sekciju "Poplave" na službenim web stranicama Ministarstva i DCF-a, na engleskom i lokalnim jezicima, za transparentno praćenje realizacije finansijskih sredstava za oporavak od poplava.

Prvo Izvješće "Poplave 2014 - Finansijski pregled aktiviranih sredstava za oporavak od poplava, ažuriran od donatora zaključno sa 31. listopadom 2014. godine", na temelju podataka prikupljenih tijekom studenog / prosinca 2014. godine, bilo je objavljeno u siječnju 2015. godine i od tada se ažurira na kvartalnoj osnovi.

Pored toga, Vijeće ministara je na svojoj 94 sjednici održanoj 09. svibnja 2014. godine usvojilo Informaciju o uspostavi Informacijskog sustava za upravljanje javnim investicijama (PIMIS) i u svezi toga usvojilo zaključke da svi proračunski korisnici u Institucijama BiH imaju obvezu da planiraju i predlažu projekte on-line putem elektroničkog Obrasca za identifikaciju, registraciju i praćenje projekata/programa u sustavu PIMIS-a i da unose svoje projekte u PIMIS sustav putem Obrasca za projekte po svim kategorijama, tipovima, statusu i izvoru financiranja i da redovito ažuriraju informacije.

Također, MFIT je pripremio "Odluku o postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvješćivanja u Institucijama Bosne i Hercegovine", koju je srpnju 2014. godine usvojilo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine. Glavni cilj Odluke je stvoriti temelje za planiranje za kvalitetno upravljanje razvitkom u BiH sukladno nadležnostima Vijeća ministra i Institucija BiH. Odluka je stvorila uvjete koji će omogućiti Institucijama BiH da razviju bolju stratešku osnovu za srednjoročnog planiranja i vezu sa proračunom, te su PJI i PIMIS postali glavni instrumenti za razvitak i praćenje srednjoročnih planova i programa na razini BiH Institucije.

Ministarstvo / SCIA se zahvaljuje članicama DCF-a i predstavnicima BiH Institucija čije je sudjelovanje omogućilo pripremu izvješća Pregled aktivnosti donatora za 2014. godinu, kao i članicama DCF-a na aktivnom sudjelovanju u prikupljanju i ažuriranju podataka, za redovito i transparentno praćenje aktiviranih sredstava za oporavak od poplava.

Globalna ekonomska i finansijska kriza utjecala je na Bosnu i Hercegovinu uzrokujući usporavanje ekonomskih aktivnosti i dodatno doprinoseći ekonomskoj stagnaciji zemlje. Međutim, pozitivni globalni trendovi zabilježeni krajem 2013. godine odrazili su se i na ekonomiju BiH, koja je početkom 2014. godine pokazala znakove oporavka. Međunarodna zajednica pružila je potporu Bosni i Hercegovini u njenim nastojanjima da stabilizira makroekonomsko okruženje, stvori povoljno poslovno ozračje, poveća zaposlenost i ubrza ekonomski rast. Međutim, napredak je zaustavljen poplavama koje su pogodile zemlju u svibnju 2014. godine i prouzrokovale enormno uništenje javne i privatne infrastrukture.

Prema dokumentu *Bosna i Hercegovina - Poplave 2014: Procjena potreba za oporavkom i obnovom (RNA)*³, koji su pripremile vlasti na svim razinama u BiH u suradnji sa EU, UN i WB, procijenjeno je da je ukupan iznos ekonomskih učinaka katastrofe dostigao vrijednost od € 2.037 milijardi, tj. ekvivalent od gotovo 15% BDP-a. Većina šteta i gubitaka pogodili su privatni sektor: obitelji, mala i srednja poduzeća i poljoprivredne proizvođače, uključujući i najugroženije skupine stanovništva.

Međunarodna zajednica pokazala je solidarnost, kroz interventnu i humanitarnu pomoć neposredno nakon katastrofe, međutim efekti katastrofalnih poplava zahtijevali su još snažniju potporu. U tom smislu, Europska komisija, Francuska i Slovenija organizirale su Donatorsku konferenciju "Obnavljamo zajedno" održanu 16. srpnja 2014. godine u Briselu, na kojoj su izaslanstva iz 60 zemalja i 23 međunarodne organizacije, uključujući sve članice DCF, obećali sredstva u iznosu od € 810.4 m za oporavak i mjere prevencije od poplava u Bosni i Hercegovini i € 41.4 m za prekogranične aktivnosti.

Članice DCF pružile su snažnu potporu u rješavanju negativnih učinaka poplava, oživljavanju i bržem rastu ekonomije i očuvanju makroekonomske stabilnosti zemlje. Pomoć je uglavnom bila usmjerena na potporu za rekonstrukciju javne infrastrukture i stambenog zbrinjavanja u poplavljenim područjima, s posebnim naglaskom na ugrožena lica i mjere za poboljšanje životnih uvjeta.

U tom smislu, ukupno alocirana sredstva Zvanične razvojne pomoći (ODA), koja su članice DCF u 2014. godini usmjerile u BiH iznose €770,60 milijuna, odnosno €199,63 milijuna u grantovima i €570,97 milijuna u zajmovima, pri čemu su Sektor zaštite okoliša i klimatskih promjena (39%), zajedno sa Sektorom transportne i energetske infrastrukture (22%) i Razvitkom privatnog sektora (19%) primili najveći udjel međunarodne pomoći. U usporedbi sa 2013. godinom, to predstavlja rast od € 104,89 mil u odnosu na ukupno alocirana ODA sredstva, od čega je zabilježen rast od € 27,66 mil u grantovima i € 72,23 mil u zajmovima.

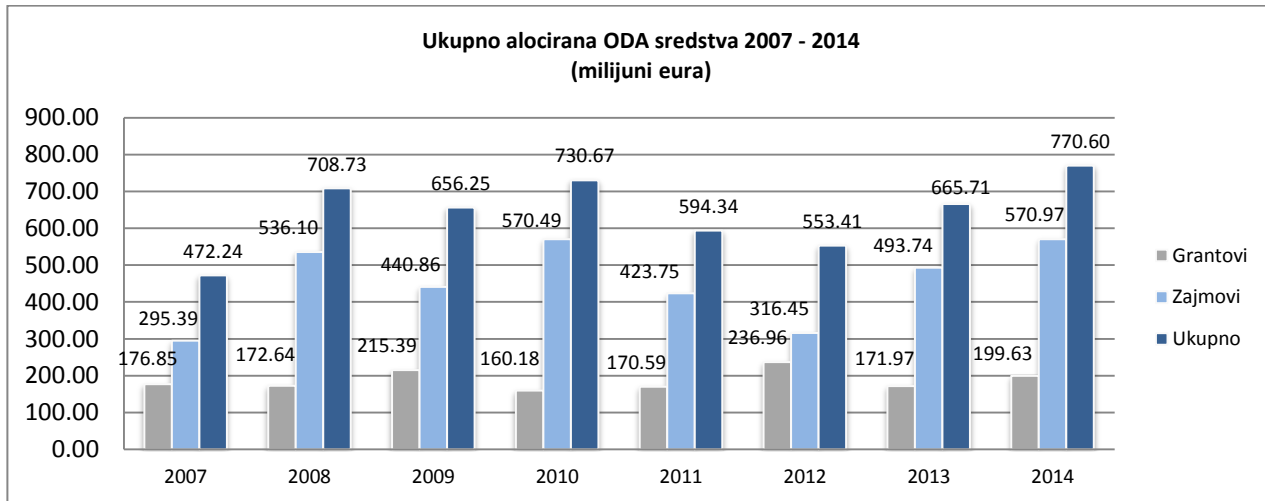
Iako su poplave nanijele znatnu štetu ekonomiji BiH, zahvaljujući međunarodnoj solidarnosti i potpori, uspješno se provodi proces rehabilitacije, te je započeta faza rekonstrukcije i unapređenja prevencije od budućih prijetnji od prirodnih katastrofa.

U narednom razdoblju, u Bosni i Hercegovini se trebaju realizirati značajne reforme podržane znatnim ulaganjima kako bi se generirao održivi razvitak, putem razvitka dinamičnog i konkurentnog privatnog sektora, posebice malih i srednjih poduzeća, otvaranjem novih radnih mjesta i ubrzao rast i oporavak. Ekonomski prioriteti ostaju ubrzanje procesa EU integracija, jačanje fiskalnog sustava, reforma javne uprave, članstvo u WTO i očuvanje makroekonomske stabilnosti Bosne i Hercegovine, za šta je nužna daljnja snažna potpora Međunarodne zajednice, bilateralnih donatora i Međunarodnih finansijskih institucija.

³ Dokument je dostupan na sljedećem linku:

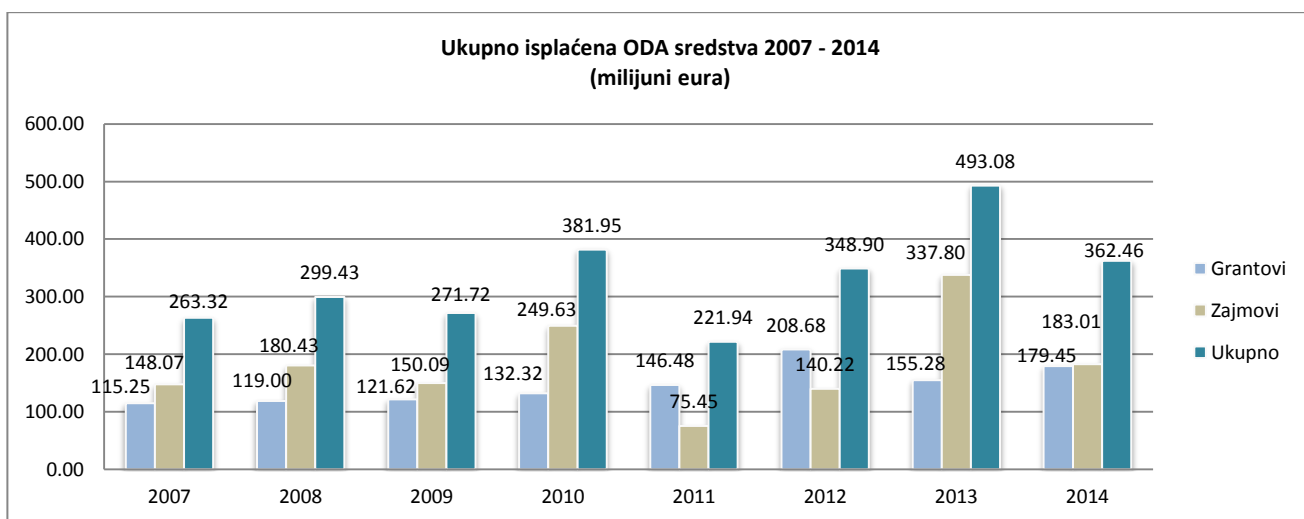
http://europa.ba/wp-content/uploads/2015/05/delegacijaEU_2014090308560389eng.pdf

Povijesni pregled ukupno alociranih ODA sredstava u razdoblju 2007-2014 u BiH

U 2014. godini, ukupno alocirana ODA sredstva iznosila su **€770,60 milijuna**, od čega je **€199,63** milijuna bilo u formi grantova, a **€570,97** milijuna u formi zajmova. Alokacije ODA sredstava pokazuju značajan porast u odnosu na prethodno razdoblje, tj. u odnosu na 2013. godinu to predstavlja sveukupno povećanje od €104,89 milijuna u ukupno alociranim ODA sredstvima, od čega je €27,66 milijuna povećanje u grantovima i €77,23 milijuna u zajmovima. Porast izdvajanja ODA sredstava u Bosni i Hercegovini odražava brzu reakciju donatora na poplave bez presedana, što je posljedično rezultiralo povećanjem ukupnog priliva alociranih ODA sredstava u u 2014. godini.

Povijesni pregled ukupno isplaćenih ODA sredstava u razdoblju 2007-2014 u BiH

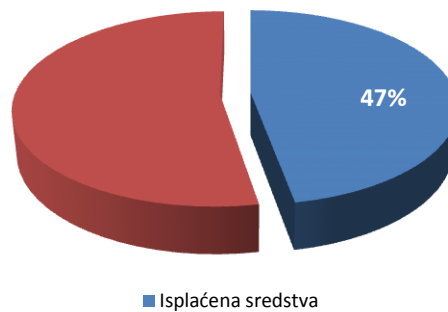

U 2014. godini, ukupno isplaćena ODA sredstva iznosila su **€362,46 milijuna**, od čega je **€179,45** milijuna bilo u formi grantova a **€183,01 milijuna** u formi zajmova, što pokazuje znatan pad u ukupno isplaćenim ODA sredstvima, tj. sveukupno smanjenje od **130,62 milijuna** u usporedbi sa 2013. godinom. Smanjeni iznos isplaćenih ODA sredstava mogao bi se pripisati nedovoljnim kapacitetima za povlačenje sredstava i

komplikiranim zakonskim procedurama u pojedinim sektorima u Bosni i Hercegovini. Istodobno, isplaćena grant sredstva u 2014. godini zabilježila su jednu od najviših razina u cjelokupnom izvještajnom razdoblju, što je rezultat brze reakcije donatora na potrebe za oporavkom poslije poplava.

Postotak ukupno isplaćenih u odnosu na ukupno alocirana ODA sredstava u 2014. godini

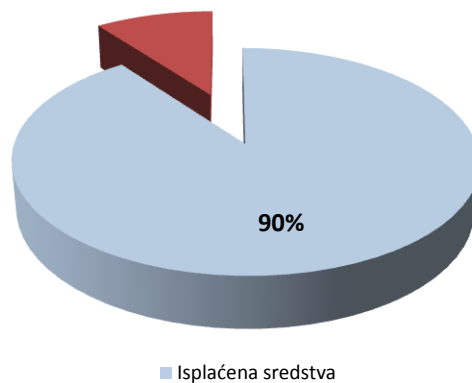
Ukupna ODA u 2014. godini - ukupno isplaćena u odnosu na ukupno alocirana sredstva

Smanjeni iznos isplaćenih ODA sredstava mogao bi se pripisati nedovoljnim kapacitetima za povlačenje sredstava i dugotrajnim i komplikiranim zakonskim procedurama u pojedinim sektorima u Bosni i Hercegovini, kao i devastacijom kapaciteta usljed poplava.

Postotak ukupno isplaćenih u odnosu na ukupno alocirana grant ODA sredstva u 2014. godini

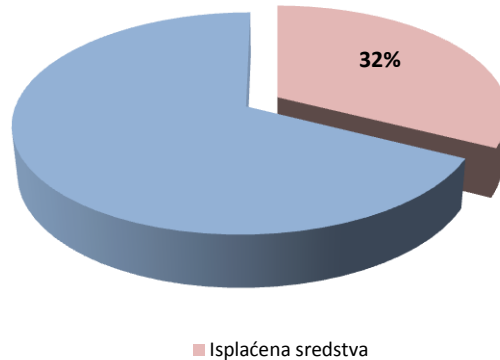
Grant sredstva u 2014. godini - ukupno isplaćena u odnosu na ukupno alocirana sredstva

U 2014. godini, isplaćena grant ODA sredstva zabilježila su najveću razinu njihove realizacije (90%). Ovo se može pripisati brznoj reakciji donatora i proceduralnoj fleksibilnosti na prevazilaženju negativnog utjecaja katastrofalnih poplava u Bosni i Hercegovini.

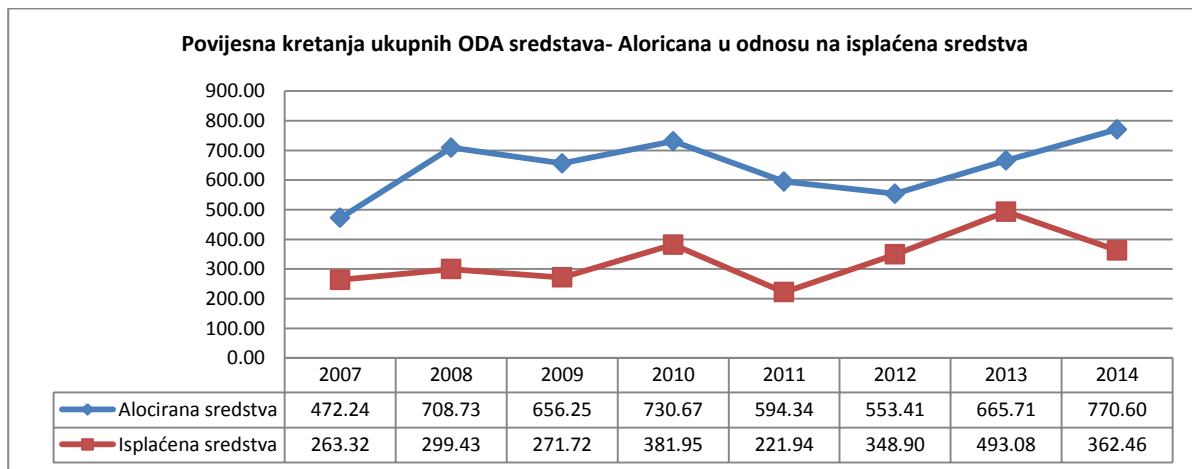
Postotak ukupno isplaćenih u odnosu na ukupno alocirana kreditna ODA sredstva u 2014. godini

Kreditna sredstva u 2014. godini - ukupno isplaćena u odnosu na ukupno alocirana sredstva

Usporen proces provedbe uvjetovao je nisku razinu isplaćenih kreditnih sredstava u 2014. godini. (32%). Razlozi za ovakav tempo realizacije sredstava može se pripisati slabim i nedovoljnim kapacitetima za povlačenje sredstava u kombinaciji sa dugotrajnim i kompliciranim zakonskim procedurama u pojedinim sektorima i fizičkim uništenjem imovine uzrokovanim poplavama.

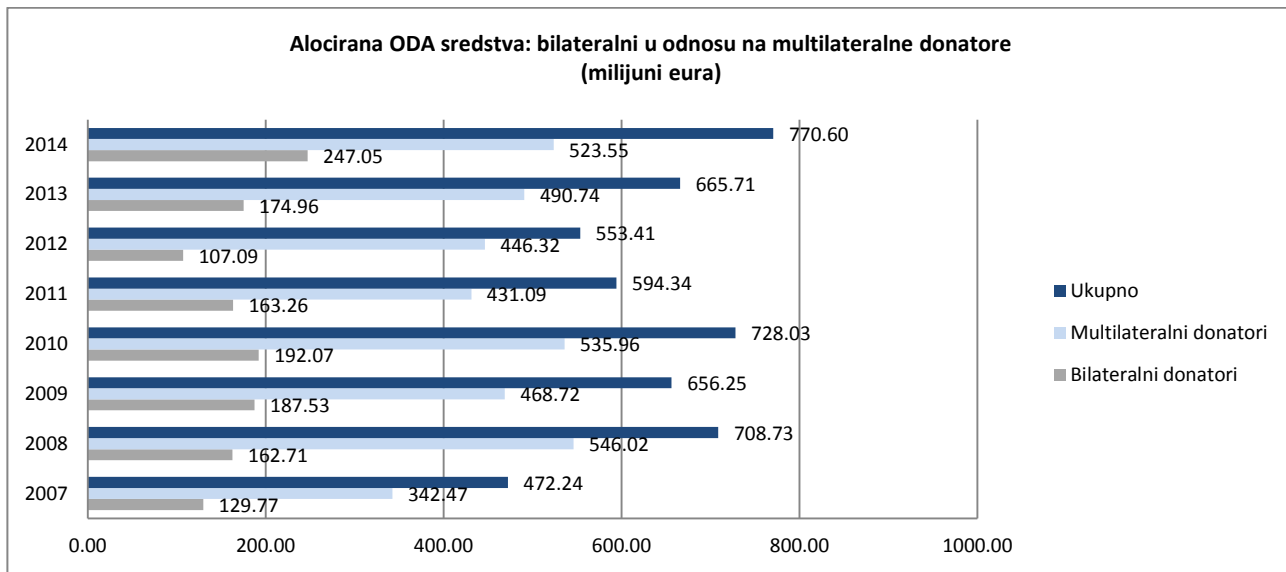
Povijesni pregled trendova ukupno alociranih i isplaćenih ODA sredstava u razdoblju 2007- 2014 u BiH

Povijesno gledano, trend **alociranih sredstava** uglavnom je u porastu (izuzev tokom 2011 - 2012), od **€472,24 milijuna** alociranih u 2007. godini do gotovo udvostručenog iznosa od **€770,60 milijuna** u 2014. godini, kada su alocirana sredstva dostigla svoj vrhunac u izvještajnom razdoblju. Kao što je navedeno, to se može pripisati brznoj reakciji donatora na poplave u 2014. godini, što je posljedično rezultiralo porastom ODA alociranih sredstava u 2014. godini. Obzirom na trend **isplaćenih sredstava**, najniža razina isplaćenih sredstava bila je u 2011. godini, dok je najznačajniji obim zabilježen je u 2013. godini, kada je više od 74% alociranih sredstava

zapravo isplaćeno. Ukoliko se uspoređi trend krivulja ODA alociranih i isplaćenih sredstava, vidljivo je da je u razdoblju 2007 – 2014. godina u prosjeku od ukupno alociranih sredstava oko 50% bilo isplaćeno.

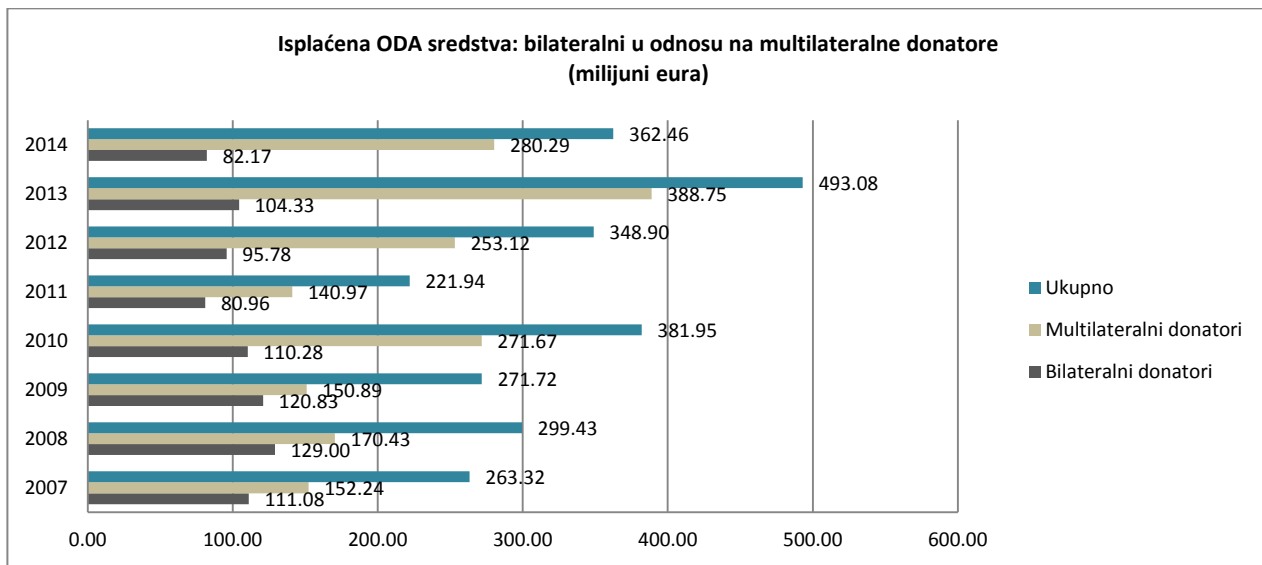
Sljedeći grafikon pokazuje povijesni pregled alociranih ODA sredstava bilateralnih i multilateralnih donatora u razdoblju 2007. - 2014. godini, pri čemu su u 2014. godini, od ukupno alociranih ODA sredstava u iznosu od **€770,60 milijuna**, bilateralni donatori izdvojili **€247,05 milijuna (32%)** a **€523,55 milijuna (68%)** izdvojili su multilateralni financijeri.

Iz povijesne perspektive, vidljivo je da je u izvještajnom razdoblju prosječan omjer sveukupne ODA-e između multilateralno i bilateralno osigurane pomoći uvelike naginje prema multilateralnim organizacijama. Tijekom promatranog razdoblja, više od 70% ODA sredstava u prosjeku osigurali su multilateralni donatori.

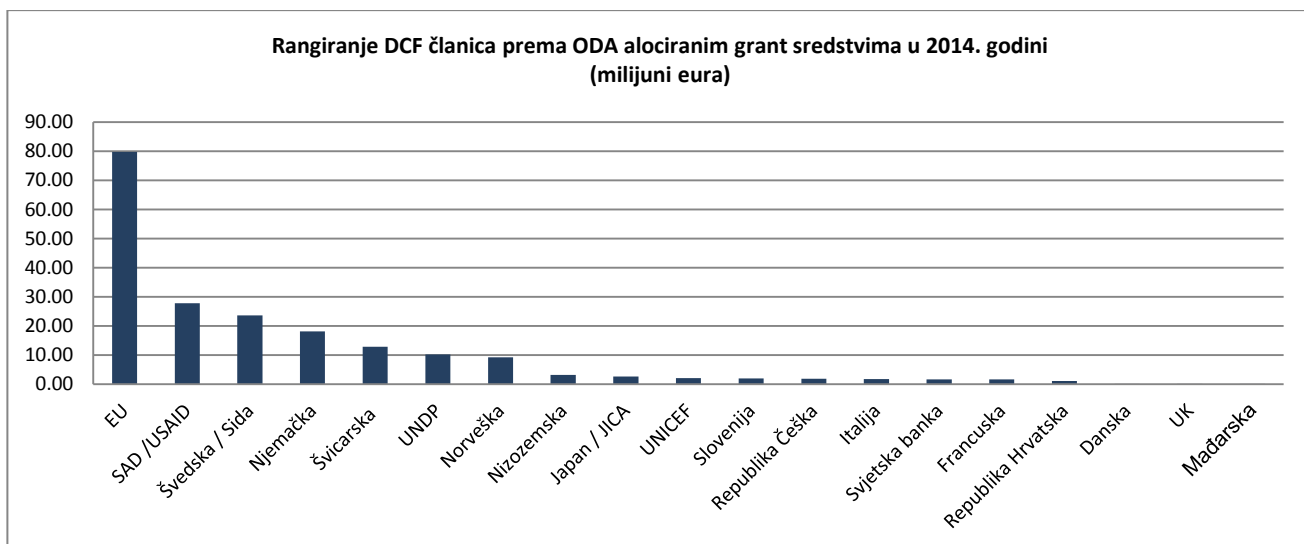
Grafikon pokazuje manje više stabilan rast doprinosa bilateralnih i multilateralnih donatora do 2011 i 2012, kada je bio na najnižoj razini. Ovaj silazni trend može se objasniti dijelom postupnim povlačenjem izravne bilateralne potpore pet donatora (Austrija / ADC, Italija / IC, Nizozemska, Španjolska / AECID i UK / DFID). Također, većina zemalja partnera bile su pogođene dužničkom krizom, što je izazvalo fiskalno usklađivanje i proračunsku štednju u njihovim domaćim i inozemnim politikama, dok su multilateralne organizacije bile usmjerene više prema očuvanju financijskih i ekonomskih sustava naprednijih ekonomija. Međutim, u 2013. godini, alokacije sredstava pomoći su opet u porastu, dosegnuvši najvišu zabilježenu razinu u 2014. godini, kao odraz brze reakciju donatora na poplave iz svibnja 2014. godine, što je rezultiralo povećanom razinom ukupnog priliva ODA sredstava u BiH.

Sljedeći grafikon daje povijesni pregled isplaćenih ODA sredstava bilateralnih i multilateralnih donatora u razdoblju od 2007. do 2014. godine, gdje je od ukupno **€362,46 milijuna** isplaćenih ODA sredstava u 2014. godini, **€82,17 milijuna (23%)** bilo izdvojeno od bilateralnih donatora, a **€280,29 milijuna (77%)** od multilateralnih financijera.

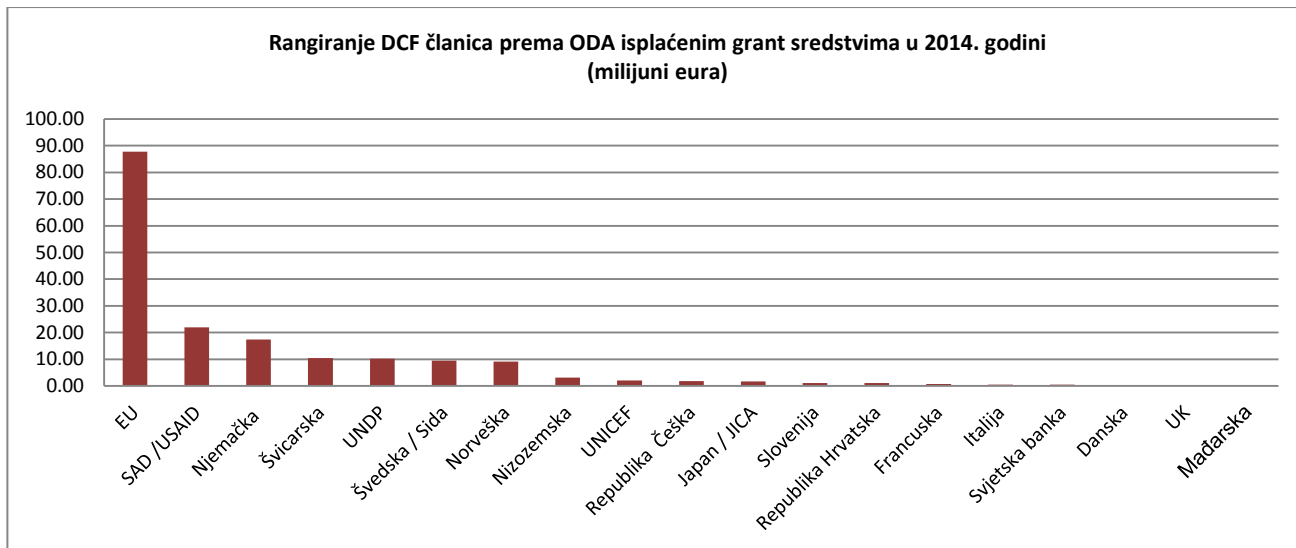
Povijesna usporedba bilateralnih i multilateralnih isplaćenih ODA sredstava u razdoblju 2007. - 2010., pokazuje dva različita trenda. U slučaju multilateralnih donatora, trend isplaćenih sredstava je u porastu do 2011. godine, kada je pao na najnižu razinu. S druge strane, isplaćena sredstva bilježe postupan pad do 2011. godine, kao rezultat postupnog povlačenja bilateralnih donatora. Također, pad sveukupnih ODA sredstava u 2011. godini, bilateralnih i multilateralnih, odraz je ekonomske krize u zemljama partnerima. Povećanje u isplaćenim sredstvima može se uočiti između 2012. i 2014. godine, u kojoj su se isplaćena ODA sredstva opet smanjila u usporedbi prema prethodnoj godini.

Rang lista članica DCF prema alociranim grant sredstvima u 2014. godini.

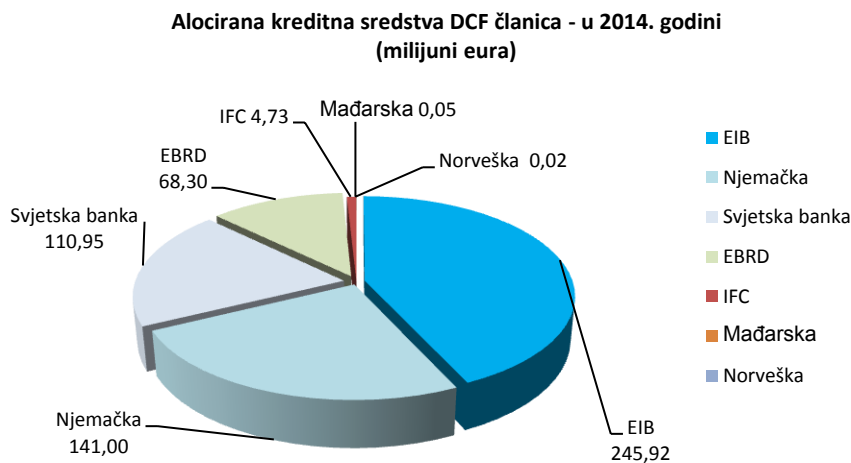
EU, Švedska/Sida, SAD/USAID, Njemačka, Švicarska i UNDP osigurali su najveće iznose pomoći u formi granta u 2014. godini, a slijede ih Norveška, Nizozemska, Japan / JICA, UNICEF, Slovenija, Republika Češka, Italija (IC), Svjetska banka, Francuska, Republika Hrvatska, Danska, UK i Mađarska.

Rang lista članica DCF prema isplaćenim grant sredstvima u 2014. godini.

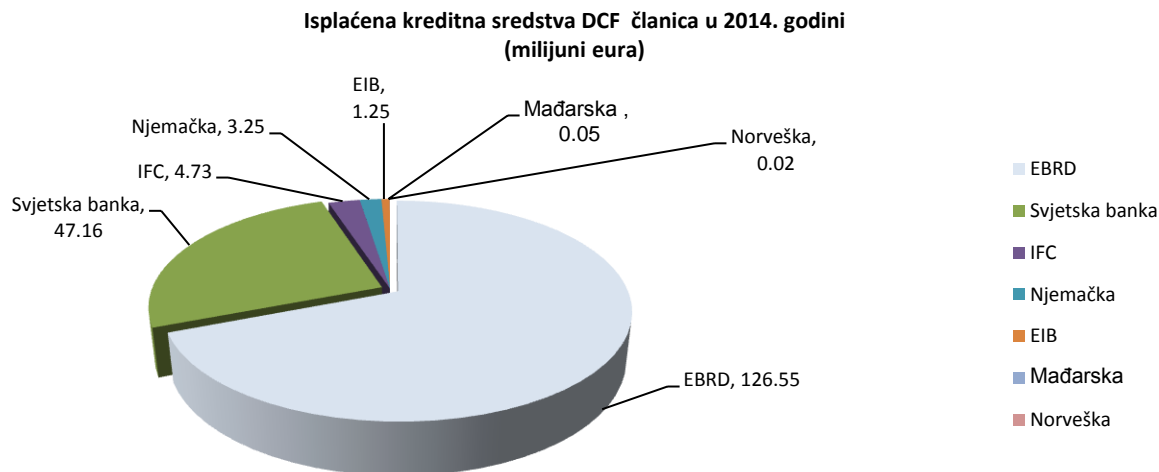
Primjetne su male razlike u grafikonu koji predstavlja rangiranje DCF članica prema ODA isplaćenim grant sredstvima.

Rang lista članica DCF prema alociranim kreditnim sredstvima u 2014. godini.

Najveći financijeri bili su EIB, Njemačka, Svjetska banka, EBRD i IFC. Zajmovi EIB i EBRD su prvenstveno podržavali Sektor transportne i energetske infrastrukture i Razvitak privatnog sektora, dok su Svjetska banka, Njemačka, Norveška i Mađarska pružali potporu Sektoru zaštite okoliša i klimatskih promjena, Razvitku privatnog sektora i Sektoru društvenog razvitka.

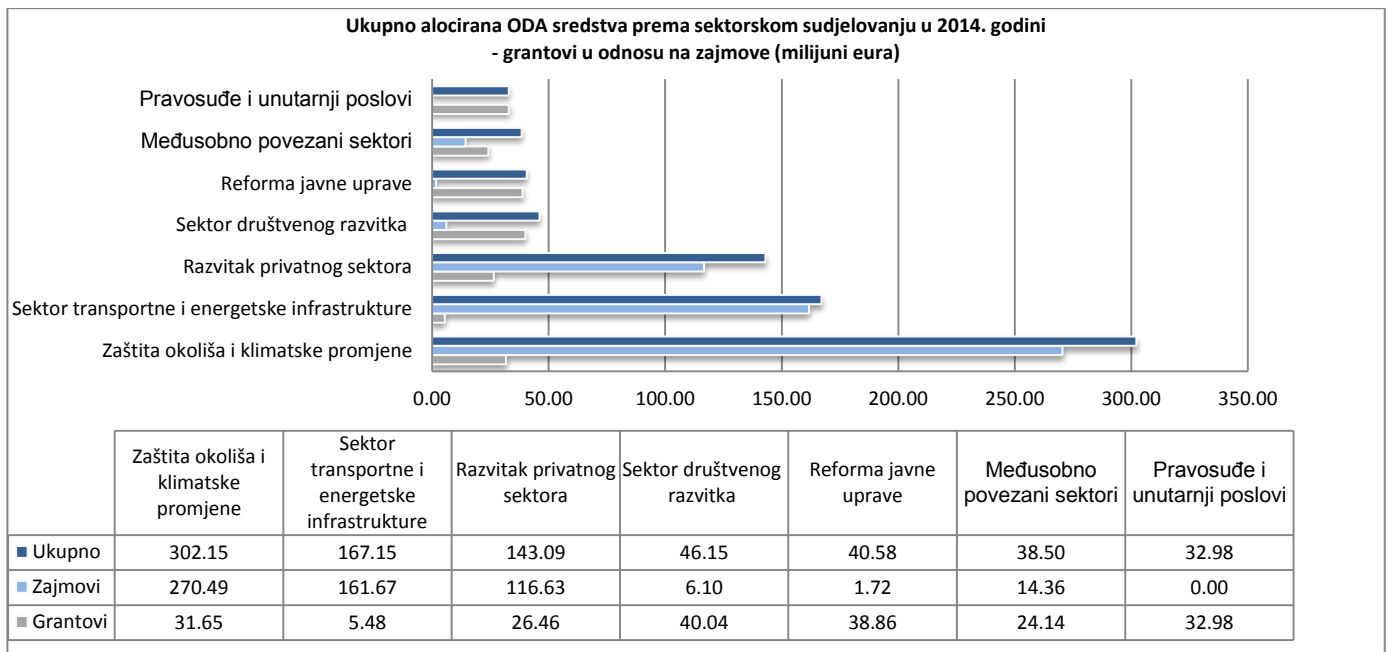
Rang lista članica DCF prema isplaćenim kreditnim sredstvima u 2014. godini

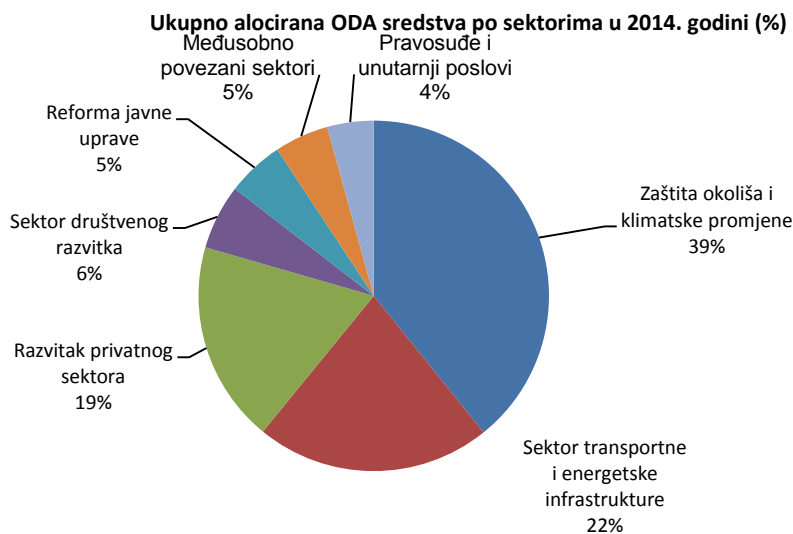
Mala razlika vidljiva je u grafikonu koji predstavlja rangiranje DCF članica prema ODA isplaćenim kreditnim sredstvima, u odnosu na grafikon koji predstavlja alokaciju kreditnih sredstava.

Grafikoni pokazuju zanimljive trendove koji se odnose na iznose alociranih i isplaćenih kreditnih sredstava tijekom 2014. godine. Primjerice, EIB i Njemačka bili su vodeći donatori na grafikonu koji prikazuje alokaciju kreditnih sredstava, dok su na grafikonu koji prikazuje isplaćena kreditna sredstva bili na sredini liste. To je djelomično rezultat različitih načina unošenja podataka, budući da su oba financijera unijela ukupnu vrijednost svakog projekta u prvoj godini njihove provedbe, bez obzira na razdoblje provedbe, dok su neki financijeri pokazali znatno veća isplaćena sredstva u odnosu na alocirana sredstva u 2014. godini, kao rezultat dinamike ranije potpisanih kreditnih isplata. Također, neki financijeri su imali vrlo nisku isplatu ODA sredstava u usporedbi sa njihovim alokacijama u 2014. godini, kao rezultat nedovoljno razvijenih i slabih kapaciteta za povlačenje sredstava i dugotrajanih i složenih zakonskih procedura u pojedinim sektorima. Samo IFC je izvijestio jednake iznose alociranih i isplaćenih sredstava u 2014. godini.

Pregled ukupnih ODA alociranih sredstava po sektorima u 2014. godini

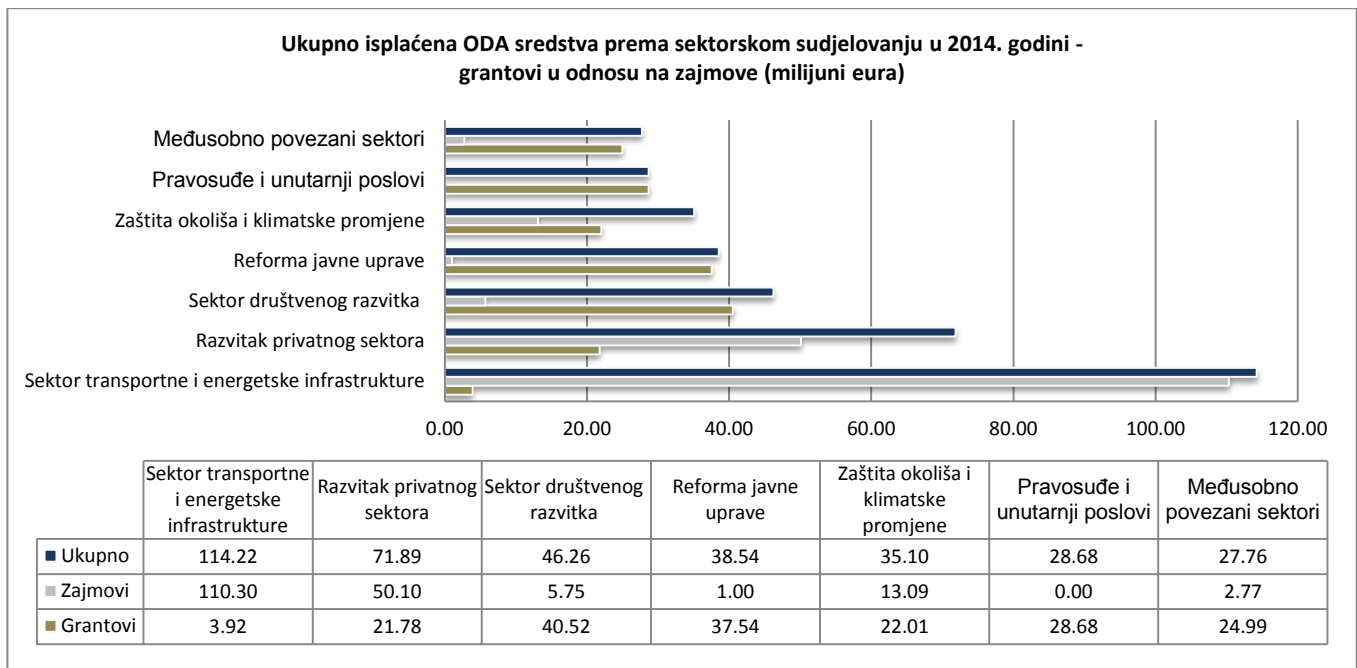

Rang lista prema sektorskom udjelu alociranih ODA sredstava u 2014. godini, izraženo u %.

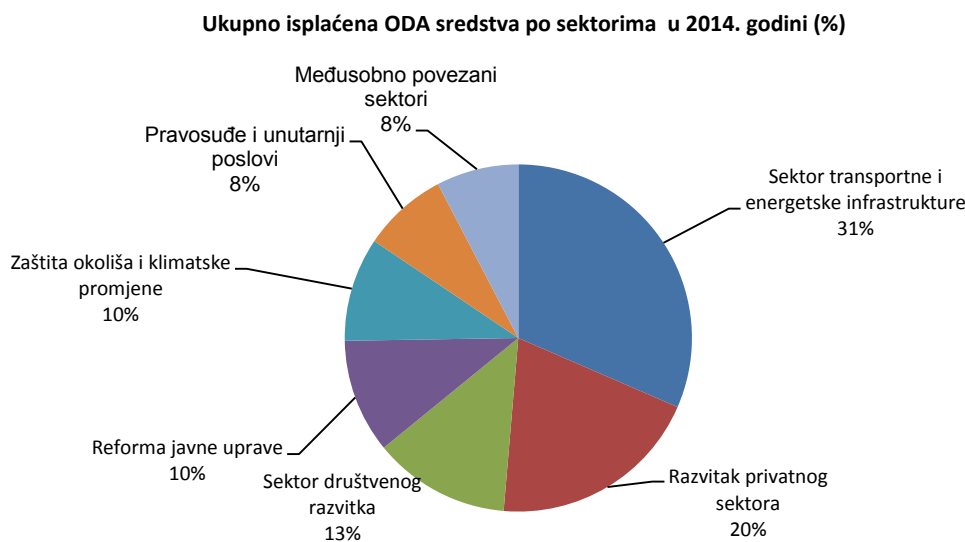
Najveći udjel sredstava ODA pomoći u 2014. godini alociran je u Sektor zaštite okoliša i klimatskih promjena (39%) a slijede ga Sektor transportne i energetske infrastrukture (22%) i Razvitak privatnog sektora (19%), dok je najmanje sredstava izdvojeno za Međusobno povezane sektore (5%) i Sektor pravosuđa i unutarnjih poslova (4%).

Pregled ukupno isplaćenih ODA sredstava po sektorima u 2014. godini

Primjetno je različito rangiranje sektora usporedbom isplaćenih i alociranih ODA sredstva, pri čemu je Sektor transportne i energetske infrastrukture primio najveći udjel isplaćenih sredstva, a slijede ga Razvitak privatnog sektora i Sektor društvenog razvitka.

Rang lista prema sektorskom udjelu isplaćenih ODA sredstava u 2014. godini, izraženo u %.

Može se zaključiti da su u nekim sektorima iznosi isplaćenih ODA sredstava veći u odnosu na alocirana ODA sredstva, dok je u nekim sektorima jako nizak postotak isplaćenih ODA sredstava, što može biti posljedica metodoloških razlika u načinu unošenja vrijednosti projekata kao i nedovoljnih kapaciteta za povlačenje sredstava i veoma dugotrajnih i opterećujućih zakonskih procedura u pojedinim sektorima.

- I. **Pravosuđe i unutarnji poslovi**
- II. **Reforma javne uprave**
- III. **Razvitak privatnog sektora**
- IV. **Sektor transportne i energetske infrastrukture**
- V. **Sektor zaštite okoliša i klimatskih promjena**
- VI. **Sektor društvenog razvitka**
- VII. **Međusobno povezani sektori⁴**

⁴ Međusobno povezani sektori - prethodno nazvan Nedefinirani sektor, za projekte koje donatori nisu mogli svrstati u postojeće sektore u DMD bazi podataka.

Članice DCF-a aktivne u sektoru u 2014. godini	EU, SAD / USAID, Švedska / Sida, Norveška, UNDP, Francuska, Švicarska, Japan/JICA, Njemačka, Slovenija, Italija /IC, UNICEF, Nizozemska, Ujedinjeno Kraljevstvo (FCO).
Ostale ključne međunarodne organizacije	Organizacija za sigurnost i suradnju u Europi (OSCE), Vijeće Europe (CoE), British Council u BiH, INTERPOL, EURPOL, Međunarodni program pomoći u kriminalističkoj obuci Ministarstva pravosuđa SAD (ICITAP), Asocijacija šefova policija Jugoistočne Europe (SEPKA), Ured visokog predstavnika (OHR), Ministarstvo vanjskih poslova SAD-Biro za međunarodnu sigurnost i neproliferaciju, Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama (FRONTEX), Agencija Kraljevine Danske za upravljanje u izvanrednim situacijama (DEMA), Međunarodna organizacija za migracije (IOM), Međunarodni fond za razminiranje i pomoć žrtvama mina (ITF), Snage Europske unije (EUFOR), Fondacija „Svijet bez mina“ (WOM), Međunarodno povjerenstvo Crvenog križa, Save the Children
Ključni partneri među institucijama vlasti	<p>Pravosuđe: Ministarstvo pravde BiH; Ministarstvo pravde RS; Ministarstvo pravde F BiH, županijska ministarstva pravde, Tužiteljstvo BiH; Visoko sudsko i tužiteljsko vijeće; Sud BiH, županijski sudovi, sud Distrikta i tužiteljstva</p> <p>Zatvorski sustav: Ministarstvo pravde BiH, entitetska ministarstva pravde, županijska ministarstva pravde i Pravosudna komisija Brčko Distrikta BiH</p> <p>Provedba zakona: Ministarstvo sigurnosti BiH, Državna agencija za istrage i zaštitu, Granična policija; Direkcija za koordinaciju policijskih tijela, Uprava za neizravno oporezivanje</p> <p>Organizacije civilnog društva: NVO Vijeće, Advokatska komora FBiH i RS, Kuća ljudskih prava Sarajevo, Helsinško povjerenstvo za ljudska prava u BiH</p>
Ukupno alocirana / isplaćena sredstva DCF članica za potrebe sektora u 2014. godini	2014: Ukupno alocirano €32,98milijuna – sve u grantovima Ukupno isplaćeno €28,68milijuna – sve u grantovima
Zakonski okvir i sektorske strategije	<p>Zakonski okvir i sektorske strategije (usvojene u 2014. godini)</p> <p><i>Zakon o sprečavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti; Zakon o dopuni Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine; Zakon o elektronskom dokumentu BiH; Zakon o dopunama Zakona o Pravobraniteljstvu BiH; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli; Zakon o izmjeni i dopuni Izbornog zakona BiH; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prekršajima BiH; Zakon o amnestiji za nedopušteno držanje minskoeksplozivnih sredstava i oružja u FBiH; Zakon o zaštiti i postupanju s djecom i maloljetnicima u kaznenom postupku u FBiH; FBiH Zakon o pravima povratnika u prijeratno mjesto prebivališta u entitetu Republika Srpska i Brčko Distriktu BiH; FBiH Zakon o naplati i djelomičnom otpisu dugovanja sportskim kolektivima; Zakon o dopuni Zakona o sudovima u FBiH; Zakon o izmjeni Krivičnog zakona FBiH; Zakon o izmjenama Zakona o krivičnom postupku FBiH; Zakon o postupku prijenosa prava vlasništva na nekretninama u vlasništvu Federacije Bosne i Hercegovine, županija, gradova i općina na nastradalim područjima; FBiH Zakon o financiranju pomoći za otklanjanje posljedica prirodne nesreće i obnovu područja zahvaćenih prirodnom nesrećom; Zakon o osnivanju Federalnog fonda za pomoć nastradalim područjima od prirodne nesreće na teritoriji FBiH; Zakon o suzbijanju korupcije i organiziranog kriminala u FBiH; Zakon o prekršajima FBiH; FBiH Zakon o</i></p>

	<p><i>oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom; Zakon o inspekcijama FBiH; Zakon o dopuni Kaznenoga zakona FBiH; FBiH Zakon o dopuni Zakona o financiranju pomoći za otklanjanje posljedica prirodne nesreće i obnovu područja zahvaćenih prirodnom nesrećom; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o matičnim knjigama u FBiH; Zakon o nasljeđivanju u FBiH; Zakon o unutarnjim poslovima FBiH; Zakon o policijskim službenicima RS; Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o advokaturi RS; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o notarima RS; Zakon o plaćama zaposlenih u Ministarstvu unutarnjih poslova RS; Zakon o plaćama uposlenih u institucijama pravosuđa RS; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o unutarnjim poslovima RS; Zakon o državljanstvu RS; Zakon o dopuni Zakona o sprečavanju sukoba interesa u organima vlasti RS; Zakon o dopuni Zakona o sudskim taksama u RS; Zakon o prekršajima RS; Zakon o ostvarivanju prava na starosnu mirovinu profesionalnih vojnih lica RS; Zakon o izmjenama Zakona o Centru za edukaciju sudaca i javnih tužitelja u RS; Zakon o dopuni Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći u RS; Zakon o dopunama Zakona o izvršnom postupku u RS; Zakon o plaćama i naknadama sudaca i tužitelja u RS; Zakon o izmjenama i dopunama zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta BiH; Zakon o izmjenama Zakona o parničnom postupku Brčko Distrikta BiH; Zakon o izmjeni i dopunama zakona o policijskim službenicima Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine</i></p> <p><i>BiH akcijski plan o hitnim slučajevima zaštite stanovništva od jonizirajućeg zračenja u slučaju vanrednog događaja, nuklearnog udesa ili nastanka nuklearne štete</i></p> <p>Ranije usvojeni zakonski okvir i sektorske strategije su dostupne na http://donormapping.ba/pdf/DMR%202013-ENG.pdf</p>
<p>Koordinacija rada donatora</p>	<p>Pravosuđe: Kvartalni koordinacijski sastanci koje organizira Ministarstvo pravde BiH /Sektor za strateška planiranja, koordinaciju pomoći i europske integracije, i posebno Strukturalni dijalog u Sektoru pravde između institucija u BiH i EU Delegacije.</p> <p>Zatvorski sustav: Bilateralni sastanci vezani za projekte.</p> <p>Provedba zakona: Bilateralni sastanci vezani za projekte sa izuzetkom Koordinacijskog tijela za pitanja migracija u BiH koje je aktivno u oblasti migracija i azila</p> <p>Civilno društvo: Neformalna <i>ad-hoc</i> koordinacija.</p> <p>Donatori aktivni u sektoru redovito sudjeluju na kvartalnim sastancima Foruma za koordinaciju donatora u organizaciji Ministarstva financija u trezora /Sektora za koordinaciju međunarodne ekonomske pomoći.</p>

Pregled

Jačanje vladavine prava prepoznato je kao najveći izazov i ključni pretpostavka za zemlje koje su na putu Euroatlanskih integracija, što u konačnici znači da zemlje kandidati kao i zemlje potencijalni kandidati, da bi postale članice EU prethodno trebaju usvojiti cijelokupno zakonodavstvo EU (*acquis*). Kako bi se olakšao pregovorački proces, sam *acquis* je podijeljen po poglavljima, te se Poglavlje 24 bavi pitanjima Pravosuđa, slobode i sigurnosti a obuhvaća migracije, azil i politiku viza, vanjske granice i Schengen, pravosudnu suradnju u kaznenim i građanskim stvarima, policijsku suradnju i borbu protiv organiziranog kriminala, borbu protiv terorizma, droga, krivotvorenje eura i carinsku suradnju. Obzirom da Regija Balkana predstavlja glavni izvor tzv. "sigurnosnih prijetnji različitog intenziteta" za EU u svim spomenutim pitanjima, Sektor Pravosuđa i unutarnjih poslova predstavlja jedno od prioritetnih područja suradnje.

Sektor Pravosuđa i unutarnjih poslova se sastoji od četiri podsektora:

- Pravosuđe,
- Zatvorski sustav,
- Provedba zakona i
- Organizacije civilnog društva (OCD)⁵.

U 2014. godini je ostvaren ograničen napredak u okviru Reformi pravosudnog sustava u Bosni i Hercegovini. Demonstracije iz veljače koje su pozivale na poboljšanje društvene i gospodarske situacije u zemlji, rezultirale su sa tri nove inicijative koje je pokrenula EU komisija: proširenjem strukturiranog dijaloga o pravosuđu između EU i Bosne i Hercegovine, ubrzanjem provedbe projekata u sklopu Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA) i jačanjem ekonomskog upravljanja.

Strukturirani dijalog o pravosuđu, koji je usmjeren na reformu pravosuđa i pitanja vezana za procesuiranje ratnih zločina, proširen je dodatnim pitanjima koji se bave vladavinom prava, što je rezultiralo određenim pozitivnim pomacima u područjima regionalne suradnje, procesuiranja ratnih zločina, profesionalnosti i djelotvornosti pravosuđa. Strategija za reformu Sektora pravde (JSRS) 2009-2013 je djelomično provedena, međutim Strategija za razdoblje 2014 – 2018 i njen Akcijski plan su još uvijek u procesu formalnog usvajanja.

U domeni **zatvorskog sustava**, ostvaren je određen napredak u pogledu uvjeta zatvorenika kojima prijeti nasilje, samoubojstvo ili samoozljeđivanje (tzv. ugroženi zatvorenici). Izgradnja državnog zatvora visoke sigurnosti započela je u drugom dijelu 2014. godine. Zatvorska inspekcija kao i nastavni plan i program obuke za inspektore trebaju biti poboljšani i međusobno usklađeni na cijeloj teritoriji BiH. Također, u narednom razdoblju bit će potrebno posvetiti više pozornosti na učinkovit koordinacijski mehanizam između 15 zatvorskih uprava u zemlji. Novi Zakon o izvršenju kaznenih sankcija potrebno je usvojiti u Federaciji BiH kako bi se osigurala usklađenost sa zakonom na državnoj razini kao i međunarodnim standardima.

Ograničeni napredak je ostvaren u okviru podsektora Provedba zakona, u 2014. godini. U oblasti **vizne politike**, provedba bezviznog režima sa EU odvijala se bez poteškoća. Međutim, neophodno je da vlasti u Bosni i Hercegovini odmah djeluju u sklopu *Mehanizma za praćenje dešavanja nakon liberalizacije viznog režima*, kako bi se izbjegla zlouporaba azila i osigurala provedba odgovarajućih politika za poboljšanje društvene i ekonomske uključenosti najugroženijih skupina stanovništva koje su najsklonije migriranju, sa posebnim naglaskom na Rome. U sklopu oblasti **upravljanja granicom**, većina propisa vezanih za integrirano upravljanje granicom (IBM), uključujući i Zakon o kontroli granica, uglavnom se temelji na *acquis*-u. Pored toga, zajednički centar za policijsku suradnju između Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Srbije je osnovan u Trebinju u Bosni i Hercegovini. Od Centra se očekuje unaprijeđenje regionalnih kapaciteta za suzbijanje

⁵ Za više informacija posjetite: http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/mipd_bih_2011_2013_en.pdf

prekograničnog kriminala i ilegalne migracije. Program suradnje predviđa i uključivanje drugih zemalja u narednom razdoblju. Također, ostvarena je suradnja u oblasti zajedničke analize rizika sa FRONTEX-om, koja je rutinski uvrštena u kontekst *Mreže za analizu rizika zemalja zapadnog Balkana* (WB-RAN). U oblasti **azila i migracije**, treba napomenuti da je stalni centar za azilante u Trnovu počeo s radom u rujnu 2014., a provedba readmisije između Europske unije i Bosne i Hercegovine nastavila se bez većih zapreka. Međutim, poteškoće u pogledu ekonomske reintegracije, pristupa zdravstvenoj skrbi, ostvarenju socijalne zaštite, mirovina i zapošljavanja manjinskih povratnika, predstavljaju prepreke za njihov održivi povratak i lokalnu integraciju. Istodobno, broj zahtjeva za azil je u porastu, uglavnom zbog sirijskog sukoba. Ipak, može se konstatirati da je trenutačni napredak u područjima vizne politike, upravljanja granicom, azila i migracija zadovoljavajući.

U oblasti **borbe protiv pranja novca**, BiH je ostvarila određeni napredak, ali još uvijek nema uspostavljen učinkovit sustav za zaplijenu i upravljanje imovinom stečenom kaznenim djelima. Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma je usvojen, ali kako bi se udovoljilo međunarodnim standardima, bit će potrebno usvojiti izmjene kaznenog zakona koji regulira pranje novca i financiranje terorizma.

Tijekom 2014. godine ostvaren je određeni napredak u **borbi protiv trgovine drogom**. Poboľšane su mogućnosti pojedinih agencija za provedbu zakona u identificiranju i ometanju operacija trgovine drogom. Međutim, novi strateški okvir kao i daljnje mjere za poboljšanje institucijskih kapaciteta za koordinaciju i provedbu politike u ovoj oblasti tek trebaju biti definirani. Trenutačno se među agencijama odvija uglavnom neformalna koordinacija i suradnja, međutim nepostojanje institucionalizirane koordinacije i suradnje između državnih i entitetskih/županijskih policijskih tijela remeti učinkovito vršenje policijskih usluga.

U **borbi protiv organiziranog kriminala**, niz uspješnih velikih zajedničkih policijskih akcija je proveden, od kojih su neke provedene u uskoj suradnji sa različitim agencijama susjednih zemalja. Međutim, suradnja između policije i tužiteljstava u BiH zahtijeva strukturna poboljšanja kako bi se jamčio učinkovitiji sudski postupak. Usvojeni su Nova strategija za borbu protiv organiziranog kriminala za razdoblje 2014.-2016. i prva Procjena prijetnji od organiziranog kriminala (OCTA) za Bosnu i Hercegovinu. OCTA je pripremljena koristeći metodologiju Europol i zajednički izrađena od strane svih agencija za provedbu zakona u BiH.

U pogledu **borbe protiv trgovine ljudima**, u tijeku je provedba Strategije i Akcijskog plana za razdoblje 2013.-2015. Potrebno je nastaviti daljnje jačanje suradnje između četiri regionalna monitoring tima i udarnog tima na državnoj razini kako bi se osigurala adekvatna koordinacija i pružila pomoć žrtvama. Glavni razlozi za trgovinu ljudima u BiH su radna i seksualna eksploatacija, prosjačenje i prisilni brakovi. Može se konstatirati da BiH i dalje ostaje zemlja podrijetla, tranzita i odredišta za trgovinu ljudima, te bi se stoga u predstojećem razdoblju trebalo usredotočiti na uspostavu sveobuhvatnog sustava za identifikaciju sveukupnih trendova i izazova vezanih za trgovinu ljudima.

Povećanje svijesti o ljudskim pravima i jačanje povjerenja građana u pravosuđe i institucije za provedbu zakona predstavlja karakterističan cilj za **OCD-a**. Tijekom 2014. godine, različite organizacije civilnog društva bile su uključene u sustavno praćenje stanja ljudskih prava i trenutni status pravosuđa u Bosni i Hercegovini, kao i praćenje napretka u tim oblastima. Njihova uloga i aktivnosti još više su dobile na značaju nakon socijalnih prosvjeda za poboljšanje društvene i ekonomske situacije u zemlji, iz veljače 2014. godine kao i rješavanje niza socio-ekonomskih zahtjeva koji se odnose na nezaposlenost, korupciju, privilegije izabranih dužnosnika i poboljšanja u zdravstvenoj skrbi i socijalnoj zaštiti. Takođe, tijekom velikih poplava u svibnju 2014., veliki broj organizacija civilnog društva sudjelovalo je u prikupljanju i pružanju pomoći u područjima pogođenim poplavama. Velika uloga koju su OCD imale u saniranju posljedica poplava, prepoznata je potpisivanjem Memoranduma o razumijevanju (MoR) između njih i najvećih donatora i općina koje su bile najteže pogođene poplavama⁶. Ipak, u narednom razdoblju bit će potrebno pojačati suradnju sa civilnim

⁶ Za više informacija posjetite: http://www.ba.undp.org/content/bosnia_and_herzegovina/en/home/presscenter/articles/2014/07/08/eu-and-undp-support-flooded-communities-in-bosnia-and-herzegovina-.html

društvom na državnoj, entitetskoj i županijskoj razini, što se može ostvariti putem Radne skupine za Reviziju Sporazuma o suradnji između Vijeća ministara BiH i sektora OCD u BiH, koju je imenovalo Vijeće ministara BiH u 2014. Također, Bosna i Hercegovina se u 2014. godini pridružila međunarodnoj inicijativi "Partnerstvo za otvorenu vlast", koja ima za cilj jačanje suradnje između civilnog društva i državnih institucija na svim razinama i Vijeća ministara BiH, čime je potvrđen interes BiH da bude uključena u Program „Europa za građane za razdoblje 2014. - 2020.“.

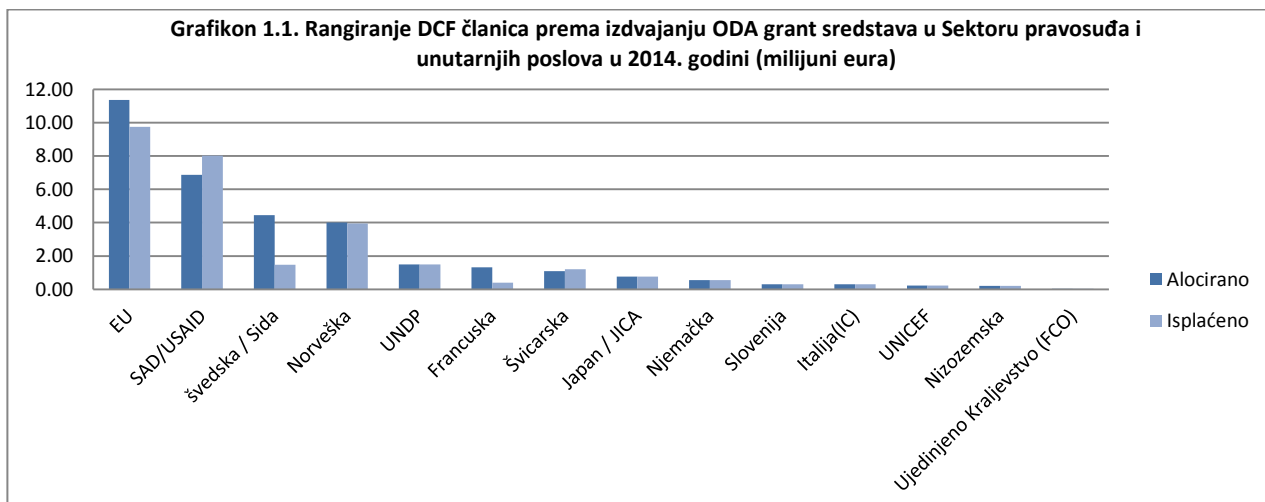
Iz svega gore navedenog, može se zaključiti da je ostvaren neujednačen stupanj napretka u četiri podsektora u sklopu Sektora pravosuđa i unutarnjih poslova u Bosni i Hercegovini, te će u narednom razdoblju biti potrebno uložiti dodatne napore kako bi se ubrzala reforma u Sektoru u cjelini. Katastrofalne poplave iz svibnja 2014. godine utjecale na reformske procese unutar Sektora, pri čemu je izravni učinak bio je evidentan u odnosu na sudjelovanje relevantnih institucija, kao što su Centar za razminiranje (MAC), Ministarstvo obrane BiH, Ministarstvo sigurnosti BiH i Granična policija BiH, dok je određen broj pravosudnih institucija u Doboju, Modriči, Šamcu, Sanskom Mostu, Kaknju i Maglaju pretrpio veliku štetu na svojim objektima, opremi i namještaju. Neizravni utjecaj se također odrazio kroz preraspodjelu sredstava za projekte rekonstrukcije i obnovu oštećene imovine u svim podsektorima.

Aktivnosti donatora u 2014. godini

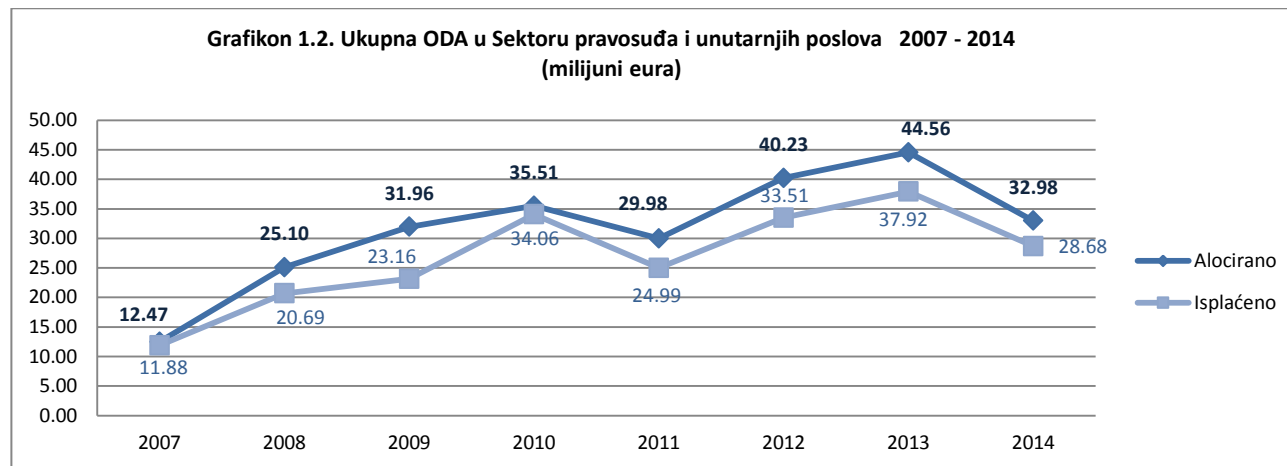
Članice DCF aktivne u Sektoru pravosuđa i unutarnjih poslova u 2014. godini su EU, SAD / USAID, Švedska / Sida, Norveška, Francuska, Švicarska, Japan/JICA, Njemačka, Slovenija, Italija/IC, UNICEF, Nizozemska i Ujedinjeno Kraljevstvo (FCO).

Ukupno alocirana grant sredstva DCF članica u Sektor pravosuđa i unutarnjih poslova u 2014. godini su iznosila €32,98 milijuna, od čega je ukupno isplaćeno €28,63 milijun grant sredstava.

Grafikon 1.1 pokazuje poređenje alociranih i isplaćenih ODA grant sredstava po donatorima koja su osigurana za Sektor pravosuđa i unutarnjih poslova u 2014. godini. Grafikon pokazuje da su vodeći donatori u Sektoru pravosuđa i unutarnjih poslova u 2014. godini bili EU i SAD / USAID a slijede ih Švedska /Sida, Norveška, UNDP, Francuska, Švicarska, Japan/JICA, Njemačka, Slovenija, Italija/IC, UNICEF, Nizozemska i Ujedinjeno Kraljevstvo (FCO). U niže navedenom grafikonu primjetna je neznatna razlika u rangiranju članica DCF-a u odnosu na ukupno isplaćena sredstva.

Grafikon 1.2 pokazuje povijesni pregled ukupno alociranih i isplaćenih ODA sredstava u Sektor pravosuđa i unutarnjih poslova u Bosni i Hercegovini.

Grafikon prikazuje stalno povećanje donatorskih davanja u razdoblju 2007. do 2010. te njihov pad u 2011. godini. Ovaj silazni trend može se objasniti postupnim povlačenjem izravne bilateralne pomoći od strane pet velikih donatora (Austrija / ADC, Italija / IC, Nizozemska, Španjolska / AECID i UK / DFID) kao i fiskalnom prilagodbom i proračunskom štednjom u većini partnerskih zemalja koje su bile pogođene krizom. Međutim, u 2013. godini ovaj Sektor je zabilježio vrhunac priljeva inozemne pomoći koji je zatim zabilježio oštar pad u 2014. godini.

Od ukupnih ODA sredstava dodijeljenih Bosni i Hercegovini u 2014. godini, 4% je alocirano, a 8% je isplaćeno u Sektor pravosuđa i unutarnjih poslova.

Gavni projekti u Sektoru pravosuđa i unutarnjih poslova u BiH su navedeni u narednoj tablici⁷:

Naziv projekta	Donator/financijska institucija	Ukupna vrijednost projekta (milijuni eura)
(ICITAP) Potpora agencijama za provedbu zakona	SAD / USAID	32,06
USAID Projekt pravosuđa u Bosni i Hercegovini (BiH)	SAD / USAID	7,32
(JSDP II) Projekt razvitka sektora pravosuđa II	SAD / USAID	6,74
Potpورا pravosuđu u BiH	Norveška	6,72
NPA Program razminiranja u Bosni i Hercegovini 2011-2015	Norveška	5,88
Potpورا pravosuđu u BiH – Jačanje tužiteljskih kapaciteta u Sustavu krivičnog pravosuđa	Švicarska	5,54
(SIM) Projekt jačanja nezavisnih medija	SAD/ USAID	5,48
Projekt završetka i predaja funkcionalne zgrade uprave policije Brčko Distrikta	UNDP, EU	5,03
Izgradnja graničnog prijelaza na Bijači, BiH	EU	4,93
Projekt jačanja institucija vlasti i procesa u BiH (SGISP)	SAD / USAID	4,35
Projekt unapređenja djelotvornosti pravosuđa	Švedska / Sida	3,65
Potpورا za Reformu pravosuđa za djecu u BiH – Faza II	UNICEF, Švedska / Sida,	3,35
Povjerenje- Razumijevanje-Odgovornost u BiH (PROFUTURE)	SAD/USAID	3,11

Svi projekti su dostupni u bazi podataka Foruma za koordinaciju donatora, putem sljedećeg linka:

http://dmd.donormapping.ba/dmd/faces/dmdPublicStart?_afzWindowMode=0&_afzLoop=342677494085424&_adf.ctrl-state=mk4nl7ill_4

⁷Usljed velikog broja projekata u Sektoru pravosuđa i unutarnjih poslova, samo neki projekti su navedeni u ovom izvješću. Svi projekti klasificirani pod ovim Sektorom dostupni su u bazi podataka DCF-a - www.donormapping.ba

Zakonski okvir i sektorske strategije usvojene u 2014. godini

U **prosincu 2014. godine** Parlamentarna skupština BiH usvojila je Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine⁸.

U **siječnju 2014. godine** usvojen je Zakon o amnestiji za nedopušteno držanje minskoeksplozivnih sredstava i oružja u FBiH⁹, kao i Zakon o zaštiti i postupanju s djecom i maloljetnicima u kaznenom postupku u FBiH¹⁰, dok je u **veljači 2014. godine** Narodna skupština RS usvojila Zakon o policijskim službenicima, Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o advokaturi RS i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o notarima¹¹.

U **travnju 2014. godine** Parlamentarna skupština BiH usvojila je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prekršajima¹², dok je Narodna skupština RS usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o unutarnjim poslovima RS i Zakon o plaćama i naknadama uposlenih u pravosudnim institucijama u RS¹³, kao i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o unutarnjim poslovima¹⁴ i Zakon o državljanstvu RS¹⁵.

U **svibnju 2014. godine** Parlamentarna skupština FBiH usvojila je Zakon o pravima povratnika u prijeratno mjesto prebivališta u entitetu Republika Srpska i Brčko Distriktu BiH¹⁶ i Zakon o naplati i djelomičnom otpisu dugovanja sportskim klubovima¹⁷.

Tijekom **lipnja 2014. godine** Parlamentarna skupština BiH usvojila je Zakon o sprečavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti, Zakon o dopuni Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine i Zakon o dopunama Zakona o Pravobraniteljstvu BiH kao i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli¹⁸. Istodobno, Narodna skupština RS usvojila je Zakon o dopuni Zakona o sprečavanju sukoba interesa u organima vlasti RS¹⁹.

Također, u **lipnju 2014. godine**, Parlamentarna skupština Brčko Distrikta BiH usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona Brčko Distrikta BiH kao i Zakon o izmjenama Zakona o parničnom postupku Brčko Distrikta BiH kao i Zakon o izmjenama Zakona o parničnom postupku Brčko Distrikta BiH²⁰.

U **srpnju 2014. godine** Parlamentarna skupština BiH usvojila je Zakon o elektronskom dokumentu²¹. Istodobno, Parlamentarna skupština FBiH usvojila je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima u FBiH²², kao i Zakon o dopuni Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine FBiH, Zakon o izmjenama Zakona o krivičnom postupku FBiH, Zakon o postupku prijenosa prava vlasništva na nekretninama u vlasništvu FBiH, županija, gradova i općina na nastradalim područjima, Zakon o financiranju pomoći za otklanjanje posljedica prirodne nesreće i obnovu područja zahvaćenih prirodnom nesrećom, Zakon o osnivanju Federalnog fonda za pomoć nastradalim područjima od prirodne nesreće na teritoriji FBiH i Zakon o suzbijanju korupcije i organiziranog kriminala u FBiH²³.

⁸ Službeni glasnik BiH br. 7/14

⁹ Službene novine FBiH br. 5/14

¹⁰ Službene novine FBiH br. 7/14

¹¹ Sve objavljeno u Službenom glasniku RS br. 20/14

¹² Službeni glasnik BiH br. 36/14

¹³ Sve objavljeno u Službenom glasniku RS br. 31/14

¹⁴ Službeni glasnik RS br. 33/14

¹⁵ Službeni glasnik RS br. 59/14

¹⁶ Službene novine FBiH br. 35/14

¹⁷ Službene novine FBiH br. 37/14

¹⁸ Sve objavljeno u Službenom glasniku BiH br. 47/14

¹⁹ Službeni glasnik RS br. 52/14

²⁰ Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH br. 27/14

²¹ Službeni glasnik BiH br. 58/14

²² Službene novine FBiH br. FBiH br. 52/14

²³ Sve objavljeno u Službenim novinama FBiH br. 59/14

Narodna skupština RS u srpnju 2014. godine usvojila je Zakon o dopuni Zakona o sudskim taksama, Zakon o prekršajima RS, Zakon o ostvarivanju prava prava na starosnu mirovinu profesionalnih vojnih lica RS, Zakon o izmjenama Zakona o Centru za edukaciju sudaca i javnih tužitelja u RS i Zakon o dopuni Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći²⁴, kao i Zakon o dopunama Zakona o izvršnom postupku u RS, Zakon o plaćama i naknadama sudaca i tužitelja u RS²⁵ i Zakon o dopunama Zakona o izvršnom postupku²⁶.

Parlamentarna skupština FBiH usvojila je Zakon o prekršajima u FBiH²⁷ u kolovozu 2014. godine.

U rujnu 2014. godine Parlamentarna skupština Brčko Distrikta BiH usvojila je Zakon o izmjeni i dopunama zakona o policijskim službenicima Brčko Distrikta BiH²⁸.

U listopadu 2014. godine Parlamentarna skupština FBiH usvojila je Zakon o nasljeđivanju u FBiH²⁹, zajedno sa Zakonom o unutarnjim poslovima FBiH³⁰.

Koordinacija rada donatora

Mehanizmi za koordinaciju donatora u Sektoru pravosuđa i unutarnjih poslova tijekom 2014. godine bili su implementirani na različit način, ovisno od pod-sektora i razine vlasti.

U podsektoru **Pravosuđa**, Ministarstvo pravde BiH/Sektor za strateška planiranja i koordinaciju pomoći i europske integracije organizira sastanke za praćenje i usklađivanje donatorskih aktivnosti u pod-sektoru Zakonodavne i pravosudne reforme. Ministarstvo pravde BiH redovito održava koordinacijske mehanizme za implementaciju Strategije reforme sektora pravosuđa 2008 – 2013, sa namjerom da iste zadrži i u predstojećoj Strategiji za razdoblje 2014. – 2018. godina. Također, Strukturni dijalog u Sektoru pravosuđa ostaje važna platforma za provedbu pravosudnih reformi, te je nadalje proširen na ostala pitanja u sklopu vladavine prava.

U podsektoru **Zatvorskog sustava**, održavaju se *ad-hoc* koordinacijski sastanci vezani za projekte i većinom na bilateralnoj osnovi.

U podsektoru **Provedbe zakona** glavna koordinacija odvijala se u formi međuinstitucijske koordinacije. Suradnja između sigurnosnih institucija, koje se bave pitanjima **azila i migracija** se odvija bez poteškoća, budući da je Vijeće ministara BiH uspostavilo Koordinacijsko tijelo za pitanja migracija u BiH. U domeni **upravljanja granicom**, BiH je tijekom 2014. godine i dalje aktivno sudjelovala u aktivnostima regionalne suradnje. U oblasti **zaštite i spašavanja** trebala bi biti poboljšanja koordinacija između svih BiH institucija, dok je u sklopu međunarodnih aktivnosti u ovoj oblasti, BiH pozvana da se pridruži Mehanizmu civilne zaštite EU, tijekom Donatorske konferencije *“Rebuilding together”* koja je održana u Bruxellesu 16.07.2014. godine. Potpisan je i protokol o suradnji između Ministarstva sigurnosti BiH, MUP-a RS, Odjela za civilnu zaštitu Federacije i Odjela za javnu sigurnost Brčko Distrikta, te je unutar Ministarstva sigurnosti BiH imenovana kontakt točka za komunikaciju sa Mehanizmom civilne zaštite EU.

U podsektoru **Civilnog društva** treba napomenuti da je inicijativu za uspostavu Radne skupine za reviziju Sporazuma o suradnji između Vijeća ministara BiH i sektora OCD u BiH odobrilo Vijeće ministara BiH. Pored toga, BiH se pridružila i međunarodnoj inicijativi "Partnerstvo za otvorenu vlast", koja ima za cilj jačanje suradnje između civilnog društva i državnih institucija na svim razinama vlasti i Vijeća ministara BiH, što je potvrdio interes BiH da bude uključena u Program Europa za građane za razdoblje 2014 - 2020. Ti napori bi

²⁴ Sve objavljeno u Službenom glasniku RS br. 63/14

²⁵ Službeni glasnik RS br. 66/14

²⁶ Službeni glasnik RS br. 98/14

²⁷ Službene novine FBiH br. 66/14

²⁸ Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH br. 37/14

²⁹ Službene novine FBiH br. 80/14

³⁰ Službene novine FBiH br. 81/14

trebali osigurati pretpostavke za usvajanje zakona i strategija povoljnijih za razvitak civilnog društva u Bosni i Hercegovini.

Donatori aktivni u Sektoru pravosuđa i unutarnjih poslova redovito prisustvuju na sastancima Foruma za koordinaciju donatora (DCF) koje organizira Ministarstvo financija i trezora BiH / Sektor za koordinaciju međunarodne ekonomske pomoći (MFIT/ SCIA).

Tijekom neposrednog odgovora na poplave, koje su pogodile zemlju u svibnju 2014. godine, svi interesni akteri u Sektoru naglasili su kako su koordinacijske aktivnosti unaprijedile kako međuinstitucijski odnos tako i odnos između institucija i donatora u BiH.

Buduće aktivnosti

Kao što je prethodno navedeno, u Sektoru pravosuđa i unutarnjih poslova u Bosni i Hercegovini je u 2014. godini ostvaren ograničen napredak. Stoga će se u narednom razdoblju posebna pozornost morati usmjeriti na vladavinu prava, uključujući reformu pravosuđa i borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala.

Svi akteri uključeni u pripremu DMR Izvještaja istaknuli su potrebu da se buduće aktivnosti usmjere na daljnji razvitak Sektora u cjelini i nastavak započetih reformskih procesa unutar istoga. Izgradnja kapaciteta i bolje opremanje Sektora pravosuđa i unutarnjih poslova predstavljaju pretpostavke za njegov daljnji razvitak, putem unapređenja zakonskih okvira, pripreme odgovarajućih strategija i poboljšane suradnje.

I pored toga što su ostvarena određenja poboljšanja u učinkovitosti pravosuđa, u podsektoru **Pravosuđa** potrebno je nastaviti daljnje aktivnosti usmjerene na smanjenje broja zaostalih građanskih i kaznenih sudskih predmeta. Nadalje, pitanja kao što su usklađivanje standarda i propisa koji su relevantni za poboljšanje izvršenja kaznenih sankcija, poboljšan pristup pravdi u cijelini i potpora ekonomskom rastu, prepoznata su od većine interesnih aktera kao područja koja treba unaprijediti u narednom razdoblju.

U podsektoru **Zatvorskog sustava**, buduće aktivnosti trebaju biti usmjerene na usklađivanje zatvorskog sustava sa europskim standardima kao i poboljšanje cjeloukupne zatvorske infrastrukture i uvjeta. Također, bit će potrebno razviti program obuke i edukacije za zatvorsko osoblje i uspostaviti koordinaciju između 15 zatvorskih uprava u zemlji.

U podsektoru **Provedba zakona**, buduće aktivnosti trebaju se usmjeriti na bolju koordinaciju između tijela za provedbu zakona i pravosudnog sustava kao i na unapređenje kapaciteta, infrastrukture, nadzora i opreme na graničnim prijelazima i pojedinačnim agencijama za provedbu zakona, obzirom da je koordinacija i suradnja među agencijama i dalje najvećim dijelom neformalna, kako bi se izbjegla situacija iz prosvijeda koji su se dogodili u veljači 2014. godine.

Opći zaključak je da trebaju biti uloženi dodatni naponi i angažman kako od strane domaćih tako i od međunarodnih aktera u Sektoru pravosuđa i unutarnjih poslova, kako bi se pružila potpora u provedbi postojećeg i pripremi novog odgovarajućeg zakonodavstva, strategija i politika koji će omogućavati transparentan i nepristran pravni sustav u Bosni i Hercegovini.

<p>Članice DCF- aktivne u sektoru u 2014. godini</p>	<p>EU, SAD/ USAID, Švicarska, Švedska / Sida, Svjetska banka, Njemačka, Norveška, Italija /IC, Nizozemska, Republika Češka, UNDP, Danska, Slovenija i Francuska.</p>
<p>Ostale ključne međunarodne organizacije</p>	<p>Organizacija za sigurnost i suradnju u Europi (OSCE); Ured visokog predstavnika i posebnog predstavnika EU (OHR); Regionalno vijeće za suradnju (RCC); Potpora unapređenju dobre vladavine i upravljanja u zemljama središnje i istočne Europe (SIGMA); Regionalna škola za javnu upravu (ReSPA).</p>
<p>Ključni partneri među institucijama vlasti</p>	<p>Kapacitet za usklađivanje sa <i>acquis-om</i> i državnom službom: Vijeće ministara BiH zajedno sa vladama entiteta i DB; Ministarstvo civilnih poslova BiH; Ministarstvo pravde BiH; Ured koordinatora za reformu javne uprave u BiH zajedno sa koordinatorima entiteta i DB; Agencije za državnu službu BiH i entiteta; Agencija za razvitak visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete; Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje; Direkcija za europske integracije</p> <p>Javna nabava i finansijska kontrola: Agencija za javne nabave BiH; Ured za razmatranje žalbi BiH; Ministarstvo financija i trezora BiH; Centralne harmonizacijske jedinice (CHJ) u ministarstvima financija na državnoj razini i u entitetima, Državne, entitetske i revizorske institucije DB</p> <p>Statistika: Centralna banka BiH; Agencija za statistiku BiH</p> <p>Organizacije civilnog društva: Transparency International BiH (TI BiH); Centar za istraživačko novinarstvo (CIN); Asocijacija alumni Centra za interdisciplinarnu postdiplomske studije (ACIPS); Centri civilnih inicijativa (CCI); Udruženje građana „Zašto ne?“</p>
<p>Ukupno alocirana / isplaćena sredstva DCF članica za potrebe sektora u 2014. godini</p>	<p>2014: Ukupno alocirano €40,58 milijuna – €38,86 milijuna u grantovima i €1,72 milijuna u zajmovima Ukupno isplaćeno: €38,95 milijuna – €37,95 milijuna u grantovima i €1,00 milijun u zajmovima</p>
<p>Zakonski okvir i sektorske strategije</p>	<p>Zakonski okvir i sektorske strategije (usvojene u 2014. godini)</p> <p><i>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Proračunu institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2014. ; Zakon o dopuni Zakona o javnim nabavama BiH; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Proračunima u FBiH; Zakon o dopuni Zakona o izvršavanju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2014; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH; Zakon izmjenama Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obveza FBiH; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvršavanju Proračuna FBiH za 2014; Izmjena i dopuna Proračuna FBiH za 2014; Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o izvršavanju Proračuna FBiH za 2014; Izmjena i dopuna Proračuna FBiH za 2014; Zakon o izmjenama Zakona o visini stope zatezne kamate na javne prihode FBiH; Zakon o izmjeni Zakona o Poreznoj upravi FBiH; Zakon o Gradu Široki Brijeg; Zakon o Gradu Bihać; Zakon o Gradu Tuzla; Zakon o gradu Zenica; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o matičnim knjigama; Zakon o dopuni Zakona o</i></p>

	<p>teritorijalnoj organizaciji RS; Zakon o osnivanju općine Stanari; Zakon o izmjenama Zakona o izvršenju proračuna RS za 2014; Zakon o izmjenama Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama RS; Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o proračunskom sustavu RS; Zakonu o izmjenama i dopuni Zakona o posebnim republičkim taksama; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom rezervnom fondu RS; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poreskom postupku RS; Zakon o plaćama zaposlenih u javnim službama RS; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o reviziji javnog sektora RS; Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o unutarnjem dugu RS; Zakon o državnoj službi u Brčko Distriktu BiH; Zakon o nazivima naseljenih mjesta na području Brčko Distrikta BiH; Izmjena zakona o reviziji javne uprave Brčko Distrikta BiH; Zakon o izmjenama i dopunama zakona o zastupnicima skupštine Brčko Distrikta.</p> <p>Ranije usvojeni zakonski okvir i sektorske strategije su dostupne na http://www.donormapping.ba/index.php/donor-mapping-reports/dmr-2011-2012</p>
<p>Koordinacija rada donatora</p>	<p>Kapacitet za usklađivanje sa <i>acquis</i>-om i državnom službom uključujući DIS: redoviti sastanci aktera PAR Fonda koje organizira Ured koordinatora za reformu javne uprave.</p> <p>Javna nabava i financijska kontrola: Bilateralni sastanci vezani za projekte.</p> <p>Statistika: Neformalna <i>ad-hoc</i> koordinacija.</p> <p>Civilno društvo: Neformalna <i>ad-hoc</i> koordinacija.</p> <p>Donatori aktivni u sektoru redovito sudjeluju na kvartalnim sastancima Foruma za koordinaciju donatora u organizaciji Ministarstva financija u trezora / Sektora za koordinaciju međunarodne ekonomske pomoći.</p>

Pregled

Sektor reforme javne uprave (PAR), zajedno s vladavinom prava i ekonomskim upravljanjem, čini sastavni dio procesa proširenja EU. Ova tri dijela usko su povezana i od temeljnog su značaja za uspjeh u političkim i ekonomskim reformama kao i u izgradnji temelja za provedbu pravila i standarda EU. Funkcionalna javna uprava ima temeljnu ulogu u procesu pristupanja Euroatlanskim integracijama, omogućujući provedbu važnih reformi i uspješan dijalog sa EU. Takva javna uprava također izravno utječe na sposobnost vlade da pruža javne usluge, te potiče konkurentnost i rast.

PAR sektor se sastoji od četiri podsektora:

- Kapacitet za usklađivanje sa *acquis*-om i državnom službom uključujući Decentralizirani informacijski sustav (DIS),
- Javna nabava i financijska kontrola,
- Statistika i
- Organizacije civilnog društva (OCD)³¹.

U 2014. godini ostvaren je veoma ograničen napredak u oblasti reformiranja javne uprave u BiH. Sveukupna reforma PAR sektora u BiH, definirana je u Strategiji za reformu javne uprave iz 2006. godine, i Akcijskim planom 1, koji su usvojeni od svih administrativnih razina vlasti u Bosni i Hercegovini. Dokument uključuje detaljan pregled aktivnosti u šest ključnih reformskih područja PAR u BiH (donošenje politika i kapaciteti koordinacije, javne financije, upravljanje ljudskim resursima, upravni postupak, institucijska komunikacija i informacijske tehnologije - IT). U 2011. godini, usvojen je revidirani Akcijski plan (RAP 1), kojim je postavljen novi okvir za provedbu Strategije u razdoblju 2011. - 2014. godina. Pripreme za drugi Akcijski plan (AP) za razdoblje 2014. – 2020. su započele, ali isti još nije usvojen. Na rezultate reforme u ovom Sektoru tijekom izvještajnog razdoblja, pored pomenutog, utjecali su nedostatak sredstava za sveobuhvatnu provedbu Strategije, složenost administrativne strukture, kao i ograničena suradnja i kapaciteti na svim razinama vlasti u BiH.

U podsektoru *Kapacitet za usklađivanje sa *acquis*-om i državnom službom uključujući DIS*, ostvaren je veoma ograničen napredak u 2014. godini. I pored napretka ostvarenog na usklađivanju BiH zakonodavstva s europskim standardima, tempo provedbe revidiranog Akcijskog plana 1 Strategije reforme javne uprave je i dalje spor i neujednačen. Posebno uzimajući u obzir činjenicu da važeća Strategija istječe 2014. godine, a buduća PAR reforma kao i unapređenja dosljednih standarda i zajedničkih administrativnih praksi u cijeloj javnoj upravi u BiH tek treba se definirati i usuglasiti.

Primjetan je određen napredak u podsektoru *Javna nabava i financijska kontrola*, tijekom promatranog razdoblja. Parlament BiH je, tijekom travnja 2014. godine, usvojio novi Zakon o javnoj nabavi, koji je usklađen s direktivama EU 2004. Novim zakonom je zakonodavstvo za javne nabave BiH više usklađeno sa važećim standardima EU i znatno pojednostavljuje procedure javne nabave. U narednom razdoblju ključni izazov će predstavljati njegova provedba kao i usvajanje i provedba pratećih podzakonskih akata. U svrhu poticanja održivog gospodarskog rasta u Bosni i Hercegovini, bit će potrebno razviti operativni sustav javne nabave koji će uključivati javno-privatno partnerstvo (JPP) / koncesije, te koji će biti usklađen s pravilima EU-a i dobrom međunarodnom praksom.

³¹ Za više informacija posjetite: http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/mipd_bih_2011_2013_en.pdf

Mali napredak ostvaren je u podsektoru *Javna interna finansijska kontrola (PIFC)* u 2014. godini. Državna i entitetska ministarstva financija izradila su i usvojila standarde unutarnje kontrole, okvir za finansijsko upravljanje kao i kontrolne priručnike za institucije. Međutim, potrebno je uložiti daljnje napore kako bi se provela PIFC kontrola na svim razinama vlasti u BiH. Aktivniji koordinacijski odbori doprinijeli bi daljnjem napretku u provedbi PIFC i standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) u Bosni i Hercegovini.

U 2014. godini, **zabilježen je određen napredak podsektoru *Statistike*.** Poboljšana je suradnja između Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine (BHAS) i entitetskih zavoda za statistiku radi provedbe prvog poslijeratnog popisa stanovništva i kućanstava. Obrada podataka popisa stanovništva započela je u siječnju 2014. godine, te se očekuje objavljivanje rezultata. Međutim, sektorske statistike kao što su statistika nacionalnih računa, poslovna i poljoprivredna statistika trebaju biti nadalje unaprijeđene.

U 2014. godini je u podsektoru ***Organizacije civilnog društva (OCD)*** suradnja na državnoj, entitetskoj i županijskoj razini i dalje ostala slaba. U narednom razdoblju bit će potrebno ojačati institucijske mehanizme za suradnju s civilnim društvom, posebice uzevši u obzir ulogu OCD u BiH tijekom socio-ekonomskih prosvjeda iz veljače kao i poplavama iz svibnja 2014. godine. Potrebno je ojačati konzultacije sa civilnim društvom i poboljšati transparentnost sredstava OCD, kako bi se olakšao i ubrzao PAR proces u Bosni i Hercegovini.

Može se konstatirati da je u 2014. godini ostvaren ograničen napredak u Sektoru reforme javne uprave u cjelini. Provedba reformskih procesa u svim podsektorima ostaje izazov, ponajviše zbog komplicirane administrativne strukture u Bosni i Hercegovini kao i potrebe za daljnjim unapređenjem profesionalnih vještina svih interesnih aktera. Treba unaprijediti komunikaciju između organizacija javnog i civilnog sektora. Poplave koje su se dogodile u svibnju 2014. godine, usporile su reforme u ovom Sektoru, što se ogledalo kroz kašnjenja i otkazivanje provedbe lokalnih razvojnih strategija u općinama koje su bile najteže pogođene poplavama.

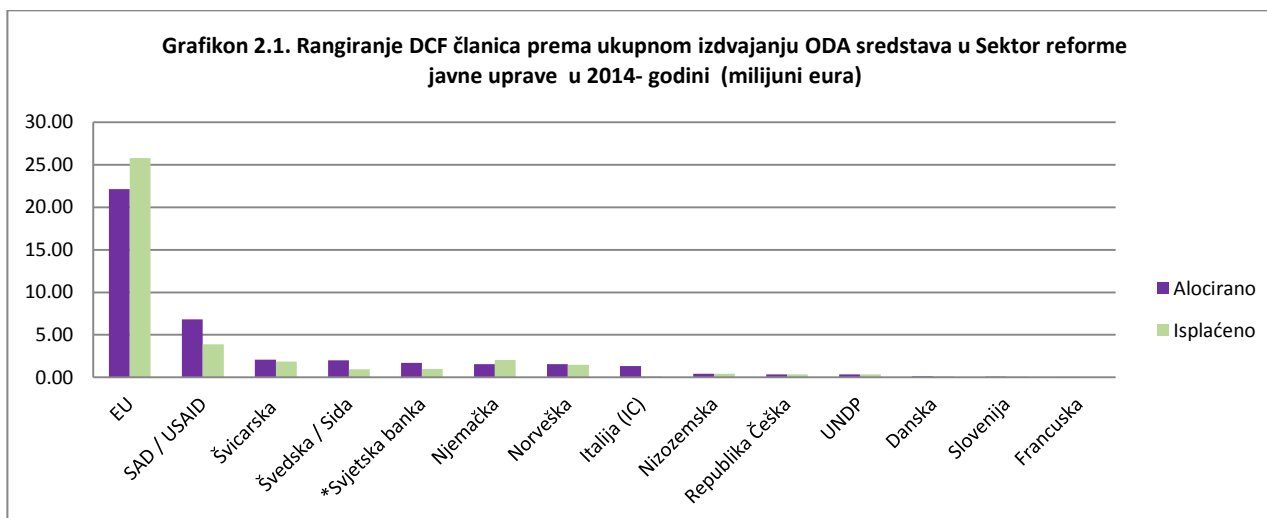
Aktivnosti donatora u 2014. godini

Članice DCF aktivne u Sektoru reforme javne uprave u 2014. godini bile su EU, SAD / USAID, Švicarska, Švedska / Sida, Svjetska banka, Njemačka, Norveška, Italija /IC, Nizozemska, Republika Češka, UNDP, Danska, Slovenija i Francuska.

U 2014. godini, ukupno alocirana sredstva članica DCF u Sektor reforme javne uprave iznosila su €40,58 milijuna, od čega je €38,86 milijuna bilo u formi grantova a €1,72 milijuna u formi zajmova (Svjetska banka).

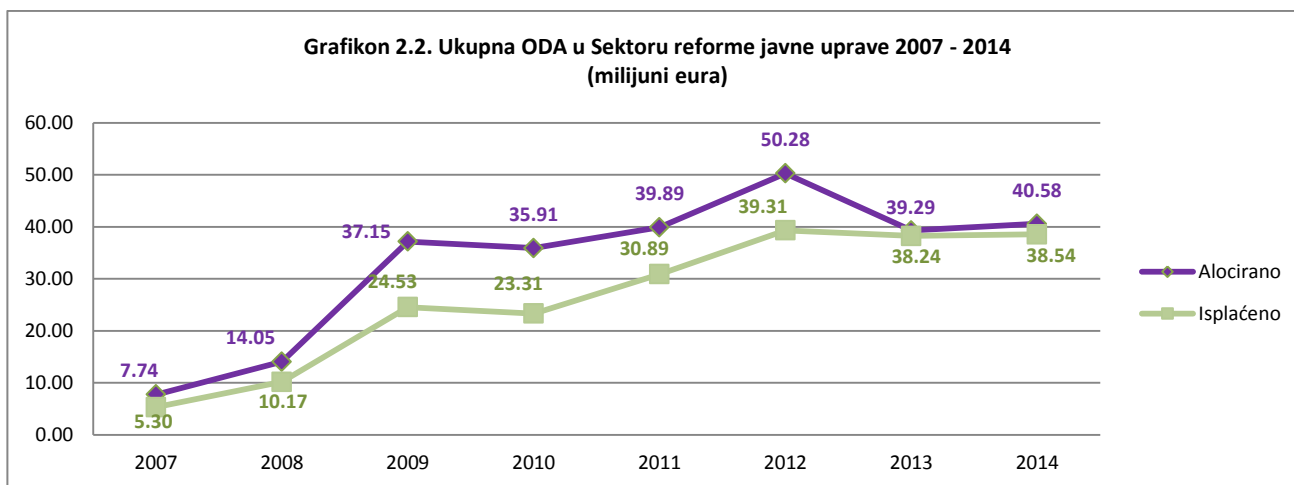
Ukupno isplaćena sredstva u izvještajnom razdoblju iznose €38,54 milijuna, od čega je €37,54 milijuna isplaćeno u formi grantova a €1,00 milijun u formi zajmova.

Grafikon 2.1. poredi alocirana i isplaćena ODA sredstava po donatorima koja su osigurana u Sektor reforme javne uprave u 2014. godini, pri čemu su najveći donatori u Sektoru bili EU i SAD/USAID, a slijede ih Švicarska, Švedska / Sida, Svjetska banka, Njemačka, Norveška, Italija/IC, Nizozemska, Republika Češka, UNDP, Danska, Slovenija i Francuska.

*Napomena: ODA pomoć osigurana pri Sektoru reforma javne uprave bila je najvećim dijelom u formi grantova, s izuzetkom Svjetske banke, koja je osigurala pomoć u formi zajma .

Grafikon 2.2 daje povijesni pregled ukupno alociranih i isplaćenih ODA sredstava u Sektoru reforme javne uprave.

Grafikon pokazuje da je PAR Sektor bilježio kontinuiran rast u prilivu strane pomoći do 2012. godine, kada je bio na vrhuncu, zabilježivši najveći priliv alociranih sredstava tijekom promatranog razdoblja, te oštar pad ulaganja u ovom Sektoru koji je zabilježen u 2013. godini, najviše zbog nezadovoljavajuće brzine provedbe reformi. Međutim, u 2014. godini, dogodio se novi zamah u povećanju pomoći kao rezultat aktivnosti poduzetih u sklopu nekoliko reformskih inicijativa. Prva je bila zajednički *Forum za prosperitet i zapošljavanje*³² (što je rezultiralo reformskim dokumentom *Sporazum za rast i zapošljavanje*), zatim Britansko - Njemačka inicijativa i očekivano stupanje na snagu Sporazuma o o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) između EU i Bosne i Hercegovine.

³² Za više informacija posjetite: <http://europa.ba/?p=17720>

Od ukupnih ODA sredstava dodijeljenih Bosni i Hercegovini u 2014. godini, 5% je alocirano a 10 % je isplaćeno u Sektor reforme javne uprave.

Glavni projekti u Sektoru reforme javne uprave u BiH su navedeni u narednoj tablici³³:

Naziv projekta	Donator/financijska institucija	Ukupna vrijednost projekta (milijuni eura)
Projekt poljoprivrede i ruralnog razvika (grant/zajam)	Svjetska banka, Švedska / Sida	19,42
Potporna za oporavak područja pogođenih poplavama	EU	16,39
Jačanje javnih institucija	Njemačka	8,70
MEASURE, USAID/Bosna i Hercegovina (BiH) - Projekt potpore aktivnostima monitoringa i evaluacije	SAD/USAID	8,33
Projekt održivosti civilnog društva (CSSP)	SAD/USAID	8,29
(GOV-WADE) Projekt dobre uprave u oblasti voda i zaštite okoliša	Švicarska	7,05
Lokalna uprava – Projekt integriranog lokalnog razvika i Projekt sustava obuke za jedinice lokalne uprave	UNDP, Švedska / Sida, Švicarska	5,69

Svi projekti dostupni su u bazi podataka Forum za koordinaciju donatora, putem sljedećeg linka:

http://dmd.donormapping.ba/dmd/faces/dmdPublicStart?_afWindowMode=0&_afLoop=342677494085424&_adf.ctrl-state=mk4nl7ill_4

Zakonski okvir i sektorske strategije usvojene u 2014. godini

U veljači 2014. godine, Parlamentarna skupština FBiH usvojila je Zakon o Proračunima u FBiH³⁴, dok je Narodna skupština RS usvojila Zakon o reviziji javnog sektora RS³⁵ i Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o unutarnjem dugu RS³⁶. Istodobno, Parlamentarna skupština Brčko Distrikta BiH usvojila Zakon o državnoj službi u Brčko Distriktu BiH³⁷.

U travnju 2014. godine, Parlamentarna skupština BiH usvojila je Zakon o javnim nabavama BiH³⁸, dok je Parlamentarna skupština FBiH usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvršavanju Proračuna FBiH za 2014³⁹. Istodobno, Narodna skupština RS usvojila je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poreskom postupku RS i Zakon o plaćama zaposlenih u javnim službama RS⁴⁰, dok je Parlamentarna skupština Brčko Distrikta BiH usvojila Zakon o nazivima naseljenih mjesta na području Brčko Distrikta BiH⁴¹.

Tijekom **svibnja 2014. godine**, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, zajedno sa Zakonom o izmjenama Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obveza FBiH⁴², usvojeni su od Parlamentarne skupštine FBiH. Narodna skupština RS usvojila je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom rezervnom fondu RS⁴³.

³³ Usljed velikog broja projekata u Sektoru reforme javne uprave, samo neki projekti su navedeni u ovom Izvješću. Svi projekti klasificirani pod ovim Sektorom dostupni su u bazi podataka DCF-a - (www.donormapping.ba).

³⁴ Službeni glasnik BiH br. 13/14

³⁵ Službeni glasnik RS br. 20/14

³⁶ Službeni glasnik RS br. 44/14

³⁷ Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH br. 9/14

³⁸ Službeni glasnik BiH br. 39/14

³⁹ Službene novine FBiH br. 31/14

⁴⁰ Sve objavljeno u Službenom glasniku RS br. 31/14

⁴¹ Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH br. 13/14

⁴² Sve objavljeno u Službenom glasniku FBiH br.35/14

⁴³ Službeni glasnik RS br. 50/14

U lipnju 2014. godine, Parlamentarna skupština BiH usvojila je Zakon o dopuni Zakona o javnim nabavama BiH⁴⁴, dok je Parlamentarna skupština FBiH usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvršavanju Proračuna FBiH za 2014⁴⁵. Istodobno, Narodna skupština RS usvojila je Zakon o izmjenama Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama RS, Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o proračunskom sustavu RS i Zakonu o izmjenama i dopuni Zakona o posebnim republičkim taksama⁴⁶.

Parlamentarna skupština Brčko Distrikta BiH usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zastupnicima skupštine Brčko Distrikta⁴⁷, **tijekom lipnja 2014. godine.**

U srpnju 2014. godine, Parlamentarna skupština BiH usvojila je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Proračunu institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2014⁴⁸, dok je Narodna skupština RS usvojila Zakon o izmjenama Zakona o izvršenju Proračuna RS za 2014⁴⁹. Istodobno, Parlamentarna skupština Brčko Distrikta BiH usvojila Zakon o reviziji javne uprave Brčko Distrikta BiH⁵⁰.

Tijekom **kolovoza 2014. godine,** Parlamentarna skupština FBiH usvojila je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvršavanju Proračuna Bosne i Hercegovine za 2014., zajedno sa Izmenama i dopunama Proračuna FBiH za 2014. i Zakonom o izmjenama Zakona o visini stope zatezne kamate na javne prihode FBiH⁵¹.

U rujnu 2014. godine, Parlamentarna skupština FBiH usvojila Zakon o o izmjeni Zakona o Poreznoj upravi FBiH⁵².

U listopadu 2014. godine, Parlamentarna skupština FBiH usvojila je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o matičnim knjigama, kao i set zakona o gradovima Široki Brijeg, Bihać, Tuzla i Zenica⁵³. Istodobno, Narodna skupština RS usvojila je Zakon o dopuni Zakona o teritorijalnoj organizaciji RS i Zakon o osnivanju općine Stanari⁵⁴.

Koordinacija rada donatora

Donatori PAR Fonda sastaju se sa predstavnicima vlasti BiH manje više redovito, kako bi koordinirali donatorske aktivnosti i diskutirali o napretku u provedbi reformi, koji je ostvaren različito u svakom od četiri podsektora.

U podsektoru **Kapacitet za usklađivanje sa acquis-om i državnom službom uključujući DIS**, članice PAR Fonda redovito se sastaju sa predstavnicima sa državne, entitetske i razine DB BiH, kako bi koordinirali donatorske aktivnosti i diskutirali o napretku koji je ostvaren u provedbi aktivnosti u sektoru, dok je u mehanizam za koordinaciju donatora u sklopu regionalnog pristupa organiziralo Regionalno vijeće za suradnju (RCC)

⁴⁴ Službeni glasnik BiH br. 47/14

⁴⁵ Službene novine FBiH br. 45/14

⁴⁶ Sve objavljeno u Službenom glasniku RS br. 52/14

⁴⁷ Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH br. 27/14

⁴⁸ Službeni glasnik BiH br. 60/14

⁴⁹ Službeni glasnik RS br. 65/14

⁵⁰ Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH br. 29/14

⁵¹ Sve objavljeno u Službenim novinama FBiH br. 66/14

⁵² Službene novine FBiH br. 71/14

⁵³ Sve objavljeno u Službenim novinama FBiH br. 80/14

⁵⁴ Sve objavljeno u Službenom glasniku RS br. 83/14

U podsektoru **Javna nabava i finansijska kontrola** postoje interni koordinacijski odbori između relevantnih institucija (centralnih harmonizacijskih jedinica, ureda za internu reviziju, itd), međutim sektorska koordinacija između domaćih institucija i donatora još uvijek treba biti utemeljena i formalizirana.

U podsektoru **Statistike**, koordinacijski sastanci se održavaju na *ad hoc* osnovi, vezani su za projekte i uglavnom su bilateranle prirode.

U podsektoru **Organizacije civilnog društva** postoji neformalna koordinacija između organizacija civilnog društva na *ad-hoc* osnovi, kako bi se izbjeglo preklapanje aktivnosti.

PARCO i donatori aktivni u Sektoru reforme javne uprave redovito prisustvuju na sastancima Foruma za koordinaciju donatora (DCF) koje organizira Ministarstvo financija i trezora BiH / Sektor za koordinaciju međunarodne ekonomske pomoći (MFIT/ SCIA).

Buduće aktivnosti

U Sektoru reforme javne uprave u Bosni i Hercegovini ostvaren je veoma ograničen napredak u 2014. godini. U tom pogledu, dalje aktivnosti u sklopu sektora bi trebale biti usmjerene na unapređenje funkcionalnog strateškog i okvira upravljanja PAR, koji bi bio usklađen sa dostupnim finansijskim i ljudskim resursima i koji bi osigurao prioritizirani pristup reformama.

U podsektoru **Kapacitet za usklađivanje sa *acquis-om* i državnom službom uključujući DIS**, potrebno je provesti analizu o učincima i rezultatima Reforme javne uprave iz prethodnog razdoblja, kako bi se prepoznale aktivnosti i mjere koje će poslužiti kao temelj za dalju reformu u budućem srednjoročnom razdoblju (2020). Ovdje treba napomenuti da je finansijska održivost i međuinstitucionalna suradnja uvjet za ostvarenje svih budućih ciljeva i usavršavanja.

Podsektor **Javna nabava i finansijska kontrola** bilježi određen napredak u 2014. godini. Nakon nekoliko godina nastojanja, tijekom travnja 2014. godine, Parlament BiH usvojio je novi Zakon o javnoj nabavi, koji je usklađen s direktivama EU 2004. Novim zakonom je zakonodavstvo za javne nabave BiH dobrim dijelom usklađeno sa važećim standardima EU, a procedure javne nabave su znatno pojednostavljene. Ključni izazov će u narednom razdoblju predstavljati provedba novog zakona kao i usvajanje i provedba pratećih podzakonskih akata. Pored navedenoga, bit će se potrebno usredotočiti na izradu u potpunosti operativnog sustava javne nabave, uključujući i javno-privatna partnerstva (JPP)/koncesije, sukladno EU pravilima i dobroj međunarodnoj praksi, koji će biti održiv i u slučaju proračunskih ograničenja i projekcija i koji će poticati gospodarski rast.

U podsektoru **Javna interna finansijska kontrola (PIFC)** evidentno je malo poboljšanje u međuinstitucijskoj suradnji i usklađivanju standarda. Međutim, Koordinacijski odbori vrhovnih institucija za reviziju (SAIs) i CHJ jedinice u državnom i entitetskim ministarstvima financija će trebati poduzeti više proaktivnu ulogu u provedbi PIFC reformi na svim razinama vlasti u BiH.

Iako je u podsektoru **Statistike**, suradnja između Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku poboljšana, u narednom razdoblju će biti potrebno nastaviti nadalje unaprijeđivati sektorske statistike kao što su nacionalni računi, poslovne i poljoprivredne statistike zajedno sa pitanjima klasifikacija i registara, kao i suradnju, koordinaciju i procese odlučivanja.

Članice DCF-a aktivne u sektoru u 2014. godini	Svjetska banka, EIB, EBRD, EU, Švedska/Sida, IFC, SAD / USAID, Njemačka, Nizozemska, Norveška, Japan / JICA, Švicarska, Republika Češka, Ujedinjeno Kraljevstvo (FCO), Italija /IC, Mađarska, UNDP.
Ostale ključne međunarodne organizacije	Međunarodni monetarni fond (MMF), Međunarodna organizacija rada (ILO), Međunarodna organizacija za migracije (IOM), Organizacija UN za hranu i poljoprivredu (FAO), Švicarski program namijenjen za promicanje izvoza (SIPPO).
Ključni partneri među institucijama vlasti	<p>Institucijski i pravni okvir, Europska povelja o malim poduzećima, Akt o malim poduzećima, Konkurentnost: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Ministarstvo financija i trezora BiH, Ministarstvo civilnih poslova BiH, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Direkcija za ekonomsko planiranje BiH, Direkcija za europske integracije BiH, Agencija za rad i zapošljavanje BiH, Agencija za promociju izvoza BiH, Agencija za unapređenje stranih investicija u BiH, Agencija za nadzor nad tržištem BiH, Agencija za osiguranje depozita BiH, Agencija za sigurnost hrane BiH, Centralna banka BiH, Konkurencijsko vijeće BiH, Vijeće za državnu pomoć BiH, Ministarstvo financija FBiH, Ministarstvo rada i socijalne politike FBiH, Ministarstvo razvitka, poduzetništva i obrta FBiH, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva FBiH, Ministarstvo financija RS, Ministarstvo rada i boračkih pitanja RS, Ministarstvo za ekonomske odnose i regionalnu suradnju RS, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS, Agencija za mala i srednja poduzeća RS.</p> <p>Poslovno okruženje, Upravljanje zemljištem: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Ministarstvo financija i trezora BiH, Ministarstvo civilnih poslova BiH, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Direkcija za ekonomsko planiranje BiH, Direkcija za europske integracije BiH, Agencija za rad i zapošljavanje BiH, Agencija za promociju izvoza BiH, Agencija za nadzor nad tržištem BiH, Agencija za unapređenje stranih investicija u BiH, Agencija za osiguranje depozita BiH, Agencija za sigurnost hrane BiH, Centralna banka BiH, Konkurencijsko vijeće BiH, Vijeće za državnu pomoć BiH, Ministarstvo financija FBiH, Ministarstvo rada i socijalne politike FBiH, Ministarstvo razvitka, poduzetništva i obrta FBiH, Ministarstvo financija RS, Ministarstvo rada i boračkih pitanja RS, Ministarstvo za ekonomske odnose i regionalnu suradnju RS, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS, Agencija za mala i srednja poduzeća RS.</p>
Ukupno alocirana / isplaćena sredstva DCF članica za potrebe sektora u 2014. godini	2014: Ukupno alocirano €143,09 milijuna – €26,46 milijuna u grantovima i €116,63 milijuna u zamovima Ukupno isplaćeno €71,89 milijuna – €21,79 milijuna u grantovima i €50,10 milijuna u zajmovima
Zakonski okvir i sektorske strategije	Zakonski okvir i sektorske strategije (usvojene u 2014. godini) <i>Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o akcizama u BiH; Zakon o javnim nabavama BiH; Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja FBiH; Zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga u FBiH; Zakon o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u FBiH; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o registraciji poslovnih</i>

	<p>subjekata u FBiH; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lovstvu u FBiH; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnim kasama RS; Zakon izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača u RS; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o posebnim načinima izmirenja poreskog duga RS; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o apotekarskoj djelatnosti u RS; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju u RS; Zakon o jedinstvenom sustavu za multilateralne kompenzacije i cesije RS.</p> <p>Akcijski plan za provedbu Studije o podsticanju stranih ulaganja u RS 2014-2017; Studija o podsticanju stranih ulaganja u 2014-2017.</p> <p>Ranije usvojeni zakonski okvir i sektorske strategije su dostupne na http://donormapping.ba/pdf/DMR%202013-ENG.pdf</p>
<p>Koordinacija rada donatora</p>	<p>Institucijski i pravni okvir, Europska povelja o malim poduzećima, Akt o malim poduzećima, Konkurentnost: MVTEO redovito organizira sastanke Radne skupine za planiranje i koordinaciju pomoći u Sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvitka, u podsektoru poljoprivrede, te je oformilo Radnu skupinu za koordinaciju aktivnosti u podsektoru Turizma u BiH.</p> <p>Poslovno okruženje, Upravljanje zemljištem: Bilateralni sastanci vezani za projekte.</p> <p>Donatori aktivni u sektoru redovito sudjeluju na kvartalnim DCF sastancima u organizaciji Ministarstva financija u trezora / Sektora za koordinaciju međunarodne ekonomske pomoći.</p>

Pregled

Privatni sektor je jedan od glavnih pokretača inkluzivnog ekonomskog rasta u zemljama u razvoju, putem stvaranja novih radnih mjesta, doprinoseći povećanju javnih prihoda i osiguravanjem boljeg pristupa robama i uslugama. Stoga je potpora koja se pruža za Razvitak privatnog sektora, putem izgradnje privatnih poduzeća, članskih organizacija koje ih zastupaju kao i jačanja konkurentnih tržišta, od ključnog značaja za promicanje ekonomskog rasta i smanjenje siromaštva u Bosni i Hercegovini.

Razvitak privatnog sektora sastoji se od dva podsektora:

- Institucijski i pravni okvir, Europska povelja o malim poduzećima, Akt o malim poduzećima, Konkurentnost i
- Poslovno okruženje, Upravljanje zemljištem⁵⁵.

Tijekom 2014. godine, ostvaren je mali napredak u Razvitku privatnog sektora u Bosni i Hercegovini. Iako je makroekonomska stabilnost u zemlji najvećim dijelom održana, katastrofalne poplave negativno su se odrazile na izvozne trendove i naročito na neke od izvoznih proizvoda kao što su namještaj, drvo i poljoprivredni proizvodi. Međutim, najveći utjecaj na sveukupno smanjenje izvoza imalo je smanjenje izvoza električne energije, što je u 2013. godini predstavljalo glavni generator rasta izvoza. Osim toga, ekonomski oporavak u EU i zemaljama u regiji koje su najvažnija izvozna tržišta za BiH, tekao je sporije od očekivanog, što je zajedno sa nedostatkom konkurentnosti i nedovoljnim pomacima u investicijskom ozračju u zemlji, u promatranom razdoblju utjecalo na smanjenje dobiti u Sektoru malih i srednjih poduzeća (MSP), koja čine okosnicu ekonomije Bosne i Hercegovine. U tom smislu, potrebno je poduzeti daljnje mjere na pojednostavljenju regulatornog i pravnog okruženja u BiH, uključujući jačanje provedbe ugovora, smanjenje administrativnih troškova i prepreka, te olakšanje procedura privatizacije, budući da složeni pravni i regulatorni okvir i netransparentne poslovne procedure predstavljaju ozbiljne prepreke za domaća i inozemna ulaganja u Bosni i Hercegovini.

U svibnju 2014. godine, EU je pokrenula inicijativu Sporazum za rast i zapošljavanje putem Foruma za prosperitet i zapošljavanje, kao odgovor na prosvjede iz veljače koji su pozivali na socijalna i ekonomska poboljšanja u zemlji. Forumu je prisustvovao široki spektar sudionika iz građanske, akademske, poslovne i političke domene. Ova inicijativa i kasnija događanja u srpnju, ustanovili su šest hitnih mjera ekonomske politike, tzv. Sporazum za rast i zapošljavanje u Bosni i Hercegovini, koji je usmjeren na ključna ekonomska pitanja, uključujući tržište rada, poslovno okruženje, ulaganja, korupciju i socijalnu zaštitu. Navedne mjere podržali su MMF, Grupacija Svjetske banke, EBRD, EU, SAD i mnogi drugi. Ovaj dokument naglašava potrebu za poduzimanjem novih društveno – ekonomskih napora svih segmenata društva u BiH i potiče političko vodstvo da ubrzano prihvati reforme kako bi se približili europskim standardima u sferi ekonomije⁵⁶.

Reforma podsektora *Institucijski i pravni okvir, Europska povelja o malim poduzećima, Akt o malim poduzećima, Konkurentnost*, ostvarila je ograničeni napredak u 2014. godini. Regulatorno okruženje u BiH ostaje i dalje složeno. Još uvijek ne postoji strategija MSP na državnoj razini za razdoblje 2014.-2020., koja bi sukladno Aktu o malim poduzećima i EU preporukama omogućila usklađivanje definicija, koordinacije i razvojnih prioriteta MSP u cijeloj zemlji. Iako se u zemlji poboljšala potpora za poslovnu infrastrukturu, još uvijek treba riješiti pitanje njene koordinacije i provedbe diljem zemlje, kako bi se izbjegle fragmentirane politike koje pružaju potporu poduzetništvu fragmentirane na različitim razinama vlasti u BiH, i prevazišle prepreke sa kojima se poduzetnici suočavaju u poslovanju preko granica entiteta.

⁵⁵ Za više informacija posjetite: http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/mipd_bih_2011_2013_en.pdf

⁵⁶ Za više informacija posjetite: http://europa.ba/?page_id=550

U 2014. godini nije bilo promjena u području **poljoprivrede i politike ruralnog razvitka** u Bosni i Hercegovini, u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje. Još uvijek predstoji usvajanje zakona na državnoj razini koji reguliraju pitanja vina i organsku proizvodnju kao i Strategije ruralnog razvitka zemlje. U pogledu pripreme za Pretpristupni instrument EU za ruralni razvitak, u Bosni i Hercegovini još uvijek nije usvojen sporazum o institucijskim strukturama za decentralizirano upravljanje IPA fondovima koji definiše politiku ovog područja, niti je usvojena poljoprivredna informacijska strategija. Napredak u produktivnosti i konkurentnosti proizvoda i dalje nije zadovoljavajući, uslijed nedostatka djelotvorne uprave i učinkovitih ruralnih kreditnih programa. Pripreme za poljoprivredni popis, zajedno s poboljšanjima u poljoprivrednoj statistici i poljoprivrednom informacijskom sustavu nalaze se u ranoj fazi, što značajno usporava razvitak adekvatnih poljoprivrednih politika.

U području **veterinarstva**, ostvaren je napredak u provedbi cijepljenja protiv brucelozе i bjesnoće, uključujući i aktivnosti praćenja i koordinacije. Novi Informacijski sustav za upravljanje obavijestima o izbijanju životinjskih bolesti je postao operativan. Sustav se koristi za praćenje i iskorjenjivanje epidemija bolesti životinja i sukladan je zakonskim zahtjevima EU i BiH. Također se nastavilo s jačanjem laboratorijskih kapaciteta. BiH je nastavila provedbu plana praćenja i kontrole residua veterinarskih lijekova i kontaminanata, dok je u porastu broj akreditiranih laboratorija kao i broj akreditiranih laboratorijskih metoda za dijagnostiku bolesti životinja, mikrobiološke analize i kontrolu rezidua veterinarskih lijekova. Međutim, trebaju se riješiti neki nedostaci u postojećim sustavima identifikacije i kontrole kretanja životinja. Iz tog razloga, može se zaključiti da je potrebno uložiti više napora u oblasti veterinarstva, kako bi se provele adekvatne mjere i zadovoljili uvjeti za uvoz u EU.

U sklopu **fitosanitarnog podsektora**, aktivnosti su bile usmjerene na provedbu zakonodavstva usklađenog sa *acquis*-om na integrirani način diljem zemlje, kao i u prethodnom razdoblju. U oblasti genetski modificiranih organizama (GMO), BiH je nastavila sa usvajanjem provedbenih zakonskih akata o praćenju utjecaja GMO i proizvoda koji sadrže ili potječu od GMO, uzorkovanjem, utvrđivanjem podrijetla i pristupa tržištu proizvoda srodnih GMO.

U pogledu relevantnih propisa koji reguliraju područje **ribarstva**, njihovo usklađivanje treba dodatno intenzivirati. Pored toga, provedba postojećeg zakonodavstva neujednačena je u cijeloj zemlji, te je potrebno uložiti dodatne napore kako bi se u ovom sektoru proveo *acquis*, te olakšao izvoz ribe i ribljih proizvoda u EU.

Privatni sektor u Bosni i Hercegovini treba biti podržan pouzdanim poslovnim okruženjem, prvenstveno putem daljnjeg unapređenja primjene ugovornog prava i uspostave jedinstvenog ekonomskog prostora u zemlji.

U **podsektoru Poslovno okruženje i Upravljanje zemljištem**, zabilježen je određen napredak tijekom 2014. godine. Na razini entiteta provedene su reforme koje su donijele napredak u području registracije poslovnih subjekata. Sustav jedinstvenih šalter sala (*one-stop-shops*) za registraciju poslovnih subjekata provodi se u RS od prosinca 2013. godine, nakon usvajanja seta zakona na tom području, koji su osigurali pojednostavljenje procedura i omogućili tvrtkama da se registriraju u roku od tri dana, po cijeni od jedne KM. Federacija BiH usvojila zakonodavstvo o poslovnim subjektima i Izmjene Zakona o registraciji poslovnih subjekata u lipnju 2014. Međutim, pitanje dvostruke registracije u cijeloj zemlji nije riješeno. Također, u narednom razdoblju treba poboljšati usklađivanje zemljišno-knjižnog sustava kao i jačanje upravljanja zemljištem.

Može se primijetiti da je u 2014. godini ostvaren veoma ograničen napredak u RPS u Bosni i Hercegovini. Reforme u ovom sektoru uvelike su pogođene slabljenjem inozemne potražnje na EU i regionalnim tržištima i štetama nastalim u katastrofalnim poplavama koje su pogodile BiH u svibnju 2014. godine. Uzevši sve u obzir, procjenjuje se da je sveukupni ekonomski utjecaj katastrofe dosegnuo €2,04 milijarde, prema podacima Procjene potreba za oporavkom i sanacijom od poplava u BiH 2014. godine, dokumentom koji su pripremili

domaće vlasti uz pomoć Europske unije, Ujedinjenih naroda i Svjetske banke.⁵⁷ Procjenjuje se da su poplave u BiH u 2014. godini prouzrokovale štete i gubitke u ekvivalentu od gotovo 15% BDP-a. Poplave su najvećim dijelom utjecale na privatni sektor: obitelji, mala, srednja i velika poduzeća i poljoprivredne proizvođače, uključujući nedefinirani broj stanovnika.

U pokušaju da ubrza oporavak i generira budući rast, ostvaren je određeni napredak prema boljem poslovnom okruženju ali poslovanje i dalje ostaje problematično. Pored toga, odgoda privatizacije velikih razmjera u Federaciji BiH, konstantna visoka nezaposlenost i rast dugova na svim razinama vlasti u BiH kao i neizvršenje kreditnih obveza prema komercijalnim bankama u BiH (NPL-ova), su faktori koji su utjecali na sporiji od očekivanog društveno-ekonomski razvitak u zemlji.

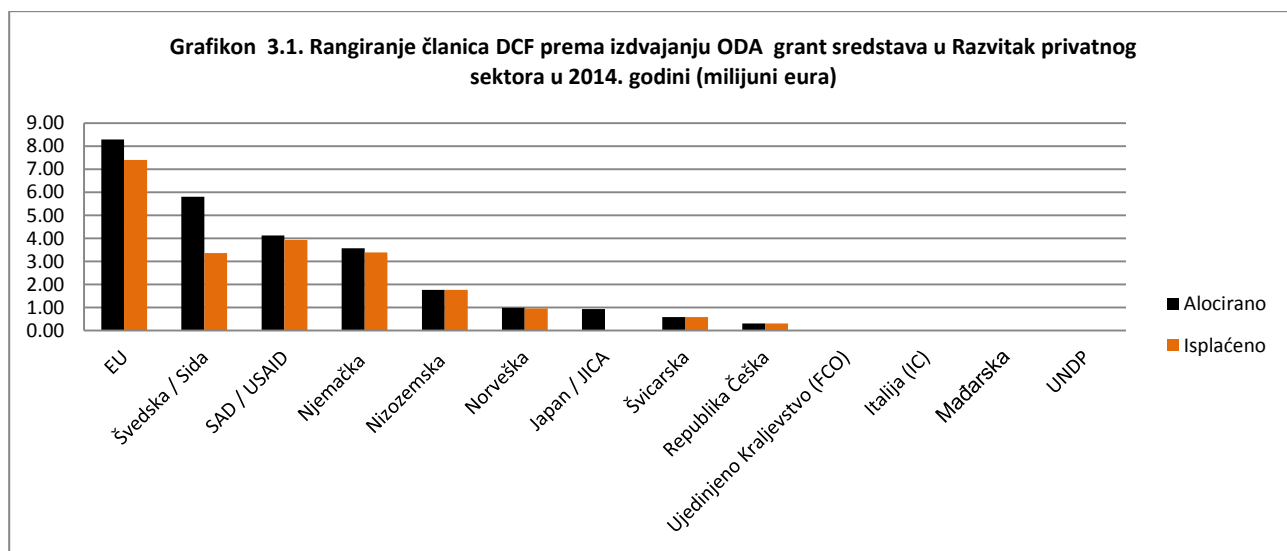
Aktivnosti donatora u 2014. godini

Članice DCF aktivne u Razvitku privatnog sektora u 2014. godini su Svjetska banka, EIB, EBRD, EU, Švedska/Sida, IFC, SAD/USAID, Njemačka, Nizozemska, Norveška, Japan/ JICA, Švicarska, Republika Češka, Ujedinjeno Kraljevstvo (FCO), Italija/IC, Mađarska i UNDP.

Ukupno alocirana sredstva članica DCF u Razvitak privatnog sektora u 2014. godini iznose €143,09 milijuna, od čega je najveći udio ODA, ili €116,63 milijuna bilo u formi zajmova dok je €26,46 milijuna bilo u formi grantova.

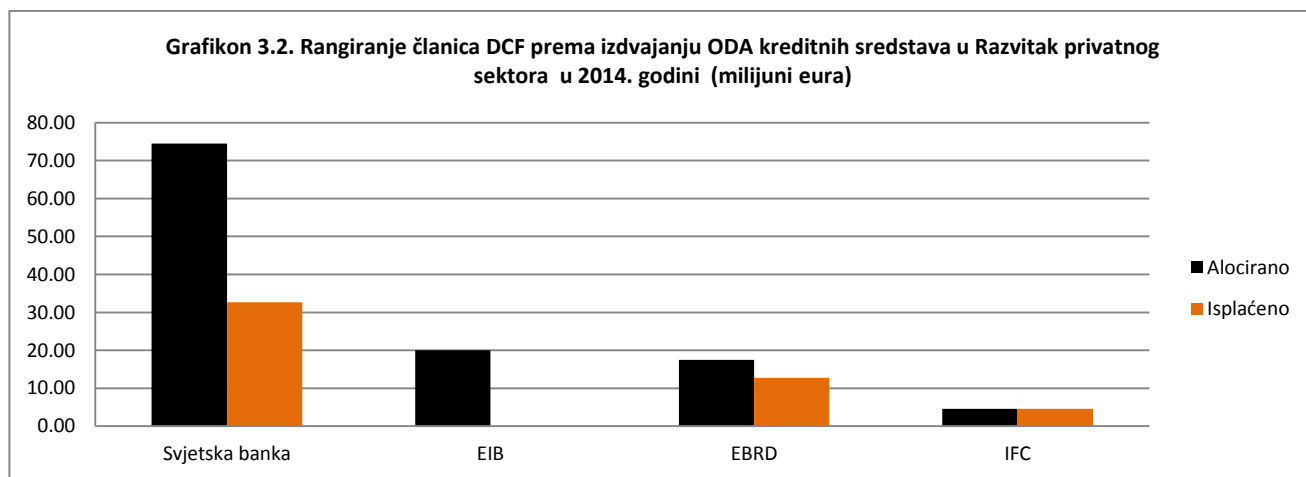
Ukupno isplaćena sredstva o ovaj Sektor u izvještajnom razdoblju iznose €71,89 milijuna, od čega je iznos od €50,10 milijuna bio isplaćen u formi zajmova a iznos od €21,79 milijuna u formi grantova.

Grafikon 3.1. pokazuje poređenje alociranih i isplaćenih ODA grant sredstava po donatorima koja su osigurana za Razvitak privatnog sektora u 2014. godini. Vodeći donatori koji su osigurali pomoć u vidu granta u 2014. godini bili su EU i Švedska /Sida a slijede ih SAD/USAID, Njemačka, Nizozemska, Norveška, Japan / JICA, Švicarska, Republika Češka, Ujedinjeno Kraljevstvo (FCO), Italija / IC, Mađarska i UNDP. ODA sredstava isplaćena u ovaj Sektor slijede sličan obrazac sa izuzetkom Švedske /Sida-e koja je izdvojila manji iznos alociranih sredstva.

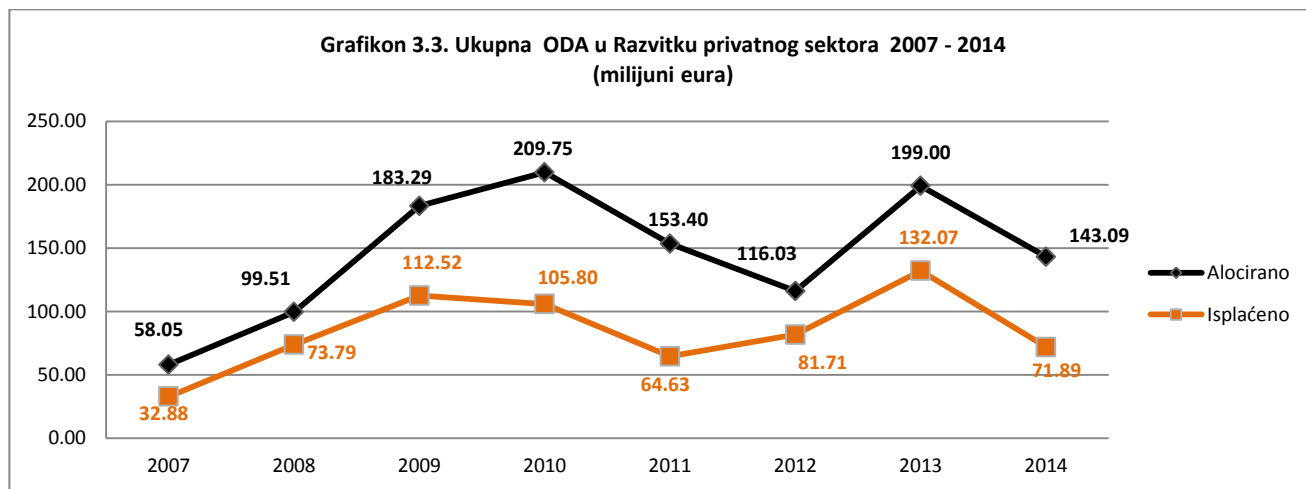

⁵⁷ Za više informacija posjetite: http://europa.ba/wp-content/uploads/2015/05/delegacijaEU_2014090308560389ena.pdf

Grafikon 3.2. poredi alocirana i isplaćena ODA kreditna sredstva prema financijerima usmjerena u Razvitak privatnog sektora u 2014. godini. Vodeće Međunarodne financijske institucije bile su Svjetska banka i EIB a slijede ih EBRD i IFC.

Grafikon 3.3. daje povijesni pregled ukupno alociranih i isplaćenih ODA sredstava u Razvitak privatnog sektora u Bosni i Hercegovini.

Grafikon pokazuje stalno povećanje ukupnih ODA izdavanja u Sektor u razdoblju od 2007 - 2010. godine i oštar pad od 2010. - 2012. godine. Razlog ovome može biti postupno povlačenje izravne potpore određenog broja bilateralnih donatora, pogoršanje vanjskih uvjeta tijekom globalne financijske krize, što se odrazilo na BiH kroz smanjenje BiH izvoznih tržišta (EU) kao i na spori i neujednačeni oporavak nakon krize. U 2013. godini, ulaganja su iznova porasla ali se neposredno poslije toga može uočiti njihov oštri pad u 2014. godini, kao rezultat sporog napretka koji je Bosna i Hercegovina ostvarila u procesu EU integracija zajedno sa posljedicama katastrofalnih poplava iz svibnja 2014. godine koji su utjecali na ulaganja u Sektor privatnog razvitka.

Od ukupnih ODA sredstava dodijeljenih Bosni i Hercegovini u 2014. godini, 19% je alocirano, a 20 % isplaćeno u Razvitak privatnog sektora.

Glavni projekti u Razvitku privatnog sektora u BiH navedeni su u narednoj tablici⁵⁸:

Naziv projekta	Donator/financijska institucija	Ukupna vrijednost projekta (milijuni eura)
Poboljšanje pristupa MSP financijama (zajam)	Svjetska banka	132,57
ISP ZAJAM MSPS & PRIORITETNE PROJEKTE II (zajam)	EIB	60,00
Projekt razvojne politike poslovnog okruženja (zajam)	Svjetska banka	35,78
Projekt razvitka sustava navodnjavanja (zajam)	Svjetska banka	28,62
(FIRMA) Poboljšanje intervencija za brzi napredak na tržištu	Švedska / Sida, SAD / USAID	16,77
Program za unapređenje lokalnog razvitka (GOLD)	SAD / USAID	14,60
Hypo Group Alpe Adria AG (zajam)	EBRD	8,50
GOLD, Program za unapređenje lokalnog razvitka	Švedska / Sida	7,20
Europski fond za Jugoistočnu Europu (EFSE) III (zajam)	EBRD	6,50
Program za lokalnu samoupravu i ekonomski razvitak u Bosni i Hercegovini (ProLocal)	Njemačka	6,00
WeBSEFF II - Raiffeisen banka BiH (zajam)	EBRD	5,00

Svi projekti dostupni su u bazi podataka Foruma za koordinaciju donatora, putem sljedećeg linka:

http://dmd.donormapping.ba/dmd/faces/dmdPublicStart?_afzWindowMode=0&_afzLoop=342677494085424&_adf.ctrl-state=mk4nl7ill_4

Zakonski okvir i sektorske strategije usvojene u 2014. godini

U veljači 2014. godine, Narodna skupština RS usvojila je Zakon o izmjenama Zakona o deviznom poslovanju u RS⁵⁹ i Zakon o jedinstvenom sustavu za multilateralne kompenzacije i cesije RS⁶⁰.

U travnju 2014. godine, Parlamentarna skupština BiH usvojila je Zakon o javnim nabavama BiH⁶¹, dok je Parlamentarna skupština FBiH usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja⁶² i Zakon o zaštiti korisnika financijskih usluga u FBiH⁶³. Istodobno, Narodna skupština RS usvojila je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o apotekarskoj djelatnosti u RS⁶⁴.

U lipnju 2014. godine, Parlamentarna skupština BiH usvojila je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama u BiH⁶⁵,

U srpnju 2014. godine, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama u BiH⁶⁶ usvojen je od Parlamentarne skupštine BiH, dok je istodobno Parlamentarna skupština FBiH usvojila Zakon o financijskoj konsolidaciji privrednih društava u FBiH⁶⁷. Narodna skupština RS usvojila je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnim kasama RS⁶⁸ i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača u RS⁶⁹.

Pored ovoga, u srpnju 2014. godine, Vlada RS usvojila je Studiju o podsticanju stranih ulaganja u RS 2014.-2017. kao i prateći Akcijski plan za njenu provedbu.

⁵⁸ Usljed velikog broja projekata involviranih u Razvitku privatnog sektora, samo neki projekti su navedeni u ovom izvješću. Svi projekti klasificirani pod ovim Sektorom dostupni su u bazi podataka DCF-a - (www.donormapping.ba).

⁵⁹ Službeni glasnik RS br. 20/14

⁶⁰ Službeni glasnik RS br. 20/14

⁶¹ Službeni glasnik BiH br. 39/14

⁶² Službene novine FBiH br. 31/14

⁶³ Službene novine FBiH br. 31/14

⁶⁴ Službeni glasnik RS br. 33/14

⁶⁵ Službeni glasnik BiH br. 49/14

⁶⁶ Službeni glasnik BiH br. 60/14

⁶⁷ Službene novine FBiH br. 52/14

⁶⁸ Službeni glasnik RS br. 65/14

⁶⁹ Službeni glasnik RS br. 63/14

U kolovozu 2014. godine, Parlamentarna skupština FBiH usvojila je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o registraciji poslovnih subjekata u FBiH⁷⁰.

U listopadu 2014. godine, Parlamentarna skupština FBiH usvojila je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lovstvu u FBiH⁷¹.

Koordinacija rada donatora

Mehanizmi za koordinaciju donatora u Razvitku privatnog sektora tijekom 2014. godine bili su provedeni na različit način, ovisno od pripadajućeg podsektora i razine uključenih vlasti.

Još uvijek ne postoji sveobuhvatan sektorski mehanizam za koordinaciju donatora u Razvitku privatnog sektora. Stoga je potrebno uložiti dodatne napore kako bi se koordinirale aktivnosti i akteri unutar Sektora.

U tom smislu u **podsektoru *Institucijski i pravni okvir, Europska povelja o malim poduzećima, Akt o malim poduzećima, Konkurentnost***, Ministarstvo za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose formiralo je Radnu skupinu za koordinaciju aktivnosti u podsektoru Turizma u BiH, dok u podsektoru poljoprivrede isto ministarstvo vrši koordinaciju između institucija i donatora putem Radne skupine za planiranje i koordinaciju međunarodne pomoći u Sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvitka.

Pored gore navedenog, koordinacijska tijela institucija i donatori su organizirali i dalje će između sebe organizirati koordinacijske sastanke u određenim podsektorima, što je najizraženije bilo tijekom i nakon poplava.

U podsektoru ***Poslovno okruženje, Upravljanje zemljištem***, održavaju se *ad-hoc* koordinacijski sastanci vezani za projekte i većinom na bilateralnoj osnovi.

Donatori aktivni u Razvitku privatnog sektora redovito prisustvuju na sastancima Foruma za koordinaciju donatora (DCF) koje organizira Ministarstvo financija i trezora BiH / Sektor za koordinaciju međunarodne ekonomske pomoći (SCIA).

Buduće aktivnosti

Razvitak privatnog sektora od presudnog je značaja za ostvarenje napretka u ekonomskom, političkom i društvenom razvitku u zemlji.

Svi akteri aktivni u ovom Sektoru naglasili su potrebu jačanja institucijskih kapaciteta, u unapređenju institucijskog i zakonodavnog okvira koji će omogućiti bolje poslovno okruženje, povećati konkurentnost i više pomoći u formi grantova. Imajući u vidu da je u ovom Sektoru zajmovi prevladavaju nad grantovima, sa očekivanjem da će se sličan trend nastaviti i u budućnosti, povećanje konkurentnosti i veći izvoz su od vitalnog značaja za budući ekonomski rast i razvitak Bosne i Hercegovine. Poboljšani pristup kapitalu, odgovarajuće financijske usluge i jača potpora za reformske procese trebali bi omogućiti daljnji razvitak poduzeća u sklopu **podsektora *Institucijski i pravni okvir, Europska povelja o malim poduzećima, Akt o malim poduzećima, Konkurentnost*** kao i privatnog Sektora u BiH u cjelini.

Isto se može zaključiti i za **podsektor *Poslovno okruženje, Upravljanje zemljištem***. BiH treba poboljšati svoju konkurentnost i poslovno okruženje, kako bi podržala privatni sektor različitim zakonima koji su povoljno orijentirani prema poslovanju poduzeća i kako bi se smanjila nezaposlenost. Nova EU inicijativa, "Sporazum za rast i zapošljavanje", može pomoći u usmjeravanju pažnje vlasti na najvažnija reformska područja, i na taj

⁷⁰ Službene novine FBiH br. 63/14

⁷¹ Službene novine FBiH br. 81/14

način spriječiti ponavljanje socijalnih nereda. Uz ovu inicijativu, naglasak bi se trebao staviti na poboljšanje poslovnog okruženja putem uvođenja mjera koje će se baviti pitanjima iz oblasti vladavine prava i korupcije. Također, potrebno je da se što prije počnu rješavati pitanja koja se odnose na proces privatizacije.

Svi akteri aktivni u ovom Sektoru slažu se da provedba postojećih razvojnih strategija treba biti sinkronizirana, usklađena i koordinirana na svim institucijskim razinama vlasti u BiH kao i sa donatorima, kako bi se ubrzao napredak u ekonomskom, političkom i društvenom razvitku Bosne i Hercegovine.

<p>Članice DCF-a aktivne u sektoru u 2014. godini</p>	<p>EIB, EBRD, EU</p>
<p>Ostale ključne međunarodne organizacije</p>	<p>Energetska zajednica, Transportni opservatorij Jugoistočne Europe (SEETO), Regionalno vijeće za suradnju (RCC), OPEC-ov fond za međunarodni razvitak (OFID).</p>
<p>Ključni partneri među institucijama vlasti</p>	<p>Strateški, institucijski i regulatorni okvir: Ministarstvo komunikacija i prometa BiH; Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH; Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH; Javno poduzeće Željeznice BiH; Ministarstvo prometa i komunikacija FBiH; FBiH Directorate for Civil Aviation; Federalna direkcija za civilno zrakoplovstvo; Direkcija za izgradnju, upravljanje i održavanje autocesta FBiH; Ministarstvo energije, rudarstva i industrije FBiH; Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva FBiH; Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva RS; Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS; Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju RS.</p> <p>Transportna infrastruktura: Ministarstvo komunikacija i prometa BiH; Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH; Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH; Ministarstvo prometa i komunikacija FBiH; Federalna direkcija za civilno zrakoplovstvo; Direkcija za izgradnju, upravljanje i održavanje autocesta FBiH; Ministarstvo energije, rudarstva i industrije FBiH; Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva FBiH; Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva RS; Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS; Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju RS; Javno poduzeće Željeznice FBiH; Javno poduzeće Direkcija cesta FBiH; Javno poduzeće Autoceste FBiH; Javno poduzeće Željeznice RS.</p>
<p>Ukupno alocirana / isplaćena sredstva DCF članica za potrebe sektora u 2014. godini</p>	<p>2014: Ukupno alocirano €167,15 milijuna – €5,48 milijuna u grantovima i €161,67 milijuna u zajmovima Ukupno isplaćeno €114,22 milijuna – €3,92 milijuna u grantovima i €110,30 milijuna u zajmovima</p>
<p>Zakonski okvir i sektorske strategije</p>	<p>Zakonski okvir i sektorske strategije (usvojene u 2014. godini)</p> <p><i>Zakon o izmjenama Zakona o osnivanju Kompanije za prijenos električne energije u BiH; FBiH Zakon o izmjenama Zakona o financijskoj konsolidaciji rudnika uglja u Federaciji Bosne i Hercegovine prema obračunatim, a neuplaćenim javnim prihodima u razdoblju od 2009. do 2015.; Zakon o dopuni Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije u FBiH; Zakon o naftnim derivatima u FBiH; Proračun FERK-a za 2014. godinu; FBiH Zakon o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda poduzeća ostvarenih radom termoelektrana ; RS Zakon o naknadama za korištenje prirodnih resursa u svrhu proizvodnje električne energije; Zakon o dopuni Zakona o prijevozu u cestovnom prometu RS; Zakon o dopuni Zakona o prijevozu u cestovnom prometu u Brčko Distriktu BiH.</i></p>

	Ranije usvojeni zakonski okvir i sektorske strategije dostupne su na http://donormapping.ba/pdf/DMR%202013-ENG.pdf
Koordinacija rada donatora	<p>Strateški, institucijski i regulatorni okvir: Neformalni bilateralni sastanci vezani za projekte.</p> <p>Transportna infrastruktura: Neformalni bilateralni sastanci vezani za projekte.</p> <p>Donatori aktivni u sektoru redovito sudjeluju na kvartalnim sastancima Foruma za koordinaciju donatora u organizaciji Ministarstva financija u trezora /Sektora za koordinaciju međunarodne ekonomske pomoći</p>

Pregled

Sektor transportne i energetske infrastrukture igra veoma značajnu ulogu u ekonomskom razvitku svake zemlje. Ulaganja u transport, energiju, uključujući energetske učinkovitost, upravljanje vodama i otpadom kao i društvenu infrastrukturu, predstavljaju ključ održivog društveno-ekonomskog razvitka. Takva ulaganja, bilo da su javna, privatna ili donatorska, trebala bi pomoći zemljama potencijalnim kandidatima da ispune EU standarde, posebno ekološke i klimatske, kao i da unaprijede kvalitet usluga. Oporavak Bosne i Hercegovine pa i čitave regije od posljedica izazvanih globalnom ekonomskom krizom moguće je ubrzati mobiliziranjem ulaganja u novu infrastrukturu, kao i u održavanje i nadogradnju postojeće. U tom smislu, unapređenje ekonomskog i društvenog razvitka BiH mora, uz obnovu postojeće i izgradnju nove transportne i energetske infrastrukture, uključivati usklađivanje pratećeg zakonodavnog okvira u toj oblasti s EU *acquis*-om.

Sektor transportne i energetske infrastrukture sastoji se od dva podsektora:

- Strateški, institucijski i regulatorni okvir, i
- Transportna infrastruktura⁷².

U 2014. godini, ostvaren je mali napredak u Sektoru transportne i energetske infrastrukture u BiH. U Bosni i Hercegovini su razvijene transportne strategije na entitetskoj razini, međutim transportna politika, tek treba biti usvojena na razini zemlje. Također, zakonodavstvo koje regulira željeznički, cestovni, pomorski i transport unutarnjih plovnih puteva u Bosni i Hercegovini treba biti usklađeno sa *acquis*-om.

U 2014. godini, podsektor Strateški, institucijski i regulatorni okvir zabilježio je fragmentiran napredak. Bosna i Hercegovina je uključena u dvije makro-regionalne strategije EU, odnosno u EU Strategiju za dunavsku regiju (EUSDR) i EU Strategiju za jadransko-jonsku regiju (EUSAIR). Ove strategije imaju za cilj okupiti zajedno zemlje članice EU i zemlje koje nisu u sastavu EU kako bi se bavile zajedničkim izazovima i potencijalima u njihovim makro-regijama. Strategije su usredotočene na unaprijeđenu povezanost mreža transporta i energije, bolju zaštitu okoliša i imaju za cilj poboljšati suradnju sa zemljama članicama EU i omogućiti pripremu zemalja kandidata i potencijalnih kandidata za integraciju u EU. U tom smislu, Bosna i Hercegovina aktivno sudjeluje u radu Transportne opservatorije za Jugoistočnu Europu (SEETO), regionalne transportne organizacije koja je utemeljena kako bi se glavna transportna mreža Zapadnog Balkana oformila, unaprijedila i integrirala u Trans-europsku transportnu mrežu (TEN-T) i uklopila se u ciljeve Strategije za Jugoistočnu Europu 2020 (SEE 2020). Uzevši u obzir sve navedeno, određen napredak ostvaren je u izgradnji Koridora Vc, kao i u cestovnom transportu. Međutim, Bosna i Hercegovina treba nastaviti unaprijeđivanje

⁷² Za više informacija posjetite: http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/mipd_bih_2011_2013_en.pdf

opće transportne infrastrukture, posebice poslije razaranja izazvanih poplavama, kao i ubrzati reforme u ovom podsektoru, kako bi se potaknuo ekonomski razvitak u zemlji i održao korak sa zemljama u regiji.

Iako su u oblasti željezničkog transporta poduzete određene aktivnosti, Bosna i Hercegovina zaostaje za susjednom Srbijom i Hrvatskom u pogledu razvitka željezničke infrastrukture, te se u narednom razdoblju mora posvetiti veća pozornost njenom daljem poboljšanju.

U **oblasti zračnog prometa**, mali napredak ostvaren je u daljoj transpoziciji zahtjeva iz *Sporazuma o zajedničkom europskom zračnom prostoru* (ECAA), koji se uglavnom odnose na oblasti ekonomske i socijalne regulative, dok je u sklopu zaštite potrošača i socijalne zaštite, potrebno poduzeti daljnju transpoziciju zakonodavstva. Agencija za pružanje usluga u zračnoj plovidbi BH (BHANSA) je 01. siječnja 2014. godine preuzela sve nadležnosti i osoblje, koji su prethodno bili u nedležnosti civilnog zrakoplovstva entiteta.

U **oblasti energije**, Bosna i Hercegovina je dio prioritarnih koridora EU, koji su definirani njenom Strategijom trans-europskih transportnih mreža (TEN-E). Međutim, sveobuhvatna energetska strategija na razini BiH još uvijek je u procesu izrade. Strateško planiranje u entitetima još uvijek nije usklađeno, posebice u oblasti opskrbe naftom, gasom i električnom energijom kao ni u pogledu zajedničkog pristupa prema investicijskim prioritetima. Međutim, Bosna i Hercegovina je sudjelovala u Stres testu energetske sigurnosti, koji je provela Europska komisija u sklopu Europske strategije za energetske sigurnost, i na taj način dala svoj doprinos jačanju energetske sigurnosti cijele regije i EU. Uzevši u obzir da oblast energije jedina u Sektoru posjeduje jak investicijski potencijal, od ključnog je značaja da se unaprijede svi njeni funkcionalni i regulatorni aspekti, sa posebnim fokusom na oblasti opskrbe, učinkovito funkcioniranje kompanije za prijenos električne energije, integrirana energetska tržišta i punu neovisnost regulatornih tijela. Podsektor energije je u poplavama, klizištima i bujicama iz svibnja 2014. godine pretrpio štete koje su ukupno procijenjena na €49,65 milijuna, uglavnom na sustavima eksploatacije uglja i distribucije električne energije.

U **podsektoru transportne infrastrukture**, unapređenje transportne infrastrukture treba se intenzivirati sukladno dogovorenoj sveobuhvatnoj SEETO mreži. Iako je ostvaren određeni napredak u izgradnji i opremanju Koridora Vc, velike poplave iz svibnja 2014. godine ozbiljno su oštetile transportnu i energetske infrastrukturu u zemlji i umanjile efekte ostvarenog napretka. U najteže pogođenim područjima BiH, šteta na transportnoj infrastrukturi prouzrokovana klizištima, bujicama i poplavama procijenjena je u iznosu većem od €261 milijuna.

Aktivnosti donatora u 2014. godini

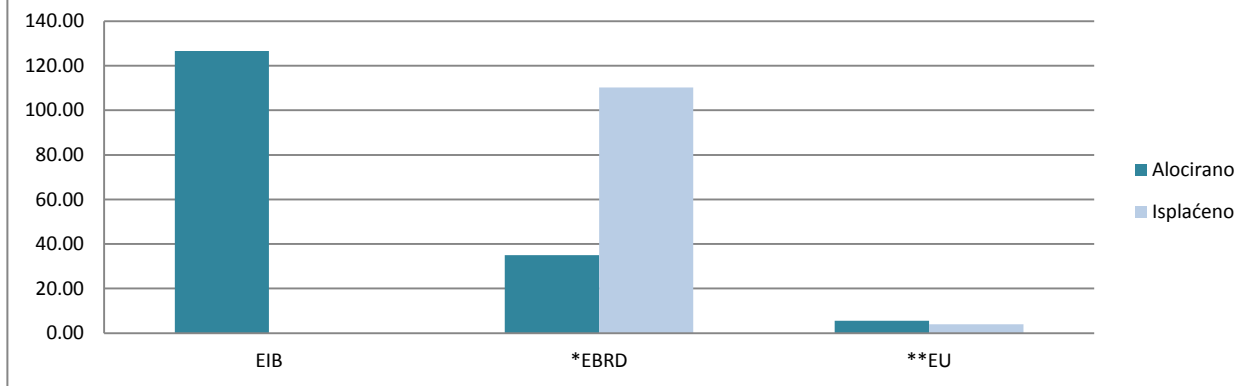
Članice DCF aktivne u Sektoru transportne i energetske infrastrukture u 2014. godini su EIB, EBRD i EU.

U 2014. godini, ukupno alocirana sredstva članica DCF u Sektor transportne i energetske infrastrukture iznose €167,15 milijuna, od čega je €161,67 milijuna osigurano u formi zajmova a €5,48 milijuna je isplaćeno u formi grantova.

Ukupno isplaćena sredstva u ovaj Sektor u 2014. godini iznosila su €114,22 milijuna, od čega je €3,92 milijuna bilo u formi grantova i 110,30 milijuna u formi zajmova.

Grafikon 4.1 poredi ukupno alocirana i isplaćena ODA grant sredstva prema sudjelovanju donatora koja su usmjerena u Sektor transportne i energetske infrastrukture u 2014. godini. Vodeći donatori /Međunarodne financijske organizacije u ovom Sektoru u 2014. godini koji su osigurali pomoć zajmovima bili su EBRD i EIB, dok je grantove osigurala EU.

Grafikon 4.1. Rangiranje DCF članica prema izdvajanju ODA sredstava u Sektor transportne i energetske infrastrukture u 2014. godini (milijuni eura)

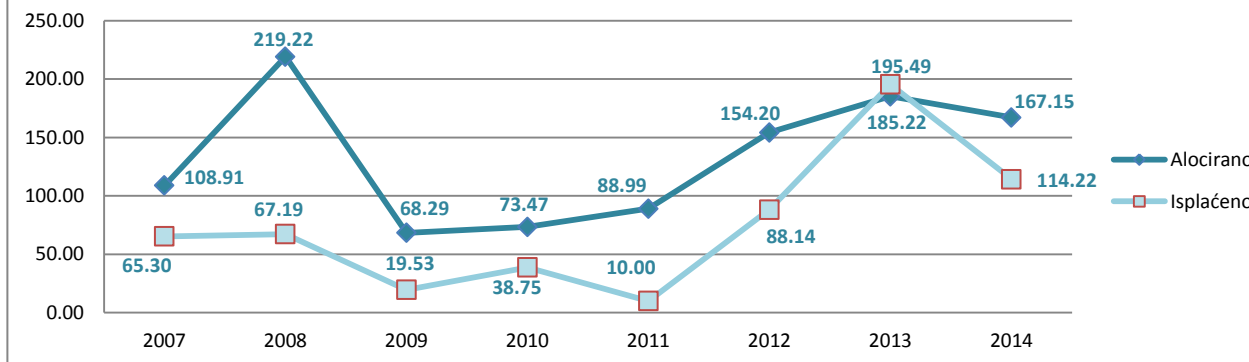

***Napomena:** sredstva isplaćena od EBRD premašuju iznos alociranih sredstva u 2014. godini, što je rezultat dinamike isplaćenih sredstva prema prethodno ugovorenim zajmovima.

****Napomena:** ODA sredstva osigurana u Sektor transportne i energetske infrastrukture bila su većinom u formi zajmova, sa izuzetkom €5,48 milijuna u formi granta, koje je osigurala EU.

Grafikon 4.2 daje povijesni pregled ukupno alociranih i isplaćenih ODA sredstva u Sektor transportne i energetske infrastrukture u Bosni i Hercegovini.

Grafikon 4.2. Ukupna ODA u Sektoru transportne i energetske infrastrukture 2007 - 2014 (milijuni eura)

Grafikon pokazuje povećanje donatorskih davanja u razdoblju od 2007. do 2008. i oštar pad u 2009. godini (kada je ekonomska kriza u partnerskim zemljama bila na vrhuncu). U 2011. godini, zabilježen je postupan rast alociranih sredstava, iako su isplaćena sredstva bila na najnižoj razini. U 2012. godini, evidentiran je nagli, gotovo udvostručen rast ulaganja u ovom Sektoru. Većina sredstava je realizirana u formi zajmova za izgradnju dionica autoputa Koridora Vc. a taj trend se nastavio i u 2013. godini, kada su sredstva isplaćena pomoći bila na najvećoj razini u izvještajnom razdoblju. Međutim, usljed nedostatka strateških dokumenata koji reguliraju transport i energiju na državnoj razini, Sektor transportne i energetske infrastrukture nije uključen u Strateški dokument za BiH 2014-20, kao niti u IPA II programiranje za 2014. godinu, iz kog razloga se može primjetiti manji priliv ODA sredstava usmjerenih u ovaj Sektor u 2014. godini, a takav trend može se očekivati i nadalje.

Od ukupnih ODA sredstava dodijeljenih Bosni i Hercegovini u 2014. godini, 22% je alocirano a 31% isplaćeno u Sektor transportne i energetske infrastrukture.

Glavni projekti u Sektoru transportne i energetske infrastrukture navedeni su u narednoj tablici⁷³:

Naziv projekta	Donator/financijska institucija	Ukupna vrijednost projekta (milijuni eura)
KORIDOR VC POČITELJ – BIJAČA (zajam) Banja Luka - Doboj tranša II (zajam)	EIB	225,00
Koridor VC (zajam)	EBRD	205,00
Autoput Banja Luka - Doboj tranša I i tranša II (zajam)	EBRD	185,00
BANJA LUKA-DOBOJ AUTOPUT (zajam)	EIB	160,00
Bosna i Hercegovina- Projekt obnove cesta (zajam)	EBRD	75,00
Projekt obnove gradskih cesta Sarajevo (zajam)	EBRD	16,50
Unapređenje osnovne mreže regionalne transportne infrastrukture u Bosni i Hercegovini – Željeznice	EU	9,00

Svi projekti su dostupni u bazi podataka Foruma za koordinaciju donatora:

http://dmd.donormapping.ba/dmd/faces/dmdPublicStart?_afWindowMode=0&_afLoop=342677494085424&_adf.ctrl-state=mk4nl7ill_4

Zakonski okvir i sektorske strategije usvojene u 2014. godini

U **siječnju 2014. godine**, Parlamentarna skupština FBiH usvojila je Zakon o izmjenama Zakona o financijskoj konsolidaciji rudnika uglja u Federaciji Bosne i Hercegovine prema obračunatim, a neuplaćenim javnim prihodima u razdoblju od 2009. do 2015., zajedno sa Zakonom o dopuni Zakona o uporabi obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije u FBiH⁷⁴.

U **ožujku 2014. godine**, Parlamentarna skupština BiH usvojila je Zakon o izmjenama Zakona o osnivanju Kompanije za prijenos električne energije u BiH⁷⁵, dok je u **travnju 2014. godine** Narodna skupština RS usvojila je Zakon o izmjenama Zakona o prijevozu u cestovnom prometu RS⁷⁶.

U **lipnju 2014. godine**, Narodna skupština RS usvojila je Zakon o naknadama za korištenje prirodnih resursa u svrhu proizvodnje električne energije⁷⁷.

Parlamentarna skupština FBiH usvojila je **Zakon o naftnim derivatima** u Federaciji BiH⁷⁸ u **srpnju 2014. godine**, dok je u **kolovozu 2014. godine** usvojen Proračun FERK-a za 2014. godinu⁷⁹.

U **listopadu 2014. godine**, Parlamentarna skupština FBiH usvojila je Zakon o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda poduzeća ostvarenih radom termoelektrana⁸⁰.

U **prosincu 2014. godine**, Parlamentarna skupština Brčko Distrikta BiH usvojila je Zakon o dopuni Zakona o prijevozu u cestovnom prometu u Brčko Distriktu BiH⁸¹.

Koordinacija rada donatora

Kako bi koordinirali svoje aktivnosti i utvrdili stupanj napretka ostvaren u provedbi reformi u sklopu Sektora transportne i energetske infrastrukture, donatori i predstavnici vlasti BiH sastaju se manje više redovito,

⁷³ Usljed velikog broja projekata involviranih u Sektoru transportne i energetske infrastrukture, samo neki projekti su navedeni u ovom izvješću. Svi projekti klasificirani pod ovim Sektorom dostupni su u bazi podataka DCF-a (www.donormapping.ba).

⁷⁴ Oba zakona objavljena u Službenim novinama FBiH br. 5/14

⁷⁵ Službeni glasnik BiH br. 20/14

⁷⁶ Službeni glasnik RS br. 33/14

⁷⁷ Službeni glasnik RS br. 52/14

⁷⁸ Službene novine FBiH br. 52/14

⁷⁹ Službene novine FBiH br. 63/14

⁸⁰ Službene novine FBiH br. 80/14

⁸¹ Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH br. 49/14

ovisno od pod-sektora koji je u pitanju. Međutim, sveobuhvatni mehanizmi koordinacije donatora u ovom Sektoru još uvijek ne postoje, budući da su sastanci većinom vezani za projekte, organizirani na bilateralnoj i *ad hoc* osnovi.

Koordinacija donatora u ovom Sektoru se značajno intenzivirala u svibnju 2014. godine, za vrijeme poplava, ali nema informacija o nastavku koordinacije istim intenzitetom u budućnosti.

U podsektoru **Strateškog, institucijskog i regulatornog okvira** je potrebno dodatno unaprijediti koordinaciju između relevantnih institucija na različitim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini, kako bi se ojačao njihov kapacitet i koordinacija.

Isto se može reći i za podsektor **Transportne infrastrukture**.

Međunarodna tijela kao što su Komisija za sliv rijeke Save⁸² i SEETO koordiniraju aktivnosti u oblasti transporta, dok je Koordinacijska skupina Energetske zajednice za osiguranje opskrbe aktivna u području koordinacije opskrbe električne energije.

Donatori aktivni u Sektoru transportne i energetske infrastrukture redovito prisustvuju na sastancima Foruma za koordinaciju donatora (DCF) koje organizira Ministarstvo financija i trezora BiH / Sektor za koordinaciju međunarodne ekonomske pomoći (MFiT/ SCIA).

Buduće aktivnosti

Dalje jačanje i unapređenje Sektora transportne i energetske infrastrukture još uvijek predstavlja jednu od glavnih pretpostavki za rast i razvitak Bosne i Hercegovine, te njeno približavanje Europskoj uniji.

Prema svim interesnim akterima, buduće aktivnosti u ovom Sektoru trebale bi biti usmjerene na daljnji razvitak cijelog Sektora kao i na nastavak reformskih procesa u njemu. Stoga bi prioritet oba podsektora, **Strateškog, institucijskog i regulatornog okvira** i **Transportne infrastrukture** trebali biti daljnji razvitak nove i nadogradnja postojeće transportne i energetske infrastrukture uz istodobno unapređenje zakonodavnog okvira, financijskih i ljudskih kapaciteta. Uzevši u obzir da zajmovi prevladavaju u ovom Sektoru, važno je ubrzati reforme koje bi se provodile na bolje koordiniran način, u cilju stvaranja tržišno orijentirane i financijski održive infrastrukture, podjednako kompatibilne sa Trans-europskom mrežama EU –e u području transporta (TEN-T) i energije (TEN-E).

⁸²BiH, Hrvatska, Slovenija i Srbija su utemeljitelji Komisije za sliv rijeke Save (ožujak, 2003. god.) koja ima za cilj da regulira i poboljša plovidbu rječnih čamaca na rijeci Savi, kao i korištenje vode i turizam. <http://www.savacommission.org/>

<p>Članice DCF- a aktivne u Sektoru u 2014. godini</p>	<p>Njemačka, EIB, EU, Svjetska banka, EBRD, Švedska / Sida, SAD/USAID, UNDP, Slovenija, Norveška, Japan / JICA, Republika Češka, Švicarska, IFC, Mađarska.</p>
<p>Ostale ključne međunarodne organizacije</p>	<p>Globalni fond za okoliš(GEF), Program Ujedinjenih naroda za okoliš (UNEP), OSCE.</p>
<p>Ključni partneri među institucijama vlasti</p>	<p>Transpozicija i implementacija Acquis-a u oblasti zaštite okoliša i drugih međunarodnih obveza: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH; Ministarstvo okoliša i turizma FBiH; Ministarstvo prostornog uređenja FBiH; Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva FBiH; Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju RS; Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS</p> <p>Unapređenje infrastrukture za zaštitu okoliša: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH; Ministarstvo okoliša i turizma FBiH; Ministarstvo prostornog uređenja FBiH; Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva FBiH; Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju RS; Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS</p>
<p>Ukupno alocirana sredstva DCF članica za potrebe sektora u 2014. godini</p>	<p>2014: Ukupno alocirano €302,15 milijuna – €31,66 milijuna u grantovima i €270,49 milijuna u zajmovima</p> <p>Ukupno isplaćeno €35,10 milijuna– €22,01 milijuna u grantovima i €13,09 milijuna u zajmovima</p>
<p>Zakonski okvir i sektorske strategije</p>	<p>Zakonski okvir i sektorske strategije (usvojene u 2014. godini)</p> <p><i>Zakon o Fondu i financiranju zaštite životne sredine RS; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Fondu i financiranju zaštite životne sredine RS; Zakon o zaštiti prirode RS.</i></p> <p>Ranije usvojeni zakonski okvir i sektorske strategije dostupne su na http://donormapping.ba/pdf/DMR%202013-ENG.pdf</p>
<p>Koordinacija rada donatora</p>	<p>Transpozicija i implementacija Acquis-a u oblasti zaštite okoliša i drugih međunarodnih obveza: bilateralni sastanci vezani za projekte.</p> <p>Unapređenje infrastrukture za zaštitu okoliša: bilateralni sastanci vezani za projekte.</p> <p>Donatori aktivni u sektoru redovito sudjeluju na kvartalnim sastancima Foruma za koordinaciju donatora u organizaciji Ministarstva financija u trezora / Sektora za koordinaciju međunarodne ekonomske pomoći.</p>

Pregled

Zaštita i unapređenje okoliša spadaju u najznačajnija pitanja sa kojima se suočava moderno društvo. Brzi znanstveni i tehnološki razvitak, izgradnja velikog broja industrijskih postrojenja i stvaranje velikih i prenapučenih urbanih područja, doveli su do iznimno visokog stupnja zagađenja osnovnih prirodnih resursa. Ovaj proces je posebno intenziviran u posljednjih nekoliko desetljeća, što je rezultiralo velikim brojem ozbiljnih prijetnji za očuvanje prirode i okoliša, dovodeći u pitanje opstanak ljudi pa i same planete Zemlje. Zaštita okoliša stoga predstavlja izazov ne samo za svaku pojedinačnu zemlju i društvo, nego i cjelokupnu društvenu zajednicu.

Regija Jugoistočne Europe (SEE) podložna je prirodnim katastrofama, kao što su potresi, poplave i šumski požari. Sve učestalije klimatske oscilacije, tijekom posljednjih desetljeća rezultirale su intenzivnim i čestim sušama, poplavama, epizodama ekstremnih vrućina i hladnoća, potresima i klizištima, prevazilazeći regionalne granice i mogućnosti svake pojedinačne zemlje da se samostalno izbori sa njihovim posljedicama. Budući da se kapaciteti za pripravnost i prevenciju znatno razlikuje od zemlje do zemlje, prevazilaženje svih prethodno navedenih rizika ostvarivo je jedino kroz regionalnu suradnju.

Međutim, regionalna suradnja trenutačno nije razvijena u mjeri koja je potrebna za pripravnost i učinkovito rješavanje budućih katastrofa, kao što se to moglo vidjeti na primjeru katastrofalnih poplava koje su pogodile regiju tijekom svibnja 2014. godine.

Za dalje unaprijeenje uvjeta za zaštitu okoliša na regionalnoj i lokalnoj razini, bit će potrebna značajna ulaganja u infrastrukturu za zaštitu okoliša, popraćena institucijskim reformama i propisima, što bi trebalo dati potporu borbi protiv klimatskih promjena i njihovog utjecaja, kako bi se dugoročno gledano osigurala ekološki održiva budućnost.

Sektor zaštite okoliša i klimatskih promjena sastoji se od dva podsektora:

- Transpozicija i implementacija *Acquis*-a u oblasti zaštite okoliša i drugih međunarodnih obveza i
- Unapređenje infrastrukture za zaštitu okoliša⁸³.

Bosna i Hercegovina je ostvarila veoma ograničen napredak u Sektoru zaštite okoliša i klimatskih promjena u 2014. godini. Kao što je navedeno, utjecaj klimatskih promjena već je primjetan u sektorima Poljoprivrede, Šumarstva i Turizma, koji igraju značajnu ulogu u ekonomiji Bosne i Hercegovine. Iz tog razloga će aktivnosti vezane za uspostavu usklađenog pravnog okvira za zaštitu okoliša i funkcioniranja sustava nadzora i očuvanje klimatskih uvjeta, te razvoj odgovarajućih administrativnih kapaciteta, i nadalje ostati prioriteta BiH. Obzirom da će u narednom periodu pozornost biti usmjerena na rješavanje brojnih problema koji utječu na održivost okoliša i očuvanje klimatskih uvjeta, potrebno je hitno pokrenuti napore na izgradnji kapaciteta koji su relevantni za zaštitu okoliša i ispunjenju zahtjeva EU *acquis*-a, u cilju ostvarenja održivog razvitka zemlje. Međutim, daljnji napredak Sektora zaštite okoliša i klimatskih promjena je ograničen zbog nedostatka strategije na razini zemlje.

U podsektoru *Transpozicija i implementacija Acquis-a u oblasti zaštite okoliša i drugih međunarodnih obveza* je ostvaren ograničeni napredak u 2014. godini. U postupku pripreme su Plan provedbe Konvencije

⁸³ Za više informacija posjetite: http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/mjpd_bih_2011_2013_en.pdf

o procjeni utjecaja na okoliš (EIA) i Protokol o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš. U oblasti *kvalitete zraka*, RS je usvojila zakonodavstvo o procjeni upravljanja kvalitetom zraka. Međutim, tek je započeta provedba relevantnih *acquis*-a u oblasti zaštite okoliša. U pogledu poboljšanja u oblasti *upravljanja otpadom*, FBiH i RS su počele provedbu sustava za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom, dok su aktivnosti recikliranja i upravljanja otpadom u cjelini još uvijek u ranoj fazi provedbe. U području *civilne zaštite*, smanjenje rizika od katastrofa i upravljanje katastrofama su prioritetna pitanja, posebice u svjetlu nedavnih teških poplava. Bosna i Hercegovina je u srpnju izrazila interes da postane članica Mehanizma za civilnu zaštitu Europske unije. Također, potpisan je Memorandum o razumijevanju o suradnji između nadležnih tijela civilne zaštite entiteta. U području *klimatskih promjena*, prethodno je usvojena Strategija prilagodbe na klimatske promjene i niskoemisionog razvoja za BiH. U narednom razdoblju potrebno je poduzeti aktivnosti kako bi se ova Strategija uključila i u sektorske politike i strategije.

U podsektoru Unapređenje infrastrukture za zaštitu okoliša ostvaren je ograničeni napredak u 2014. godini. Provedba relevantnih propisa u ovom podsektoru kao i njihovo usklađivanje sa *acquis*-om, su u ranom stadiju. Mreža za nadzor zraka u cijeloj zemlji tek treba biti uspostavljena, a sustavi za praćenje i planiranje kvalitete zraka trebaju biti unaprijeđeni.

Pored toga, administrativni kapacitet Sektora zaštite okoliša i klimatskih promjena je nedovoljno razvijen. Potrebno je značajno ojačati Mehanizam za sveobuhvatno usklađivanje sa EU zakonodavstvom širom zemlje, kao i javne konzultacije sa civilnim društvom i drugim interesnim akterima, uključujući i međuinstitucijsku suradnju i koordinaciju.

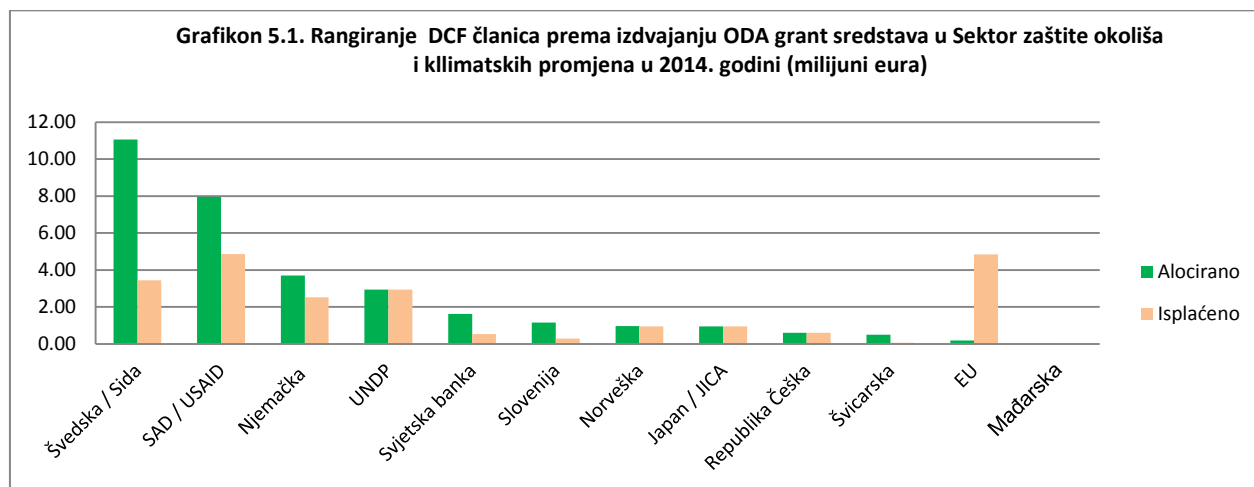
Aktivnosti donatora u 2014. godini

Članice DCF aktivne u Sektoru zaštite okoliša i klimatskih promjena u 2014. godini su Njemačka, EIB, Svjetska banka, EBRD, Švedska / Sida, EU, SAD / USAID, UNDP, Slovenija, Norveška, Japan / JICA, Republika Češka, Švicarska, EU, IFC i Mađarska.

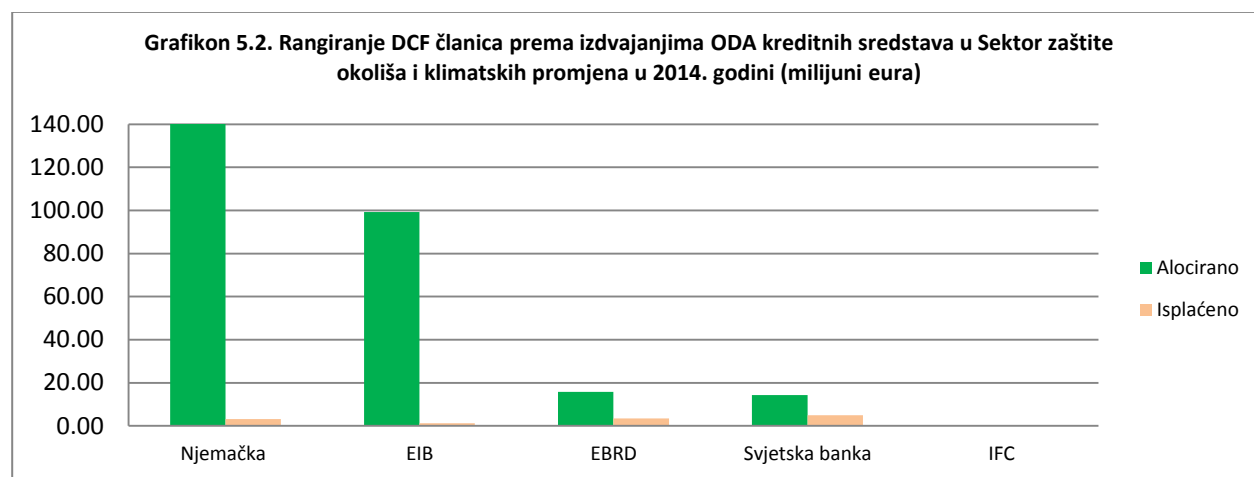
Ukupno alocirana sredstva članica DCF u Sektor zaštite okoliša i klimatskih promjena u 2014. godini iznosila su €302,15 milijuna, od čega je €270,49 milijuna bilo osigurano u zajmovima i €31,66 milijuna u grantovima.

Ukupno isplaćena sredstva u ovaj Sektor u izvještajnom razdoblju iznose €35,10 milijuna, od čega je €13,09 milijuna bilo isplaćeno u zajmovima a €22,01 milijuna u grantovima.

Grafikon 5.1. poredi alocirana i isplaćena ODA grant sredstva usmjerena u Sektor zaštite okoliša i klimatskih promjena po financijerima u 2014.godini. Vodeći donatori koji su u 2014. godini osigurali grant pomoć bili su Švedska / Sida, EU, SAD / USAID, Njemačka, UNDP, Svjetska banka, Slovenija, Norveška, Japan / JICA, Republika Češka, Švicarska i Mađarska.

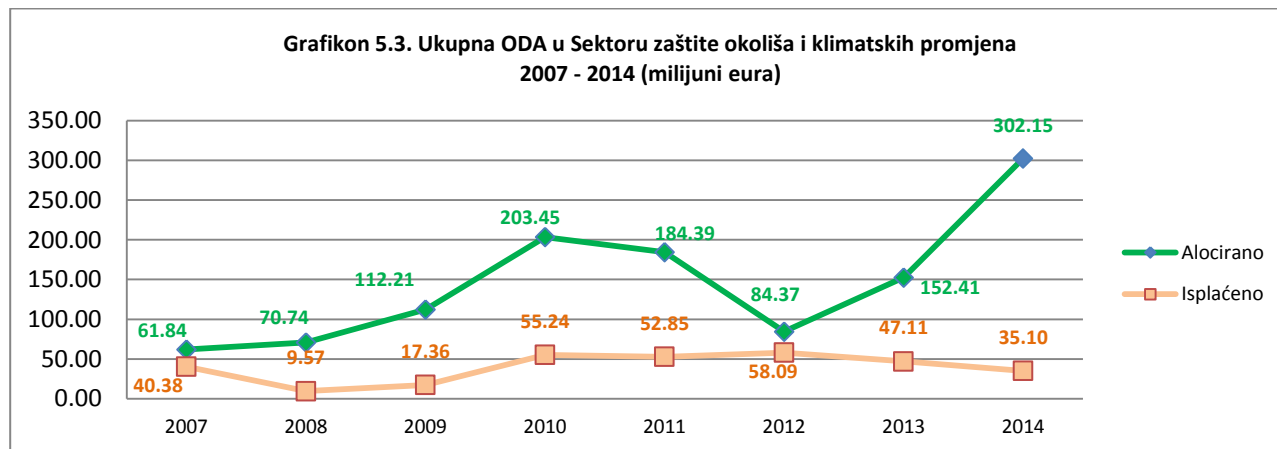

Grafikon 5.2. pokazuje usporedbu alociranih i isplaćenih ODA kreditnih sredstava koja su osigurana za Sektor zaštite okoliša i klimatskih promjena po financijerima u 2014. godini.

Može se primjetiti da su pojedini donatori, Njemačka i Svjetska banka, kombinirali grant i kreditna sredstva pomoći, pri čemu je veći dio isplaćenih sredstava bio u formi zajmova, dok su tradicionalno, EIB i EBRD osigurali sredstva u formi kredita. Također, u slučaju Njemačke i EIB-a, vidljive su razlike uspoređujući ukupne iznose alociranih sa ukupnim iznosima isplaćenih sredstava. Pomenute razlike se odnose na drugačiju metodologiju unosa projekata u DMD bazu podataka, tj. oba financijera alociraju cjelokupnu vrijednost projekta u prvu godinu njegove provedbe, bez obzira na to koliko godina se projekt implementira.

Grafikon 5.3. pokazuje povijesni pregled ukupno alociranih i isplaćenih ODA sredstava u Sektor zaštite okoliša i klimatskih promjena u Bosni i Hercegovini.

Grafikon pokazuje stalno povećanje priliva ODA sredstava u ovom Sektoru u razdoblju od 2007 do 2010 godine. Poslije 2010. godine primjetan je mali pad u prilivu sredstava i oštar pad u 2012. godini. Međutim, počev od 2012. godine ulaganja u ovom Sektoru su iznova u uzlaznom trendu te dosežu svoj vrhunac u 2014. godini. Prema uočenom trendu, kao i na temelju komparativnih prednosti koje postoje u Sektoru, više potpore treba usmjeriti na dalje unapređenje održivosti zaštite okoliša i zelenog razvitka u Bosni i Hercegovini.

Od ukupnih ODA sredstava dodijeljenih Bosni i Hercegovini u 2014. godini, 40% je alocirano a 11% isplaćeno u Sektor zaštite okoliša i klimatskih promjena.

Glavni projekti u Sektoru zaštite okoliša i klimatskih promjena navedeni su u narednoj tablici⁸⁴:

Naziv projekta	Donator/finansijska institucija	Ukupna vrijednost projekta (milijuna eura)
Distribucija električne energije U BiH (zajam)	EIB	125,00
Izgradnja crpne HE Vrilo (zajam)	Njemačka	100,00
OBNOVLJIVA ENERGIJA VRANDUK (zajam)	EIB	86,00
Vjetroelektrana Mesihovina (grant / zajam)	Njemačka	72,00
HE Cijevna 3 (zajam)	Njemačka	50,00
Program lokalnog razvitka LIFE – Lokalno ulaganje za razvitak	UNDP	37,14
Sarajevo – Projekt upravljanja otpadnim vodama (grant, zajam)	Svjetska banka, EU	35,11
EPBiH – projekt hidroelektrana (zajam)	EBRD	35,00
Drugi projekt upravljanja čvrstim otpadom (grant, zajam)	Svjetska banka, EU	33,70
Izgradnja HE Janjići (zajam)	Njemačka	30,00
Program vodooprkrbe i otpadnih voda u BiH II (grant / zajam)	Njemačka, Švicarska	21,99
Projekt odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda Bihac	Njemačka	17,50

Svi projekti dostupni su u bazi podataka Foruma za koordinaciju donatora, putem sljedećeg linka:

http://dmd.donormapping.ba/dmd/faces/dmdPublicStart?_afWindowMode=0&_afLoop=342677494085424&_adf.ctrl-state=mk4nl7ill_4

⁸⁴ Usljed velikog broja projekata u Sektoru zaštite okoliša i klimatskih promjena, samo neki projekti su navedeni u ovom izvješću. Svi projekti klasificirani pod ovim Sektorom dostupni su u bazi podataka DCF-a (www.donormapping.ba).

Zakonski okvir i sektorske strategije usvojene u 2014. godini

U veljači 2014. godine, Narodna skupština RS usvojila je Zakon o zaštiti prirode⁸⁵.

U srpnju 2014. godine, Narodna skupština RS usvojila je Zakon o Fondu i financiranju zaštite životne sredine RS⁸⁶, kao i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Fondu i financiranju zaštite životne sredine RS.⁸⁷

Koordinacija rada donatora

Trenutačno ne postoje formalizirani mehanizmi donatorske koordinacije ili razmjene informacija u Sektoru zaštite okoliša i klimatskih promjena u Bosni i Hercegovini.

U oblasti Zaštite okoliša, Ministarstvo vanjske trgovine ekonomskih odnosa (MVTEO) surađuje sa entitetskim ministarstvima za zaštitu okoliša, poljoprivrede i upravljanja vodama kao i sa relevantnim agencijama nadležnim za vode i BD BiH, putem Međuentitetskog tijela za zaštitu okoliša koje je oformljeno kao međuinstitucijsko tijelo za koordinaciju.

Sve institucije sa različitih razina vlasti u BiH održavaju svoje koordinacijske sastanke sa donatorima aktivnim u ovom Sektoru, što znači da su koordinacijski sastanci *ad hoc*, vezani za projekte i većinom bilateralni.

Donatori aktivni u Sektoru zaštite okoliša i klimatskih promjena redovito prisustvuju na sastancima Foruma za koordinaciju donatora (DCF) koje organizira Ministarstvo financija i trezora BiH / Sektor za koordinaciju međunarodne ekonomske pomoći (MFiT/ SCIA).

Buduće aktivnosti

Bosna i Hercegovina, kao zemlja potencijalni kandidat za članstvo u EU i potpisnica različitih međunarodnih multilateralnih sporazuma za zaštitu okoliša, ima obvezu da se uhvati u koštac sa nerješanim pitanjima iz te oblasti. Unatoč do sada ostvarenom napretku u oblasti zaštite okoliša i klimatskih promjena, buduće prioritetne aktivnosti trebaju obuhvatiti uspostavljanje usklađenog pravnog okvira za zaštitu okoliša, razvitak odgovarajućih administrativnih kapaciteta i funkcionalan sustav za praćenje zaštite okoliša u zemlji.

Iako je ostvaren ograničen napredak u podsektoru **Transpozicija i implementacija *acquis-a* u oblasti zaštite okoliša**, neophodno je nastaviti usklađivanje domaćih propisa iz te oblasti sa *acquis-om*, kako bi se putem rigorozne provedbe i praćenja propisa kao i daljeg ulaganja u oblast *zaštite okoliša* unaprijedilo stanje u toj oblasti i osigurali uvjeti za održivi razvitak zemlje.

Također, kako pitanje održivog razvitka postaje najveći prioritet u cijelom svijetu, u vrlo bliskoj budućnosti bit će potrebno posebnu pozornost usmjeriti na upravljanje rizicima od katastrofa i ublažavanje rizika. Pri tome, prilagodba na klimatske promjene i odgovarajuće interventne mjere, trebaju biti zastupljeni na višem mjestu u budućem programu rada, posebice u području civilne zaštite.

⁸⁵ Službeni glasnik RS br. 20/14

⁸⁶ Službeni glasnik RS br. 63/14

⁸⁷ Službeni glasnik RS br. 63/14

Skoro svaki segment podsektora **Unapređenje infrastrukture za zaštitu okoliša** zahtjeva veći angažman, počevši od finansijskih ograničenja, preko pripreme i provedbe projekata u oblasti upravljanja čvrstim otpadom i vodama, do praćenja i očuvanja tla, zraka i vode. Izgradnja kapaciteta u institucijama koje se bave zaštitom okoliša, zakonodavstvo i usklađivanje sa europskim standardima, tehnička pomoć, prioritiziranje ulaganja u oblasti infrastrukture za zaštitu okoliša, trebaju biti praćeni mjerama kao što su podizanje svijesti, praćenje i razmjena informacija kao i sustavima za rano uzbunjivanje, da spomenemo samo neke.

Sve ove izazove treba rješavati, ne samo na državnoj nego i na regionalnoj razini uz poboljšanu regionalnu suradnju, usklađeno djelovanje i umrežavanje. U ovom području neophodno je što prije poduzeti intenzivnije i bolje koordinirane aktivnosti podržane od strane donatora.

Iako je Bosna i Hercegovina postigla ograničen napredak u Sektoru zaštite okoliša i klimatskih promjena, postoji potreba za daljnjim usklađivanjem mjera za zaštitu okoliša u cijeloj zemlji, zajedno sa održivim financiranjem iz lokalnih / regionalnih / međunarodnih izvora, kako bi se osigurala dugoročna zaštita okoliša i održivi razvitak zemlje.

<p>Članice DCF-a aktivne u Sektoru u 2014. godini</p>	<p>EU, Svjetska banka, Švicarska, Njemačka, UNICEF, Norveška, SAD /USAID, Republika Hrvatska, Slovenija, Republika Češka, Švedska / Sida, Francuska, UNDP, Nizozemska, Italija /IC, Mađarska, Japan/JICA.</p>
<p>Ostale ključne međunarodne organizacije</p>	<p>Međunarodna organizacija rada (ILO), Vijeće Europe (CoE), Svjetska zdravstvena organizacija (WHO), Populacijski fond Ujedinjenih naroda (UNFPA), Europska fondacija za obuku (ETF), Organizacija za europsku sigurnosti i suradnju (OSCE), Organizacija za obrazovanje, znanost i kulturu Ujedinjenih naroda (UNESCO), Europski centar za prevenciju i kontrolu bolesti (ECDC), <i>Save the Children</i>, <i>World Vision</i>, Organizacija Ujedinjenih naroda za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena (<i>UN Women</i>), <i>British Council</i>.</p>
<p>Ključni partneri među institucijama vlasti</p>	<p>Zapošljavanje: Ministarstvo civilnih poslova BiH, Agencija za rad i zapošljavanje BiH, Ministarstvo rada i socijalne politike FBiH, Federalni zavod za zapošljavanje, Ministarstvo razvitka, poduzetništva i obrta FBiH, Ministarstvo rada i boračkih pitanja RS, Ministarstvo za ekonomske odnose i regionalnu suradnju RS, Zavod za zapošljavanje RS, Zavod za zapošljavanje Brčko Distrikta.</p> <p>Socijalna uključenost: Ministarstvo civilnih poslova BiH, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Agencija za lijekove i medicinska sredstva u BiH, Agencija za jednakost spolova BiH, Ministarstvo rada i socijalne politike FBiH, Ministarstvo raseljenih lica i izbjeglica FBiH, Ministarstvo za pitanja boraca i invalida obrambeno-oslobodilačkog rata FBiH, Ministarstvo zdravstva FBiH, Ministarstvo kulture i sporta FBiH, Ministarstvo kulture i sporta FBiH, Gender centar FBiH, Ministarstvo rada i boračkih pitanja RS, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, Ministarstvo obitelji, omladine i sporta RS, Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica RS, Gender centar RS, Centar za istraživanje rata, ratnih zločina i traženje nestalih osoba RS, Odjel Brčko Distrikta za zdravstvo i ostale usluge, Fondovi zdravstvenog osiguranja, Zavodi za javno zdravstvo.</p> <p>Obrazovanje: Ministarstvo civilnih poslova BiH, Agencija za razvitak visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete BiH, Agencija za predškolsko, osnovno i srednjoškolsko obrazovanje BiH, Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja BiH, Ministarstvo obrazovanja i znanosti FBiH, Ministarstvo obrazovanja i kulture RS, Ministarstvo znanosti i tehnologije RS, Odjel za obrazovanje Brčko Distrikta, Pedagoški zavodi.</p> <p>Strukovno obrazovanje i obuka (VET): Ministarstvo civilnih poslova BiH, Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete BiH, Agencija za predškolsko, osnovno i srednjoškolsko obrazovanje BiH, Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja BiH, Ministarstvo obrazovanja i znanosti FBiH, Ministarstvo obrazovanja i kulture RS,</p>

	Ministarstvo znanosti i tehnologije RS, Odjel za obrazovanje Brčko Distrikta, Pedagoški zavodi, Zavod za obrazovanje odraslih RS.
Ukupno alocirana / isplaćena sredstva DCF članica za potrebe Sektora u 2014. godini	<p>2014: Ukupno alocirano €46,14 milijuna– €40,04 milijuna u grantovima i €6,10 milijuna u zajmovima</p> <p>Ukupno isplaćeno €46,26 milijuna– €40,52 milijuna u grantovima €5,74 i milijuna u zajmovima</p>
Zakonski okvir i sektorske strategije	<p>Zakonski okvir i sektorske strategije (usvojene u 2014. godini)</p> <p><i>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnivanju Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenoga stanja FBiH; Zakon o izmjenama i dopunama obiteljskog zakona FBiH; Zakon o izmjeni Zakona o zvanjima koja se stiču završetkom visokog obrazovanja u RS; Zakon o izmjenama i dopunama Porodičnog zakona RS; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na nepokretnosti RS; Zakon o izmjenama Zakona o porezima na upotrebu, držanje i nošenje dobara u RS; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o znanstvenoistraživačkoj djelatnosti i tehnološkom razvitku u RS ; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju u RS; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju u RS; Zakon o plaćama uposlenih u oblasti obrazovanja i kulture u RS; Zakon o zvanjima koja se steču završetkom visokog obrazovanja u RS; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu Brčko Distrikta; Zakon o dopunama zakona o zdravstvenoj zaštiti u Brčko Distriktu BiH.</i></p> <p><i>Agenda za Predsjedništvo BiH –Dekada inkluzije Roma 2005-2015 u razdoblju od 01. srpnja 2014. do 30. lipnja 2015.; Načela i standardi u oblasti obrazovanja odraslih u BiH; Strateška platforma za unapređenje oblasti obrazovanja odraslih u kontekstu cjeloživotnog učenja u BiH za razdoblje 2014. – 2020.; Strategija borbe protiv dijabetesa u FBiH 2014.-2024.; Strategija o rijetkim bolestima FBiH 2014.-2020.; Program za rijetke bolesti u RS 2015. – 2020.</i></p> <p>Ranije usvojeni zakonski okvir i sektorske strategije su dostupni na: http://donormapping.ba/pdf/DMR%202013-ENG.pdf</p>
Koordinacija rada donatora	<p>Zapošljavanje: Neformalni bilateralni sastanci vezani za projekte.</p> <p>Socijalna uključenost: Konferencija za sektor zdravstva u BiH nastupa kao stalno savjetodavno i koordinacijsko tijelo u oblasti zdravstva i Komisija za provedbu međunarodnih zdravstvenih propisa Svjetske zdravstvene organizacije (WHO).</p> <p>Komisija za rodne institucijske mehanizme i Koordinacijski odbor za praćenje provedbe Akcijskog plana za implementaciju UNSCR 1325</p>

Obrazovanje: Konferencija ministara obrazovanja u BiH

Strukovno obrazovanje i obuka (VET): Neformalni bilateralni sastanci vezani za projekte

Donatori aktivni u ovom Sektoru redovito sudjeluju na kvartalnim sastancima Foruma za koordinaciju donatora u organizaciji Ministarstva financija i trezora /Sektora za koordinaciju međunarodne ekonomske pomoći.

Pregled

U cilju pružanja odgovarajuće i pravične socijalne pomoći, adekvatnog stambenog zbrinjavanja i djelotvornog sustava socijalne zaštite, svako društvo nastoji zaštititi, promicati i poboljšati ekonomska, socijalna, kulturna i politička prava svih svojih građana, s posebnim naglaskom na ugrožene i marginalizirane skupine. Općeprihvaćeno je da adekvatno ciljane dugoročne socijalne politike, koje obuhvaćaju sustave obrazovanja, zdravstvene i socijalne zaštite, promiču održivi razvitak i dugoročni ekonomski rast svake zemlje. U skladu s tim, u cijeloj regiji JI Europe kao i u Bosni i Hercegovini, potrebno je realizirati niz značajnih reformi podržanih opsežnim ulaganjima, kako bi se povećala zaposlenost i poboljšala socijalna skrb i obrazovanje, što bi trebalo rezultirati uspostavom boljeg sustava socijalne zaštite.

Sektor društvenog razvitka sastoji se od četiri podsektora:

- Zapošljavanje;
- Socijalna uključenost;
- Obrazovanje i
- Strukovno obrazovanje i obuka (VET)⁸⁸.

U 2014. godini je ostvaren neujednačen napredak u podsektorima u sklopu Sektora društvenog razvitka u Bosni i Hercegovini. Izvjesna poboljšanja primjetna su u usklađivanju zakonodavnih okvira koji reguliraju oblasti zdravstva i obrazovanja u ovom Sektoru. Međutim, sustavna provedba politika koja će dati opipljive rezultate u oblasti zapošljavanja, socijalne uključenosti i obrazovanja još uvijek je u početnom stadiju i zahtjeva poduzimanje daljih aktivnosti.

Veoma mali napredak ostvaren je u 2014. godini u podsektoru Zapošljavanje. Vladama entiteta i Brčko Distrikta kao i zavodima za zapošljavanje nedostaju administrativni i finansijski kapaciteti za provedbu aktivnih mjera na tržištu rada. Sukladno tome, nezaposlenost u Bosni i Hercegovini i dalje je veoma visoka, osobito među mladima. Također, siva ekonomija još uvijek dominira tržištem rada, dijelomično usljed neusklađenih sustava socijalne zaštite entiteta i Brčko Distrikta, kao i neusklađenih sustava socijalne zaštite među županijama unutar Federacije BiH.

⁸⁸ Za više informacija posjetite: http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/mjpd_bih_2011_2013_en.pdf

U 2014. godini, podsektor *Socijalna uključenost* zabilježio je napredak samo u oblasti zdravstva. Sustav izvješćivanja o Nacionalnim zdravstvenim računima u BiH, koji je pripremljen sukladno zahtjevima Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) i EUROSTAT-a, uveden je u entitetske statističke sustave. Entitetska ministarstva zdravstva usvojila su Tehničko izvješće o Provedbi međunarodnih zdravstvenih propisa kao i procedure za provedbu nacionalnog Sustava ranog upozoravanja (definicije slučaja, kritične vrijednosti, standardne operativne procedure) za Bosnu i Hercegovinu. Po prvi put zajedno sa WHO, BiH je provela anketu samoprocjene na antimikrobne rezistencije. U Federaciji BiH usvojena je Strategija za kontrolu dijabetesa za razdoblje 2014.-2024. godina, dok je Strategija za borbu protiv rijetkih bolesti usvojena u oba entiteta. Međutim, kako bi se poboljšala učinkovitost podsektora, ojačala financijska održivosti i poboljšala kvaliteta zdravstvene zaštite, postoji potreba za ubrzanjem sveobuhvatne provedbe entitetskih strategija u oblasti zdravstva.

Podsektori *Obrazovanje i Strukovno obrazovanje i obuka (VET)* zabilježili su mali napredak u 2014. godini. Bosna i Hercegovina aktivno sudjeluje u Platformi za Zapadni Balkan o obrazovanju i obuci, te je potpisala Sporazum o uspostavi svog djelomičnog sudjelovanja u programu Erasmus +. Također, u 2014. godini potpisan je i sporazum koji udružuje Bosnu i Hercegovinu u novi EU program za istraživanje i inovacije - *Horizont 2020* (za razdoblje 2014.-2020. godina). U domeni istraživanja i razvitka, BiH je bila aktivna u suradnji na regionalnoj razini u okviru Regionalne strategije Zapadnog Balkana za istraživanje, razvitak i inovacije. Međutim, zbog malog napretka ostvarenog u oblasti općeg obrazovanja, bit će potrebno uložiti dodatne napore na unapređenju sustava obrazovanja, dok složena struktura zemlje usporava i otežava koordinaciju.

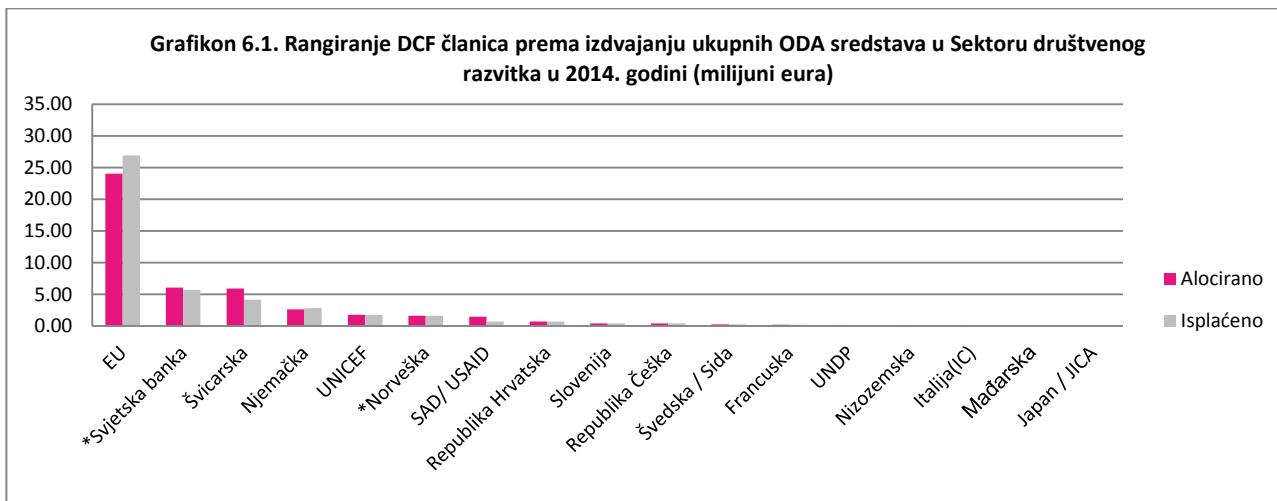
Aktivnosti donatora u 2014. godini

Članice DCF aktivne u Sektoru društvenog razvitka u 2014. godini su EU, Svjetska banka, Švicarska, Njemačka, UNICEF, Norveška, SAD /USAID, Republika Hrvatska, Slovenija, Republika Češka, Švedska / Sida, Francuska, UNDP, Nizozemska, Italija /IC, Mađarska i Japan / JICA.

U 2014. godini, ukupno alocirana sredstva članica DCF u Sektor društvenog razvitka iznose €46,15 milijuna, od čega je € 40,04 milijuna bilo u formi grantova a € 6,10 milijuna u formi zajmova (Svjetska banka i Norveška).

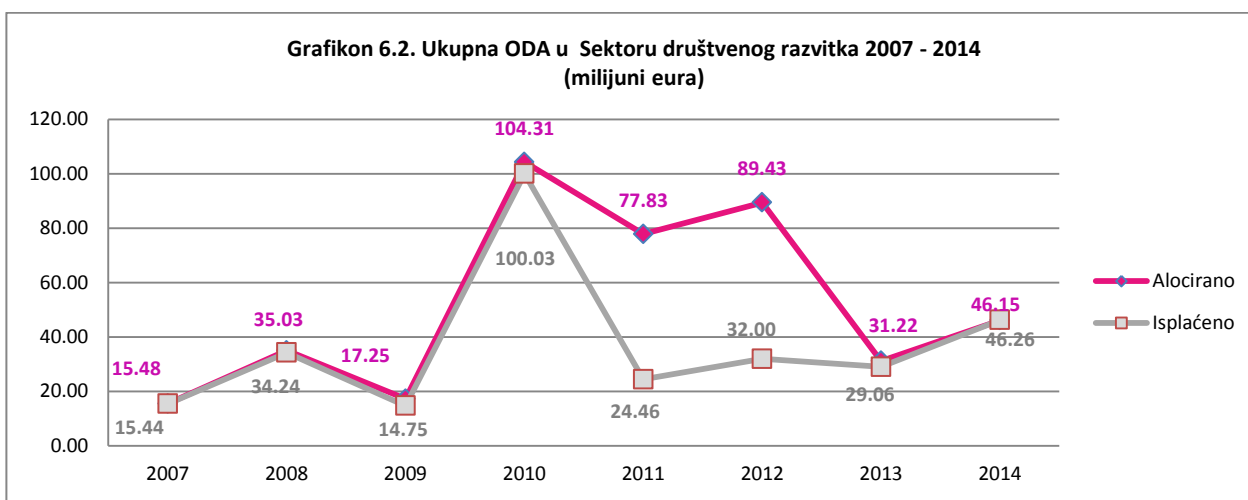
Ukupno isplaćena sredstva u ovaj Sektor u izvještajnom razdoblju iznose €46,26 milijuna, od čega je €40,52 milijuna isplaćeno u formi grantova a €5,74 milijuna u formi zajmova.

Grafikon 6.1. poredi ukupno alocirana i isplaćena ODA sredstva po donatorima, koja su osigurana u Sektor društvenog razvitka u 2014. godini. Vodeći donatori u Sektoru u 2014. godini bili su EU i Svjetska banka, a slijede ih Švicarska, Njemačka, UNICEF, Norveška, SAD/USAID, Republika Hrvatska, Slovenija, Republika Češka, Švedska / Sida, Francuska, UNDP, Nizozemska, Italija /IC, Mađarska i Japan / JICA.

* Napomena: ODA pomoć osigurana u Sektoru društvenog razvitka bila je najvećim dijelom u formi grantova, sa izuzetkom Svjetske banke i Norveške koje su osigurale pomoć u formi zajmova.

Grafikon 6.2 pokazuje povijesni pregled ukupno alociranih i isplaćenih ODA sredstava u Sektor društvenog razvitka u Bosni i Hercegovini.

Grafikon pokazuje veliko povećanje izdavanja ODA sredstava Sektor društvenog razvitka u razdoblju od 2009. - 2012. godina, poslije čega je zabilježen pad priliva pomoći u ovom Sektoru. Europska komisija je u 2010. godini finalizirala Strategiju Europa 2020 - za pametan, održiv i inkluzivan rast, utemeljenu na znanju i inovacijama u ekonomskom razvitku, što je omogućilo dodatni priliv sredstava pomoći u ovaj Sektor. Međutim, sporo provođenje reformskih aktivnosti rezultiralo je naglim padom ulaganja u ovom Sektoru u 2013. godini. Rast ulaganja u Sektor društvenog razvitka u 2014. godini može se pripisati većem prilivu sredstava ODA pomoći za prevazilaženje posljedica katastrofalnih poplave iz svibnja 2014. godine, kao i činjenici da je Europska komisija, nakon društvenih nemira iz veljače 2014. godine, fokus svojih aktivnosti preusmjerila na reforme i pitanja od neposrednog interesa za građane.

Od ukupnih ODA sredstava dodijeljenih Bosni i Hercegovini u 2014. godini, 6% je alocirano a 13% je isplaćeno u u Sektor društvenog razvitka.

Glavni projekti u Sektoru društvenog razvitka navedeni su u narednoj tablici⁸⁹:

Naziv projekta	Donator/financijska institucija	Ukupna vrijednost projekta (milijuni eura)
Projekt za unapređenje zdravstvenog sektora (zajam)	Svjetska banka	19,46
POPLAVE – Potpora za oporavak područja pogođenih poplavama	EU	19,30
Projekt potpore mrežama socijalne sigurnosti i zapošljavanju (zajam)	Svjetska banka	10,75
Projekt mentalnog zdravlja u Bosni i Hercegovini, faza 1	Švicarska	8,50
Potpورا trajnim rješenjima Revidirane Strategije za provedbu Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma	EU	7,00
Projekt jačanja sestrinstva u BiH, početna faza	Švicarska	5,17
Program zapošljavanja mladih (YEP)	Švicarska	4,58
Projekt <i>Market Makers</i>	Švicarska	4,29
Radovi na obnovi Vijećnice u Sarajevu (Lot 1) - 1 dio	EU	3,99
Vještine za zapošljavanje (neformalno i obrazovanje odraslih u Bosni i Hercegovini)	Švicarska	3,94

Svi projekti dostupni su u bazi podataka Forum za koordinaciju donatora :

http://dmd.donormapping.ba/dmd/faces/dmdPublicStart?_afWindowMode=0&_afLoop=342677494085424&_adf.ctrl-state=mk4nl7ill_4

Zakonski okvir i sektorske strategije usvojene u 2014. godini

U veljači 2014. godine, Vlada FBiH usvojila je Strategiju za borbu protiv dijabetesa u FBiH 2014.-2024.

U travnju 2014. godine, Parlamentarna skupština FBiH usvojila je Zakon o izmjenama Zakona o osnivanju Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenoga stanja⁹⁰ kao i Zakon o izmjenama obiteljskog zakona FBiH⁹¹.

Istodobno, Narodna skupština RS usvojila je Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o znanstveno istraživačkoj djelatnosti i tehnološkom razvitku u RS⁹², zajedno sa Zakonom o izmjenama i dopuni Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju u RS⁹³, Zakonom o izmjenama i dopuni Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju u RS⁹⁴, Zakonom o izmjeni Zakona o zvanjima koja se stječu završetkom visokog obrazovanja u RS⁹⁵ i Zakonom o plaćama uposlenih u oblasti obrazovanja i kulture u RS⁹⁶.

U travnju 2014. godine, Vijeće ministara BiH usvojilo je Agendu za Predsjedništvo BiH - Dekada inkluzije Roma 2005-2015 u razdoblju od 01 srpnja 2014. do 30 lipnja 2015. godine, kao i Načela i standarde u obrazovanju odraslih u BiH⁹⁷.

⁸⁹ Usljed velikog broja projekata u Sektoru društvenog razvitka, samo neki projekti su navedeni u ovom izvješću. Svi projekti klasificirani pod ovim Sektorom dostupni su u bazi podataka DCF-a - (www.donormapping.ba).

⁹⁰ Službene novine FBiH br. 26/14

⁹¹ Službene novine FBiH br. 31/14

⁹² Službeni glasnik RS br. 33/14

⁹³ Službeni glasnik RS br. 33/14

⁹⁴ Službeni glasnik RS br. 33/14

⁹⁵ Službeni glasnik RS br. 33/14

⁹⁶ Službeni glasnik RS br. 31/14

⁹⁷ Službeni glasnik br. 39/14

U lipnju 2014. godine, Narodna skupština RS usvojila je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na nepokretnosti u RS⁹⁸, zajedno sa Zakonom o izmjenama Zakona o porezima na upotrebu, držanje i nošenje dobara u RS⁹⁹, dok je Parlamentarna skupština Brčko Distrikta BiH usvojila je Zakon o zaštiti zdravlja u Brčko Distriktu BiH.¹⁰⁰

Istodobno, Vlada FBiH usvojila je Strategiju o rijetkim bolestima 2014.-2020.¹⁰¹.

U srpnju 2014. godine, Narodna skupština RS usvojila je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zvanjima koja se stežu završetkom visokog obrazovanja u RS¹⁰², zajedno sa Zakonom o izmjenama i dopunama Porodičnog zakona RS¹⁰³.

Istodobno, Parlamentarna skupština Brčko Distrikta BiH usvojila je Zakon o izmjenama Zakona o radu Brčko Distrikta¹⁰⁴.

U listopadu 2014. godine, Vijeće ministara BiH usvojilo je Stratešku platformu za razvitak oblasti obrazovanja odraslih u kontekstu cjeloživotnog učenja u BiH za razdoblje 2014. – 2020.¹⁰⁵

U prosincu 2014. godine, Vlada RS usvojila je Program za rijetke bolesti u RS 2015. – 2020.¹⁰⁶

Koordinacija rada donatora

Donatori aktivni u Sektoru društvenog razvitka sastaju se sa predstavnicima vlasti BiH manje više redovito, kako bi koordinirali donatorske aktivnosti i diskutirali o napretku u provedbi reformi, koji je ostvaren različito u svakom od podsektora unutar Sektora. Međutim, sveobuhvatni mehanizmi koordinacije u ovom Sektoru još uvijek ne postoje, osim u oblastima Zdravstva, Ravnopravnosti spolova i Obrazovanja.

Iako su domaće institucije ustanovile je da je suradnja između domaćih institucija zadovoljavajuća, formalna sektorska koordinacija u **podsektoru Zapošljavanje** između domaćih institucija i donatora tek treba biti uspostavljena.

Trenutačno ne postoje formalizirani mehanizmi koordinacije donatora i razmjene informacija u podsektoru **Socijalna uključenost**. Ipak, Konferencija za oblast zdravstva u Bosni i Hercegovini, kao stalno savjetodavno i koordinacijsko tijelo, koja je uspostavljeno s ciljem boljeg uvida u donatorske aktivnosti u ovom podsektoru, razmatrala je pitanja od zajedničkog interesa tijekom 2014. godine. Pored toga, u 2014. godini, koordinacija specifičnih pitanja iz ove oblasti odvijala se putem profesionalnih tijela na čijim su sastancima bili prisutni donatori koji pružaju potporu aktivnostima u oblasti zdravstva u BiH.

U sklopu podsektora **Obrazovanje i Strukovno obrazovanje i obuka (VET)**, koordinacija aktivnosti među partnerima u Sektoru obrazovanja realizira se putem rada Konferencije ministara obrazovanja u BiH, koja

⁹⁸ Službeni glasnik RS br. 64/14

⁹⁹ Službeni glasnik RS br. 52/14

¹⁰⁰ Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH br. 27/14

¹⁰¹ Službene novine FBiH br. 52/14

¹⁰² Službeni glasnik RS br. 63/14

¹⁰³ Službeni glasnik RS br. 63/14

¹⁰⁴ Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH br. 31/14

¹⁰⁵ Službene novine FBiH br. 96/14

¹⁰⁶ Službeni glasnik RS br. 115/14

uključuje Ministarstvo civilnih poslova BiH, dva entitetska i deset županijskih ministarstava obrazovanja, zajedno s Odjelom za obrazovanje Distrikta Brčko, pedagoškim zavodima, Odjelom za obrazovanje, Agencijom za predškolsko, osnovno i srednjoškolsko obrazovanje, Agencijom za razvitak visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete, Centrom za informiranje i priznavanje dokumenata u području visokog obrazovanja i svim ostalim obrazovnim ustanovama. Tijekom poplava, koordinacija se intenzivirala i uključila druga ministarstva, kao što je Ministarstvo sigurnosti BiH, koje je iako izvan područja obrazovanja, bilo zaduženo za koordinaciju pomoći.

Donatori aktivni u Sektoru društvenog razvitka redovito prisustvuju na sastancima Foruma za koordinaciju donatora (DCF) koje organizira Ministarstvo financija i trezora / Sektor za koordinaciju međunarodne ekonomske pomoći (MFIT/ SCIA).

Buduće aktivnosti

Neosporno je da su na dešavanja u sklopu Sektora društvenog razvitka u 2014. godini utjecali društveni prosvijedi koji su se dogodili u veljači kao i katastrofalne poplave koje su pogodile zemlju u svibnju 2014. godine. Međutim, stalni nedostatak financijskih sredstava, nerazvijenost provedbenih kapaciteta kao i nedovoljna horizontalna i vertikalna komunikacija i razmjena informacija između svih razina vlasti u BiH predstavljaju glavni razlog za vrlo ograničen napredak ostvaren u ovom Sektoru. U tom smislu, u narednom razdoblju bit će potrebna snažna donatorska potpora kako bi se omogućila daljnja poboljšanja unutar oblasti zapošljavanja, socijalne skrbi i obrazovanja kao i provođenje reformi koje će osigurati bolji sustav socijalne zaštite u Bosni i Hercegovini. Svi sudionici ovog istraživanja naglasili su da u području obrazovanja više ulaganja treba biti usmjereno u opremanje škola i obrazovnih objekata kao i u profesionalno usavršavanje učitelja.

U podsektoru **Zapošljavanje**, potrebna je daljnja potpora donatora kako bi se smanjila nezaposlenost i unaprijedio sustav socijalne zaštite i na taj način doprinijelo smanjenju siromaštva u Bosni i Hercegovini. Također, od ključnog je značaja reformski proces koji se odvija u ovom podsektoru koji zahtjeva dalje poboljšanje kapaciteta u javnom sektoru odgovornih za pripremu, usvajanje i primjenu međunarodnih standarda rada, usklađivanje domaćeg zakonodavstva sa *acquis*-om i stalne kampanje podizanja svijesti o razvoju vještina, posebno fokusirane na mladež.

Kako bi se unaprijedio podsektor **Socijalna uključenost**, poseban značaj treba posvetiti izradi i usvajanju strateškog dokumenta u oblasti socijalne zaštite i socijalne uključenosti, te posebnih programa za zaštitu osoba sa invaliditetom, djece i obitelji s djecom, starijih osoba i ostalih ugroženih skupina.

U oblasti Zdravstva, buduće aktivnosti trebaju biti usmjerene na dalje jačanje i unapređenje kapaciteta za nadzor zaraznih bolesti, borbu protiv nezaraznih bolesti, financijsku održivost Sustava javnog zdravstva i usklađivanje Pravnog okvira Bosne i Hercegovine sa zakonodavstvom EU (*acquis*).

Uzevši u obzir štete nastale usljed poplava, trenutačni prioriteti predstavljaju ulaganja u školske zgrade i objekte koji su pretrpjeli štete. Međutim, reforma podsektora **Obrazovanja** i provedba Sustava za učenje odraslih (**Strukovno obrazovanje i obuka - VET**) zahtijevati će dugoročnu potporu kako bi se ispunili zahtjevi tržišta rada. U tom smislu, BiH treba poboljšati provedbu Osnova kvalifikacijskog okvira za BiH kao i staviti veći naglasak na poboljšanje predškolskog, osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja.

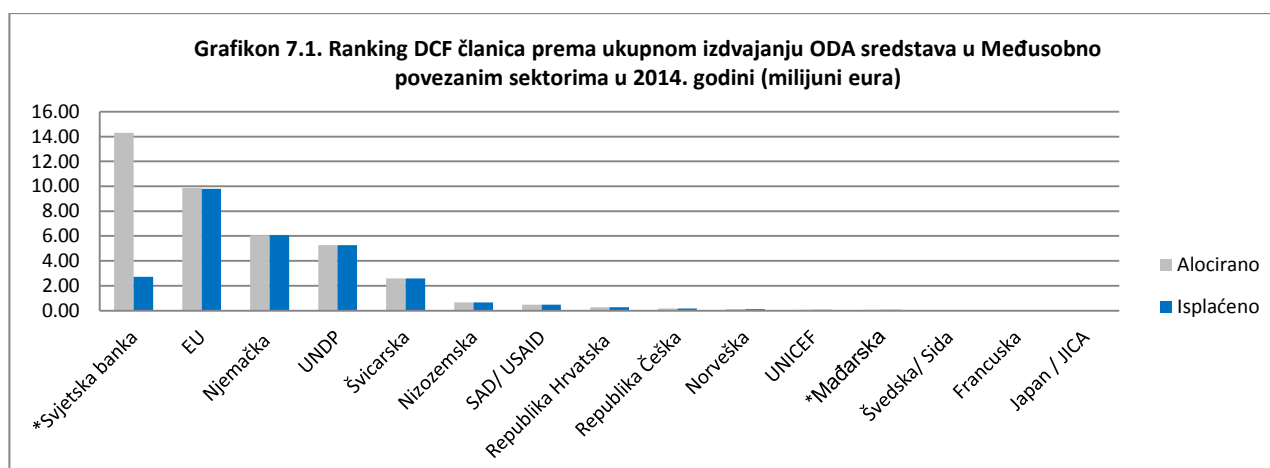
Članice DCF aktivne u Sektoru u 2014. godini	Svjetska banka, EU, Njemačka, UNDP, Švicarska, Nizozemska, SAD/USAID, Republika Hrvatska, Republika Češka, Norveška, UNICEF, Mađarska, Švedska / Sida, Francuska i Japan / JICA.
Ukupno alocirana/isplaćena sredstva DCF članica za potrebe Sektora u 2014. godini	2014: Ukupno alocirano €38,50 milijuna – €24,14 milijuna u formi grantova i €14,36 milijuna u formi zajmova Ukupno isplaćeno €27,76 milijuna – €24,99 milijuna u formi grantova i €2,77 milijuna u formi zajmova
Zakonski okvir i sektorske strategije	Ranije usvojeni zakonski okvir i sektorske strategije su dostupni na: http://donormapping.ba/pdf/DMR%202013-ENG.pdf
Koordinacija rada donatora	Donatori aktivni u ovom Sektoru redovito sudjeluju na kvartalnim sastancima Foruma za koordinaciju donatora u organizaciji Ministarstva financija i trezora /Sektora za koordinaciju međunarodne ekonomske pomoći.

Međusobno povezani sektori zamjenili su takozvani Privremeni sektor, definiran za projekte koje donatori nisu mogli svrstati u postojeće sektore u DMD bazi podataka.

U 2014. godini, ukupno alocirana ODA sredstva članica DCF u Međusobno povezanim sektorima iznose €38,50 milijuna, od čega je €24,14 milijuna bilo u formi grantova i €14,36 milijuna u formi zajmova (Svjetska banka i Norveška).

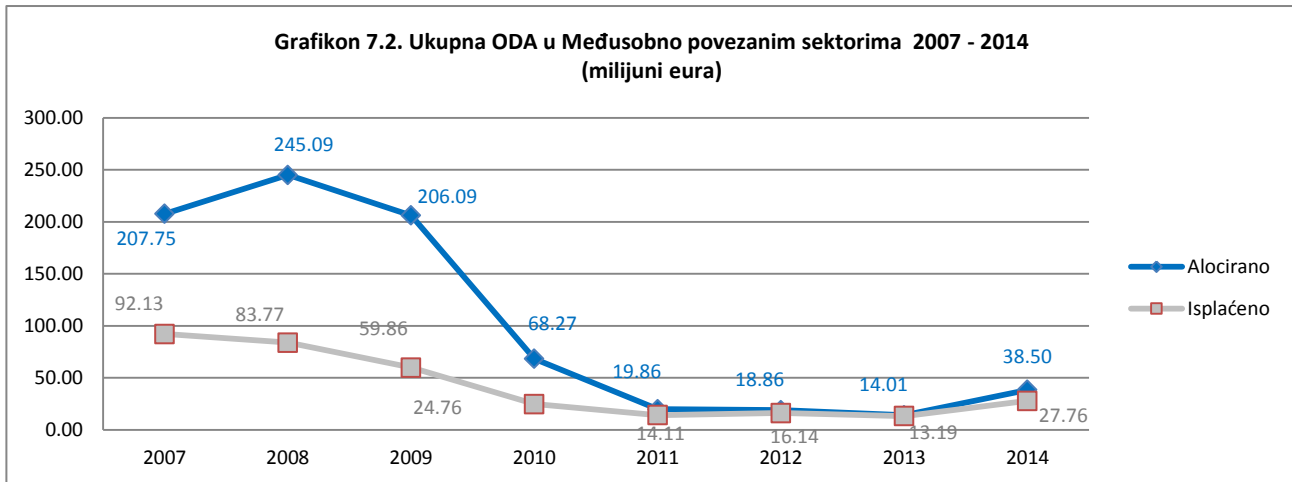
Ukupno isplaćena sredstva u ovaj Sektor u promatranom razdoblju iznose €27,76 milijuna, od čega je €24,99 milijuna bilo isplaćeno u formi grantova i €2,77 milijuna u formi zajmova.

Grafikon 7.1 poredi ukupno alocirana i isplaćena ODA sredstva po donatorima koja su osigurana u Međusobno povezanim sektorima u 2014. godini. Vodeći donatori u Međusobno povezanim sektorima u bili su Svjetska banka, (zajam) i EU, a slijede ih Njemačka, UNDP, Švicarska, Nizozemska, SAD/USAID, Republika Hrvatska, Republika Češka, Norveška (koje su kombinirale oba tipa pomoći), UNICEF, Mađarska, Švedska/Sida, Francuska i Japan/JICA.

***Note:** Pomoć ODA osigurana u Međusobno povezane sektore realizirana je većinom u formi grantovq, sa izuzetkom Svjetske banke i Mađarske koje su osigurale pomoć u formi zajmova.

Grafikon 7.2. pokazuje povijesni pregled ukupno alociranih i isplaćenih ODA sredstava u Međusobno povezanim sektorima u Bosni i Hercegovini u razdoblju 2007.-2014. godina.

U razdoblju 2007-2014 godina, prilivi ODA sredstava u Međusobno povezane sektore bilježili su stalni pad. Vidljivo je da su donatori bili više zainteresirani za ulaganje u konkretne razvojne sektore u BiH, što je očito u trendu krivulje. Međutim, tijekom 2014. godine, ulaganja u ovom Sektoru su ponovno u uzlaznom trendu, što se može pripisati prilivima pomoći vezanim za oporavak od katastrofalnih poplava koje su se dogodile u 2014. godini.

Od ukupnih ODA sredstava koje je u 2014. godini primila Bosna i Hercegovina, 5% je alocirano a 8 % je isplaćeno u Međusobno povezanim sektorima.

- Hrvatska
- Republika Češka
- Francuska
- Njemačka
- Mađarska
- Italija/ Talijanska kooperacija za razvitak (IC)
- Japan/ Japanska međunarodna agencija za suradnju (JICA)
- Veleposlanstvo Kraljevine Nizozemske
- Ministarstvo vanjskih poslova Kraljevine Norveške
- Republika Slovenija
- Švedska/ Švedska međunarodna agencija za razvojnu suradnju
- Švicarska
- Ujedinjeno Kraljevstvo/Ministarstvo vanjskih poslova i poslova Commonwealtha (FCO)
- Sjedinjene Američke Države/Američka agencija za međunarodni razvitak (USA/USAID)
- Europska banka za obnovu i razvitak (EBRD)
- Europska unija (EU)
- Europska investicijska banka (EIB)
- Fond Ujedinjenih naroda za djecu (UNICEF)
- Razvojni program Ujedinjenih naroda (UNDP)
- Svjetska banka
- Međunarodna financijska korporacija u Bosni i Hercegovini (IFC)

Hrvatska

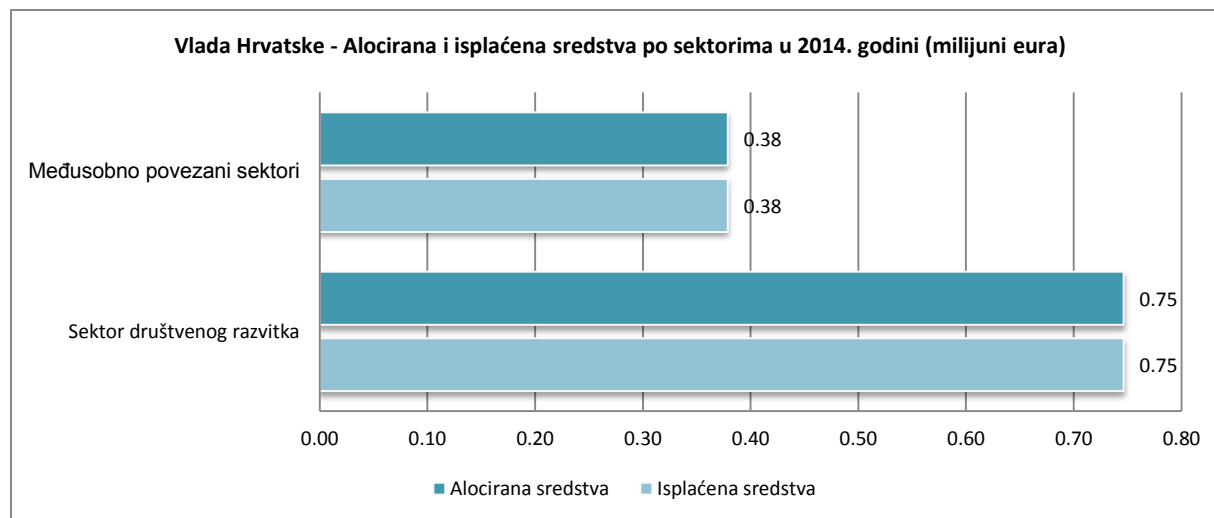
Politički pristup

U domeni razvojne suradnje, Bosna i Hercegovina predstavlja prioritetnu zemlju za Hrvatsku u Jugoistočnoj Europi. Prema podacima Hrvatske za 2011. i 2012. godinu, Hrvatska je financirala programe u vrijednosti od EUR 11,1 milijuna i spada u vodeće donatore u Bosni i Hercegovini. Hrvatska ulaže uglavnom u područje obrazovanja i područje zdravstva.

Hrvatska će nastaviti usmjeravati svoju razvojnu pomoć u Bosnu i Hercegovinu u cilju poboljšanja djelotvornosti pomoći.

Glavne aktivnosti u 2014. godini

Vlada Hrvatske je **alocirala € 1.13 milijuna i isplatila € 1.13 milijuna u formi granta** u slijedeće sektore: Sektor društvenog razvitka i Međusobno povezane sektore.

Srednjoročni i dugoročni pristup

U srednjoročnom razdoblju, Hrvatska će nastojati provoditi između 20 i 30 projekata u području obrazovanja, zdravstva, kulture i infrastrukture u ukupnoj vrijednosti do EUR 3 milijuna godišnje.

Pored toga, razvojna suradnja s Bosnom i Hercegovinom bit će usmjerena na projekte koji pridonose izgradnji institucija i demokratizaciji, unapređenju aktivnog djelovanja građana i zaštiti ljudskih prava kao i uspostavljanju veza sa poslovnim sektorom kako bi se postigla bolja uključenost i održivost projekata.

Hrvatska će također nastaviti aktivnosti na prenošenju iskustva i stručnosti državnim i entitetskim institucijama Bosne i Hercegovine u području demokratske tranzicije i procesa pristupanja u EU i NATO putem Centra izvrsnosti Ministarstva vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske.

Aktivnosti na koordinaciji rada donatora

N/A

Kontakt informacije:

Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Bosni i Hercegovini

Adresa: Ulica Maršala Tita 28

71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 277 111

Faks: + 387 33 472 434

E-mail: croemb.sarajevo@mvpei.hr

Web-adresa: <http://ba.mvpep.hr/>

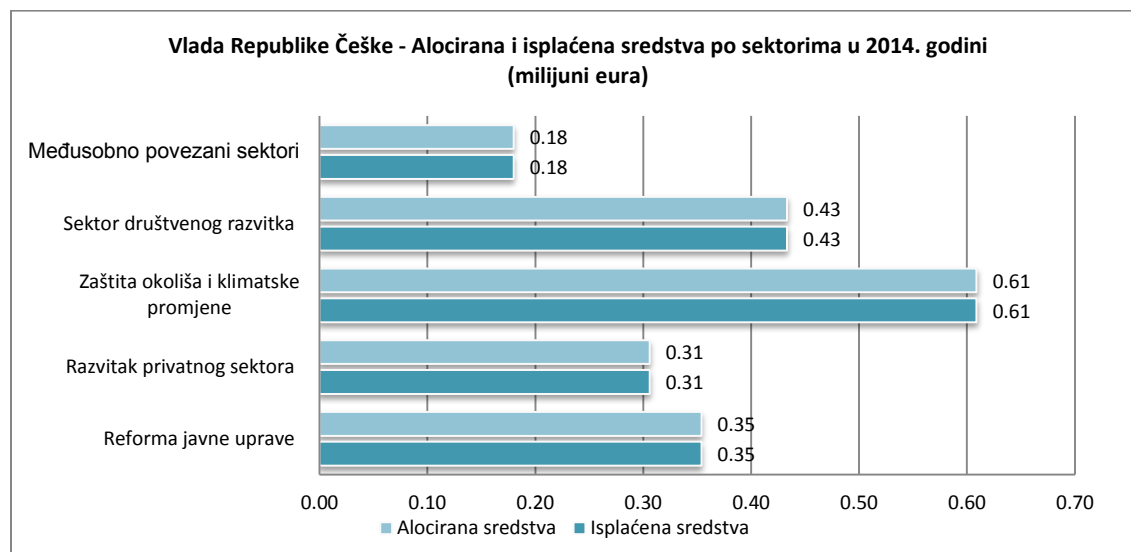
Republika Češka

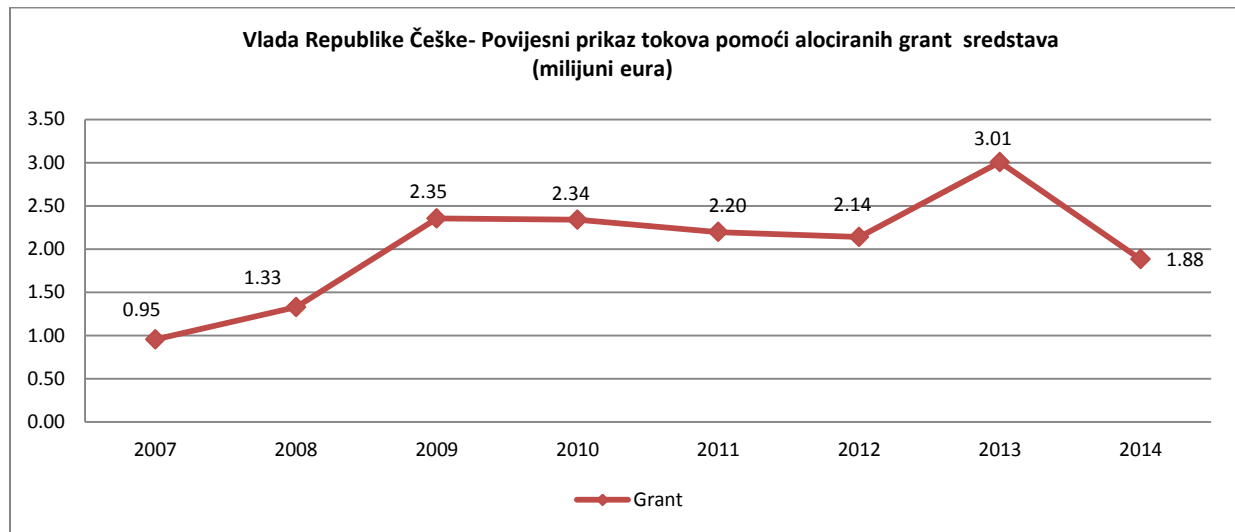
Politički pristup

Bosna i Hercegovina je svrstana među dugoročne prioritete Republike Češke i sukladno tome je uključena u Strategiju razvojne suradnje Republike Češke za razdoblje 2010-2017, kao jedna od prioritetnih zemalja u sklopu njene programske razvojne suradnje. Trenutačno je u primjeni Program razvojne suradnje Republike Češke sa Bosnom i Hercegovinom, lansiran 2011. godine, koji definira sljedeće prioritetne sektore: Vodoopskrba i zbrinjavanje otpadnih voda; Zaštita okoliša; Proizvodnja i distribucija energije; Institucije vlasti i civilno društvo; Zdravstvo; Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo. Važno je istaknuti da bi se prilikom suradnje u navedenim sektorima, trebala koristiti iskustva koja je Republika Češka stekla u vlastitom procesu postkomunističke socio-ekonomske tranzicije i europskih integracija, što daje dodatnu vrijednost pruženoj potpori.

Glavne aktivnosti u 2014. godini

Vlada Republike Češke **alocirala je € 1.88 milijuna i isplatila € 1.88 milijuna u 2014. godini u formi grantova** u sljedeće sektore: Reforma javne uprave, Razvitak privatnog sektora, Sektor zaštite okoliša i klimatskih promjena, Sektor društvenog razvitka i Međusobno povezane sektore.

Srednjoročni i dugoročni pristup

Cilj postojećeg Programa razvojne suradnje za razdoblje od 2011. do 2017. godine je unaprijediti ekonomsku i socijalnu situaciju u Bosni i Hercegovini, u kontekstu njene buduće integracije u EU. Češka razvojna suradnja u Bosni i Hercegovini će se stoga sve više fokusirati na prenošenje znanja i pružanje pomoći u izgradnji administrativnih kapaciteta koji su neophodni za članstvo u EU, kao i usuglašavanje zakonodavstva i pružanje tehničke pomoći. Status Bosne i Hercegovine kao prioritetne zemlje Programa, kao i obim i vrijednost projekata implementiranih u sklopu Češke razvojne suradnje, ovisit će od brzine integracije zemlje u Europsku uniju.

Republika Češka će promicati izravnu koordinaciju i suradnju (tj. zajedničko programiranje, projektnu implementaciju i evaluaciju) sa odabranim donatorima kako bi se maksimalno iskoristio njen potencijal koji je predviđen za razvojnu suradnju. U svezi toga, Češka razvojna agencija je 2011. godine potpisala Memorandum o razumijevanju sa USAID-om i Sida-om o suradnji u oblasti poljoprivrede, sa mogućnosti njenog proširenja na druge sektore.

Razvojna suradnja Republike Češke sa Bosnom i Hercegovinom se ostvaruje na sljedeći način:

Veliki projekti razvojne suradnje kojima upravlja Češka razvojna agencija (CDA) - ovo su projekti koji najčešće traju 2-3 godine, čije je jedinice za implementaciju je odabrala CDA. Ovaj vid suradnje bi prvenstveno trebao koristiti iskustva koje je Republika Češka stekla u vlastitom procesu postkomunističke socio-ekonomske tranzicije i europskih integracija, što ovoj suradnji daje dodatnu vrijednost.

Mali lokalni projekti, koji omogućavaju male i usmjerene razvojne aktivnosti - za razliku od velikih projekata, mali lokalni projekti su implementirani od strane lokalnih organizacija koje je odabralo Veleposlanstvo Republike Češke u Sarajevu i njihova implementacija se mora provesti u okviru godine za koju su odobreni.

Program tranzicije, ima za cilj podržati demokraciju i ljudska prava, koristeći nedavna iskustva Republike Češke u procesu društvene tranzicije i demokratizacije zemlje. Aplikanti za ovaj program moraju biti organizacije iz Češke, koje tijekom implementacije projekta moraju surađivati sa partnerima iz Bosne i Hercegovine.

Program stipendiranja, nudi više programa stipendiranja za studente iz BiH koji namjeravaju studirati na javnim sveučilištima u Češkoj (na češkom ili engleskom jeziku). Programi na češkom jeziku pokrivaju većinu polja studiranja i sva tri stadija sveučilišnih studija.

Aktivnosti na koordinaciji rada donatora

Pored sastanaka DCF kojim predsjedava Ministarstvo financija i trezora BiH, Republika Češka sudjeluje u sektorskim sastancima koordinacije donatora iz područja poljoprivrede, koje organizira Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i na sastancima donatora koji se bave pitanjima sektora zaštite okoliša koje organizira Švedska, pitanjima energije koje organizira UNDP kao i na sastancima koje organizira Delegacija EU u Sarajevu koji se prvenstveno odnose na IPA projekte.

Kontakt informacije:

Veleposlanstvo Republike Češke u Sarajevu

Adresa: Franjevačka 19

71000 Sarajevo, BiH

Telefon: +387 33 447 525; 446 966

Faks: +387 33 447 526

E-mail: sarajevo@embassy.mzv.cz

Web-adresa: <http://www.mzv.cz/sarajevo>

Francuska

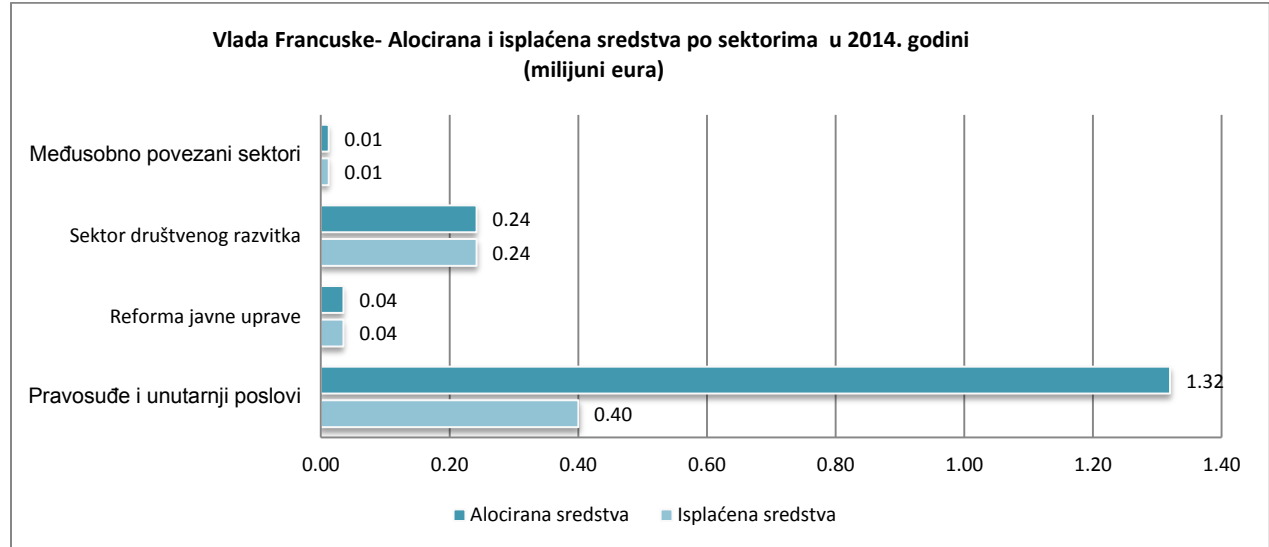
Politički pristup

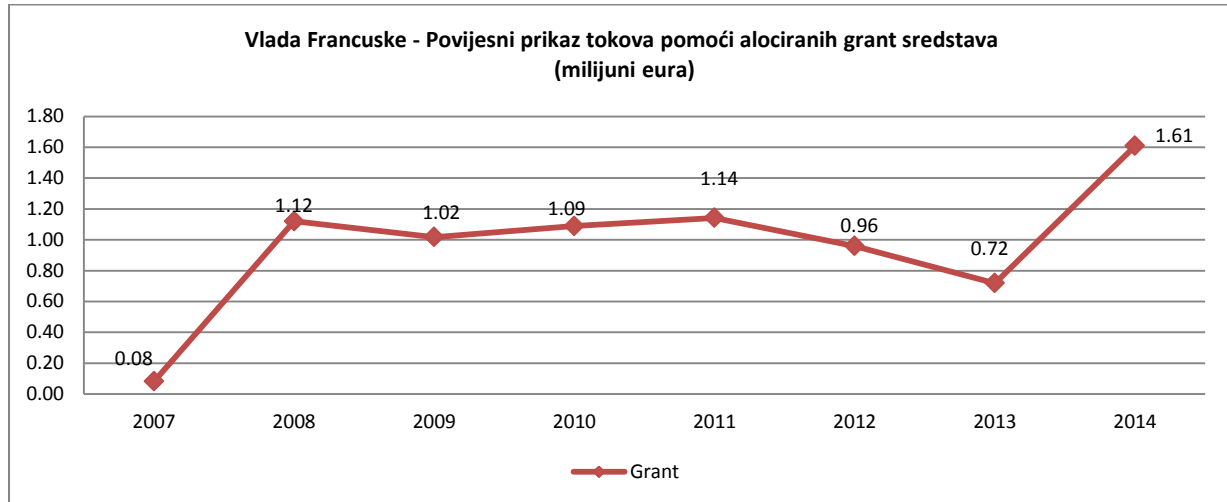
Veleposlanstvo Francuske u Bosni i Hercegovini provodi različite programe suradnje, sljedeći prioritete osmišljene od strane francuskog Ministarstva vanjskih poslova a kako bi podržala zemlju u njezinim naporima prema europskim integracijama. Suradnja se uz integrirani pristup provodi u skladu sa četiri glavne oblasti: unutarnja sigurnost, tehnička suradnja uključujući upravljanje i visoko obrazovanje i znanstvena suradnju, kultura i civilno društvo, uključujući promoviranje Frankofonije i nastavak preuzimanja *acquis*-a.

Neke od ovih aktivnosti financiraju se uz veliku potporu Europske unije (uključujući TAIEX), dok se druge financiraju izravno od francuske vlade i francuskih lokalnih zajednica.

Glavne aktivnosti u 2014. godini

Vlada Francuske **alocirala je € 1.61 milijun i isplatila € 0.69 milijuna u 2014. godini u formi grantova** kako bi podržala i vodila projekte u sklopu bilateralne i multilateralne suradnje vezane za sljedeće sektore: Pravosuđe i unutarnji poslovi, Reforma javne uprave, Sektor društvenog razvitka i Međusobno povezani sektori.

Srednjoročni i dugoročni pristup

U načelu, Francuska suradnja je organizirana s ciljem da narod u Bosni i Hercegovini bude više uključen u različite aktivnosti u sklopu socio-ekonomskih projekata u zemlji. Glavne točke suradnje uključuju demokraciju i pravičnost, izgradnju povjerenja u budućnosti putem dobrog upravljanja, promicanje koncepta održivog razvitka i razvijanje većeg interesa za rad na lokalnoj razini, uz korištenje svih pogodnosti koje se nude kroz decentraliziranu suradnju i *twining* strategije kao i kroz veze između sveučilišta i poduzeća. Aktualni trend suradnje podrazumjeva izgradnju mreža i partnerstava, koje bi trebale omogućiti primjenu sufinansiranja u kojem bi sudjelovali predstavnici Privatnog Sektora u BiH i međunarodni donatori, obzirom da će se financiranje iz stranih izvora bez sudjelovanja domaće strane ugasiti.

Aktivnosti na koordinaciji rada donatora

Predstavnici francuske vlade sudjeluju u svim aktivnostima koordinacije donatora, uključujući sektorske radne skupine. U sklopu aktivnosti na koordinaciji rada donatora, najvažniju ulogu ima Delegacija Europske unije u BiH, pri čemu su takođe učinkoviti UN i Vijeće za regionalnu suradnju (RCC) kao i pojedina BiH ministarstva. Donatori poput USAID također vrše analizu i usklađuju prioritete s drugim lokalnim financijerima. Veleposlanstvo Francuske istodobno surađuje sa skupinama kao što je Vijeće stranih investitora - FIC.

Kontakt informacije:

Ured za suradnju i kulturu Veleposlanstva Francuske

Adresa: Mehmed-bega Kapetanovića Ljubušaka 16

71000 Sarajevo, BiH

Telefon: +387 33 282 700

Faks: +387 33 282 711

E-mail: catherine.constant@diplomatie.gouv.fr

Web-adresa: www.ambafrance-ba.org

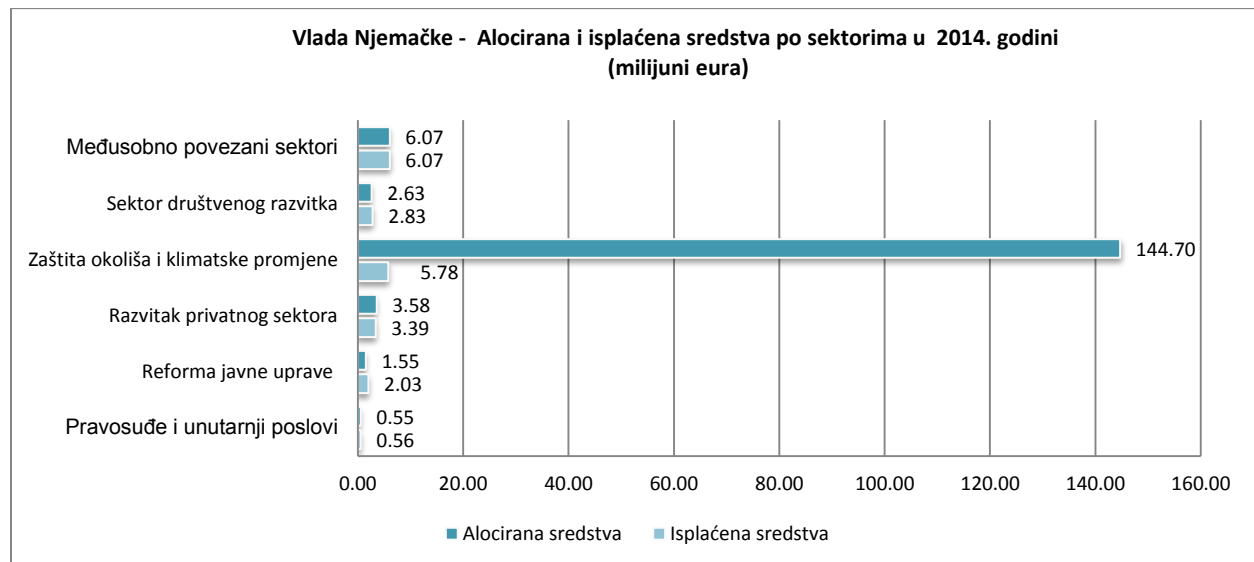
Njemačka

Politički pristup

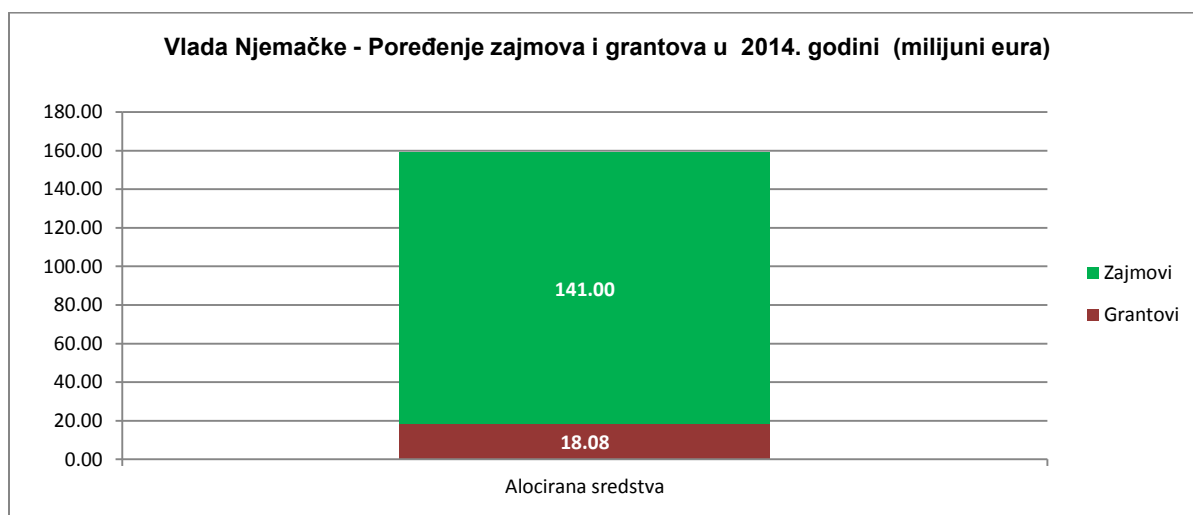
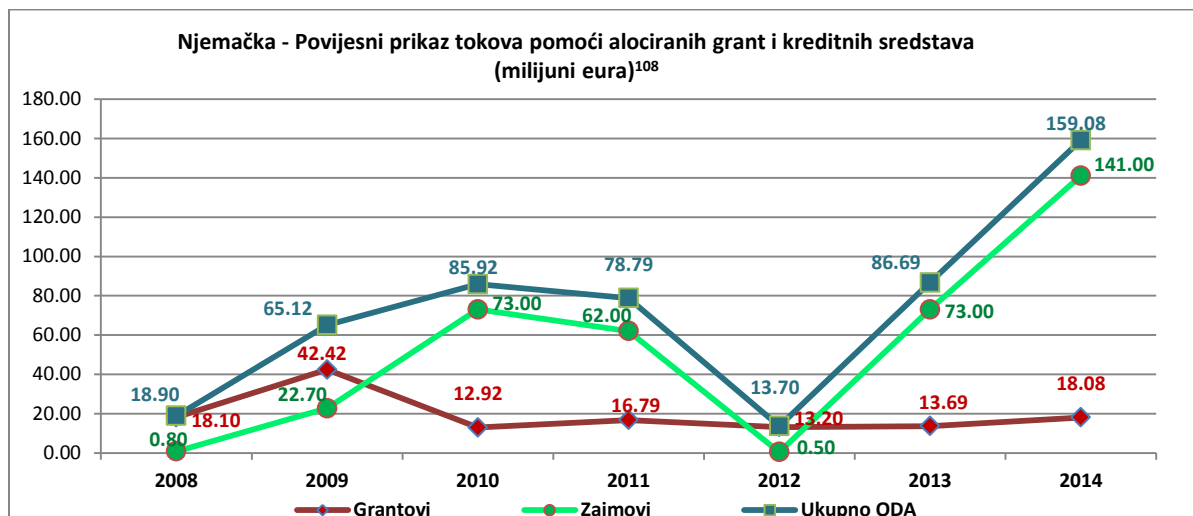
Njemačka je odlučna u pružanju potpore Bosni i Hercegovini u njenom nastojanju da razvije funkcionalnu tržišnu ekonomiju, uskladi pravni sustav sa zajedničkim pravnim nasljeđem Europske unije (*acquis*), kao i prevaziđe posljedica rata i nedavnih poplava. U tom smislu, Vlada Njemačke je zadužila više agencija nadležnih za implementaciju pomoći da pruže razvojnu potporu Bosni i Hercegovini, među kojima su najpoznatije KfW-Entwicklungsbank (Razvojna banka) i Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ). Pored toga, neki projekti se implementiraju preko eksperata, *twinning* projekata, političkih fondacija i drugih njemačkih institucija aktivnih u BiH. Sve ove aktivnosti koordinira Veleposlanstvo Njemačke koje pored toga, i izravno implementira sredstva iz Pakta stabilnosti za Jugoistočnu Europu kao i *small-scale* projekte.

Glavne aktivnosti u 2014. godini

Vlada Njemačke **alocirala je € 159.08¹⁰⁷ milijuna i isplatila € 20.65 milijuna u 2014. godini u formi grantova i zajmova** u sljedeće sektore: Pravosuđe i unutarnji poslovi, Reforma javne uprave, Razvitak privatnog sektora, Zaštita okoliša i klimatske promjene, Sektor društvenog razvitka i Međusobno povezani sektori.

¹⁰⁷ KfW unosi vrijednosti alociranih sredstava prema godini potpisivanja zajma ili Sporazuma o financiranju.

Zaštita okoliša i klimatske promjene:

– Vodoopskrba i zbrinjavanje otpadnih voda

KfW implementira različite tekuće projekte u RS i Federaciji BiH. U 2014. godini započet je Projekt vodoopskrbe i zbrinjavanja otpadnih voda BiH II: Tuzla and Zenica; zajam u iznosu od 11 m EUR plus grant u iznosu od 1.5 m EUR.

– Obnovljiva energija

KfW trenutno implementira različite velike projekte u RS i u Federaciji BiH, odnosno *greenfield* projekte i obnovu postojećih hidroelektrana, te osigurava financiranje za dva projekta vjetroelektrana, jedne u RS i jedne u Federaciji BiH. Potpisana su i dva nova sporazuma o zajmu za

¹⁰⁸ KfW unosi vrijednosti alociranih sredstava prema godini potpisivanja zajma ili Sporazuma o financiranju.

financiranje (a) *green-field* investicije pumpne hidroelektrane Vrilo – zajam u iznosu od 100 m EUR i (b) *green-field* investicije hidroelektrane Janjići – zajam u iznosu od 30 m EUR.

– *Energetska učinkovitost*

Projekt, koji GIZ trenutačno podržava, ima za cilj razvitak kapaciteta za energetska učinkovitost (ispunjava zahtjeve Energetske zajednice, vrši praćenje i upravljanje podacima, zakonodavnog okvira i njegove provedbe, provedbe mjera energetske učinkovitosti) na općinskoj i entitetskoj razini u bliskoj koordinaciji sa MVTEO. GIZ također podržava i regionalni projekt energetske učinkovitosti u JIE.

Razvitak privatnog sektora:

Program koji trenutačno provodi GIZ pruža potporu izgradnji kapaciteta u javnom i privatnom sektoru za jačanje konkurentnosti odabranih poslovnih lokacija (10 općina) kao i njihovih malih i srednjih poduzeća. Pored metalnog, drvnog i sektora turizma, u sklopu ovog Programa kao i drugi projekti uključuju potporu za promicanje poljoprivrednih lanaca za proizvodnju voća, bobičastog voća i soje. Savjetodavne usluge u oblasti vanjske trgovine pružaju se putem regionalnog projekta. Obrazovanje odraslih usmjereno je na omogućavanje većeg zapošljavanja. Pilot projekt strukovnog osposobljavanja nedavno je započet u Hercegovačko-neretvanskoj županiji. Regionalni projekt koji potiče suradnju između zemalja JI Europe vezanu za različita vanjskotrgovinska pitanja, koja se odnose na trgovinu unutar i izvan regije.

KfW Razvojna banka pruža potporu kroz "Program za otklanjanje posljedica od poplava" (FRCP) putem grant sredstava u iznosu od 5 m EUR. FRCP je namijenjen za potporu u prevladavanju učinaka poplava u BiH u svibnju i kolovozu 2014. godine. Zajmove su osigurale dvije mikro financijske organizacije a zajmoprimci mogu biti privatna kućanstva kao i mala poduzeća pogođena poplavama.

Reforma javne uprave/Pravosuđe i unutarnji poslovi:

Program GIZ-a surađuje sa PARCO uredom i javnim institucijama na državnoj razini kako bi se poboljšalo ispunjavanje standarda Strategije reforme javne uprave, dok se regionalni GIZ projekt za Jugoistočnu Europu bavi pitanjima iz domene Pravosuđa.

Drugi regionalni projekt pruža potporu na poboljšanju komunalnih usluga (vodoopskrba, gospodarenje otpadom, povoljno poslovno okruženje). Konačno, regionalni projekt podržava razvitak kapaciteta unutar regije u pogledu pristupnih procesa i integracije u EU.

Srednjoročni i dugoročni pristup

U svim projektima koji su osigurani od Vlade Njemačke, uzeti su u obzir zahtjevi iz procesa EU integracija.

U sklopu tehničke suradnje (koju uglavnom provodi GIZ), Vlada Njemačke će nastaviti svoj trenutačni angažman, sa glavnim fokusom na (1) razvitak privatnog sektora (posebice u oblasti konkurentnosti MSP

poduzeća u pojedinim sektorima i lokalnom ekonomskom razvitku) i zapošljavanju (2) reformu javne uprave i (3) energetske učinkovitosti i obnovljive izvore energije.

U sklopu financijske suradnje, (koju uglavnom provodi KfW- Razvojna banka), Vlada Njemačke preko Ministarstva za ekonomsku suradnju i razvitak namjerava usmjeriti svoje aktivnosti na projekte u sektoru Obnovljivih izvora energije, odnosno financiranje *greenfield* investicija u hidroelektranama i vjetroelektranama kao i obnovu postojećih hidroelektrana.

Aktivnosti na koordinaciji rada donatora

Veleposlanstvo Njemačke, GIZ i KfW sudjeluju u radu Foruma za koordinaciju donatora (DCF). KfW ne sudjeluje u radu sektorskih radnih skupina, ali po potrebi održava bilateralne kontakte sa drugim donatorskim agencijama. Veleposlanstvo Njemačke, GIZ i KfW također koordiniraju rad i u sklopu Sastanka za koordinaciju pomoći zemalja članica EU koje organizira EU Delegacija.

GIZ sudjeluje u radu nekoliko sektorskih koordinacijskih skupina sa onim donatorima i agencijama za implementaciju koje provode aktivnosti u sektorskim koordinacijskim skupinama koje se bave pitanjima lokalne samouprave, energetske učinkovitosti, poljoprivrede (MVTEO) i reforme javne uprave.

Kontakt informacije:

Veleposlanstvo Savezne Republike Njemačke u Bosni i Hercegovini

Adresa: Skenderija 3

71000 Sarajevo, BiH

Telefon: +387 33 565 300

Faks: +387 33 212 400

E-mail: wi-1@sarajewo.diplo.de

Web-adresa: www.sarajewo.diplo.de

Ured GIZ-a u Bosni i Hercegovini

Adresa: Zmaja od Bosne 7-7a, Importanne Centar O3/IV

71 000 Sarajevo, BiH

Telefon: +387 33 957 500

Faks: +387 33 957 501

E-mail: Brigitte.Heuel-Rolf@giz.de

Web-adresa: www.giz.de

Ured KfW-a u Bosni i Hercegovini

Adresa: Zmaja od Bosne 7-7a, Importanne Centar O3/V

71 000 Sarajevo, BiH

Telefon: +387 33 959 409

Faks: +387 33 592 517

E-mail: Matthias.Schmidt-Rosen@kfw.de

Web-adresa: www.kfw.de

Mađarska

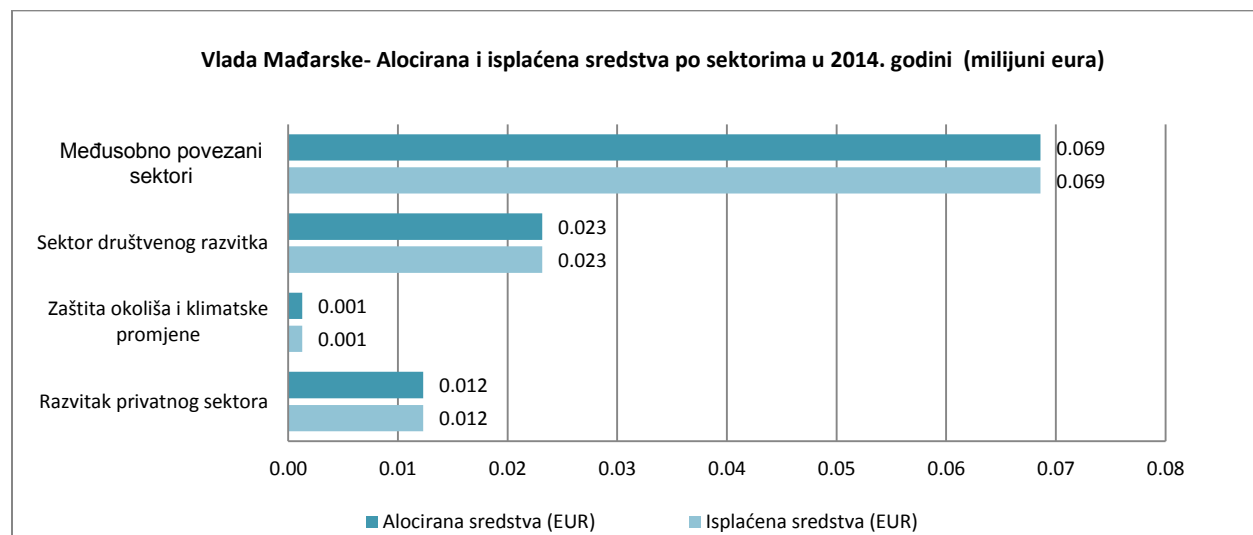
Politički pristup

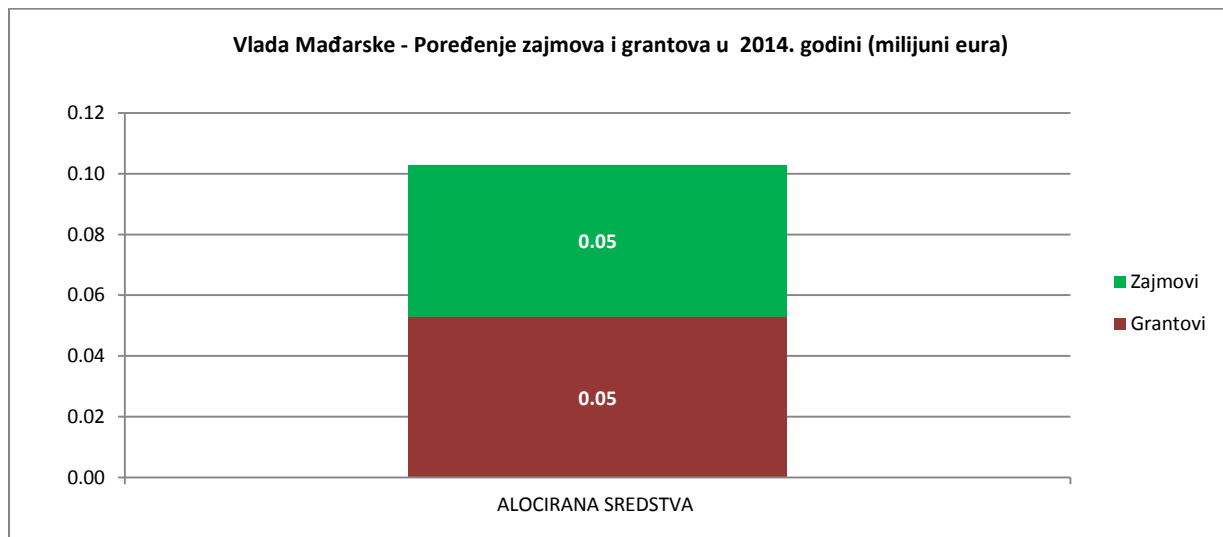
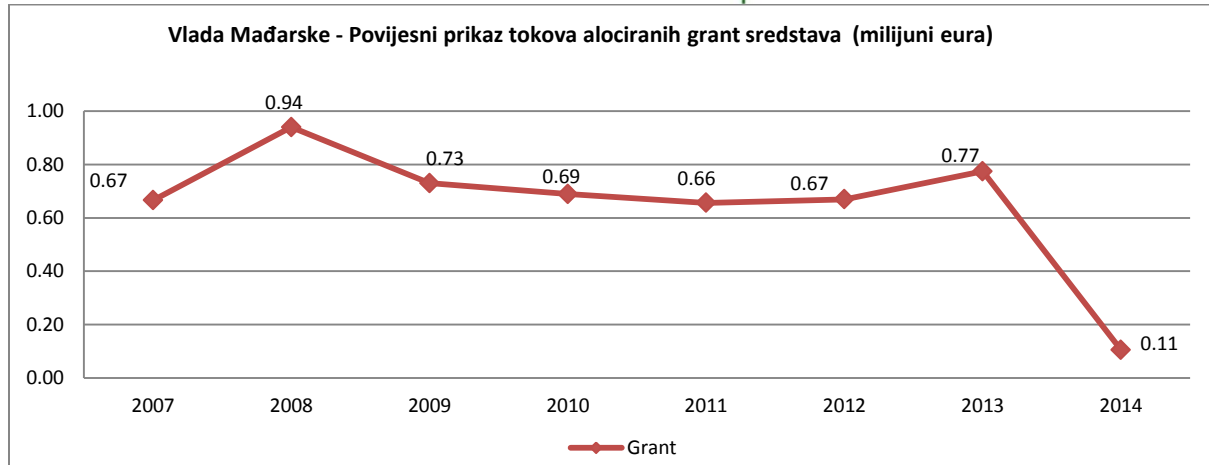
Ključni element Mađarskog pristupa u pružanju potpore ogleda se u korištenju konkretnog iskustva stečenog tijekom demokratske tranzicije Mađarske (t.j. prelazak na tržišnu ekonomiju, na funkcionalnu demokratsku državu) kao i njeno iskustvo u procesima Euroatlantskih integracija (t.j. EU-integracije, NATO-integracije, regionalna suradnja).

Uslijed opće proračunske situacije u Mađarskoj, ograničen je iznos sredstava, koja su u razdoblju koji pokriva ovo izvješće bila usmjerena u aktivnosti u sklopu bilateralne razvojne pomoći. S druge strane, Mađarska aktivno sudjeluje u EU IPA projektima koji se odnose na pružanje potpore u provedbi zakona, popis stanovništva, i sl.

Glavne aktivnosti u 2014. godini

Vlada Mađarske **alocirala je € 0.11 milijuna i isplatila € 0.11 milijuna u 2014. godini u formi grantova i zajmova** u sljedeće sektore: Razvitak privatnog sektora, Zaštita okoliša i klimatske promjene, Sektor društvenog razvitka i Međusobno povezani sektori.

Srednjoročni i dugoročni pristup

Vlada Mađarske očekuje da će se njena uloga usmjerena na pružanje pomoći Bosni i Hercegovini u narednom srednjoročnom i dugoročnom razdoblju proširiti.

Pozitivan pristup Vlade Mađarske uzeo je u obzir i temelji se na sljedećem:

- Stabilna ekonomija Mađarske otvara šire mogućnosti također i u međunarodnoj razvojnoj suradnji.
- Zemlje Zapadnog Balkana, uključujući Bosnu i Hercegovinu predstavljaju regiju od izuzetnog značaja i strateškog partnerstva.
- Relevantna Strategija politike usvojena od Vlade Mađarske, omogućava okvir za veći obim razvojnih aktivnosti.

Ciljni sektori u kojima Vlada Mađarske namjerava provoditi aktivnosti su:

- Instrukcijski razvoj (jačanje demokracije i vladavine prava, dobra uprava, razmjena iskustva i najboljih praksi vezanih za procese tranzicije i EU integracija, izgradnju kapaciteta, instrukcijsku izgradnju/razvoj, jačanje civilnog društva)
- Zelena ekonomija, zelena energija, zaštita okoliša i zaštita od klimatskih promjena (ruralni i urbani razvoj, sigurnost hrane, razvoj održivih kapaciteta u poljoprivrednoj proizvodnji, održivo upravljanje vodama, sanitacija, zaštita i pripreme protiv negativnih učinaka klimatskih promjena)
- Razvoj ljudskih resursa i kapaciteta (obrazovanje, kultura, jednake mogućnosti, zaštita manjina - i ugroženih skupina, unapređenje socijalnih institucija, znanstvenih mreža i informacija)

Vlada Mađarske ima za cilj povećati sudjelovanje u *Twining* i TAIEX programima.

Aktivnosti na koordinaciji rada donatora

Vlada Mađarske sudjeluje na sastancima Foruma za koordinaciju donatora (DCF).

Kontakt informacije:

Veleposlanstvo Republike Mađarske u Bosni i Hercegovini

Adresa: Splitska 2,

71000 Sarajevo

Telefon: +387 33 205 302

Faks: +387 33 268 930

E-mail: mission.sjj@mfa.gov.hu

Web-adresa: www.mfa.gov.hu/emb/sarajevo

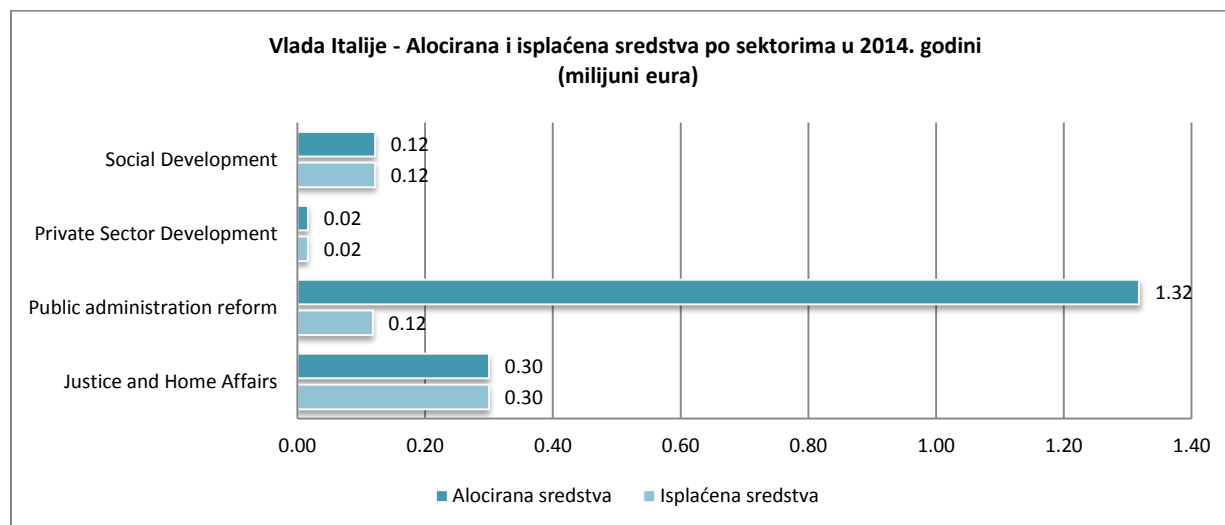
Italija/ Talijanska kooperacija za razvitak (IC)

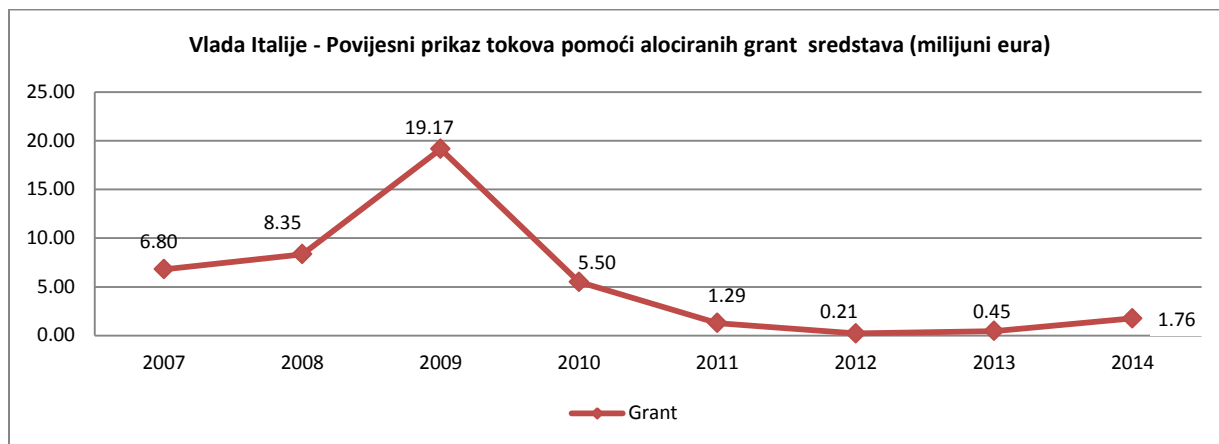
Politički pristup

Bosna i Hercegovina spada u red prioriternih zemalja u sklopu programa rada Talijanske kooperacije za razvitak (IC). Područja aktivnosti Talijanske kooperacije za razvitak su raznovrsna sa fokusom usmjerenim na smanjenje siromaštva i unapređenje društveno-ekonomskih uvjeta. Talijanska kooperacija se fokusira na pružanje potpore održivom razvitku naročito u ruralnom sektoru, izgradnji institucija i zaštiti najugroženijih društvenih kategorija, kroz brojne inicijative na ekonomskom i socijalnom polju. Aktivnosti koje su realizirane do danas predstavljaju potvrdu njene predanosti ostvarenju konsolidacije demokratskih procesa i neizravno zaštiti ljudskih prava, demokraciji, vladavini prava, dobroj upravi i promicanju kulture mira, utemeljene na tradiciji multinacionalnog suživota. Takvi projekti se financiraju kroz bilateralne i multilateralne kanale, sa značajnim sudjelovanjem talijanskih nevladinih organizacija i decentralizirane suradnje (regije, pokrajine i ostale lokalne institucije).

Glavne aktivnosti u 2014. godini

Vlada Italije **alocirala je € 1.76 milijuna i isplatila € 0.56 milijuna u 2014. godini u formi grantova** u sljedeće sektore: Pravosuđe i unutarnji poslovi, Reforma javne uprave, Razvitak privatnog sektora, Sektor društvenog razvitka.

Srednjoročni i dugoročni pristup

U pogledu budućih perspektiva, Talijanska kooperacija za razvitak namjerava nastaviti da djeluje i jača potporu u još dvije dodatne oblasti: potpora MSP poduzećima, ruralni razvitak, sigurnost (razminiranje) i kultura.

Nakon poplava koje su pogodile zemlju u 2014. godini, Talijanska kooperacija za razvitak obećala je sredstva u iznosu od € 1 milijun za obnovu u šest općina: Derventa, Sanski Most, Zvornik, Orašje, Maglaj i Srebrenica. Projekt je ušao u fazu provedbe početkom 2015. godine u cilju pružanja potpore malim proizvođačima, domaćinstvima, poljoprivrednicima i MSP poduzećima i povećanja mogućnosti za stvaranje novih radnih mjesta i produktivnosti.

U pogledu EU integracija, ured Talijanske kooperacije za razvitak u Sarajevu namjerava i dalje aktivno sudjelovati na sastancima koordinacije država članica EU, kao i povećati pomoć koju pruža talijanskim i BH akterima koji žele aplicirati na IPA tenderima, posebice kada je u pitanju *twinning*, kroz pružanje informacija i potporu u uspostavljanju suradnje sa partnerima iz BH institucija.

Aktivnosti na koordinaciji rada donatora

Pored sudjelovanja u radu DCF, Talijanska kooperacija je sudjelovala u sljedećim koordinacijskim aktivnostima:

- sastanci koordinacije država članica EU (Delegacija Europske komisije);
- koordinacija donatora za pružanje potpore radu Suda BiH i Uredu tužiteljstva Bosne i Hercegovine
- međunarodni sastanci o sektorskom pristupu EU u Jugoistočnoj Europi.

Kontakt informacije:

Talijanska kooperacija za razvitak

Adresa: Čekaluša 51

71000 Sarajevo, BiH

Telefon: +387 33 560 170

Faks: +387 33 667 227

E-mail: segreteria-coopit@epn.ba

Web-adresa: www.utlsarajevo.org

Japan/Japanska međunarodna agencija za suradnju (JICA)

Politički pristup

Sljedeći sektori predstavljaju prioritete u svezi razvojne suradnje između Japana i Bosne i Hercegovine: (1) konsolidacija mira/pomirenje među narodima, (2) razvitak privatnog sektora i (3) zaštita okoliša.

Obrazovanje

Japan je u prethodnom razdoblju, putem programa pomoći financiranih iz grant sredstva i projekata tehničke suradnje, podržao aktivnosti na moderniziranju informatičkih planova i programa rada u Bosni i Hercegovini. Sukladno navedenom, od 01. kolovoza 2010. godine počela je implementacija projekta pod nazivom *Projekt za modernizaciju informatičkih planova i programa, Faza 2.*

Zaštita okoliša

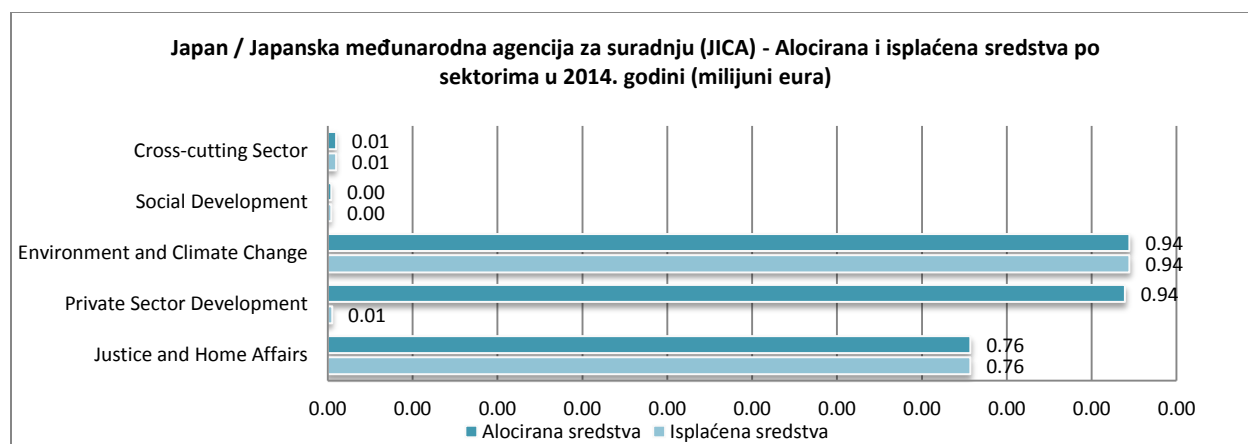
U cilju smanjenja zagađenosti zraka, izgradnjom postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova (FGD) u Termoelektrani Ugljevik, smanjeni su zagađivači zraka (SO₂ i prašina). To bi trebalo doprinijeti unapređenju zaštite okoliša u Bosni i Hercegovini i u isto vrijeme pomoći ispunjavanje zahtjeva EU regulative iz oblasti zaštite okoliša, koje sve zemlje na putu ka Europskoj uniji trebaju ispuniti.

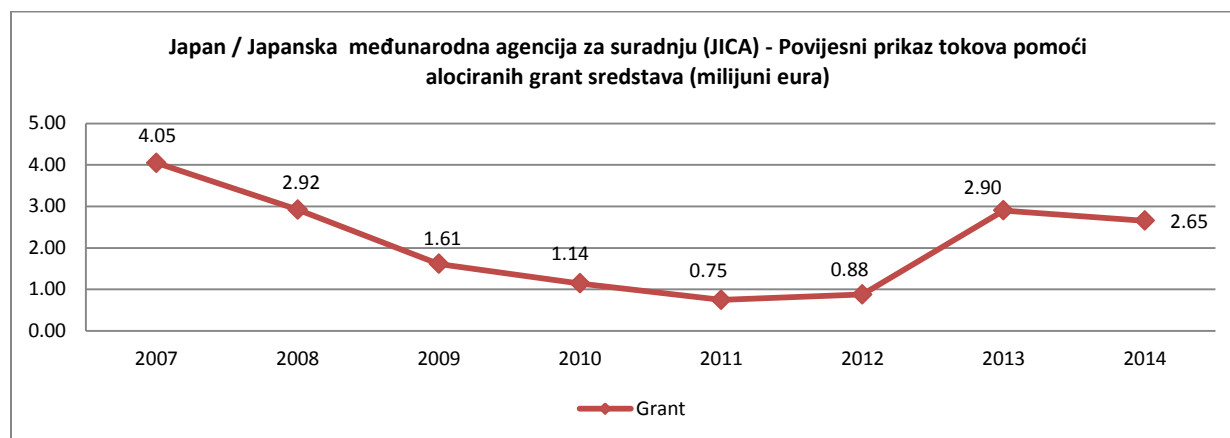
Turizam

JICA je svoju potporu usmjerila u Sektor turizma, kao potporu daljem unapređenju socijalnih potreba Bosne i Hercegovine na putu ekonomske obnove i unapređena životnog standarda. Novi projekt pod nazivom *Projekt za razvitak međunarodnog koridora turizma i zaštite okoliša za Hercegovinu*, će pružiti pomoć interesnim skupinama u BiH da implementiraju aktivnosti vezane za formiranje međunarodnog turističkog koridora i uspostavljanje kružnih ruta, kojima će se povezati turistički interesantne lokacije.

Glavne aktivnosti u 2014. godini

Japanska međunarodna agencija za suradnju (JICA) **alocirala je € 2.65 milijuna i isplatila € 1.72 milijuna u 2014. godini u formi granta** u sljedeće sektore: Pravosuđe i unutarnji poslovi, Razvitak privatnog sektora, Zaštita okoliša i klimatske promjene.

Srednjoročni i dugoročni pristup

Prioritetni sektori vezani za razvojnu suradnju Vlade Japana i BiH uključivat će sljedeće:

– **Konsolidacija mira/pomirenje među narodima**

Koristeći svoj neutralni položaj prema svim narodima, Japan će podržati pomirenje među narodima i osigurati pomoći izbjeglicama, povratnicima i žrtvama mina, pri čemu pokušava osmisliti projekte koji se odnose na više od jednog naroda ili entiteta, tako doprinoseći konsolidaciji mira.

– **Razvitak privatnog sektora**

Budući da se domena donošenja politika i zakonodavstva poboljšala sukladno EU *Acquis*-u, pomoć u ovom sektoru biti će djelotvorna ukoliko se provodi od strane europskih donatora, uključujući i zemlje članice Europske unije. Stoga će se Japan usredotočiti na druge sektore u kojima Japan ima prednosti, kao što je promicanje razvitka malih i srednjih privatnih poduzeća.

– **Zaštita okoliša**

Oblast donošenja politika i zakonodavstva se poboljšala sukladno EU *Acquis*-u, te će stoga pomoć u ovom sektoru biti će djelotvorna ukoliko se provodi od strane europskih donatora, uključujući i zemlje članice Europske unije. Stoga će se Japan usredotočiti na druge sektore u kojima Japan posjeduje konkretne vještine i znanja.

Aktivnosti na koordinaciji rada donatora

Japan održava komunikaciju s drugim donatorima, ukoliko se za to ukaže potreba.

Kontakt informacije:

Ured Japanske međunarodne agencije za suradnju Sarajevo

Adresa: Bistrik 9

71000 Sarajevo, BiH

Telefon: +387 33 220 190

Faks: +387 33 220 192

E-mail: jica.bh@bih.net.ba

Web-adresa: www.jica.go.jp/balkan/english/office/about/index.html

Ambasada Kraljevine Nizozemske

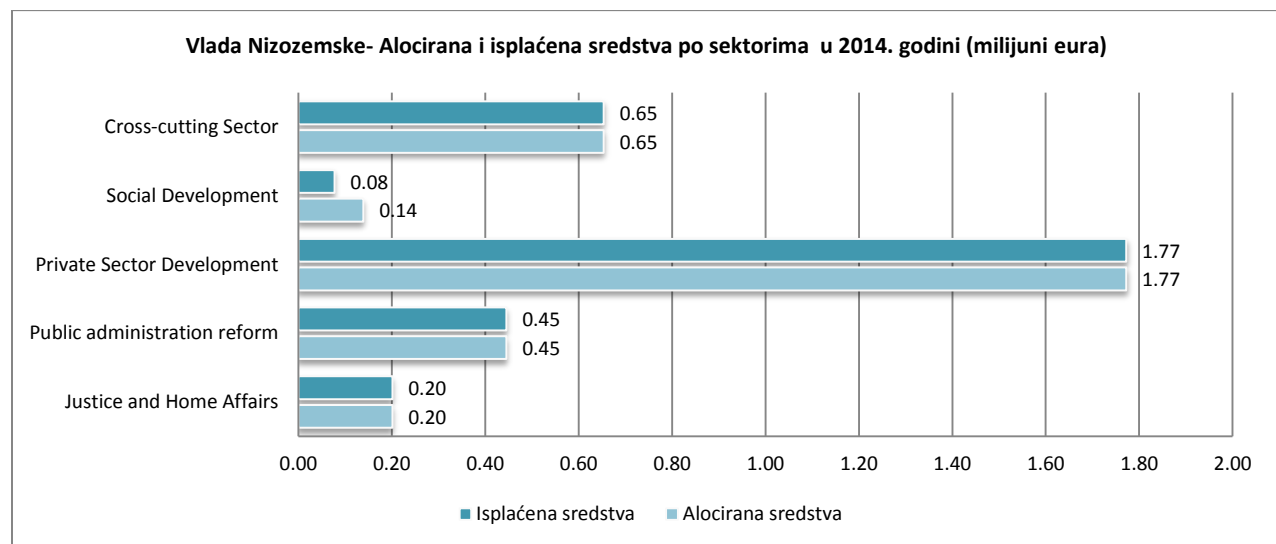
Politički pristup

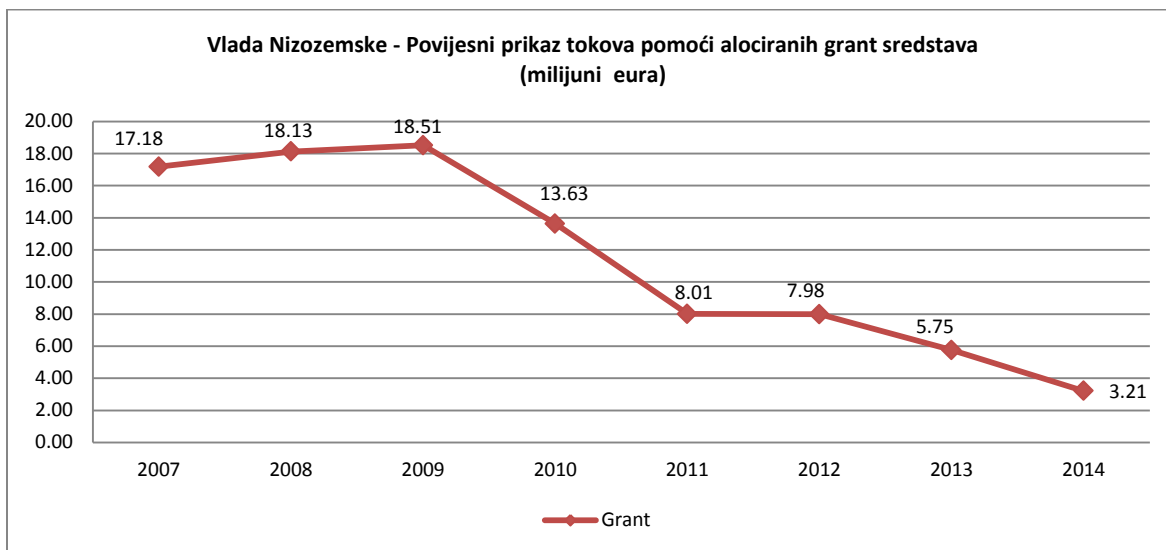
Bosna i Hercegovina je jedna od 36 partnerskih država u svijetu u kojoj Nizozemska provodi značajan program bilateralne razvojne suradnje. Nizozemska se u prošlosti uglavnom fokusirala na pružanje potpore povratku pripadnika manjina i uspostavi stabilnosti nakon okončanja rata. U posljednje tri godine programske aktivnosti su se preusmjerile na kreiranje održivih, transparentnih i odgovornih struktura vlasti sukladno kriterijima koji su postavljeni u procesu pridruživanja EU, a sa fokusom na poboljšanje poslovne klime pogodne za razvitak privatnog sektora i stranih izravnih ulaganja.

Zaključno sa 31.12.2011. godine, bilateralna razvojna pomoć za Bosnu i Hercegovinu se postupno okončala i transformirala iz tradicionalnog odnosa pružanja razvojne potpore u odnos koji je usmjeren ka pridruživanju EU. Ovaj novi odnos sa sobom donosi i vlastite instrumente djelovanja, kao što je program društvene transformacije (MATRA), za koji se Bosna i Hercegovina kvalificirala u siječnju 2008. godine.

Glavne aktivnosti 2014. godini

Vlada Nizozemske **alocirala je € 3.21 milijuna i isplatila € 3.15 milijuna u 2014. godini u formi grantova** u sljedeće sektore: Pravosuđe i unutarnji poslovi, Reforma javne uprave, Razvitak privatnog sektora, Sektor društvenog razvitka, Međusobno povezani sektori.

Srednjoročni i dugoročni pristup

Od 2012. godine, Veleposlanstvo će svoju razvojnu pomoć u iznosu od €5.000.000 godišnje fokusirati na regiju Srebrenice. Područja od posebnog interesa u sklopu ove pomoći su: identifikacija žrtava genocida iz 1995. godine u Srebrenici, potpora osobama koje su preživjele genocid, sudski progon krivaca, sjećanje i potpora stvaranju klime koja omogućava poslovanje (putem izgradnje kapaciteta lokalne uprave).

Osim toga, Veleposlanstvo će nastaviti pružati potporu preobražaju BH društva preko svog MATRA programa.

Aktivnosti na koordinaciji rada donatora

Pored sudjelovanja u sastancima DCF, Veleposlanstvo ostvaruje dobru suradnju sa drugim donatorima koji aktivno djeluju u sektorima od zajedničkog interesa. Posebno dobra suradnja uspostavljena je sa agencijama koje sufinanciraju projekte sa Nizozemskom, kao što su GAP, PARF i Pravosuđe.

Kontakt informacije:

Veleposlanstvo Kraljevine Nizozemske

Adresa: Grbavička 4

71000 Sarajevo, BiH

Telefon: +387 33 562 600

Faks: +387 33 223 413

E-mail: sar@minbuza.nl

Web-adresa: www.minbuza.nl ; www.mfa.nl/sarMini

Ministarstvo vanjskih poslova Kraljevine Norveške

Politički pristup

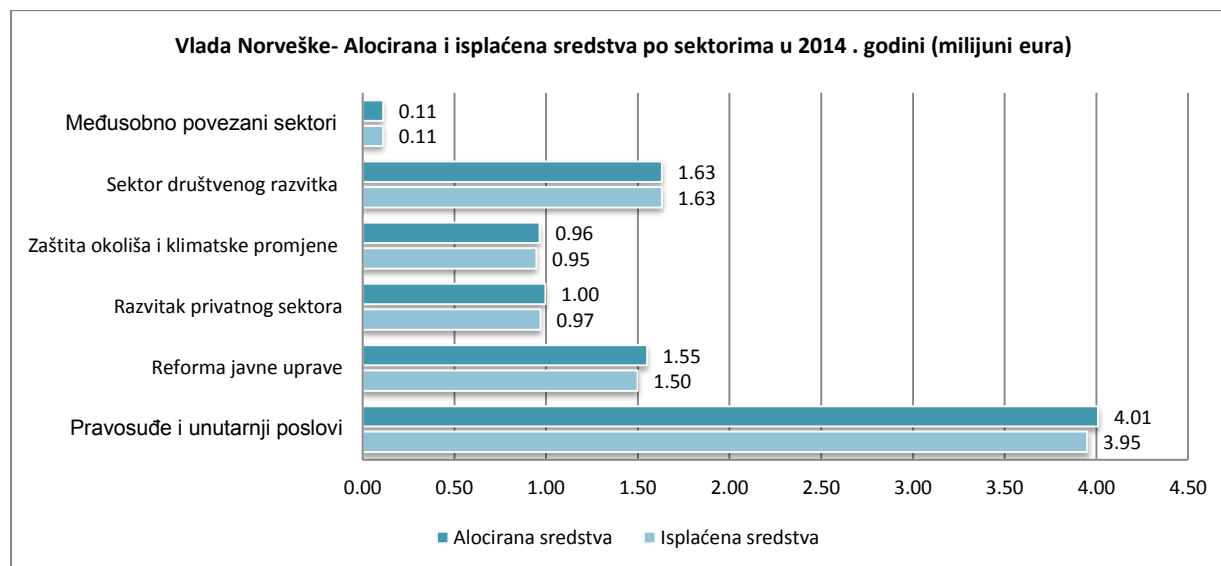
Veliki dio aktivnosti međunarodne razvojne suradnje Norveške obuhvaća dugoročna razvojna pomoć u formi grantova. Norveška dugoročna razvojna suradnja generalno potencira, kako pružanje bilateralne pomoći, koja se upućuje izravno vladama zemalja partnera, tako i multilateralnu pomoć koja se upućuje putem sustava UN-a kao i putem razvojnih banaka. Norveška također pruža i značajnu pomoć preko međunarodnih, lokalnih i norveških nevladinih organizacija.

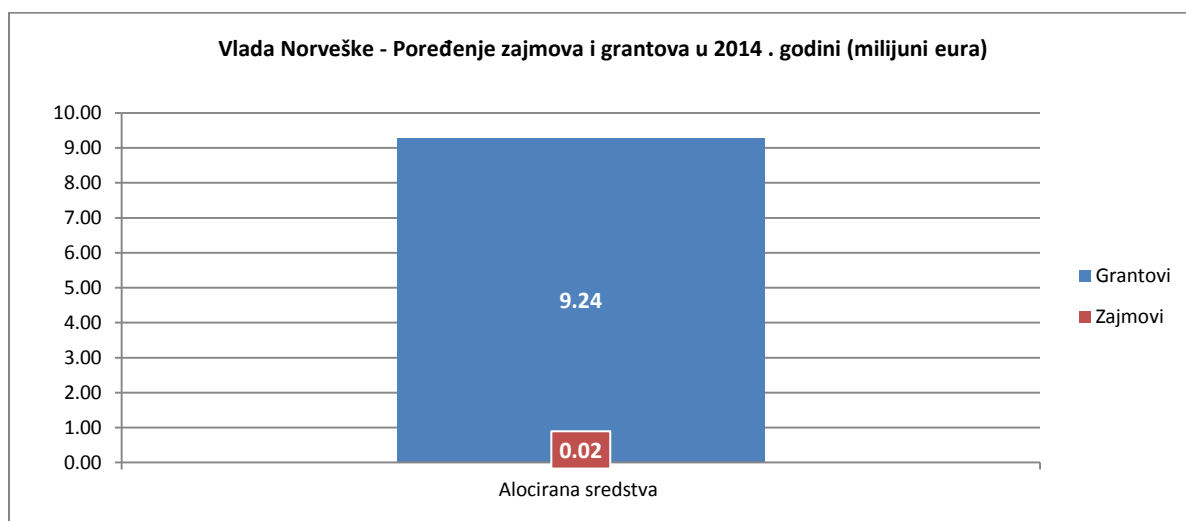
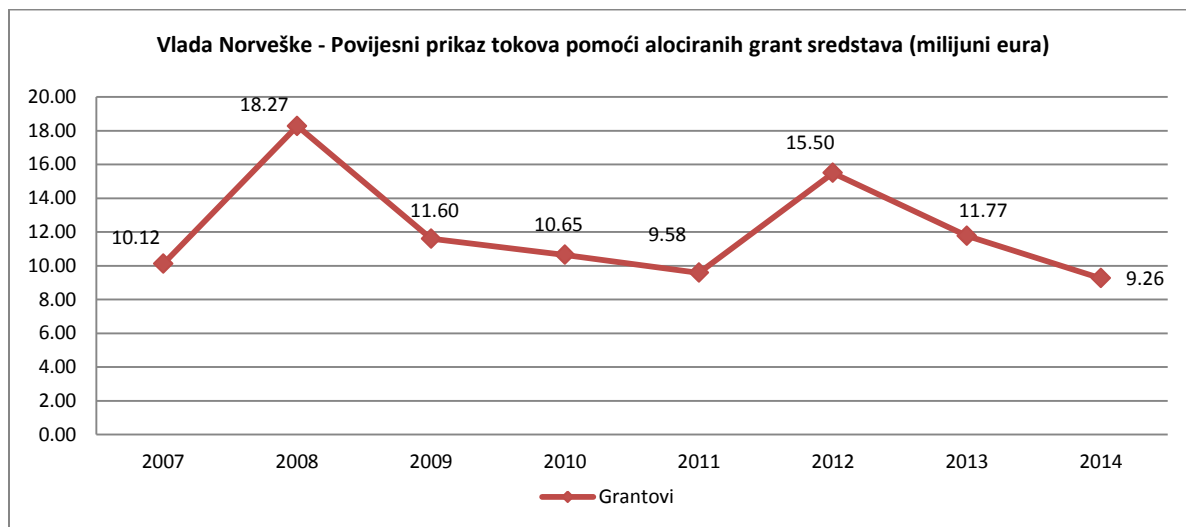
Norveška razvojna suradnja sa Bosnom i Hercegovinom je tijekom godina evoluirala od pružanja humanitarne pomoći, obnove i rekonstrukcije do potpore usmjerene ka političkim i administrativnim reformama i procesima euroatlantskih integracija. Ovo konkretno podrazumijeva pružanje potpore izgradnji institucija i reformi pravosuđa u BiH. Vlada Norveške namjerava nastaviti pružati pomoć Bosni i Hercegovini u trenutnom obimu i u narednom razdoblju.

Sljedeći sektori definirani su kao prioritetni: Dobra uprava (uključujući sektor pravosuđa), Reformu sektora obrane i sigurnosti, Ekonomski razvitak i Jačanje civilnog društva.

Glavne aktivnosti u 2014. godini

Vlada Norveške **alocirala je € 9.26 milijuna i isplatila € 9.11 milijuna u 2014. godini formi granta i zajma** u sljedeće sektore: Pravosuđe i unutarnji poslovi, Reforma javne uprave, Razvitak privatnog sektora, Zaštita okoliša i klimatskih promjena, Sektor društvenog razvitka i Međusobno povezani sektori.

Srednjoročni i dugoročni pristup

Vlada Norveške nastaviće aktivnosti u sklopu aktualnih inicijativa u sljedećim prioritetnim oblastima:

- Dobra uprava, uključujući reformu sektora pravosuđa i sigurnosti
- Ljudska prava, mir i pomirenje
- Ekonomski razvitak
- Jačanje civilnog društva

Aktivnosti na koordinaciji rada donatora

Veleposlanstvo Norveške će sudjelovati u aktivnostima Radne skupine koja se bavi pitanjima jednakosti spolova i osnaživanja žena.

Kontakt informacije:**Veleposlanstvo Kraljevine Norveške u BiH**

Adresa: Ferhadija 20

71000 Sarajevo, BiH

Telefon: +387 33 25 40 00

Faks: +387 33 66 65 05

E-mail: emb.sarajevo@mfa.no

Web-adresa: www.norveska.ba

Slovenija

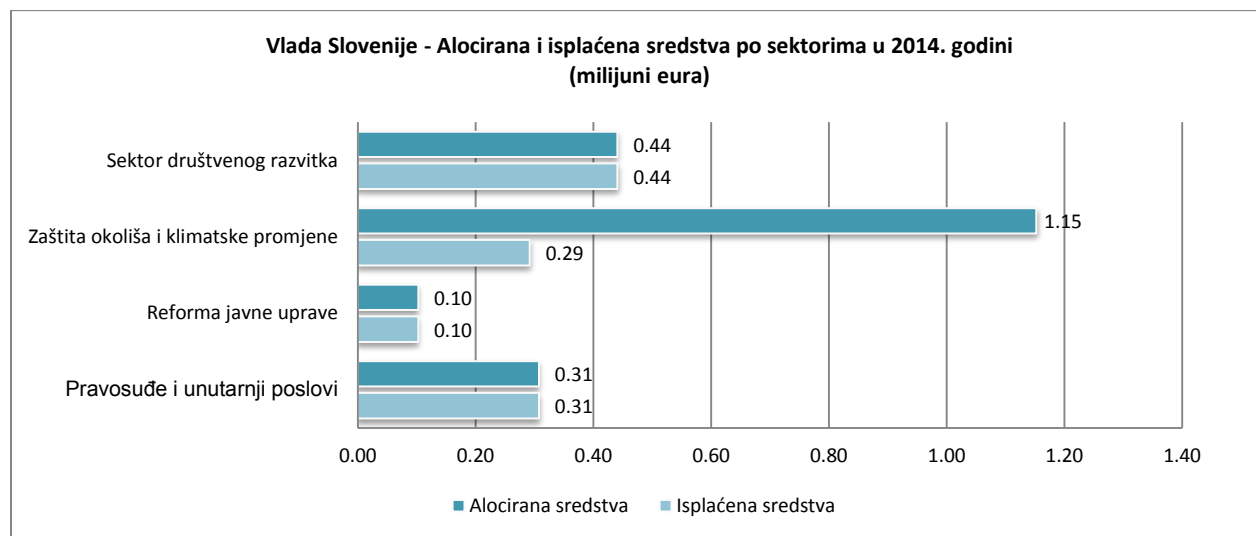
Politički pristup

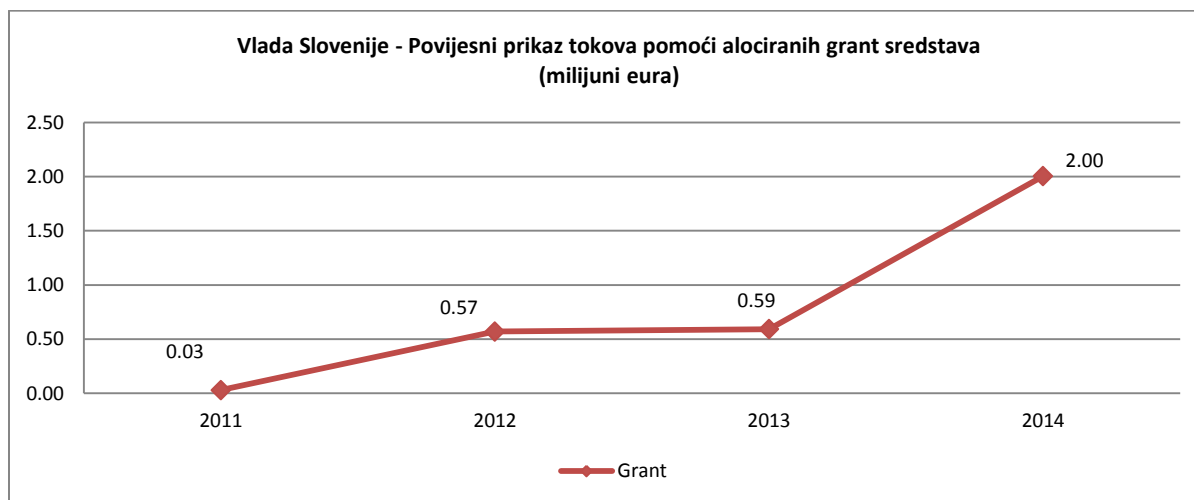
Tematski prioriteti Slovenske međunarodne razvojne suradnje definirani su u Rezoluciji o međunarodnoj razvojnoj suradnji Republike Slovenije za razdoblje do 2015. godine, a konkretnije u bilateralnom "Sporazumu o razvojnoj suradnji između Vlade Republike Slovenije i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine". Okvirni program za međunarodnu razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć Republike Slovenije za razdoblje 2013 -2015 (uključujući njenu revidiranu verziju za razdoblje 2014. – 2015. i drugu revidiranu verziju za 2015. godinu sa planom provedbe međunarodne razvojne suradnje u 2016. godini) funkcionira putem realiziranja planiranih aktivnosti, što u slučaju BiH uključuje sljedeće sektore: Pravosuđe i unutarnji poslovi, Reforma javne uprave, Zaštita okoliša i klimatske promjene, Razvitak društvenog sektora. Usljed relativno niske razine isplaćenih ODA sredstava u BiH, Slovenija još uvijek nije izradila dokument politike vezan za Slovensku razvojnu suradnju sa BiH.

Podaci za 2014. godinu uneseni u Bazu podataka o aktivnostima donatora uključuju sredstva koja je Slovenija alocirala u Bosnu i Hercegovinu za projekte u kontekstu međunarodne razvojne pomoći (EUR 7.960.371) kao i dodatna sredstva alocirana u BiH neposredno nakon poplava u svibnju 2014. godine u formi interventne pomoći i humanitarne pomoći (EUR 324.966), pri čemu su sva sredstva alocirana u formi granta.

Glavne aktivnosti u 2014. godini

Vlada Slovenije **alocirala je € 2.00 milijuna i isplatila € 1.14 milijuna u 2014. godini u formi granta u sljedeće sektore: Pravosuđe i unutarnji poslovi; Reforma javne uprave; Zaštita okoliša i klimatske promjene, Sektor društvenog razvitka.**

Srednjoročni i dugoročni pristup

Aktualna Rezolucija o međunarodnoj razvojnoj saradnji Republike Slovenije istječe krajem 2015. godine. Trenutačno se vodi diskusija o mogućoj zemljopisnoj i tematskoj orijentaciji Slovenske razvojne suradnje za razdoblje poslije 2015. godine. Može se očekivati kako će Bosna i Hercegovina ostati visoko rangirana među zemljopisnim prioritetima.

Slovenija je, usljed određenih zakonskih ograničenja aktualnih bilateralnih sporazuma, izradila nacrt novog bilateralnog sporazuma o razvojnoj suradnji sa BiH, koji će također pojednostaviti suradnju i sa drugim donatorima, te zamjeniti postojeće bilateralne sporazume o razvojnoj suradnji u narednim godinama.

Aktivnosti na koordinaciji rada donatora

Veleposlanstvo Republike Slovenije u Sarajevu sudjeluje na donatorskim sastancima koji se bave različitom tematikom.

Kontakt informacije:

Veleposlanstvo Republike Slovenije

Adresa: Bentbaša 7

71000 Sarajevo, BiH

Telefon: (+) 387 33 271 260, (+) 387 33 572 450

Faks: (+) 387 33 271 270

E-mail: ysa@gov.si

Web-adresa: www.sarajevo.veleposlanistvo.si/

Švedska / Švedska agencija za međunarodnu suradnju (Sida)

Politički pristup

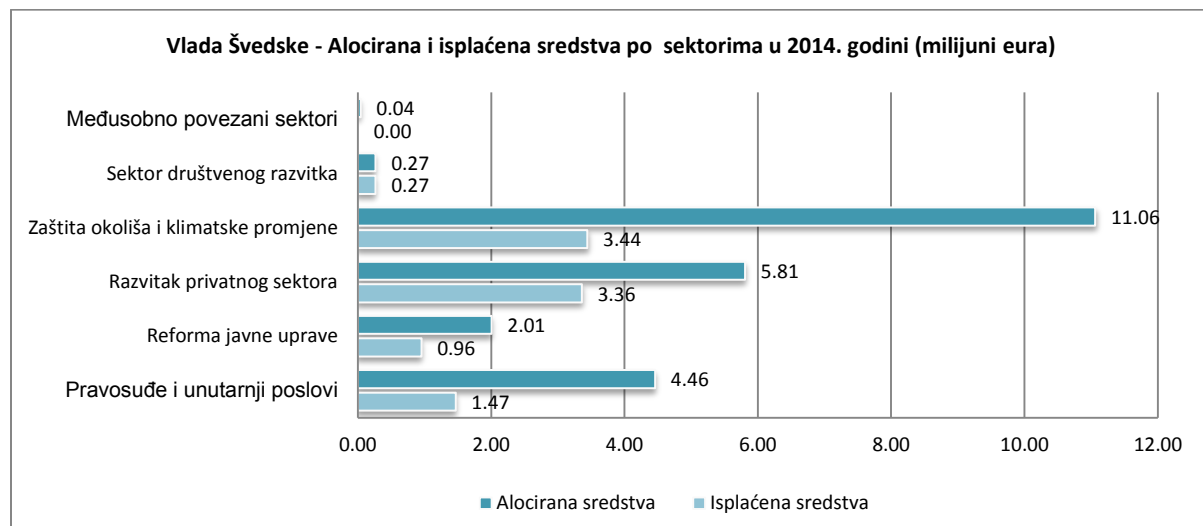
Saradnja Švedske i Bosne i Hercegovine u oblasti reformi u razdoblju 2011-2014, ima za cilj postizanje demokratskog, pravednog i održivog razvitka, zajedno sa ispunjenjem uvjeta za pridruživanje Europskoj uniji.

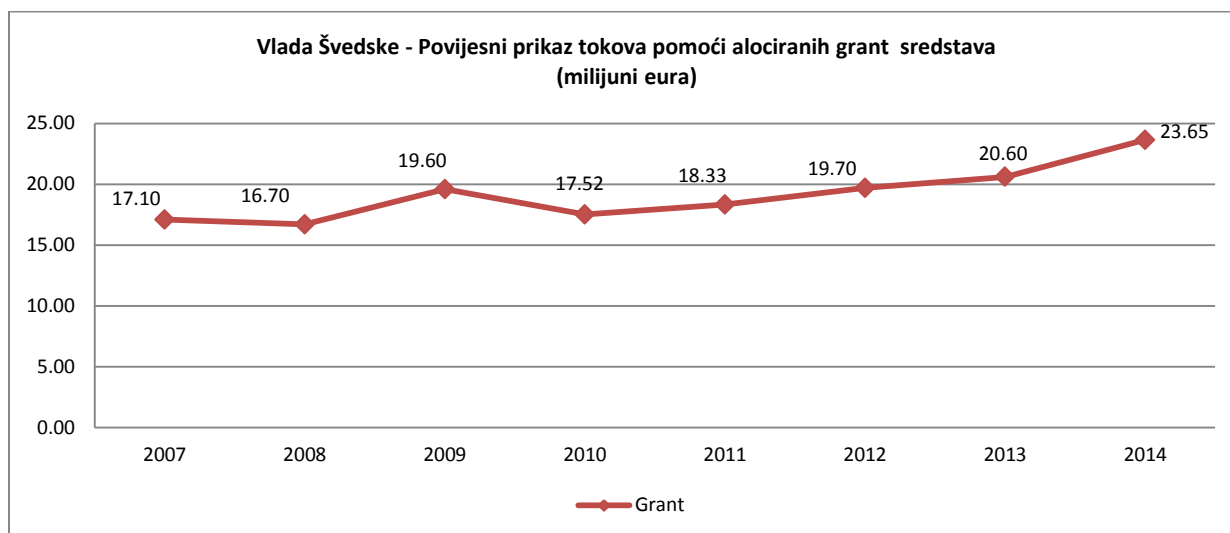
Sida se fokusira na tri glavna područja: demokracija, ljudska prava i ravnopravnost spolova, razvitak tržišta i održiva infrastruktura. Pored toga, potpora je također pružena aktivnostima u sklopu Međusobno povezanih sektora (civilno društvo, ravnopravnost polova i manjine). U cilju povećanja učinkovitosti pomoći i pružanja potpore pridruživanju EU integracijama, strategijom suradnje se promovira sljedeće:

- bolja koordinacija u sklopu zajedničkih aktivnosti sa Europskom komisijom i u sklopu programa IPA;
- veći stupanj korištenja vlastitih sustava zemlje za planiranje, provedbu i praćenje aktivnosti;
- povećana upotreba pristupa utemeljenog na programima.

Glavne aktivnosti u 2014. godini

Vlada Švedske **alocirala € 23.65 milijuna i isplatila € 9.49 milijuna u 2014. godini u formi grantova u sljedeće sektore:** Pravosuđe i unutarnji poslovi, Reforma javne uprave, Razvitak privatnog sektora, Zaštita okoliša i klimatske promjene, Sektor društvenog razvitka, Međusobno povezani sektori.

Srednjoročni i dugoročni pristup

Švedska će financirati i provoditi projekte sukladno nedavno usvojenoj Regionalnoj strategiji suradnje za razdoblje 2014-2020, utemeljenoj na rezultatima u reformama za Istočnu Europu, Zapadni Balkan i Tursku, uključujući Bosnu i Hercegovinu kao bilateralnog partnera. Sukladno Strategiji, godišnji iznos izdvojen za bilateralni doprinos namijenjen BiH iznositi će cca EUR 2 milijuna. Tri relevantna stupa Strategije su: Ekonomski/tržišni razvitak, Demokracija i Ljudska prava uključujući PAR, Reforma pravosuđa, Reforma lokalne uprave; Potpora organizacijama civilnog društva, Međusobno povezana pitanja (jednakost spolova, borba protiv korupcije) i Zaštita okoliša. Švedska je aktivna u Sektoru reforme javne uprave (PAR) na državnoj i entitetskoj razini putem PAR fonda koji implementira PARCO. PAR fond je zajednički pothvat skandinavskih zemalja, Švedske, Norveške i Danske, koje su ujedno njegovi utemeljitelji i financijeri. U oblasti pravosuđa, Švedska je jedan od najvećih donatora koja je osigurala sredstva za izgradnju državnog zatvora. Švedska također blisko surađuje sa Asocijacijom gradova i općina.

Aktivnosti na koordinaciji rada donatora

Švedska je članica Foruma za koordinaciju donatora koje predvodi Ministarstvo o financija i trezora, kao i *ad hoc* uspostavljenih foruma sektorske koordinacije (PAR, Pravosuđe, itd.).

Kontakt informacije:

Veleposlanstvo Švedske

Adresa: Veleposlanstvo Švedske, Ferhadija 20

71000 Sarajevo, BiH

Telefon: +387 33 276 030

Faks: +387 33 267 060

E-mail: ambassaden.sarajevo@gov.se

Web-adresa: www.sida.se ; www.swedenabroad.se

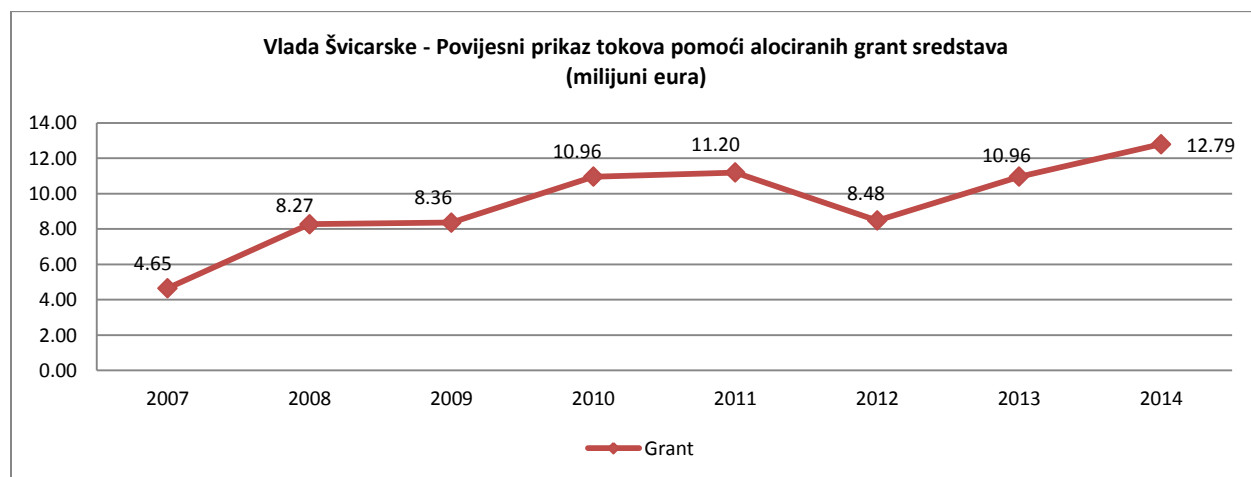
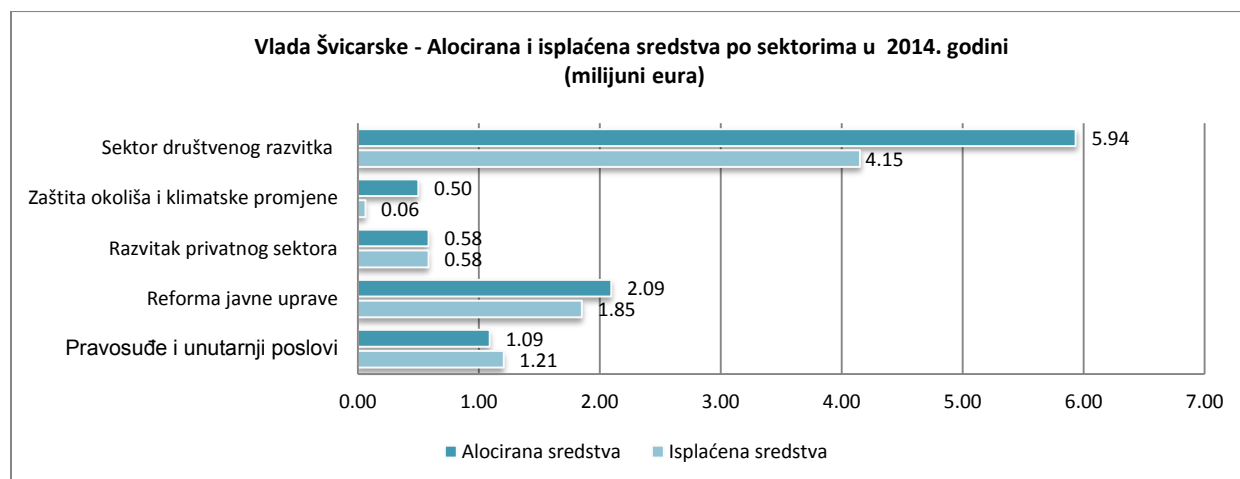
Švicarska

Politički pristup

Švicarska ima za cilj podržati tranziciju BiH na putu prema socijalno inkluzivnoj tržišnoj ekonomiji i decentraliziranom demokratskom političkom sustavu, sa dugoročnijom perspektivom europskih integracija. Strategija suradnje Švicarske za BiH za razdoblje 2013-2016 ima za cilj podržati BiH u rješavanju preostalih izazova koji su definirani državnim strateškim dokumentima za konkretne sektore. Strategija se fokusira na tri tematska područja: Ekonomija i zapošljavanje, Lokalna uprava i općinske usluge i Zdravstvo. Predviđena garantirana financijska sredstva za razdoblje 2013 – 2016 iznose CHF 79 milijuna.

Glavne aktivnosti u 2014. godini

Vlada Švicarske alocirala je € 12.79 milijuna i isplatila € 10.45 milijuna u 2014. godini u formi grantova u sljedeće sektore: Pravosuđe i unutarnji poslovi, Reforma javne uprave, Razvitak privatnog sektora, Zaštita okoliša i klimatske promjene, Sektor društvenog razvitka, Međusobno povezani sektori.

Srednjoročni i dugoročni pristup

U srednjoročnom razdoblju, Vlada Švicarske nastaviće pružati potporu Bosni i Hercegovini u istim sektorima kao što je to bio slučaj u prethodnom razdoblju, sa posebnim fokusom na Vladavinu prava i demokraciju, Lokalnu upravu i općinske usluge, Ekonomiju i zapošljavanje, Primarne zdravstvene usluge i Upravljanje migracijama.

U **Sektoru reforme javne uprave**, Švicarska će nastaviti pružati potporu pri osnutku i provedbi inkluzivnih strategija lokalnog razvitka, koje stvaraju pozitivne utjecaje na lokalnu demokraciju, održivom društveno-ekonomskom razvitku i pružanju učinkovitih usluga orijentiranih prema građanima. Potpora će biti osigurana u strateškom općinskom planiranju sa ciljem da se uspostavi temelj za demokratsko donošenje odluka, na primjer u općinskim skupštinama i proaktivnoj suradnji sa građanima u sklopu lokalnog razvitka. U suradnji sa SIDA-om, bit će omogućen angažman građana u općinskom odlučivanju, u pružanju kvalitetnih komunalnih usluga i u provedbi lokalnih razvojnih inicijativa, putem revitalizacije podopćinskih jedinica (mjesnih zajednica) u kojima postoji mogućnost za sudjelovanje građana i njihovo socijalno uključivanje. Nadalje, Švicarska će pružiti pomoć za najmanje 20 općina u domeni unapređenja općinskog demokratskog upravljanja i pružanja javnih usluga, nudeći razvitak kapaciteta, potporu općinskim proračunima za kapitalna ulaganja, poboljšanje okvirnih ekonomskih uvjeta kao i promicanje sudjelovanja građana.

U **Sektoru društvenog razvitka**, potpora će biti pružena u rješavanju nezaposlenosti mladeži, ponajprije putem podržavanja tržišta rada orijentiranog prema obrazovanju i strukovnom osposobljavanju, tako stvarajući odgovarajuće mogućnosti zapošljavanja i unapređujući usluge za zapošljavanje mladih osoba. Isplativost i kvaliteta zdravstvene zaštite poboljšat će se kroz izgradnju kapaciteta dobavljača usluga u području mentalnog zdravlja i njege kao i unapređenja modela skrbi u zajednici, gdje će se rješavati konkretne potrebe ugroženih društvenih skupina. Intervencije koje se provode u oblasti Migracija i razvitka će nadalje istraživati potencijale migracija u sklopu društveno-ekonomskog razvitka lokalnih zajednica.

U oblasti **Razvitka privatnog sektora**, Švicarska će pružati potporu u stvaranju povoljnih okvirnih uvjeta za poslovanje i promicanje konkurentnih MSP-a, uglavnom putem regionalnih inicijativa. Aktivnosti će biti usmjerene na prevazilaženje administrativnih i regulatornih prepreka, kao što su pojednostavljene složene porezne procedure i poboljšanje pravnog okvira za mikrofinancijske institucije. Pored toga, bit će ojačani lokalni dobavljači poslovnih usluga, te će u odabranim sektorima (drvo, namještaj, metal, tekstil, poljoprivreda) biti omogućen pristup BiH kompanija prema stranim tržištima.

U **Sektoru pravosuđa i unutarnjih poslova**, Švicarska suradnja će nastaviti jačati kapacitete Visokog sudskog i tužiteljskog vijeća BiH. Uspostavljanje funkcionalnih institucijskih osnova u Sustavu maloljetničkog pravosuđa u BiH bit će nadalje pojačano švicarskom suradnjom u zajedničkom pothvatu sa UNICEF-om i SIDA-om. Potpora će također biti nastavljena u domeni sigurnosti ljudi i izgradnje mira, s posebnim naglaskom na procesuiranje ratnih zločina, potporu svjedocima i razminiranje.

U Sektoru zaštite okoliša i klimatskih promjena, Švicarska će zajedno s Njemačkom razvojnom bankom (KfW) podržati obnovu sustava vodoopskrbe i odvodnje u gradovima Travnik, Tuzla i Zenica. Ovaj pothvat obuhvatiti će ulaganja u infrastrukturu, unapređenje okvirnih uvjeta i mjera upravljanja vezanih uz usluge vodoopskrbe, s posebnim naglaskom na financijsku i operativnu održivost, obnovu poslije poplava i integraciju mehanizama za smanjenje rizika od katastrofa.

Pored potpore pružene u sklopu MIPD sektora, Švicarska će u uskoj suradnji sa WHO i Svjetskom bankom podržati aktivnosti BiH vlasti da ojačaju usluge javnog zdravstva s naglaskom na prevenciji nezaraznih bolesti te posebno kardiovaskularnih bolesti. Osim toga, u sklopu procesa ustavne reforme bit će ponuđena i platforma za konstruktivan dijalog između političara na svim razinama, ključnih aktera u organizacijama civilnog društva, građana i stručnjaka.

Aktivnosti na koordinaciji rada donatora

Vlada Švicarske sudjelovala je u radu sljedećih radnih skupina:

- Lokalna uprava
- Pravosuđe
- Jednakost spolova i osnaživanje žena
- Održiva infrastruktura za zaštitu okoliša

Kontakt informacije:

Veleposlanstvo Švicarske u Bosni i Hercegovini

Adresa: Zmaja od Bosne 11 (RBBH, zgrada B),

71000 Sarajevo, BiH

Telefon: +387 33 275 850 Faks: +387 33 570 120

E-mail: sarajevo@eda.admin.ch

Web-adresa: www.eda.admin.ch/sarajevo

Ujedinjeno Kraljevstvo/Ministarstvo za vanjske poslove i poslove Commonwealtha

Politički pristup

Vlada UK pruža političku i financijsku potporu Bosni i Hercegovini od njene neovisnosti. Pomoć koju osigurava Vlada UK određena je prioritetima i ciljevima koje je Vlada Njenog Visočanstva utvrdila za Bosnu i Hercegovinu u sveobuhvatnom Poslovnom planu za BiH. Ured DFID-a u BiH pri Veleposlanstvu Ujedinjenog Kraljevstva zatvorena je 11. veljače 2011. godine, ali Vlada UK i dalje pruža programsku pomoć preko Ministarstva za vanjske poslove i poslove Commonwealtha i Ministarstva obrane.

U srpnju 2011. godine, Vlada UK objavila je novu strategiju koja definira način na koji će Ujedinjeno Kraljevstvo promovirati stabilnost i prosperitet u zemljama i regijama u sklopu njene interesne sfere. Strategiju za izgradnju stabilnosti u inozemstvu (The Building Stability Overseas Strategy / BSOS) zajednički su izradili Ministarstvo za vanjske poslove i poslove Commonwealtha (FCO), Odsjek za međunarodni razvitak (DFID) i Ministarstvo obrane (MOD). Strategija utvrđuje kako UK može poboljšati svoju vlastitu sigurnost i prosperitet, putem identificiranja, sprečavanja i okončanja konflikta u inozemstvu, koristeći svoja diplomatska, razvojna, vojna i sigurnosna sredstva, kao i jedinstveno britansko iskustvo, odnose, ugled i vrijednosti. Strategija u cjelini može biti preuzeta sa:

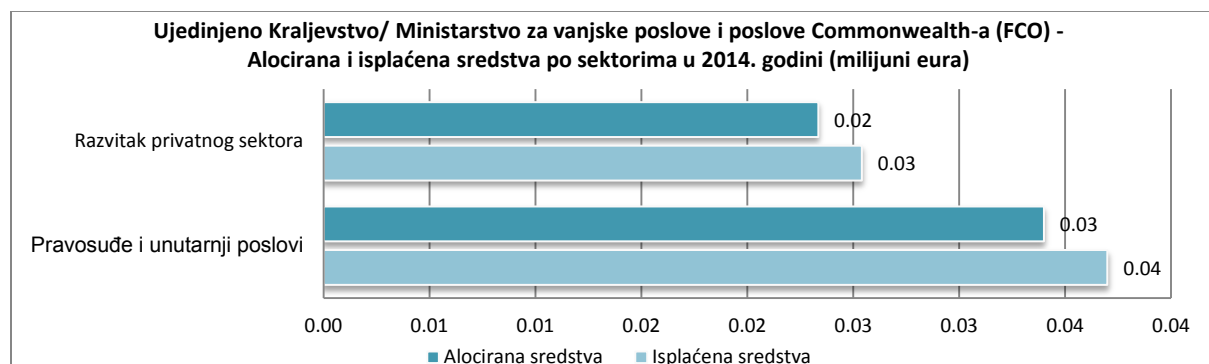
<http://www.fco.gov.uk/resources/en/pdf/publications/annual-reports/bsos-july-11>

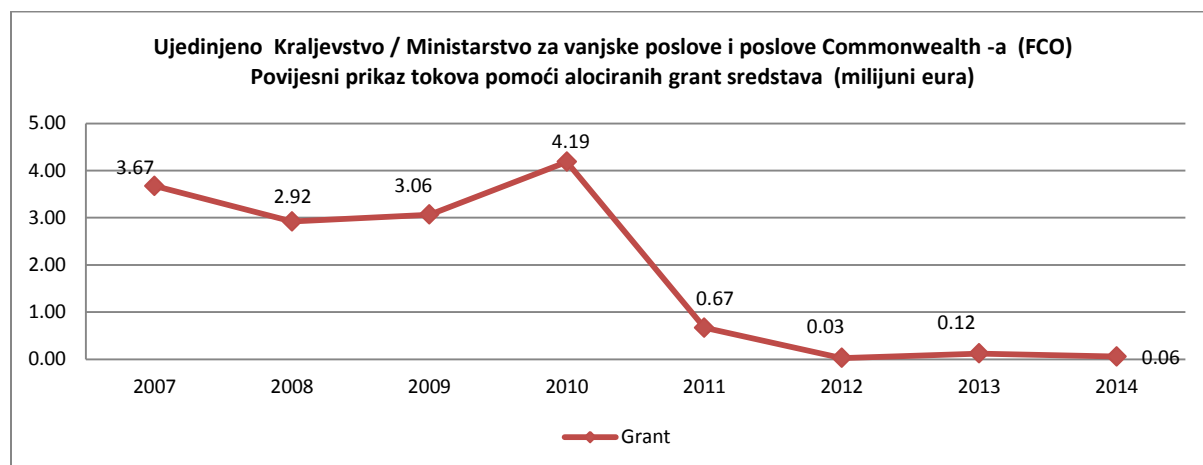
U interesu Vlade UK je da očuva zamah procesa proširenja i napretka koji donosi mir i stabilnost Zapadnom Balkanu. Program *Ponovno ujedinjenje Europe* pomaže u održavanju vizije izgradnje učinkovite i globalno konkurentne EU u sigurnom susjedstvu. Program to postiže pružajući potporu proširenju EU i pomažući europskim partnerskim zemljama da provedu reforme nužne za pristupanje EU. Program se posebno fokusira na stabilne institucije koje garantiraju demokraciju, vladavinu zakona, ljudska prava i poštovanje i zaštitu manjina. Strategija u cjelini može biti preuzeta sa:

<http://www.fco.gov.uk/resources/en/pdf/about-us/what-we-do/diplomatic-influence-values-fund-2011-12>

Glavne aktivnosti u 2014. godini

Vlada Ujedinjenog Kraljevstva **alocirala je € 0.06 milijuna i isplatila € 0.06 milijuna u 2014. godini formi granta** u sljedeće sektore: Pravosuđe i unutarnji poslovi i Razvitak privatnog sektora.

Srednjoročni i dugoročni pristup

N/a

Aktivnosti na koordinaciji rada donatora

Radeći u partnerstvu sa drugim donatorima, institucijama vlasti u BiH, parlamentima, civilnim društvom, pripadnicima akademskog svijeta i medijima, cilj Ujedinjenog Kraljevstva je pružiti potporu i promicati reforme koje će pomoći Bosni i Hercegovini u procesu euroatlantskih integracija.

Pored sudjelovanja u radu DCF, predstavnici Vlade/Veleposlanstva Ujedinjenog Kraljevstva aktivno sudjeluju u sektorskim aktivnostima na koordinaciji donatora koje vode lokalne institucije i donatori, u svim ključnim sektorima, ali sa posebnim naglaskom na sektore pravosuđa i sigurnosti.

Kontakt informacije:

Veleposlanstvo Ujedinjenog Kraljevstva u Sarajevu

Adresa: Hamdije Čemerlića 39 a

71000 Sarajevo

Telefon: +387 33 282 200

Faks: +387 33 282 203

Web-adrese: <http://ukinbih.fco.gov.uk/>

Sjedinjene Američke Države/ Američka agencija za međunarodni razvitak (USA/USAID)

Politički pristup

Vlada Sjedinjenih Američkih Država (USG) nastavlja svoj snažni angažman usmjeren na unapređenje razvitka i stabilnosti Bosne i Hercegovine kroz sljedeće sektore:

Društveni razvitak:

Sjedinjene Države pružaju potporu civilnom društvu kako bi bilo aktivno i održivo. Područja djelovanja u sklopu civilnog društva uključuju promicanje međuetničke solidarnosti i povjerenja, kulturne raznolikosti, osnaživanje žena, ekonomskog razvitka i ljudskih prava. U posebnom fokusu su ljudska prava lica sa invaliditetom i LGBT zajednica, kao i osnaživanje žena i mladeži. Navedene aktivnosti provode USAID i Ured za odnose s javnošću Veleposlanstva SAD.

Javna uprava:

U ovom sektoru, USAID jača kapacitet vladajućih i zakonodavnih institucija za usvajanje, provedbu kao i da budu odgovornije u osmišljavanju učinkovitijih politika, zakona i proračuna koji se bave ključnim pitanjima vezanim za pristupanje u EU. Programiranje poboljšava funkcionalnost vlasti na svim razinama, te jača procese i sposobnosti aktera u upravi, uključujući jačanje kapaciteta za poboljšanje učinka, pružanje javnih usluga i interventni odgovor u slučaju lokalnih katastrofa.

Zaštita okoliša i klimatske promjene:

Pomoć USAID u ovoj oblasti osmišljena je kako bi se pružila podrška zemlji u privlačenju ulaganja i kreirala nova radna mjesta u energetskom sektoru, posebice u oblasti 'zelene' energije. USAID radi na revidiranju i usklađivanju procesa izdavanja dozvola za izgradnju postrojenja za proizvodnju električne energije, pomaže pri uspostavi više liberaliziranog maloprodajnog tržišta električne energije kao i na poboljšanju energetske učinkovitosti. Pomoć Sjedinjenih Država u ovoj oblasti također uključuje i Inicijativu USAID- a za oporavak od poplava. Preostale aktivnosti uključuju pružanje pomoći zajednicama pogođenim poplavama u obnovi devastirane općinske infrastrukture.

Razvitak privatnog sektora:

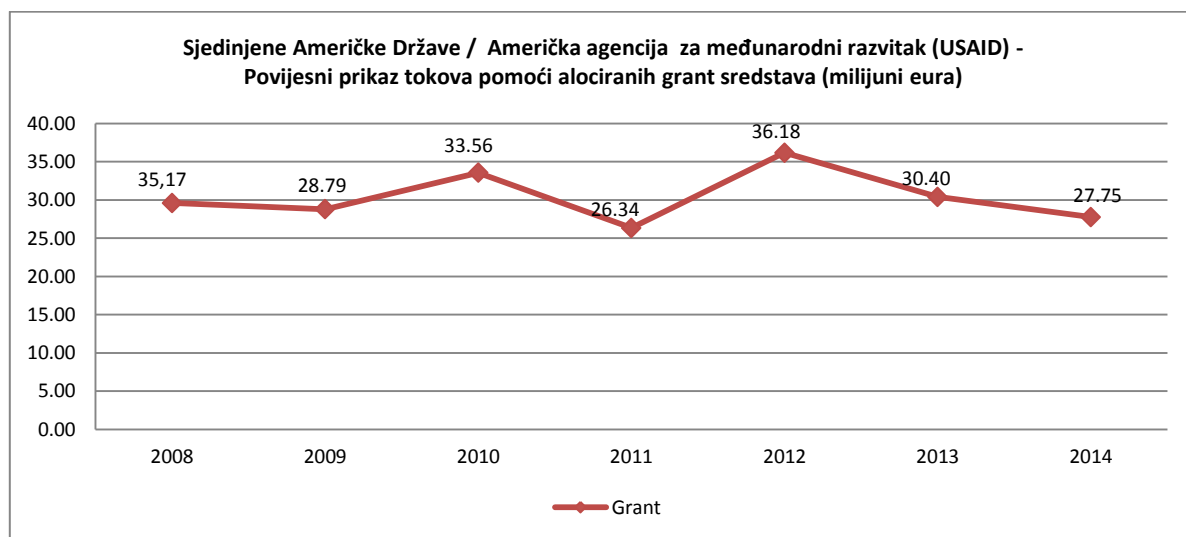
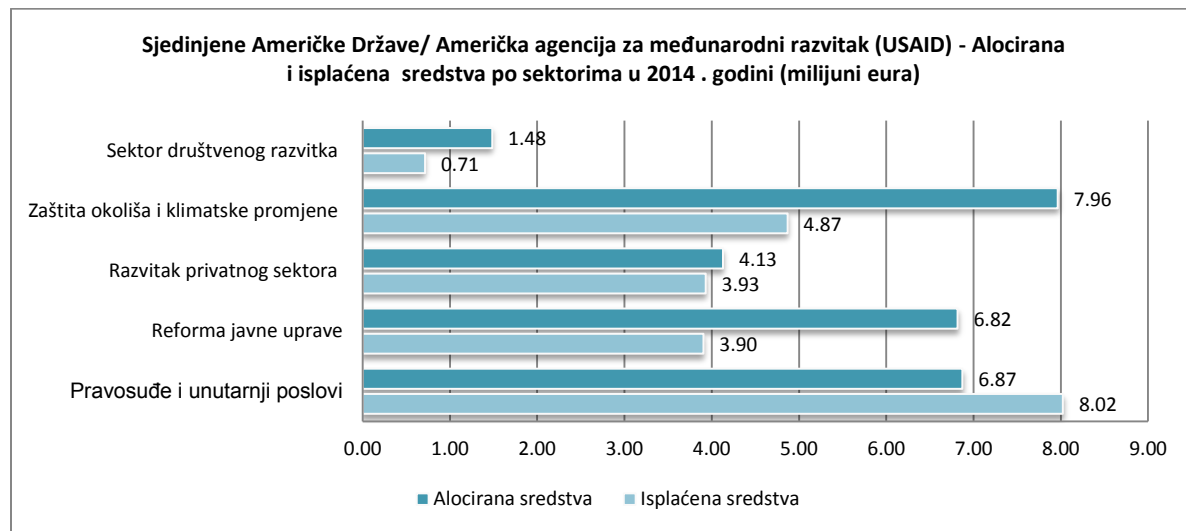
USAID pruža potporu inovativnim partnerstvima koja podržavaju prenošenje najboljih praksi lokalnim partnerima, uvođenju novih tehnologija, programima koji se bave pitanjima dijaspore i javno-privatnim partnerstvima koja potiču rast privatnog sektora. Konkretno aktivnosti pomažu lokalnim zajednicama kako bi izgradile svoje kapacitete za strateško planiranje lokalnog ekonomskog razvitka, privukle ulaganja, pružile potpora poduzetništvu i promicale rast malih i srednjih poduzeća.

Pravosuđe i unutarnji poslovi:

Sjedinjene Države u ovom sektoru koriste resurse za jačanje neovisnosti, odgovornosti i učinkovitosti pravosuđa i policije, pri čemu će se povećati povjerenje javnosti u vladavinu zakona. U sklopu američke pomoći, USAID i programi američkog Ministarstvo pravosuđa - ICITAP i OPDAT provodit će aktivnosti koje će posebice biti fokusirane na rješavanje i ublažavanje korupcije.

Glavne aktivnosti u 2014. godini

Sjedinjene Američke Države/Američka agencija za međunarodnu suradnju (USA/USAID) **alocirali su €27.75 milijuna i isplatili €21.93 milijuna u 2014. godini u formi granta** u sljedeće sektore: Pravosuđe i unutarnji poslovi, Reforma javne uprave, Razvitak privatnog sektora, Zaštita okoliša i klimatske promjene, Sektor društvenog razvitka, Međusobno povezani sektori.

Srednjoročni i dugoročni pristup

Projekti će se i dalje razvijati sukladno promjenjivim potrebama Bosne i Hercegovine, a promicati će inicijative koje će obuhvaćati i sredstva drugih donatora. Sjedinjene Američke Države i Američka agencija za međunarodnu suradnju (USAID), provoditi će programe pomoći koji podržavaju usklađen ekonomski prostor, poboljšanu vladavinu zakona, djelotvorne i transparentne institucije vlasti s jakim civilnim društvom i multietničko, tolerantno društvo.

Aktivnosti na koordinaciji rada donatora

Osoblje Vlade SAD sudjeluje na sastancima opće koordinacije, bilateralnim sastancima i drugim forumima. Osoblje misije Sjedinjenih Država nastaviti će sudjelovati u sastancima koordinacije donatora i na sektorskim sastancima uključujući civilno društvo, lokalnu upravu, vladavinu zakona i energiju, kako bi se izbjeglo preklapanje ili dupliciranje aktivnosti. USAID sufinancira i zajednički razvija programe sa nekoliko bilateralnih i multilateralnih donatora.

Kontakt informacije:

Veleposlanstvo Sjedinjenih Američkih Država

Adresa: Robert C. Frasure 1

71000 Sarajevo, BiH

Telefon: +387 33 704-000

Faks: +387 33 659-722

E-mail: HarbaughCM@state.gov

Web-adresa: <http://sarajevo.usembassy.gov>

Američka agencija za međunarodni razvitak (USAID)

Adresa: Robert C. Frasure 1

71000 Sarajevo, BiH

Telefon: +387 33 704 000

Faks: +387 33 219 298

E-mail: echallenger@usaid.gov

Web-adresa: www.usaid.gov ; www.usaid.ba

Europska banka za obnovu i razvitak (EBRD)

Politički pristup

Europska banka za obnovu i razvitak je međunarodna financijska institucija, koja promiče prijelaz na tržišnu ekonomiju u 35 zemlje u području koje se proteže od Središnje Europe do središnje Azije, uključujući zemlje južnog i istočnog Sredozemlja. Banka je u vlasništvu 65 zemalja i dvije međuvladine institucije (Europske zajednice i Europske investicijske banke).

Ciljevi EBRD-a usmjereni su na promidžbu tranzicije prema tržišnoj ekonomiji putem ulaganja, najvećim dijelom u privatni sektor, kako bi se mobilizirala značajna izravna strana ulaganja i pružila potpora privatizaciji, restrukturiranju i unapređenju rada općinskih službi, sa ciljem poboljšanja kvalitete života građana. Važno je istaknuti da u sklopu svih svojih aktivnosti, EBRD promiče ekološki snažan i održiv razvitak.

Pristup EBRD-a u rješavanju složenih izazova tranzicije utemeljen je na strategijama, politikama i procedurama. Regionalna raznolikost među državama u kojima ova banka posluje je velika i Banka svoje proizvode i fokus po sektorima prilagođava, kako bi zadovoljila specifične tržišne potrebe svake pojedine države. Za svaku državu u kojima banka posluje, izrađene su i primjenjuju se pojedinačne strategije.

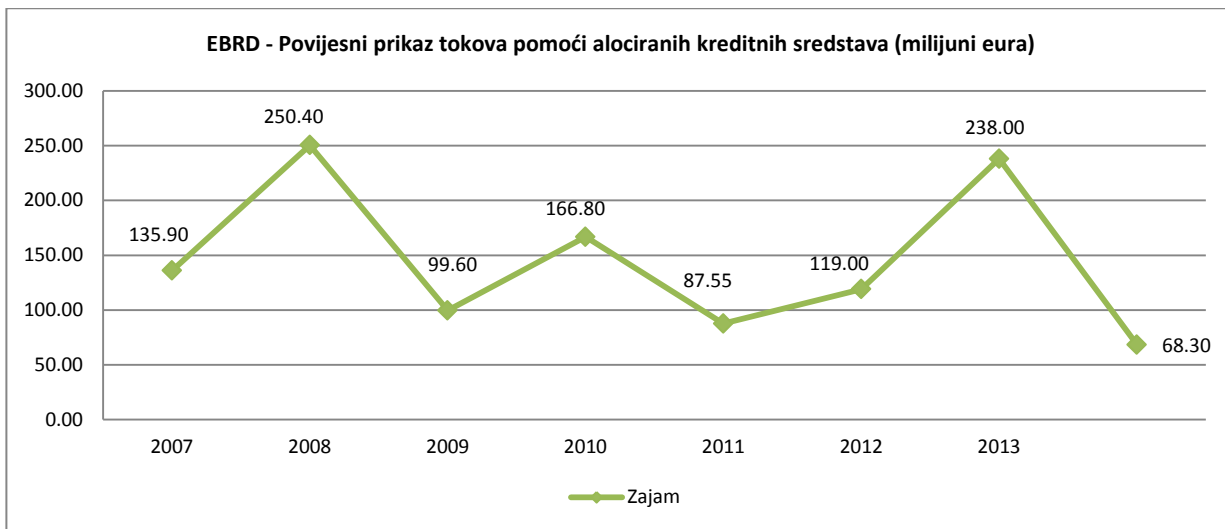
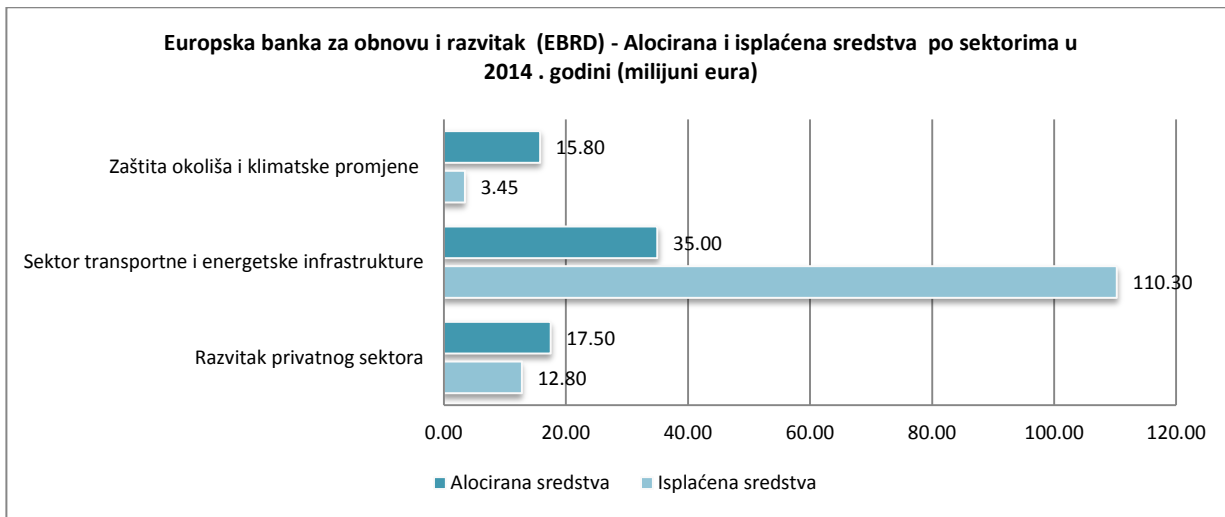
Nadalje, Banka kroz svoje sektorske politike, formalno utvrđuje strategiju u sljedećim sektorima: agrobiznis, energija, općinska i infrastruktura zaštite okoliša, prirodni resursi, nekretnine, prijevoz, telekom, informatika i mediji.

Do sada, EBRD je najveći institucijski investitor u Bosni i Hercegovini (BiH) sa 119 projekata i kumulativnim obimom poslovanja u iznosu većem od €1,7 milijardi.

U 2014. godini, EBRD je potpisala sporazume za 9 novih projekata u iznosu od €68.3 milijuna, što je uključivalo 6 projekata koji se provode u privatnom sektoru, u iznosu od € 20.3 milijuna i 3 projekta u javnom sektoru, u ukupnom iznosu od € 48 milijuna. EBRD je usmjerila svoje aktivnosti na pružanje potpore financijskim i poslovnim sektorima, te je također nastavila ulagati u ključne infrastrukturne projekte, koji su od značaja za regionalnu integraciju i razvitak zemlje. Banka je također ostvarila odličan napredak u provedbi velikih infrastrukturnih projekata, sa isplata koje dostižu €126.2 milijuna.

Glavne aktivnosti u 2014. godini

Europska banka za obnovu i razvitak (EBRD) **alocirala je € 68.30 milijuna i isplatila € 126.55 milijuna u 2014. godini u formi zajmova** u sljedeće sektore: Razvitak privatnog sektora, Sektor transportne i energetske infrastrukture i Zaštita okoliša i klimatske promjene.

Srednjoročni i dugoročni pristup

U siječnju 2014. godine, Odbor direktora EBRD odobrio je novu trogodišnju strategiju za Bosnu i Hercegovinu. U novoj strategiji EBRD formulira potporu namijenjenu za razvitak privatnog sektora kao prioritet od značaja za poboljšanje poslovnog okruženja. EBRD će se također fokusirati na unutarnje ekonomske integracije u zemlji, integracije u regiji, te će i dalje usko koordinirati svoje aktivnosti s partnerima iz EU i Međunarodnih financijskih institucija.

U sklopu nove strategije za razdoblje 2014. – 2016., EBRD će se fokusirati na rješavanje sljedećih izazova:

- **Restrukturiranje i širenje lokalnog privatnog sektora:** EBRD će svoje aktivnosti usmjeriti na domaće i strane kompanije za ulaganje u zemlji i osigurati financijska sredstva za restrukturiranje i širenje manjih lokalnih kompanija. Banka će osigurati kreditne linije MSP putem domaćih banaka kao i mikro zajmove i nefinancijsku potporu.

- **Stvaranje bližih veza sa širim regionalnim tržištima:** EBRD će podržavati privatne investicije, poboljšane trgovinske tokove i infrastrukturna unapređenja, i na taj način produbiti regionalnu integraciju. Banka će poticati veći angažman privatnog sektora u unapređenju javne infrastrukture, te će staviti jači naglasak na poboljšanju standarda sukladno EU normama.
- **Promicanje učinkovitijeg i održivijeg korištenja sredstava:** EBRD će osigurati financiranje za unapređenje energetske učinkovitosti i djelotvornosti sredstva za korporativne klijente u privatnom i javnom sektoru kao i za restrukturiranje i komercijaliziranje općinskih komunalnih kompanija, te će nastaviti aktivan dijalog u svezi politike rada

Aktivnosti na koordinaciji rada donatora

U sklopu svojih aktivnosti u BiH, EBRD će nastojati uskladiti svoje poslovanje sa prioritetima lokalnih vlasti i blisko surađivati sa drugim Međunarodnim financijskim institucijama i donatorima, uključujući Europsku uniju. Banka će ovu suradnju ostvariti kroz sufinansiranje odabranih projekata i koordinaciju inicijativa vezanih za dijalog o politici.

Konkretno, Banka će koordinirati, i ukoliko je to moguće provoditi zajedničke operacije sa Europskom investicijskom bankom i Svjetskom bankom u sklopu Zajedničkog akcijskog plana Međunarodnih financijskih institucija za rast. Banka također planira podržati predloženi Program reformi EU u 2015. i 2016. godini.

Kontakt informacije:

Europska banka za obnovu i razvitak

Adresa: UNITIC, B/15, Fra Anđela Zvizdovića 1

71000 Sarajevo, BiH

Telefon: +387 33 257 900

Faks: +387 33 667 950

E-mail: linkesd@ebrd.com

Web-adrese: <http://www.ebrd.com>

Europska unija (EU)

Politički pristup

Glavni strateški cilj trenutačne pomoći Bosni i Hercegovini je potpora državi u njenoj tranziciji iz statusa potencijalnog kandidata, preko kandidatskog statusa, do punopravnog članstva u Europskoj uniji. Kao potencijalni kandidat za prijem u EU, Bosna i Hercegovina koristi prve dvije komponente Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA), koje su joj na raspolaganju od 2007. godine: Komponenta I za potporu u tranziciji i institucijskoj izgradnji i Komponenta II za prekograničnu suradnju. Tijekom razdoblja 2007-2013, EU je izdvojila je za BiH ukupno €593 milijuna, dok je iznos od 47,3 milijuna predviđen za 2013. godinu.

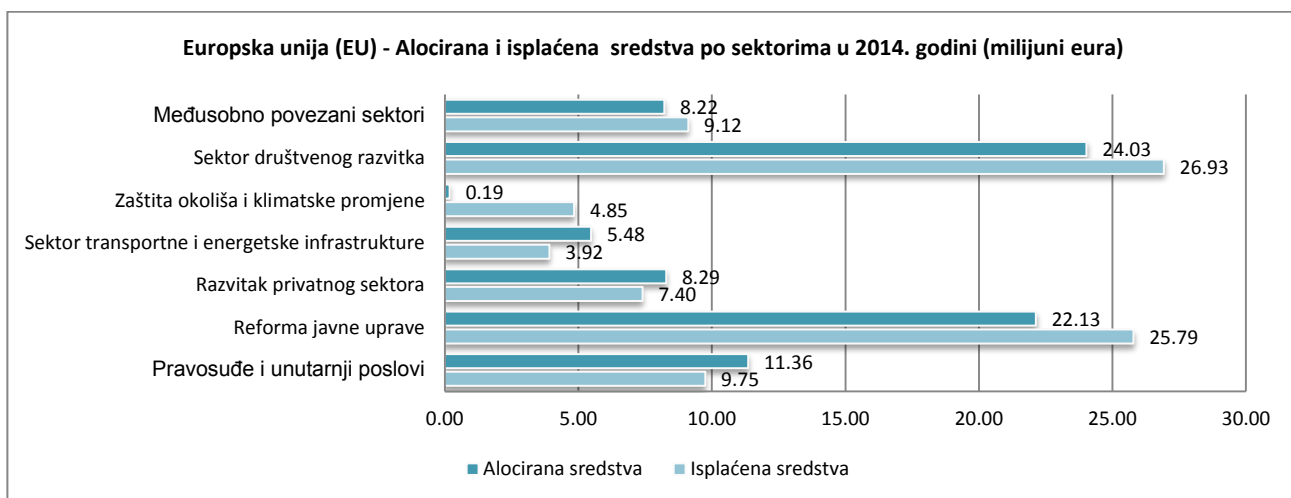
Obećano je da će nova generacija Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA) II 2014-2020 biti dostupna BiH od kolovoza 2015. godine. Financijska pomoć prema (IPA) II za BiH za razdoblje 2014-2017, predviđena u Indikativnom strateškom dokumentu za BiH, iznosi EUR 165,8 m (prosječno alocirana sredstva na godišnjoj osnovi iznose EUR 40 milijuna).

Predviđeno je da financijska sredstva (IPA) II pruže potporu u pet političkih oblasti:

- reformu u pripremi za članstvo u EU i vezana institucionalna izgradnja i izgradnja kapaciteta;
- društveno-ekonomski i regionalni razvitak;
- zapošljavanje, društvene politike, obrazovanje, promicanje jednakosti spolova i ljudski resursi;
- poljoprivreda i ruralni razvitak i
- regionalna i teritorijalna suradnja.

Glavne aktivnosti u 2014. godini

Europska unija (EU) **alocirala je €79.71 milijuna i isplatila € 87.77 milijuna u 2014. godini u formi granta u sljedeće sektore:** Pravosuđe i unutarnji poslovi, Reforma javne uprave, Sektor društvenog razvitka, Sektor transportne i energetske infrastrukture, Zaštita okoliša i klimatske promjene, Međusobno povezani sektori.

Dešavanja vezana za katastrofalne poplave koje su se dogodile u svibnju 2014. godine, dovela su do potrebe da se 16. srpnja 2014. godine u Briselu organizira Donatorska konferencija za Bosnu i Hercegovinu i Srbiju pod nazivom "Obnavljajmo zajedno". Ukupna pomoć EU namijenjena za oporavak i preventive mjere od poplava obećana za BiH na Donatorskoj konferenciji iznosila je EUR 85 milijuna.

U tom smislu, najvažniji izazov bio je brzo i učinkovito pružiti pomoć Bosni i Hercegovini kako bi se riješili problemi nastali usljed posljedica od poplava. Europska unija suočila se sa ovim izazovom mobiliziranjem postojećih sredstava iz tekućih IPA fondova, preuzimanjem uloge koordinatora za pripremu Procjene potreba za oporavkom i iniciranjem brzih procesa donošenja odluka, što je zauzvrat dovelo do preraspodjele značajnih sredstava iz IPA Nacionalnih programa iz 2011., 2012. i 2013. godine, kako bi se zadovoljile potrebe za oporavkom i obnovom. EU je uspjela preraspodijeliti EUR 42,24 milijuna za *EU Program za oporavak od poplava*, povjeren UNDP-u na provedbu od kolovoza 2014. godine. Ovaj Program usmjeren je na potporu za obnovu javne infrastrukture i stambeno zbrinjavanje u poplavljenim područjima, s posebnim naglaskom na ugrožene osobe, uključujući potporu i mjere za poboljšanje životnih uvjeta. Također, program predviđa pomoć BiH da pripremi teren za buduću potporu namijenjenu obnovi kuća uništenih od klizišta.

Obzirom na spomenute katastrofalne poplave, programiranje IPA 2014 provedeno je u drugoj polovici 2014. godine u duhu pomoći za oporavak od poplava i osmišljavanju prevencije od poplava, kao i projekata socio-ekonomske pomoći (koji su uglavnom već programirani u sklopu IPA 2012- 2013, ali su njihova sredstva bila preraspodijeljena u EU Program za oporavak od poplava).

Pored nacionalnih programa, BiH ima mogućnost korištenja i IPA I Višekorisničkih programa kojima se pruža potpora mjerama od zajedničkog interesa za zemlje Zapadnog Balkana i Tursku, poput razvitka infrastrukture, institucijske izgradnje, provedbe Sporazuma o slobodnoj trgovini u središnjoj Europi (CEFTA), borbe protiv organiziranog kriminala, zaštite okoliša, energije, regionalne trgovinske integracije, te prekogranične suradnje.

Višekorisnički programi pružaju potporu područjima od ključnoga interesa za europske integracije kao što su oporezivanje i carine, statistike, javna uprava putem inicijative Organizacije za ekonomsku suradnju i razvitak (OECD) -Potpora promoviranju uprave i rukovođenja u državama (SIGMA), te horizontalne potpore putem Ureda za razmjenu informacija o tehničkoj pomoći (TAIEX). Značajni rezultati višekorisničkih programa uključuju, između ostaloga, suradnju tužitelja u regionu, te uzajamnu pravnu pomoć između sudova, poboljšanu policijsku suradnju, integrirano upravljanje granicama, i suradnju po pitanjima migracija.

Još od 2007. godine, IPA instrument se kroz svoje nacionalne i multikorisničke programe, bavi ispunjavanjem političkih i ekonomskih uvjeta u sklopu Procesu stabilizacije i pridruživanja (SAP) i usuglašavanjem s europskim standardima, kroz potporu Bosni i Hercegovini u uspostavi regulatornih sustava i njenu pripremu za predstrukturalne IPA fondove kao i pružanjem potpore njenom sudjelovanju u programima prekogranične suradnje sa susjednim državama i državama članicama EU.

BiH je ostvarila ograničen napredak u provedbi preostalih reformi koje zahtijeva SAP, počev od pripreme prethodnih strateških dokumenata Europske komisije (Višegodišnji indikativni dokumenti za razdoblje 2011.-2013.). Ispunjavanje političkih preduvjeta koji su definirani SAP-om, kroz veću učinkovitost izvršnih i zakonodavnih tijela, unapređenje koordinacije između države i entiteta, te dogovor u svezi s reformom

policijskih struktura predstavlja kontinuiran i značajan izazov za BiH. IPA također pomaže jačanje administrativnih, odnosno kapaciteta uprave, te osigurava potporu Bosni i Hercegovini u aktivnostima na ustavnoj reformi, kao i reformi policije i pravosuđa.

Kako bi nastavila potporu po pitanju ispunjenja političkih kriterija, EU dodatni naglasak stavlja na dijalog s civilnim društvom, razvitak neovisnih i profesionalnih medija i očuvanje kulturne baštine. IPA pomaže i u borbi protiv korupcije, te podržava Bosnu i Hercegovinu u ispunjenju njenih obveza prema povratnicima, manjinama i ugroženim kategorijama u implementaciji Strategije razminiranja.

Nekoliko ekonomskih pokazatelja daju razloga za zabrinutost, uključujući visoku stopu nezaposlenosti i vanjske debalanse. Pored toga, negativni trendovi u javnoj potrošnji stvaraju prepreke društvenom i ekonomskom oporavku. Kako bi se državi pomoglo u ispunjavanju ekonomskih kriterija SAP-a, IPA osigurava podršku za stabiliziranje makroekonomskoga okruženja, te smanjenje javne potrošnje i unapređenje njene kvalitete, kako bi se stvorilo povoljno poslovno okruženje. Povećanju zaposlenosti trebala bi doprinijeti i reforma sustava obrazovanja i tržišta rada, te razvitak istraživačke politike. Potpora vezana za ispunjenje ekonomskih uvjeta, se također pruža i sektorima trgovine, zdravstva, malim i srednjim poduzećima, te lokalnom ekonomskom razvitku. Ukupno 103,9 milijuna eura u sklopu IPA-e alocirano je za ublažavanje učinaka financijske i ekonomske krize u BiH, kroz suradnju sa međunarodnim financijskim institucijama, te realizacijom aktivnosti vezanih za razvoj MSP-a, kao i potporu institucijskoj izgradnji regulatornih tijela i tijela zaduženih za nadzor u financijskom sektoru.

BiH je do sada postigla samo ograničen napredak u približavanju i usuglašavanju svoga zakonodavstva i politika rada s *acquis-om*. Kako bi se državi pomoglo u ispunjavanju uvjeta iz SAP-a, koji se odnose na *acquis*, IPA pomaže u izradi i implementaciji strategija i politika približavanja i usuglašavanja s europskim *acquis-om* u oblasti unutarnjeg tržišta, sektorskih politika djelovanja i pravde, slobode i sigurnosti. IPA naglasak stavlja na poljoprivredu i ruralni razvitak, transport i energiju. Potpora se pruža i u oblasti zaštite okoliša, infrastrukturne kvalitete, carina i oporezivanja.

Pomoć u sklopu komponente koja se odnosi na prekograničnu suradnju, pruža se u svrhu potpore sudjelovanju BiH u suradnji sa svojim susjedima (Hrvatskom, Crnom Gorom i Srbijom), te u prekograničnom IPA programu suradnje u jadranskoj regiji s članicama EU i drugim zemljama Zapadnog Balkana (Albanija, Crna Gora i Srbija), te transdržavnim programima 'Jugoistočna Europa' i 'Mediteran', Europskoga fonda za regionalni razvitak (ERDF).

Programi IPA II 2014-2020 koji pokrivaju više zemalja predstavljaju novu generaciju IPA Višekorisničkih programa 2007-2013. Oni uglavnom nastavljaju pružati potporu regionalnim strukturama i projektima koji su pokrenuti i uspostavljeni u sklopu IPA I Višekorisničkih programa 2007-2013.

Srednjoročni i dugoročni pristup

Europska unija će nastaviti pružati potporu Bosni i Hercegovini u njenim nastojanjima na polju reforme i usklađivanja sa zakonima EU kako bi postala potpuno spremna za preuzimanje obveza u sklopu članstva u Europskoj uniji.

Pored toga, *Agenda Europe 2020* nudi državama u sklopu proširenja značajnu inspiraciju za provedbu reformi. Bosna i Hercegovina je pozvana da razmotri prioritete unutar strategije i izvrši prilagodbu glavnim izazovima u nacionalnom kontekstu. Politikom proširenja također se pruža potpora Strategiji Europa 2020 u dijelu koji se odnosi na proširenje unutarnjeg tržišta i bolju suradnju u područjima u kojima je prekogranična suradnja od ključnog značaja.

Kako bi se povećao utjecaj IPA pomoći i snažnije usmjerio naglasak na rezultate koje je moguće postići, EU se odlučila usmjeriti na ciljne sektore. Sektorski pristup će omogućiti uaradnju između donatora i korisnika, po mogućnosti pod vodstvom vlasti BiH, uklonivši time dupliciranje aktivnosti i osiguravši bolju učinkovitost i djelotvornost. Ovo bi zauzvrat trebalo pružiti mogućnost svim stranama da usmjere veću pozornost na rezultate postignute zajedničkim trudom. U tom smislu, pomoć u sklopu IPA II 2014-2020 snažno podržava sektorski pristup i potiče izradu sektorskih proračuna koji će se koristiti kao način isporuke pomoći.

Dužina trajanja procesa, kojim se neka država približava EU, ovisi o tempu političkih, ekonomskih, te reformi zakonodavstva i uprave, koje ta država provodi. EU ove napore podržava, ne samo kroz financijsku pomoć, nego i kroz intenzivne savjete i dijalog u oblasti politika. Međutim, odgovornost za ove promjene je na samoj državi i ne ovisi isključivo od dostupnosti pomoći donatora.

Aktivnosti na koordinaciji rada donatora

U cilju unapređenja učinkovitosti i djelotvorosti u pružanju pomoći, kroz koordinaciju rada donatora, Europska komisija i zemlje članice EU osiguravaju koordinaciju programa pomoći za koje su nadležni. Ta se koordinacija proširila i na međunarodne financijske institucije i na ostale donatore izvan EU. Na razini BiH se redovito organiziraju sastanci koordinacije s međunarodnim financijskim institucijama kao i s donatorima iz i izvan EU. Fokus je, uglavnom, usmjeren na stratešku orijentaciju i nacionalnu i regionalnu dimenziju IPA planiranja i programiranja. Pored toga se, u kontekstu IPA odbora, redovito se održava koordinacija između Europske komisije i država članica EU.

Bliska koordinacija se održava i sa Svjetskom bankom, EBRD, Europskom investicijskom bankom (EIB), te Njemačkom razvojnom bankom (KfW), posebice u oblastima transporta, energije i okolišne infrastrukture u sklopu kojih Europska komisija financira projektiranje, studije, radove i tehničku pomoć koja je potrebna, kako bi se ispunili uvjeti za dobivanje financijskih sredstava od međunarodnih financijskih institucija. Pored toga, Europska komisija i međunarodne financijske institucije surađuju i u sklopu Investicijskog okvira za Zapadni Balkan (WBIF).

Aktivnosti na suradnji sa EIB, EBRD i KfW znatno su unaprijeđene u sklopu aktivnosti koje se poduzimaju na ublažavanju financijske i ekonomske krize. To je dovelo do izrade paketa mjera protiv krize u sklopu IPA-e za 2009. i 2010. godinu, s ciljem ublažavanja učinaka međunarodne ekonomske i financijske krize na BiH, sukladno zahtjevu Bosne i Hercegovine.

Pored toga, EU Delegacija održava redovitu koordinaciju s drugim donatorima, kroz bilateralne sastanke, sektorske radne skupine i druge sektorske forume u oblastima kao što su reforma pravosuđa i maloljetničko pravosuđe, borba protiv korupcije, reforma javne uprave, poljoprivredni i ruralni razvitak, energetska učinkovitost, zaštita okoliša, povratak, spolna ravnopravnost, ljudska prava, socijalna zaštita i obrazovanje,

civilno društvo, te u brojnim drugim oblastima. Prethodno opisani mehanizmi koordinacije osiguravaju da pomoć koju pruža EU i drugi donatori, djeluje u sinergiji, te da se u najvećoj mogućoj mjeri, međusobno nadopunjuju.

EU Delegacija, pored toga, pruža potporu lokalnim institucijama, kao što su Direkcija za europske integracije BiH i Ministarstvo financija i trezora BiH u njihovim nastojanjima i aktivnostima na koordinaciji rada donatora.

EU je zajedno sa drugim donatorima u Bosni i Hercegovini i korisničkom institucijom, nedavno odlučila postupno uvesti sektorski pristup u planiranju i programiranju IPA pomoći kako bi se unaprijedio utjecaj pretprijetne pomoći i povećala učinkovitost koordinacije rada donatora.

Kontakt informacije:

Delegacija Europske unije u Bosni i Hercegovini

Adresa: Skenderija 3a

71000 Sarajevo, BiH

Telefon: +387 33 254 700

Faks: +387 33 666 037

E-mail: delegation-bih@eeas.europa.eu

Web-adresa: <http://www.europa.ba/>

Europska investicijska banka (EIB)

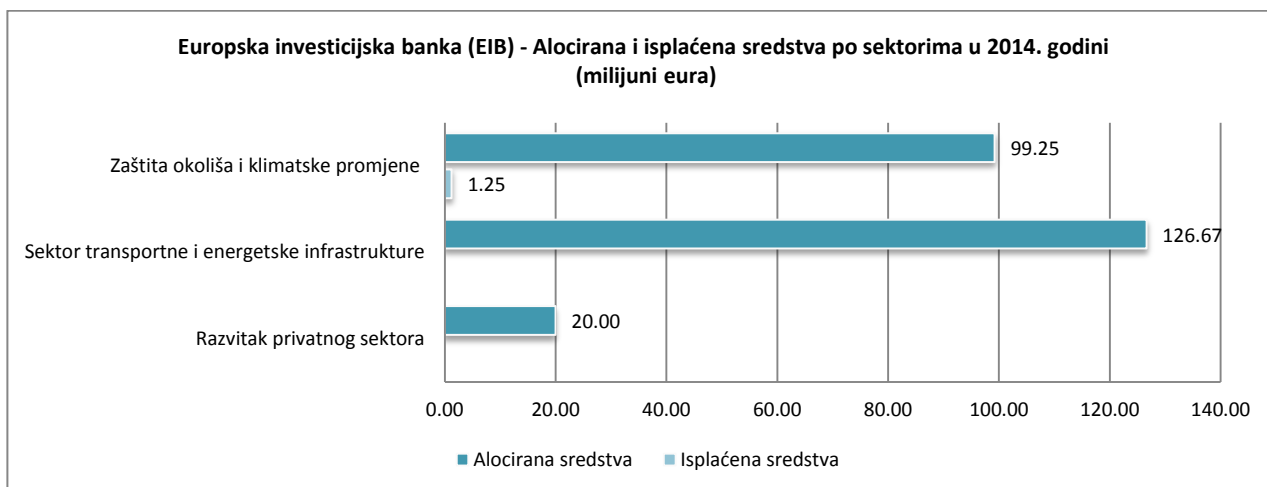
Politički pristup

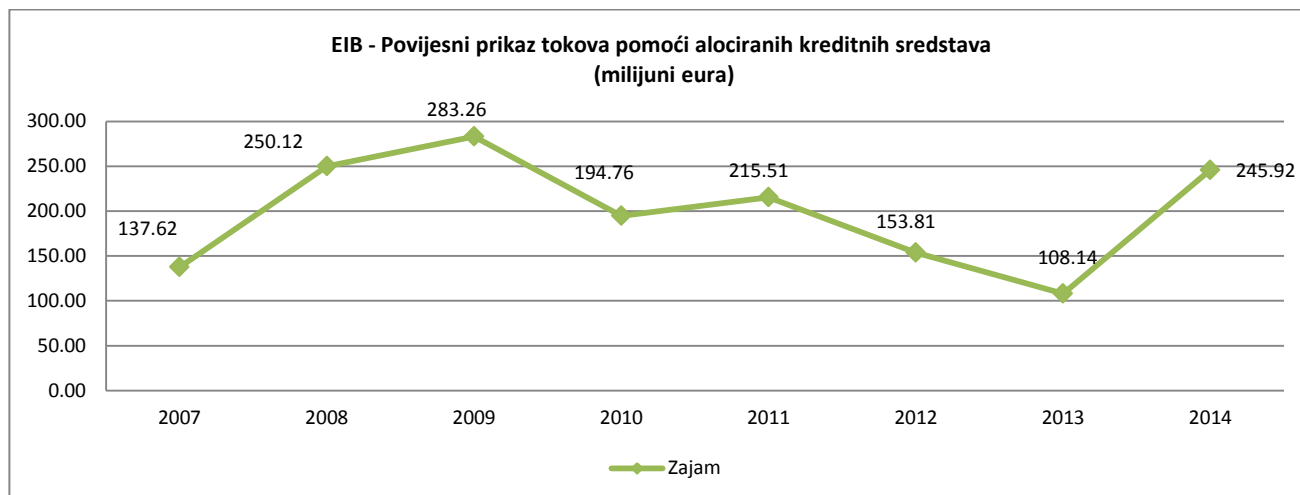
Europska investicijska banka je financijska institucija Europske unije za dugoročno financiranje investicijskih projekata. Zadatak Banke je da daje doprinos integraciji, uravnoteženom razvitku i ekonomskom i društvenom jedinstvu zemalja članica EU. Europska investicijska banka prikuplja značajan obim financijskih sredstava na tržištima kapitala, koje zatim posuđuje pod povoljnim uvjetima za implementiranje projekata koji unapređuju ciljeve definirane politikom EU. EIB kontinuirano usklađuje svoje aktivnosti sa dešavanjima i promjenama u politikama EU. Operativni plan za razdoblje 2012-2014 je odgovor na okolnosti u okruženju u kojem Europa ima težak zadatak da procijeni negativni utjecaj ekonomske krize dok u isto vrijeme pokušava da ubrza svoju tranziciju ka mudrijoj, ekološki odgovornijoj i održivoj ekonomiji.

EIB je na Zapadnom Balkanu aktivan od 1977. godine i danas je jedan od najvećih međunarodnih financijera u toj regiji. EIB je u prosincu 2009. godine zajedno sa Europskom komisijom, Razvojnou bankom Vijeća Europe i Europskom bankom za obnovu i razvitak uspostavio Investicijski okvir za Zapadni Balkan (WBIF), kao zajednički fond za dodjelu grantova i zajedničko kreditiranje prioritarnih ulaganja u regiji. Cilj je da se pojednostavi pristup kreditnim sredstvima putem udruživanja i koordiniranja različitih izvora financijskih sredstava i tehničke pomoći.

Glavne aktivnosti u 2014. godini

Europska investicijska banka (EIB) alocirala je **€245.92 milijuna** i isplatila **€1.25 milijuna** u 2014. godini formi **zajmova** u sljedeće sektore: Razvitak privatnog sektora, Sektor transportne i energetske infrastrukture, Zaštita okoliša i klimatske promjene.

Aktivnosti na koordinaciji rada donatora

Europska investicijska banka, zajedno sa drugim Međunarodnim financijskim institucijama, posebice sa EBRD, Svjetskom bankom i Razvojnou bankom Vijeća Europe kao i drugim bilateralnim donatorima, sufinancira značajne projekte u regiji. Banka također nastavlja blisku suradnju sa Europskom komisijom i Europskom agencijom za obnovu, u cilju pripreme i sufinanciranja projekata sa proračunskim sredstvima EU koja su osigurana kroz novi EU Instrument za predpristupnu pomoć (IPA).

Kontakt informacije:

Europska investicijska banka

Adresa: 98-100, boulevard Konrad Adenauer,

L-2950 Luxembourg

Telefon: (+352) 43 79 1

Faks: (+352) 43 77 04

Web-adresa: www.eib.org

Fond Ujedinjenih naroda za djecu (UNICEF)

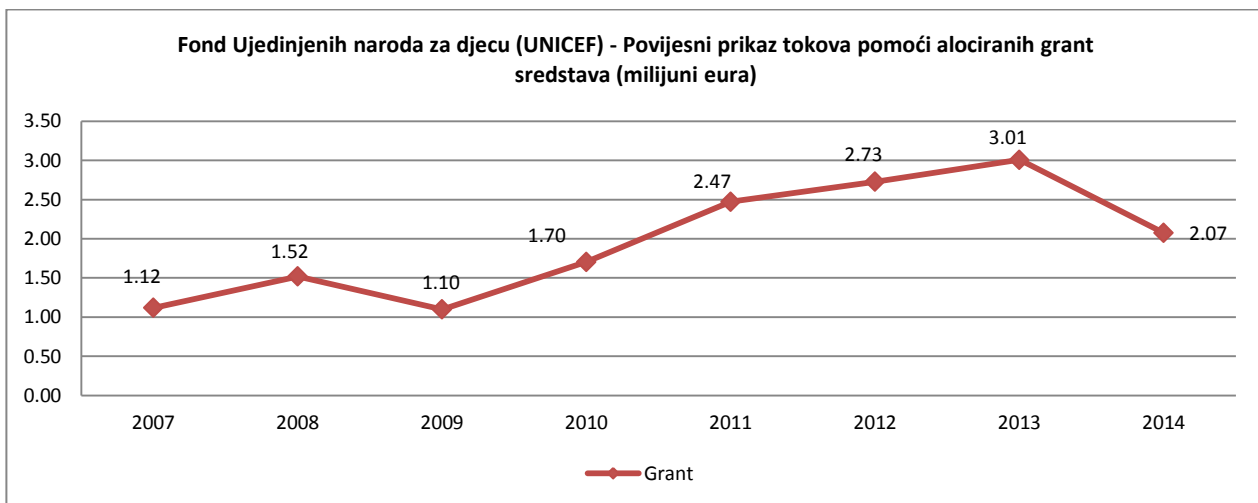
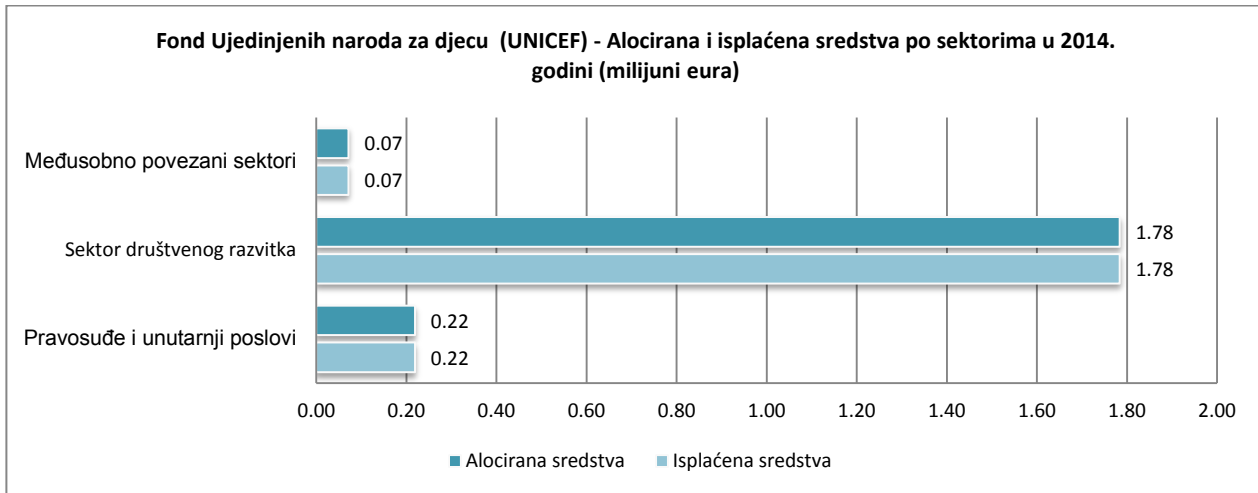
Politički pristup

U sklopu MIPD Sektora pravosuđa i unutarnjih poslova, u podsektoru pravosuđa, UNICEF je usmjeren na pružanje potpore za unapređenje strategije i usluga za najugroženije skupine. UNICEF pruža tehničku pomoć nadležnim ministarstvima u provedbi zakona, reagiraju u slučajevima kada djeca dolaze u kontakt sa zakonom. UNICEF se fokusira na jačanje sustava zaštite putem decentraliziranih inkluzivnih usluga i mehanizama upućivanja. Ovim intervencijama UNICEF nastoji zaštititi djecu i žene od nasilja, osigura ostanak djece u njihovim obiteljima i promiče alternative za njihovu institucionalizaciju i pritvor.

U sklopu MIPD Sektora društvenog razvitka (podsektori Socijalna uključenost, Obrazovanje i Zdravstvo uključeni su ovaj Sektor jer ne postoji MIPD podsektor koji se odnose na zdravstvo), UNICEF je usmjerio svoje aktivnosti na sljedeće programske komponente 1) Socijalnu uključenost, sa ciljem da se riješe nedostaci institucijskih kapaciteta za formuliranje politika utemeljenih na činjenicama, njihovu provedbu i planiranje, na različitim razinama vlasti u BiH. Ovaj program podržava reformu socijalnog sektora, formuliranje politika i proračuna, i usmjeren je na ugroženu i socijalno isključenu djecu, na temelju kvantitativne i kvalitativne analize pojedinačnih podataka i pregleda politika kroz sve socijalne sektore. Glavna programska područja uključuju socijalnu zaštitu i uključenost, izradu i analizu socio-ekonomske politike, komunikacije za razvitak (C4D) i uspostavljanje partnerstava za dječja prava. 2) U oblasti zdravstva, UNICEF surađuje sa vlastima BiH i civilnim društvom kako bi izradili i osposobili se za primjenu inkluzivnih politika rada i strategija u cilju poboljšanja rada dječjih zdravstvenih službi i službi za razvitak u ranom djetinjstvu, integrirale usluge u svim sektorima i riješili nedostaci koji utječu na marginaliziranu djecu i obitelji; i unaprijedili kapaciteti za poboljšanje nutritivnog statusa. 3) U oblasti obrazovanja, UNICEF surađuje sa svim partnerima na pružanju potpore ministarstvima obrazovanja, općinama i organizacijama civilnog društva u provedbi politike rada i strategija na unapređenju kvalitete osnovnog obrazovanja, kroz izgradnju institucijskog kapaciteta i unapređenje standarda pripreme za školovanje. U oblasti predškolskog obrazovanja, UNICEF radi na mobiliziranju partnera i razvitku svijesti o značaju ranog učenja, sa naglaskom na razvitak školskih standarda i kapaciteta i pružanju potpore predškolskim programima na lokalnoj razini. Više projekata ima za cilj promociju inkluzivnog i međukulturalnog obrazovanja. Program također radi na jačanju sposobnosti mladeži preko aktivnosti na lokalnoj razini, a ulažu se napor i na jačanju veza između sektora obrazovanja i tržišta rada.

Glavne aktivnosti u 2014. godini

Fond Ujedinjenih naroda za djecu (UNICEF) **alocirao je € 2.07 milijuna i isplatio € 2.07 milijuna u 2014. godini u formi grantova** u sljedeće sektore: Pravosuđe i unutarnji poslovi, Sektor društvenog razvitka i Međusobno povezani sektori.

Srednjoročni i dugoročni pristup

Tijekom sljedećih pet godina, UNICEF će provoditi strateške intervencije utemeljene na rezultatima kako bi pružio potporu nastojanjima Bosne i Hercegovine da ubrza ostvarivanje univerzalnih dječjih prava kroz promicanje veće socijalne uključenosti sve djece, posebice onih najugroženijih, djece sa teškoćama u razvoju, djece pripadnika manjinskih naroda i djece koja žive u siromaštvu.

Prvo područje na koje će se usmjeriti aktivnosti obuhvaća praćenje prava djece, socijalnu zaštitu i uključenost. Ova komponenta će podržavati kapacitet zemlje da iskoristi sve veću dostupnost informacija i podataka kako bi se smanjilo siromaštvo i osigurao inkluzivni pristup uslugama socijalne zaštite. Nadovezujući se na napredak ostvaren u reformi sektora socijalne zaštite i inkluzije, program će nastojati smanjiti siromaštvo i pozabaviti se problemima nejednakosti. Ovo će se ostvariti putem: 1) Zagovaranja i tehničke pomoć za izradu zakonodavstva i politika, preraspodjele proračuna na temelju rezultata, razmjene znanja i inkluzivnih sustava socijalne zaštite. 2) Promicanja i širenja modela Socijalne zaštite i inkluzije (SPI) kroz promjenu sustava i povećane pokrivenost na lokalnoj razini.

Drugo područje na koje će se usmjeriti aktivnosti bit će zaštita djece i pravda za djecu. Intervencije će se usmjeriti na sljedeća područja: 1) Preuzet će vodeću ulogu u u promicanju sveobuhvatnih referentnih mehanizama za zaštitu djece i programa za prevenciju od nasilja u namanje 40 % svih općina, 2) Stručni razvojni programi i kampanje usmjerene na promjenu ponašanja doprinijet će smanjenju broja djece u ustanovama, smanjenju udjela djece s teškoćama u razvitku u rezidencijalnoj skrbi i povećanju postotka općina koje provode smjernice o sustavu odgovora u slučajevima nasilja nad djecom i 3) Nastavljanjem na prethodna dostignuća u maloljetničkom pravosuđu, program će ojačati dječji pristup pravdi.

Treće područje na koje će se usmjeriti aktivnosti bit će inkluzivno kvalitetno obrazovanje. Program će podržati napore kako bi se osigurala progresivna realizacija prava svakog djeteta na inkluzivno obrazovanje putem zagovaranja, razvoja kapaciteta i tehničku pomoć. Intervencije će se usmjeriti na sljedeća područja: 1) potpora za nastavak širenja programa predškolskog odgoja i 2) potpora u ostvarivanju dječjih prava na inkluzivno kvalitetno osnovno i srednje obrazovanje.

Četvrto područje na koje će se usmjeriti aktivnosti bit će zdravlje i dobrobit u ranom djetinjstvu. Intervencije će se usmjeriti na sljedeća područja: 1) Provedbu održivih kvalitetnih inkluzivnih usluga za razvitak u ranom djetinjstvu, posebice za ugrožene i isključene obitelji sa malom djecom, kao što su Romi i obitelji s djecom s teškoćama u razvitku i 2) Potpora zemlji u postizanju europskih ciljeva imunizacije kako bi se posebice smanjio rizik od divljeg virusa dječje paralize i komuniciranju za društvenu promjenu koja će se pozabaviti opredjeljenošću roditelja protiv cjepljenja i vratiti povjerenje u imunizaciju.

U pogledu međusobno povezanih pitanja, UNICEF će raditi sa općinama kako bi ojačali otpornost djece u slučaju katastrofa, koristeći pristup Smanjenja rizika od katastrofa (DRR) koji se temelji u zajednici. UNICEF će također osigurati da ravnopravnost spolova bude usuglašena u svim programskim područjima.

Aktivnosti na koordinaciji rada donatora

UNICEF je član Tima ujedinjenih nacija u BiH (UNCT), te je kao dio jednog modaliteta, UN u Bosni i Hercegovini je izradio dvogodišnji zajednički plan rada u uskoj suradnji sa sestrinskim agencijama UN-a. UNICEF predsjedava skupinom angažiranom na socijalnoj uključenosti kao i skupinom za praćenje i evaluaciju rezultata. UNICEF svoje aktivnosti provodi u bliskoj koordinaciji sa EU, Švedskom / SIDA-om i Švicarskom / SDC na upravljanju i provedbi tekućih projekata ali i strateških pravaca i intervencija u relevantnim područjima.

Kontakt informacije:

Fond Ujedinjenih naroda za djecu (UNICEF)

Adresa: Zmaja od Bosne b.b

71000 Sarajevo, BiH

Telefon: +387 33 293 600

Faks: + 387 33 642 970

E-mail: sarajevo@unicef.org

Web-adrese: www.unicef.org/bih ; www.unicef.ba

Razvojni program Ujedinjenih naroda (UNDP)

Politički pristup

Sveobuhvatni politički i programski pristup UNDP u 2014. godini bio je u potpunosti sukladan Akcijском planu Programa UNDP za BiH (CPAP) 2010 – 2014, koji je potvrđen od strane Vlade Bosne i Hercegovine, i u potpunosti odgovara hitnim razvojnim prioritetima zemlje. Općenito, unatoč komplikovanom unutarnjem kontekstu zemlje i izvanrednim događajima koji su se dogodili u 2014. godini, UNDP je osigurao učinkovitu razvojnu pomoć vlastima Bosne i Hercegovine.

Pružena potpora namijenjena je za rješavanje interventnih i kratkoročnih potreba za oporavak od posljedica katastrofalnih poplava iz svibnja 2014. U partnerstvu sa drugim UN agencijama, UNDP je omogućio institucijsku interakciju između različitih razina vlasti i Međunarodne zajednice, što je omogućilo pravodoban i bolje koordiniran odgovor na potrebe za oporavak od poplava. U suradnji sa Europskom unijom i drugim bilateralnim partnerima, prikupljena su financijska sredstva u iznosu od USD 65 milijuna. Ova sredstva konsolidirana su u integriranu intervenciju za obnovu poslije poplava, koja podržavaju ponovnu uspostavu javnih usluga i infrastrukture, te obnovu domova i uvjeta za život u područjima pogođenim poplavama.

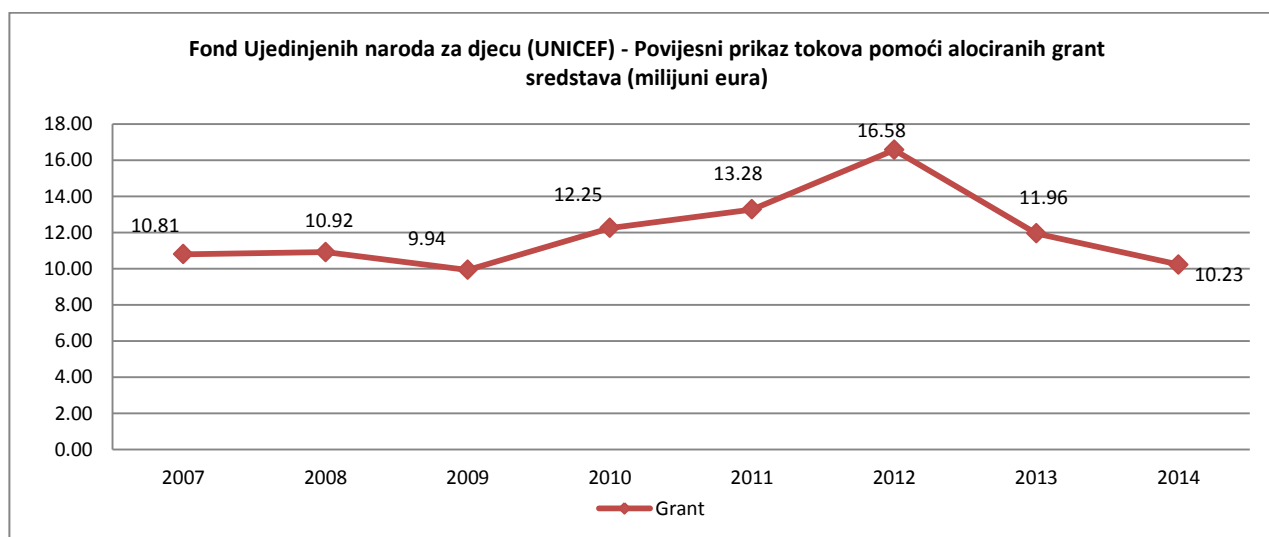
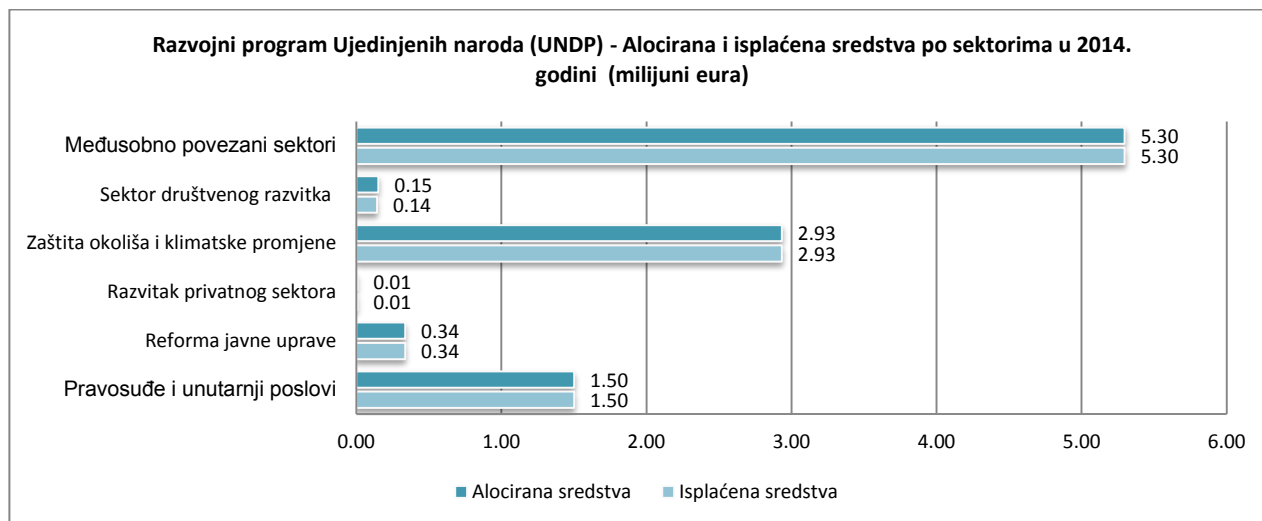
U 2014. godini, UNDP je dodatno proširio aktivnosti svog programa lokalne uprave i lokalnog razvitka, pri čemu je učinkovito surađivao sa više od 80% jedinica lokalne uprave u cijeloj zemlji, kroz potporu učinkovitoj i djelotvornoj lokalnoj upravi, strateško planiranje, unapređenje lokalnih usluga i razvitak društvene zajednice.

Odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, utemeljeno je nacionalno tijelo za provedbu projekata mehanizma čistog razvitka Okvirne konvencije UN o promjeni klime i Kyotskog protokola. Na taj način stvoreni su uvjeti za korištenje mogućih kreditnih mehanizama i daljnje unapređenje poslovnog okruženja za nova ulaganja u zemlji. Nadalje, uz potporu UNDP, utemeljeni su financijski mehanizmi u oba entiteta putem fondova za zaštitu okoliša, omogućujući dugoročnu provedbu prioriteta energetske učinkovitosti u Bosni i Hercegovini.

Pored toga, UNDP i sve ostale UN agencije pokrenule su široke konzultacije sa predstavnicima vlasti Bosne i Hercegovine, kako bi definirali novi Okvir razvojne pomoći Ujedinjenih naroda za razdoblje 2015.-2019. godine kao i novi Program UNDP za Bosnu i Hercegovinu za razdoblje 2015. -2019. godina.

Glavne aktivnosti u 2014. godini

Razvojni program Ujedinjenih naroda (UNDP) **alocirao je € 10.23 milijuna i isplatio € 10.22 milijuna u 2014. godini u formi grantova** u sljedeće sektore: Pravosuđe i unutarnji poslovi, Reforma javne uprave, Razvitak privatnog sektora, Zaštita okoliša i klimatske promjene, Sektor društvenog razvitka, Međusobno povezani sektori.

Srednjoročni i dugoročni pristup

UNDP će i nadalje pružati potporu Bosni i Hercegovini u nastojanjima da formira demokratske političke sustave, pruži kvalitetne javne usluge, omogući ekonomski rast, održivosti okoliša i socijalnu jednakost, kao i naporima zemlje da se pridruži Europskoj uniji. U razdoblju 2015.-2019. godina, UNDP će nastaviti raditi na razini politike i provoditi *grass-roots* inicijative, što predstavlja najveću dodanu vrijednost budući je UNDP jedan od rijetkih aktera u zemlji koji mogu ojačati povezanost između transformiranja projekata u politike i transformiranja politika u aktivnosti. Koristeći svoju komparativnu prednost - političku neutralnost i nepristranost - UNDP će olakšati međuvladinu suradnju i preuzeti vodeću ulogu putem inovacija. Pored toga, UNDP će podržati *grass-roots* reformu kroz promociju utjecaja nižih razina vlasti i u određenom omjeru povećati lokalne inicijative kako bi se pružila potpora potrebnim reformama nacionalne politike i potaknula promjena koja nije vođena samo iz političkih razloga, nego potrebama građana. Visoka nezaposlenost, siromaštvo i posljedice katastrofalnih poplava zahtjevaju još jasniji fokus u domeni ekonomskog upravljanja i

osiguravanja uvjeta za život. Stoga će se iskoristiti bogata iskustva stečena u području lokalne uprave i lokalnog razvitka kako bi se transformirala u okosnicu novog integriranog programa. Zajednički prioriteti koji prevladavaju u područjima rada su: upravljanje, bolji pristup i kvalitet javnih usluga i zapošljavanje.

Aktivnosti na koordinaciji donatora

Od 2012. godine, UNDP zajedno sa Švicarskom razvojnom suradnjom, zajednički predsjedava Skupinom za koordinaciju donatora u oblasti Lokalne samouprave / Lokalnog razvitka, koja je utemeljena kao sektorski mehanizam koordinacije. Članice navedene Skupine su Delegacija Europske unije u Bosni i Hercegovini, Veleposlanstvo Švedske /Sida, Veleposlanstvo Nizozemske, GIZ, USAID i OESS. Skupina se sastaje kvartalno kako bi se u ovoj domeni razmjenile informacije i razmotrile strateške sinergije unutar međunarodne zajednice, raspravljalo o zajedničkim prioritetima u oblasti lokalne samouprave i lokalnog razvitka, što nadopunjuje napore koje ulažu vlasti na svim razinama.

Kontakt informacije:

Razvojni program Ujedinjenih naroda (UNDP)

Adresa: Zmaja od Bosne b.b.

71000 Sarajevo, BiH

Telefon: +387 33 293 400

Faks: +387 33 552 330

E-mail: registry.ba@undp.org

Web-adresa: www.ba.undp.org; www.undp.org

Svjetska banka

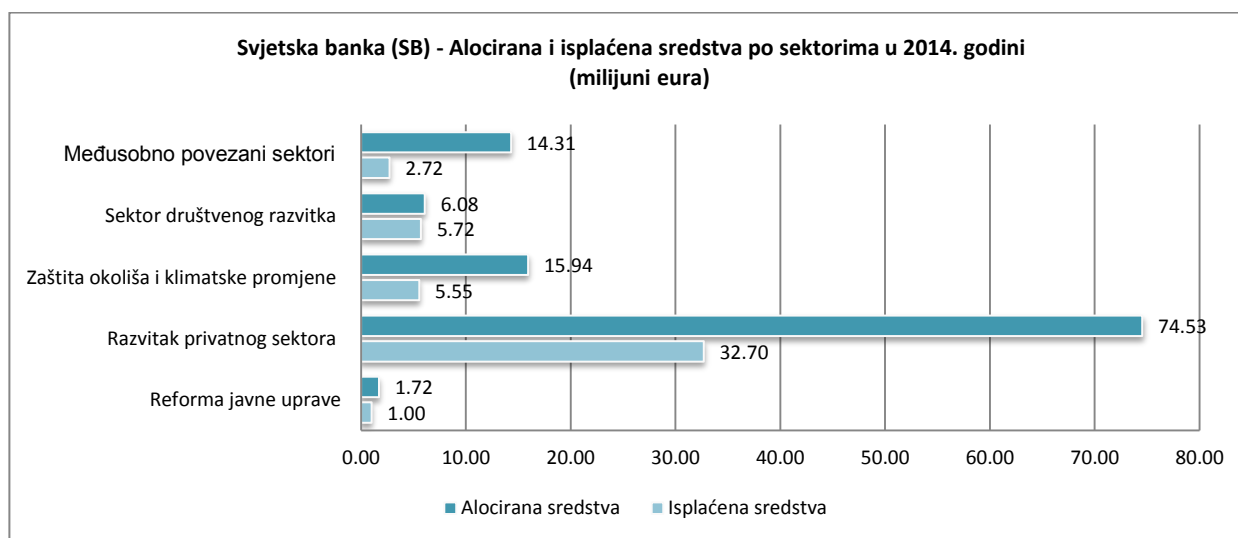
Politički pristup

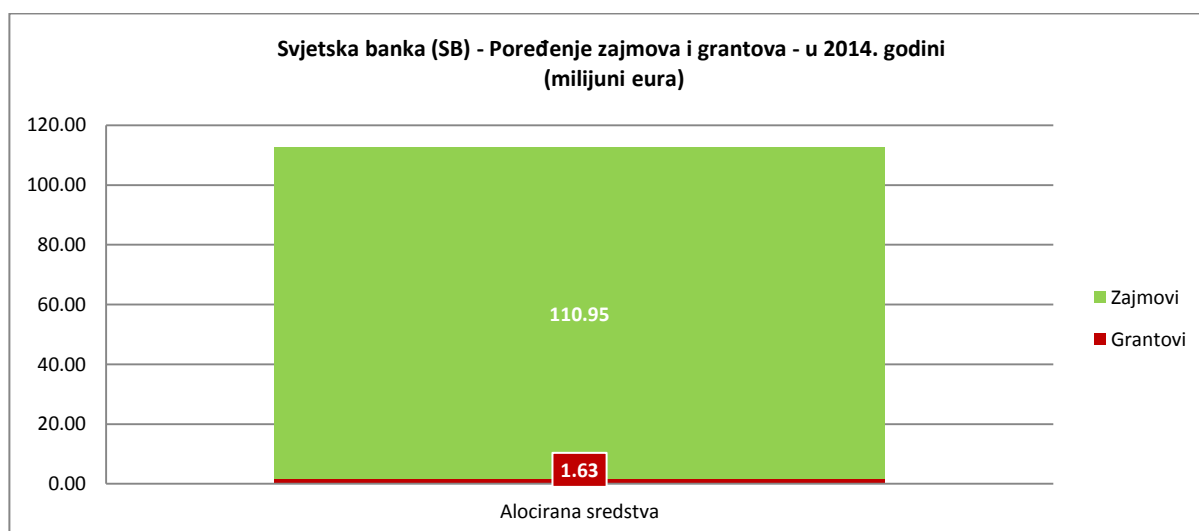
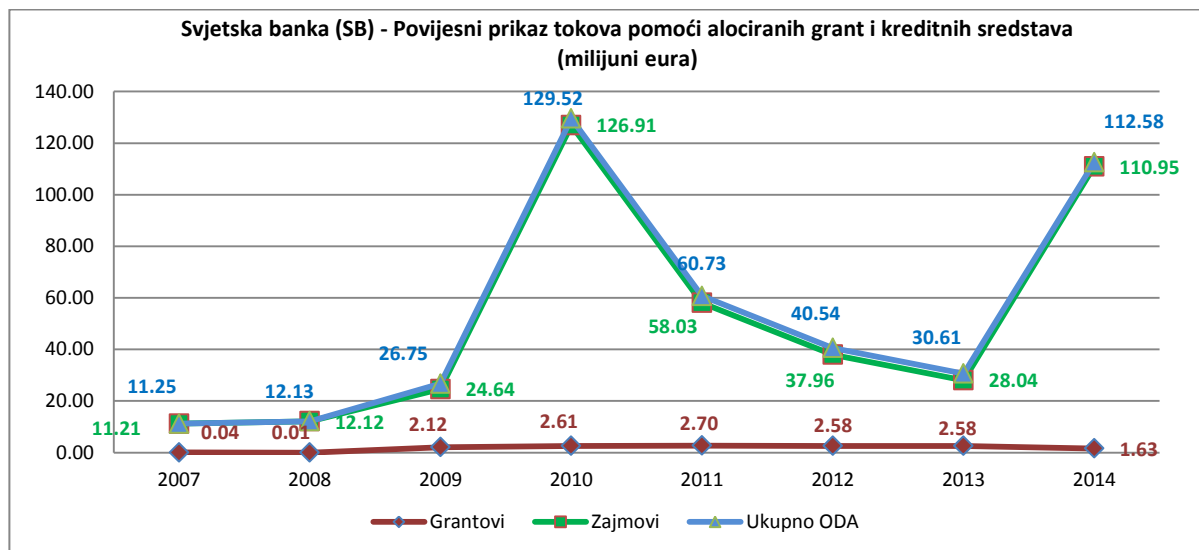
Nakon realizacije uspješne suradnje sa BiH tijekom razdoblja postkonfliktne rekonstrukcije, Grupa Svjetske banke ostaje posvećena nastavku kontinuiranog partnerstva sa BiH vlastima, u nastojanju iznalaženja rješenja ekonomskih i društvenih izazova, sa kojim se zemlja trenutačno suočava. Konkretno, novom Strategijom partnerstva sa BiH za razdoblje 2012.-2015., Grupacija Svjetske banke potporu planira usmjeriti u tri oblasti koje se međusobno podržavaju:

- **Konkurentnost:** podrška ekonomskom rastu kroz rješavanje zastoja u ostvarivanju konkurentnosti i bržem proizvodnom rastu (kao što su potpora makroekonomskoj stabilnosti, investicije u navodnjavanju, zemljišna registracija, regionalni transport, i kroz olakšavanje pristupa MSP-a izvorima financiranja);
- **Socijalna uključenost:** nastavak potpore poboljšanju životnog standarda, što uključuje lakši pristup primarnoj zdravstvenoj zaštiti i osnovnim uslugama za šire slojeve društva, potporu reformi programa socijalne pomoći što bi trebalo omogućiti usmjeravanje pomoći prema istinski ugroženim dijelovima populacije i jačanje mirovinskog sustava;
- **Održivost okoliša:** potpora projektima koji bi trebali osigurati održivo korištenje prirodnih resursa, kao što su voda i šume, sa kojima je BiH neuobičajeno obdarena, kao i priprema za sve veći rizik od poplava i suša.

Glavne aktivnosti u 2014. godini

Svjetska banka (SB) **alocirala je € 112,58 milijuna i isplatila € 47,69 milijuna u 2014. godini u formi grantova i zajmova** u sljedeće sektore: Reforma javne uprave, Razvitak privatnog sektora, Zaštita okoliša i klimatske promjene, Sektor društvenog razvitka i Međusobno povezani sektori.

Srednjoročni i dugoročni pristup

Projekti koji su trenutno u fazi pripreme i koji su planirani da budu odobreni u fiskalnoj 2013. godini (FG) obuhvaćaju: nastavak Projekta registracije zemljišta (USD 30 miliona), i projekt regionalnog transporta Sanacija vodotoka rijeke Save (USD 31 milijun, sufinansiran od EU u iznosu od EUR 5.6 milijuna) i regionalni Program ekologije Jadranskog mora financiran iz GEF granta (USD 20 milijuna). U skladu s regionalnom Inicijativom Zapadnog Balkana za upravljanje poplavama i sušom koja je u fazi pripreme, očekuje se da će u FG 13 započeti pripreme BiH Projekta za kratkoročnu zaštitu od poplava i ublažavanje posljedica od poplava. Pored ovoga, Svjetska banka je spremna pomoći vlastima BiH u provedbi strukturnih reformi za ublažavanje utjecaja ekonomske krize putem Zajma za razvojnu politiku (u iznosu do USD 200 milijuna). Projekti u koje će biti usmjerena potpora u 2014. i 2015. godini bit će identificirani nakon konzultacija sa BiH vlastima

Aktivnosti na koordinaciji rada donatora

Pored sudjelovanja u kvartalnim sastancima Foruma za koordinaciju donatora, Svjetska banka također sudjeluje i u nekoliko aktivnosti na koordinaciji donatora na razini sektora. Posebno treba spomenuti sektorsku koordinaciju u sklopu energetskeg sektora, za koji su koordinirano osigurana značajna finansijska sredstva donatora. Sektor poljoprivrede također predstavlja dobar primjer koordinacije donatora. U oba sektora domaće institucije su igrale vodeću ulogu u koordinaciji rada donatora.

Pored ovoga, Svjetska banka održava periodične sastanke koordinacije sa međunarodnim finansijskim organizacijama aktivnim u Bosni i Hercegovini (EU, EBRD, EIB, KfW, CEB, MMF) kao i sa drugim razvojnim partnerima, ponajprije sa Sida-om i USAID-om, kako bi kroz bolju koordinaciju i partnerski odnos postigla optimalne rezultate u sklopu različitih programa.

Kontakt informacije:

Svjetska banka

Adresa: Fra Anđela Zvizdovića 1, B17

71000 Sarajevo, BiH

Telefon: +387 33 251 500

Faks: +387 33 226 945

E-mail: mail_to_bosnia@worldbank.org

Web-adresa: www.worldbank.ba

Međunarodna finansijska korporacija u Bosni i Hercegovini

Politički pristup

Međunarodna finansijska korporacija (IFC), članica Grupacije Svjetske banke, pruža sveobuhvatna rješenja za rješavanje izazova sa kojima se suočavaju zemlje u razvitku, kroz potporu koja zadovoljava konkretne potrebe korisnika, posebno u oblastima infrastrukture, proizvodnje, agrobiznisa, usluga i finansijskih tržišta.

IFC najčešće surađuje sa privatnim sektorom na poticanju poduzetništva i izgradnji održivog poslovanja, kroz pružanje savjetodavnih usluga širokog spektra, uključujući socijalne standarde i standarde upravljanja, energetska učinkovitost i lance opskrbe.

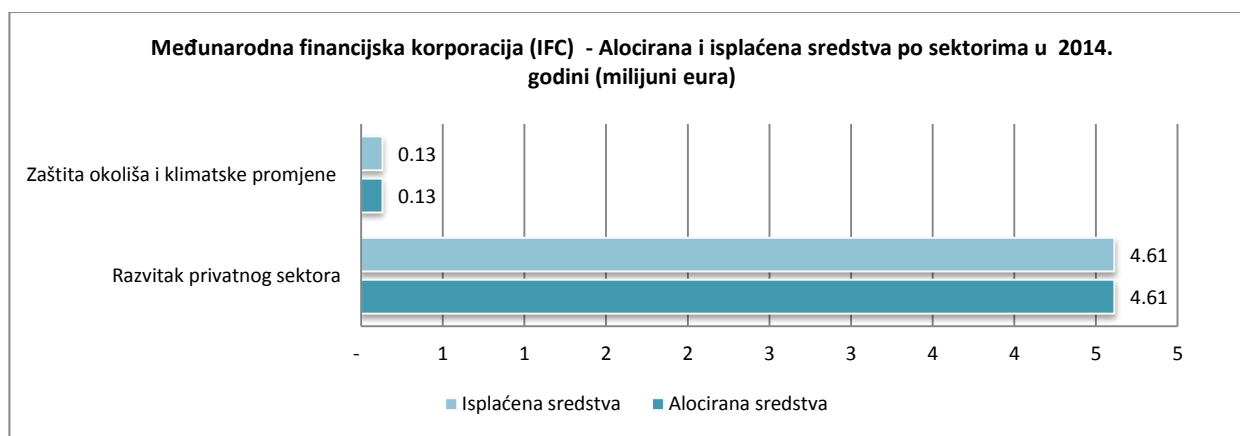
Kroz finansijsku potporu kompanijama u privatnom sektoru, IFC omogućava lakši pristup inozemnim i domaćim tržištima kapitala, a kroz savjetodavne usluge pomaže iniciranje investicija neophodnih za širenje poslovanja i stvaranje novih radnih mjesta u privatnom sektoru u BiH a time i rast ekonomije.

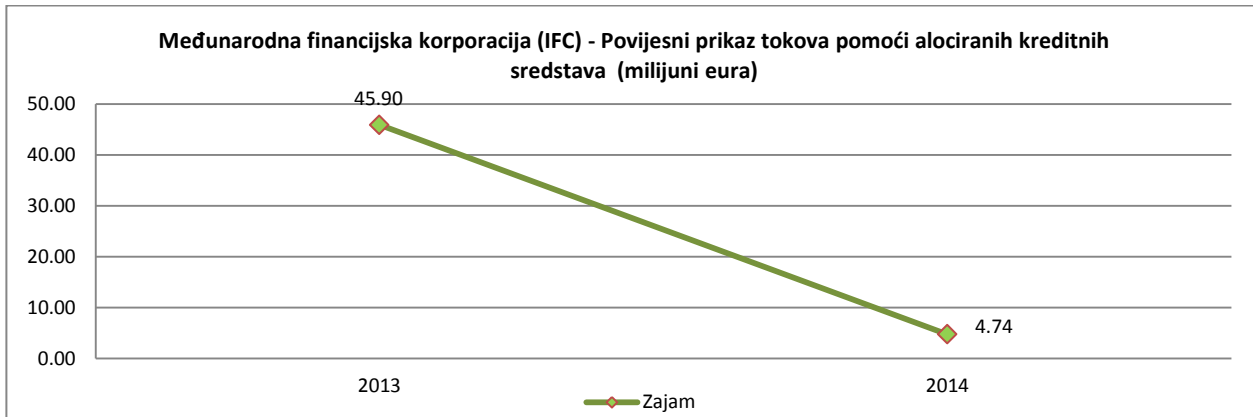
Bosna i Hercegovina postala je članica i dioničar IFC korporacije 1996. godine. Od tog vremena, IFC je u BiH uložio iznos od **€311.80 milijuna**, uključujući i € 20.36 milijuna mobiliziranih od strane IFC partnera, u 45 projekata u različitim sektorima, uključujući finansijski i zdravstveni sektor, komunalnu infrastrukturu, agrobiznis, građevinarstvo i proizvodne djelatnosti.

Strategija IFC u Bosni i Hercegovini usmjerena je na sljedeće prioritete: (i) kreiranje više održivih radnih mjesta; (ii) fokusiranje na transformativne angažmane u agrobiznisu i infrastrukturi; (iii) privlačenje sudjelovanja privatnog sektora, uključujući putem modela JPP-a; (iv) uvođenje integriranih savjetodavnih i investicijskih rješenja kako bi se podržala proizvodnja, agrobiznis, unaprijedila infrastruktura tržišta kao i stabilnost finansijskog sektora.

Glavne aktivnosti u 2014. godini

IFC je **alocirala € 4.74 milijuna i isplatila € 4.74 milijuna u 2014. godini u formi zajmova** u sljedeće sektore: Razvitak privatnog sektora i Zaštita okoliša i klimatske promjene.

U 2014. godini, IFC je alocirala i isplatila ukupan iznos od €4 milijuna u formi zajmova u Razvitak privatnog sektora u Bosni i Hercegovini, od planiranog portfelja koji je iznosio €73.20 milijuna (od čega 21% otpada na finansijska tržišta a 79% na proizvodnju, agrobiznis i usluge). Pored toga, IFC je izdvojio € 743.564,00 za pružanje savjetodavne potpore Razvoju privatnog sektora, što je za posljedicu imalo sljedeće rezultate:

- Smanjenje troškova i vremena potrebnog za odobravanje i usklađenost sa administrativnim procedurama vezanim za izdavanje dozvola; poboljšane regulatorne reforme i uspostava transparentnog Registra za poslovne subjekte i opću javnost; provedba / praćenje procedura registracije SDI;
- Poboljšanje standarda korporativnog upravljanja; unapređenje lokalnih kapaciteta za pružanje savjetodavnih usluga korporativnog upravljanja;
- Razvitak tržišta obnovljivih izvora energije, s posebnim naglaskom na male hidroelektrane (MHE);
- Pojednostavljena procedura porezne uprave kako bi se smanjili porezni troškovi; poboljšani pravni okvir i učinkovitost primjene međunarodnih poreznih procedura, sa naglaskom na cijenu koštanja transfera i ugovore o dvostrukom oporezivanju;
- Smanjen broj dokumenata i vrijeme potrebno za izvoz i uvoz roba; pojednostavljena procedura za protok tereta cestovnim, zračnim i riječnim putem;
- Pružanje savjetodavnih usluga državnim i općinskim vlastima za projektiranje i provedbu transakcija JPP, kako bi poboljšale infrastrukturu i pristup osnovnim uslugama kao što su vodoopskrba, opskrba električnom energijom, zdravstvo i obrazovanje;
- Rješavanje pitanja prezaduženosti mikro preduzetnika putem potpore aktivnostima Savjetovališta za dug.

Aktivnosti na koordinaciji rada donatora

IFC korporacija u provedbi svojih aktivnosti u Bosni i Hercegovini djeluje u sklopu Grupacije Svjetske banke i kao takva usklađuje svoje poslovanje i mandat sa zajedničkom strategijom koja je podržana i od BiH vlasti. Pored toga, IFC održava periodične koordinacijske sastanke sa međunarodnim finansijskim organizacijama i bilateralnim donatorima koji su aktivni u Bosni i Hercegovini kao i sa drugim razvojnim partnerima, putem zajedničkih aranžmana financiranja, inicijativa vezanih za dijalog o politici rada ili putem izravne provedbe

projekata, kako bi se kroz bolju koordinaciju i partnerske odnose optimizirali razvojni rezultati različitih programa.

Kontakt informacije:

IFC, članica Grupacije Svjetske banke

Adresa: Zmaja od Bosne bb, Raiffeisen building (B building):

71000 Sarajevo, BiH

Telefon: +387 33 251 555

Faks: +387 33 217 762

E-mail: SBrkic@ifc.org

Web-adresa: <http://www.ifc.org>

Izvešće Pregled aktivnosti donatora 2014 (DMR 2014) pruža sveobuhvatan pregled projekata i programa koje su sredstvima Službene razvojne pomoći (ODA pomoć) podržale članice Foruma za koordinaciju donatora (DCF), kao i informacije o najnovijim razvojnim aktivnostima i reformama provedenim u prioritetnim sektorima razvitka (MIPD) u Bosni i Hercegovini, u razdoblju 01. siječanj 2014.–31. prosinac 2014. godine.

Obim ODA pomoći koju su članice DCF-a usmjerile u Bosnu i Hercegovinu u 2014. godini uvećan je u odnosu na prethodno razdoblje, kada je globalna ekonomska i financijska kriza izazvala usporavanje ekonomskih aktivnosti partnerskih zemalja i Bosne i Hercegovine. Pozitivni trendovi zabilježeni krajem 2013. i početkom 2014. godine na globalnoj razini odrazili su se na bh ekonomiju, koja je početkom 2014. godine pokazala znakove oporavka, uz stabiliziranje makroekonomskog okruženja, rast industrijske proizvodnje, poboljšanje kvalitete javne potrošnje i povećanje zaposlenosti.

Međutim, ovaj napredak zaustavljen je usljed poplava koje su pogodile zemlju u svibnju 2014. godine i prouzrokovale enormno uništenje javne i privatne infrastrukture. Prema dokumentu Bosna i Hercegovina - Poplave 2014: Procjena potreba za oporavkom i obnovom (RNA), procijenjeno je da je ukupan iznos ekonomskih učinaka katastrofe dostigao vrijednost od € 2.037 milijardi, odnosno ekvivalent od gotovo 15% BDP-a BiH u 2014. godini, pri čemu je u najvećem obimu pogođen privatni sektor: obitelji, mala i srednja poduzeća i poljoprivredni proizvođači, uključujući i najugroženije skupine stanovništva.

Članice DCF pružile su snažnu potporu Bosni i Hercegovini u njenom pokušaju rješavanja negativnih učinaka poplava, kako bi se oživjela ekonomija te ubrao rast i očuvala makroekonomska stabilnost. Pomoć je uglavnom bila usmjerena na potporu za rekonstrukciju javne infrastrukture i stambenog zbrinjavanja u poplavljenim područjima, s posebnim naglaskom na poboljšanje radnih i životnih uvjeta.

Ipak, može se zaključiti da i pored znatne štete koju su poplave nanijele ekonomiji Bosne i Hercegovine, zahvaljujući solidarnosti i potpori međunarodne zajednice, napredak je ostvaren u procesu rehabilitacije i u tijeku je proces rekonstrukcije uz dalje unapređenje prevencije od budućih prijetnji od prirodnih katastrofa.

Ministarstvo financija i trezora predlaže da Vijeće ministara Bosne i Hercegovine donese sljedeće zaključke:

1. Usvaja se Izvešće *Pregled aktivnosti donatora 2014*;

2. Zadužuje se Ministarstvo financija i trezora da nastavi sa aktivnostima iz svoje nadležnosti vezanim za dalje unapređenje suradnje sa domaćim institucijama, članicama Foruma za koordinaciju donatora i ostalim donatorima prisutnim u Bosni i Hercegovini, u cilju učinkovitijeg korištenja ODA pomoći, sukladno prioritetima Bosne i Hercegovine i načelima Pariske deklaracije o djelotvornoj pomoći.

Pregled aktivnosti donatora 2014 pripremio je Ministarstvo financija i trezora/Sektor za koordinaciju međunarodne ekonomske pomoći, u suradnji sa predstavnicima institucija Bosne i Hercegovine i donatorima u BiH, članicama Foruma za koordinaciju donatora (DCF).

Izvješće je usmjereno na aktivnosti i financijske portfelje DCF članica i zbog toga ne obuhvaća aktivnosti svih donatora u Bosni i Hercegovini.

Informacije i statistički podaci predstavljeni u Izvješću temelje se na financijskim podacima o projektima/programima, koje su DCF članice unijele u DCF bazu podataka, kao i odgovorima na upitnike, dostavljene od strane institucija Bosne i Hercegovine i donatora u BiH. Iako su financijske podatke, kao i narativni dio, potvrdili sudionici u pripremi Izvješća, ipak postoji mogućnost pogreške.

- Bilten svibanj - prosinac 2014. godine, Vijeće stranih investitora BiH
- Bosna i Hercegovina- Nacionalni program ekonomskih reformi za 2015. godinu, Direkcija za ekonomsko planiranje Vijeća ministara BiH (DEP)
- Bosna i Hercegovina Pismo namjere za 2014. godinu, Međunarodni monetarni fond (MMF)
- Bosna i Hercegovina - Poplave 2014: procjena potreba za oporavkom i obnovom (BiH, EU, Svjetska banka, UNDP)
- Bosna i Hercegovina Prioriteti za 2014. godinu (EU, OECD, SIGMA)
- Bosna i Hercegovina Procjena stabilnosti finansijskog sustava, MMF Izvješće o zemlji br. 15/177
- Brošura, Granična policija BiH
- Brošura, Ministarstvo obrane i Oružane snage BiH
- Doing Business 2015 - Ekonomski profil BiH za 2015. godinu, Grupacija Svjetske banke
- Godišnje izvješće o uvođenju sustava finansijskog upravljanja i kontrole u institucijama BiH za 2014. godinu, Ministarstvo financija i trezora / Središnja harmonizacijska jedinica
- Godišnje izvješće za 2014. godinu, Centralna banka BiH
- Godišnje izvješće o radu Ureda koordinatora za reformu javne uprave (PARCO), siječanj - prosinac 2014. godine, PARCO BiH
- Godišnje konsolidirano izvješće unutarnje revizije za 2014. godinu, Ministarstvo financija i trezora / Središnja harmonizacijska jedinica
- Indikativni strateški dokument za Bosnu i Hercegovinu za razdoblje 2014. - 2017. god., EU Komisija
- Izvješće o Milenijskim razvojnim ciljevima 2015, UN
- Izvješće o napretku BiH u 2014. godini, EU Komisija
- Izvješće o primjeni strategije za sigurnost na cestama, Opservatorij za transport Jugoistočne Europe (SEETO)
- Izvješće o finansijskoj stabilnosti za 2014. godinu, Centralna banka BiH
- Partnerstvo Svjetska banka - Bosna i Hercegovina: Pregled suradnje za 2015- godinu, Svjetska banka
- Poticanje zapošljavanja u zemljama Zapadnog Balkana, Radni dokument MMF-a
- Pravda, temeljna prava i jednakost, EU Komisija
- Sporazum za rast i zapošljavanje u BiH, EU Komisija
- Strategija proširenja i glavni izazovi za razdoblje 2014. - 2015., EU Komisija
- Višegodišnji indikativni planski dokument (MIPD) za BiH za razdoblje 2011. - 2013. godina, EU Komisija
- Zaključci Vijeća Europske unije o Bosni i Hercegovini, 14. travanj 2014. godine, Vijeće EU